

ВДОВА

ФІОНА БАРТОН

Бестселер за версією
The New York Times

Annotation

Детектив британської поліції Боб Спаркс розплутує таємничу історію зникнення дворічної Белли Елліотт. Мати-одиначка Дон побивається та залучає до пошуків усіх небайдужих, не нехтуючи увагою преси та телебачення. Місцева репортерка Кейт Вотерз мріє дізнатися правду, використовуючи весь арсенал професійних навичок. Але найзагадковішим персонажем у цій людській драмі постає Джин Тейлор, удова головного підозрюваного, який раптово для всіх помирає. Психологічний трилер, сповнений яскравих характерів, гострої інтриги та особливого шарму британського детективу. Під прискіпливим оком письменниці опинилися теми підтримки, вірності, зради, а головне — подружнього життя й численних секретів, що їх таїть у собі кожен шлюб.

- [Фіона Бартон](#)
 - [Шановний читачу,](#)
 -
 - [Розділ 1](#)
 - [Розділ 2](#)
 - [Розділ 3](#)
 - [Розділ 4](#)
 - [Розділ 5](#)
 - [Розділ 6](#)
 - [Розділ 7](#)
 - [Розділ 8](#)
 - [Розділ 9](#)
 - [Розділ 10](#)
 - [Розділ 11](#)
 - [Розділ 12](#)
 - [Розділ 13](#)
 - [Розділ 14](#)
 - [Розділ 15](#)
 - [Розділ 16](#)
 - [Розділ 17](#)

- [Розділ 18](#)
- [Розділ 19](#)
- [Розділ 20](#)
- [Розділ 21](#)
- [Розділ 22](#)
- [Розділ 23](#)
- [Розділ 24](#)
- [Розділ 25](#)
- [Розділ 26](#)
- [Розділ 27](#)
- [Розділ 28](#)
- [Розділ 29](#)
- [Розділ 30](#)
- [Розділ 31](#)
- [Розділ 32](#)
- [Розділ 33](#)
- [Розділ 34](#)
- [Розділ 35](#)
- [Розділ 36](#)
- [Розділ 37](#)
- [Розділ 38](#)
- [Розділ 39](#)
- [Розділ 40](#)
- [Розділ 41](#)
- [Розділ 42](#)
- [Розділ 43](#)
- [Розділ 44](#)
- [Розділ 45](#)
- [Розділ 46](#)
- [Розділ 47](#)
- [Розділ 48](#)
- [Розділ 49](#)
- [Розділ 50](#)
- [Розділ 51](#)
- [Розділ 52](#)
- [Розділ 53](#)
- [Розділ 54](#)

- [Подяка](#)
-
- [notes](#)
 - [1](#)
 - [2](#)
 - [3](#)
 - [4](#)
 - [5](#)
 - [6](#)
 - [7](#)
 - [8](#)
 - [9](#)
 - [10](#)
 - [11](#)
 - [12](#)
 - [13](#)
 - [14](#)
 - [15](#)
 - [16](#)
 - [17](#)
 - [18](#)
 - [19](#)
 - [20](#)
 - [21](#)
 - [22](#)
 - [23](#)
 - [24](#)
 - [25](#)
 - [26](#)
 - [27](#)
 - [28](#)
 - [29](#)
 - [30](#)
 - [31](#)
 - [32](#)
 - [33](#)
 - [34](#)

- [35](#)
 - [36](#)
 - [37](#)
 - [38](#)
 - [39](#)
 - [40](#)
 - [41](#)
 - [42](#)
 - [43](#)
 - [44](#)
 - [45](#)
 - [46](#)
 - [47](#)
 - [48](#)
 - [49](#)
 - [50](#)
 - [51](#)
 - [52](#)
 - [53](#)
 - [54](#)
-

Фіона Бартон

ВДОВА

Харків

2018

Фіона Бартон

Вдова

Шановний читачу,

я багато спостерігала за людьми. Не тільки в кафе та на залізничних станціях, але й у ході своєї роботи. Я журналіст, або «професійний споглядач», як ми жартома себе називаємо. Моя професія — спостерігати, перехоплювати кожен рух і кожную ноту в голосі, які роблять людину неповторною та цікавою іншим.

Протягом багатьох років я брала інтерв'ю у жертв і злочинців, простих і відомих людей, на чию долю випала трагедія та яких уберіг від лиха щасливий випадок. Дивно, але не завжди саме ті, хто перебуває в центрі уваги, залишають відбиток у пам'яті. Часто мене не покидають думки про тих, хто лишається в тіні, акторів другого плану.

Під час гучного судового процесу — це був один із тих сумнозвісних і жахливих злочинів, про які пишуть на всіх шпальтах, — мою увагу привернула дружина чоловіка, який був на лаві підсудних. Мені стало цікаво, про що вона знає насправді або ж принаймні дозволяє собі знати.

Ти теж її бачив, мій читачу, у новинах по телевізору. Якщо ти дивився уважно, то мав помітити жінку, яка мовчки стоїть за спиною свого чоловіка на сходах будівлі суду. Вона киває головою та стискає його руку, коли він каже, що не винний: бо вірить йому.

Але що відбувається, коли журналісти ховають свої камери й світ більше не дивиться на неї?

Я уявляю собі двох людей, які їдять картопляну запіканку з м'ясом. Так само, як і будь-яка інша пара, що живе на їхній вулиці, але в цілковитій тиші. І єдиний звук, який порушує мовчання, — скрегіт столового приладдя по порцеляні. А тим часом вони борються із сумнівами, які просочуються під двері їхнього заміського будинку.

Адже коли немає свідків та надмірної уваги, ніщо вже не втримує масок.

Я хотіла — відчувала потребу — знати, як ця жінка дає собі раду з думкою, що чоловік — її обранець — може виявитися монстром.

І тоді в мене перед очима виникла Джин Тейлор. Вона та сама мовчазна жінка, яку я так часто бачила на сходах. Дружина, що з кам'яним обличчям дивилася, як її чоловік дає свідчення в суді.

Це мій перший роман, у ньому Джин розповідає офіційну та особисту версії того, ким був її обожнюваний чоловік і як їхній щасливий шлюб полетів шкереберть, коли зникла дитина й на порозі дому з'явилися полісмени та репортери.

Сподіваюся, тобі сподобається ця книжка, як мені сподобалося її писати. Я безмежно вдячна Джин Тейлор і всім жінкам, котрі надихнули мене на її створення.

Фіона Бартон

Гарі, Томові та Люсі, без яких нічого не мало б значення

Розділ 1

Середа, 9 червня 2010 року

Вдова

Я чую, як каміння хрустить під її ногами, коли вона важко ступає стежкою на високих підборах. Вона вже майже біля дверей, вагається, відкидає волосся з обличчя. Гарно вдягнена: піджак із великими гудзиками верх простої сукні та окуляри на маківці. Точно не зі свідків Єгови чи партії лейбористів. Певно, репортерка, але якась незвичайна. Це вже вдруге за сьогодні — і вчетверте за тиждень, але ж тільки середа. Закладаюся, вона почне зі слів: «Пробачте, що турбую в скрутну годину». Усі вони кажуть одне й те саме, а потім ще їхні обличчя набувають такого дурного виразу, ніби їм не все одно.

Цікаво, чи подзвонить вона у двері двічі? Чоловік, який приходив зранку, обмежився одним разом. Здається, від самої лише думки про другу спробу на деяких нападає страшена нудьга. Щойно забравши палець від дзвоника, вони похапцем повертаються до своїх автівок і рушають геть. Мабуть, потім розказують босам, що мене не було вдома. Це просто жалюгідно.

Незнайомка тисне кнопку двічі, а потім чимдуж тарабанить у двері, наче полісмен. Помітивши, що я, трохи відсунувши тюлеві занавіски, спостерігаю за нею з вікна, вона обдаровує мене широкою посмішкою. Голлівудською посмішкою, як сказала б моя мати. Після цього вона стукає ще раз.

Я відчиняю двері, і вона протягує мені пляшку молока, яку молочник залишив на порозі.

— Не варто залишати це тут, ви ж не хочете, щоб воно скисло, — каже незнайомка. — Можна ввійти? Ви вже поставили чайник?

Я ошелешена такою поведінкою і не те що говорити — дихати не можу. Вона нахилиє голову набік і знову посміхається.

— Мене звать Кейт, — каже вона, — Кейт Вотерз, репортерка «Дейлі пост».

— Я... — починаю, але не пригадую, щоб гостя запитувала мое ім'я.

— Я знаю, хто ви, місіс Тейлор, — каже вона й не договорює: «Ви сюжет для репортажу». — Увійдімо всередину.

Занадто приголомшена таким зворотом подій, я не в змозі вимовити жодного слова. Гостя розцінює моє мовчання як дозвіл віднести пляшку молока в кухню й заварити мені чай. Я йду за нею. Кухонька невелика, і мені доводиться втискатися в стіну, поки вона носить туди-сюди, наповнюючи чайник і заглядаючи в усі мої шухлядки в пошуках горняток і цукру. Я мовчки спостерігаю за її діями.

Вона говорить про гарнітур.

— Яка чудова нова кухонька! Якби ж то в мене була така сама. Вона продавалася з будинком, чи ви самі її купували?

Таке відчуття, ніби просто з подругою розмовляю. Зовсім не так я уявляла собі інтерв'ю. Я очікувала, що це буде схоже на розмову з поліцією. Думала, це будуть справжні тортури, допит. Адже так казав Глен, мій чоловік. Але насправді все виявилось зовсім інакше.

— Самі. Ми обрали білі дверцята й червоні ручки, тому що так кухня здається світлішою, — відповідаю я.

Я стою у своєму домі та обговорюю кухонний гарнітур із репортеркою. Якби Глен дізнався про це, у нього стався б напад.

— Сюди, правильно? — питає вона, і я розчиняю двері у вітальню.

Я ще не вирішила, чи хочу, щоб жінка залишилася, — навіть не знаю, що робити. Я не можу отак просто попросити її піти, адже вона тільки балакає і п'є чай. Дивно, проте мені приємна її увага. Відколи не стало Глена, я почуваюся трохи самотньою в будинку.

До того ж, здається, вона тут за головну. Насправді мені навіть подобається, що хтось знову вказує мені, що робити. Я вже захвилювалася, що доведеться самотійно вирішувати. Але Кейт Вотерз каже, що сама з усім розбереться.

Єдине, чого вона хоче, — щоб я розказала їй усе про своє життя.

Моє життя? Насправді я їй геть не цікава. Вона прийшла до мене не для того, щоб послухати про Джин Тейлор. Вона хоче дізнатися правду про нього. Про Глена. Мого чоловіка.

Річ у тім, що мій чоловік загинув три тижні тому. Його збив автобус просто на виході з супермаркету. Він вичитував мені, що я купила не ті пластівці, а вже наступної миті лежав мертвий на дорозі.

Лікар сказав, що він помер від численних черепно-мозкових травм. Та яка різниця? Головне, що він мертвий. Я просто стояла й дивилася на нього. Навколо метушилися люди, шукали, чим накрити тіло. Асфальтом розтеклася невеличка калюжа крові. Зовсім маленька. Ґлен був би радий про це дізнатися. Він не любив безладу.

Усі були до мене дуже уважні, намагалися зробити так, щоб я не бачила його. Я не могла розказати їм, що насправді радію його смерті. Більше не буде Ґлена з його дуроццями.

Розділ 2

Середа, 9 червня 2010 року

Вдова

Звісно, у лікарню прибули полісмени. Навіть детектив Боб Спаркс з'явився у відділенні невідкладної медичної допомоги, щоб поговорити про Глена.

Я нічого не сказала ані йому, ані будь-кому іншому. Сказала лише, що мені нема чого розповісти, що занадто засмучена, щоб говорити. Трохи поплакала.

Детектив Боб Спаркс уже довгий час є невідривною частиною мого життя — понад три роки, — та, можливо, він зникне разом із тобою, Глене.

Кейт Вотерз про це не дізнається. Вона сидить у кріслі, тримаючи в руках горнятко чаю, і похитує ногою.

— Джин, — каже вона. Я помічаю, що вона більше не зве мене «місіс Тейлор». — Напевно, останній тиждень виявився для вас просто жахливим. І це після всього, через що вам довелося пройти.

Я мовчки дивлюся на свої коліна. Вона й гадки не має, через що мені довелося пройти. Цього ніхто не може собі уявити. Я нікому не розповідала. Глен казав, що так буде краще.

Деякий час ми сидимо в тиші. Потім Кейт вирішує спробувати інший підхід. Вона встає з крісла й бере нашу сімейну фотографію з камінної полиці. На знімку ми обидва над чимось сміємося.

— Ви тут такі молоді, — каже вона. — Це ще до того, як ви одружилися?

Я киваю.

— Як довго ви були знайомі? Зі школи?

— Ні, не зі школи. Ми познайомилися на зупинці, — розказую я їй. — Він був дуже симпатичний і зміг мене розсмішити. Мені було всього сімнадцять. Я тоді стажувалася в перукарні в Гринвічі, а він працював у банку. Був трохи старший за мене, носив костюм та дороге взуття. Геть не схожий на тих, кого я знала.

Я намагаюся зробити так, щоб усе було схоже на романтичну історію. Кейт Вотерз проковтує цю інформацію. Вона строчить щось у записнику, дивлячись на мене поверх своїх маленьких окулярів, і киває з розумінням. Ні, їй не вдасться мене обдурити.

Правду кажучи, спочатку Глен аж ніяк не здався мені романтичним. Наші перші побачення відбувалися переважно в темряві — кінотеатр, заднє сидіння його автомобіля, парк, — до того ж у нас майже не залишалось часу на балачки. Але я добре пам'ятаю, як він уперше освідчився мені в коханні. У мене мурашки по тілу пробігли, і я раптом відчула кожний сантиметр своєї шкіри. Уперше в житті я відчула себе живою. Сказала, що теж його кохаю. Шалено. І що постійно думаю про нього, не в змозі ані їсти, ані спати.

Я ходила будинком, мов уві сні, і мама казала, що він мене «полонив». Я точно не знала значення слова «полонив», але відчувала, що хочу бути з ним щохвилини. Він говорив, що теж цього хоче. Думаю, мама трохи ревнувала, адже звикла, що я завжди поряд.

— Вона занадто від тебе залежить. Джині, — якось мовив мені Глен. — Це не нормально, вона без тебе й кроку за поріг не може ступити.

Я намагалася пояснити, що мама боїться сама виходити з дому, проте він сказав, що вона просто егоїстка.

Глен був таким турботливим, у барі завжди обирав столик якнайдалі від стійки, говорив:

— Не хочу, щоб тобі було занадто гучно.

А в ресторанах замовляв за мене, тому кожного разу я відкривала для себе щось нове.

— Тобі сподобається, Джині. Просто скуштуй це.

Я куштувала. Іноді нові страви й справді виявлялися смачними. А якщо ні — я просто мовчала, щоб не образити його. Глен ставав якимось тихим, якщо я не погоджувалася з ним. Я ненавиділа, коли він так робив. Відчувала, що він у мені розчарований.

До Глена в мене ніколи не було хлопця, який точно знав би, чого хоче від життя. Інші були всього лише хлопчиськами.

Два роки по тому Глен запропонував одружитися. Він не став опускати на коліно, а міцно обійняв і промовив:

— Ти належиш мені, Джині. Ми створені одне для одного... Давай одружимося.

До того часу він уже встиг завоювати довіру моєї матері. Дарував їй квіти зі словами:

— Невеличкий подарунок для ще однієї важливої жінки в моєму житті.

На її обличчі з'являлася усмішка. Вони обговорювали «Коронейшн-стрит»^[1] та королівську родину. Мамі дуже подобалося з ним розмовляти. Вона сказала, що мені надзвичайно пощастило з Гленом. Що він вдихнув у мене життя. Що зробить із мене людину. Вона бачила, що він зможе про мене подбати. Вона мала рацію.

— Яким він був раніше? — питає Кейт Вотерз, нахилиючись до мене. Раніше. Вона має на увазі до того, як сталося жахливе.

— Знаєте, Глен був чудовою людиною. Він кохав мене до безтями, — кажу я. — Постійно приносив квіти та робив подарунки. Казав, що я його єдина. Я втратила від нього голову. Мені було лише сімнадцять.

Така відповідь їй до вподоби. Вона виводить за мною кожне слово кумедними закарлючками й дивиться на мене. Я ледве стримую сміх. Відчуваю, що от-от вибухну, тоді вона торкається моєї руки й каже:

— Не засмучуйтесь, усе вже позаду.

Що правда, то правда. Більше немає поліції, і немає Глена з його дуроццями.

Я погано пам'ятаю, коли саме стала це так називати. Думаю, задовго до того, як дібрала слушне слово. Я була занадто заклопотана, піклуючись, щоб наш шлюб був ідеальним, починаючи з весілля в Чарльтон-Гауз^[2].

Батьки вважали, що в дев'ятнадцять мені ще зарано виходити заміж, але ми їх переконали. Точніше, Глен їх переконав. Він був такий твердий у своєму намірі й так дбайливо до мене ставився, що врешті-решт батько сказав «так» і ми відсвяткували це пляшкою ламбруско^[3].

Вони заплатили шалені гроші за весілля, адже я була їхньою єдиною донькою. Я весь час роздивлялася фотографії у весільних журналах разом із мамою та мріяла, що колись настане і мій день. Мій день. Я була одержима ним і просто-таки жила думкою про весілля. Глен не втручався в підготовку.

— Це твоя царина, — сміючись, казав він.

Ніби в нього теж була своя царина. Мабуть, він мав на увазі свою роботу; Глен був головним годувальником у нашій сім'ї.

— Знаю, що здамся тобі старомодним, Джині, але я хочу піклуватися про тебе. Ти ще дуже молода, і в нас попереду ціле життя.

Ґлен завжди мав грандіозні плани, що звучали так захопливо, коли він про них розказував. Він збирався стати регіональним директором, а потім кинути роботу й розпочати власний бізнес, бути самому собі начальником і заробляти багато грошей. Я уявляла його в дорогому костюмі, з власним секретарем і великим авто. А я постійно була б поруч, підтримувала б його, і він казав би:

— Завжди залишайся собою, Джині. Я кохаю тебе такою, яка ти є.

Тож ми купили будинок із табличкою «12» і переїхали туди зразу після весілля. Минуло багато років, а ми й досі тут.

Раніше перед будинком був сад, але ми засипали все гравієм, щоб «зеконмити на стриженні газону», як сказав Ґлен. Мені газон дуже подобався, але Ґлен любив чистоту. Коли ми стали жити разом, спочатку було дуже важко, тому що я звикла до безладу. Мама постійно знаходила брудні тарілки та одинокі шкарпетки серед мотлоху, що ховався під моїм ліжком. Якби Ґлен таке побачив, у нього трапився б серцевий напад.

Я добре пам'ятаю, як він стиснув зуби й прищунив очі, коли побачив, що я після чаювання змахую крихти рукою зі столу на підлогу. Я навіть не помітила, як це трапилося, певне, не замислюючись робила так уже сотню разів. Але після того випадку я стала стежити за собою, щоб такого більше не повторювалося. У цьому плані Ґлен добре на мене вплинув, навчив тримати будинок у чистоті. Він любив чистоту.

Ще коли ми тільки почали зустрічатися, Ґлен розповів мені все про свою роботу в банку: які в нього обов'язки, як новачки звертаються до нього за порадою, як співробітники кепкують один з одного, про боса, якого він терпіти не може («Він думає, що кращий за всіх, Джині!»), про людей, з якими працює: Джой та Ліз з офісного відділу; Скотт із бухгалтерії, у якого жаклива шкіра і який постійно червоніє; етажерка Мей, яка весь час припускається помилок. Я любила слухати Ґлена, дізнаватися нове про світ, у якому він живе.

Здається, я теж розповідала йому про свою роботу, проте розмова якось швидко знову поверталася до його банківських буднів.

— Перукар не найцікавіша робота у світі, — казав він. — Але в тебе добре виходить, Джині. Я дуже тобою пишаюся.

Він казав, що намагався допомогти мені полюбити себе. Йому це вдалося. Поруч із Гленом я відчувала, що я в надійних руках.

Кейт Вотерз дивиться на мене та знову хитає головою. А вона молодець, треба віддати їй належне. Я ще ніколи не розмовляла з репортерами, хіба що просила їх піти геть, навіть не думала пускати когось у дім. Роками вони оббивали нам пороги, вешталися туди-сюди, але Глен дбав про те, щоб жоден не потрапив усередину. Так воно й було. До сьогодні.

Але зараз його немає поруч. Та й Кейт Вотерз не схожа на інших репортерів. Вона каже, що відчуває зі мною «справжній зв'язок». Каже, що має таке відчуття, ніби ми знайомі вже сто років, і я її розумію.

— Мабуть, його смерть стала для вас справжнім шоком, — промовляє Кейт, знову торкаючись моєї руки. Я мовчки киваю.

Я не можу розказати їй, як щонаочі лежала без сну, бажаючи, щоб Глен був мертвий. Ну, не те щоб насправді мертвий. Я зовсім не бажала йому болю або страждань, а просто хотіла, щоб він зник. Я уявляла, як мені зателефонують із поліції.

— Місіс Тейлор, — скаже низький голос, — мені дуже шкода, але в мене для вас погані новини.

Смакуючи наперед наступну частину фрази, я ледве стримувала сміх.

— Місіс Тейлор, на жаль, ваш чоловік загинув унаслідок нещасного випадку.

А потім я бачила — ніби все відбувається насправді, — як ридаючи беру слухавку, щоб зателефонувати його матері та про все розказати.

— Мері, — скажу я, — мені так шкода. У мене погані новини. Глен помер.

Мені здавалося, що я дійсно чую, як їй перехопило дух. Відчуваю її горе. Бачу друзів, які співчують моїй втраті, сім'ю, що збирається навколо мене. А потім це таємне відчуття радості.

Я — скорботна вдова. Не смішіть мене.

Звісно, коли Глен насправді помер, усе було геть не так мальовничо. На хвилину мені здалося, що його мати, так само як і я, полегшено зітхнула, що все нарешті скінчилося. Потім вона поклала

слухавку, оплакуючи смерть свого хлопчика. У нас не було друзів, і лише кілька родичів прийшли висловити своє співчуття.

Кейт Вотерз щось щебече про те, що їй потрібно до вбиральні, та пропонує заварити ще чаю. Я дозволяю їй. Віддаю порожнє горнятко й показую, де туалет. Коли вона йде, я швидко оглядаю кімнату, щоб переконатися, що всі Глейові речі на місці. Я не дам їй забрати із собою сувенір. Глей попереджав мене. Він розказував усі ці історії про репортерів. Чую, як у туалеті зливають воду. Урешті вона повертається, тримаючи в руках тацю з чаєм, і знову береться розказувати, яка я неймовірна жінка, така віддана своєму чоловікові.

Я не можу відірвати погляду від нашої весільної фотографії, що висить над каміном. На ній ми такі молоді й такі схожі на наших батьків. Кейт Вотерз помічає, куди я дивлюся, і знімає фото зі стіни.

Вона спирається рукою на крісло, і ми разом роздивляємося світлину. Шосте вересня тисяча дев'ятсот вісімдесят дев'ятого року. День, коли ми зв'язали себе путами шлюбу. Сама не знаю чому, я починаю плакати. Це вперше після смерті Глена, коли я плачу по-справжньому. Кейт Вотерз кладе руку мені на плече.

Розділ 3

Середа, 9 червня 2010 року

Репортерка

Кейт Вотерз крутилася в кріслі. Не варто було пити каву перед зустріччю. Тепер, отримавши ще порцію чаю на додаток, сечовий міхур надсилав їй тривожні сигнали. Можливо, доведеться залишити Джин Тейлор на самоті з її думками. На нинішньому етапі це була погана ідея, тим паче що Джин якось притихла: сиділа, попиваючи чай, і дивилася в порожнечу. Кейт дуже боялася порушити зв'язок, який виник між ними. Усе трималося на павутинці, і втрата візуального контакту могла все зіпсувати.

Її чоловік Стів якось сказав, що робота Кейт подібна до переслідування звіра. Він тоді трохи перебрав ріохи^[4] на вечірці й хизувався перед гостями.

— Вона підкрадається все ближче і ближче, приманюючи їх своєю доброзичливістю та невимушеністю, натякає, що вони зможуть отримати гроші та можливість розказати свою версію подій, аж поки вони не починають їсти в неї з рук. Це справжнє мистецтво, — розказував Стів, сидючи за столом у їхній їдальні.

Гостями були Стівові колеги з онкологічного відділення. Кейт сиділа, начепивши свою професійну посмішку.

— Та годі тобі, любий, це зовсім на мене не схоже, — белькотіла вона, а гості нервово сміялися та пили вино.

Миючи посуд, вона лютувала, сковорідки летіли в раковину, розбризкуючи мильну піну на підлогу, але Стів обійняв її та поцілував на знак примирення.

— Кейт, ти-бо знаєш, як я тобою захоплююся, — сказав він. — Ти чудово виконуєш свою справу.

Вона відповіла на поцілунок, а про себе подумала, що він усе-таки має рацію. Інколи її робота скидалася на гру або кокетливий танець, коли треба було швидко знайти спільну мову з недовірливими, а часом навіть агресивними незнайомцями. Кейт це подобалося. Вона любила відчувати той приплив адреналіну, коли раніше за всіх з'являешся на

порозі, тиснеш на дзвоник і чуєш, як із будинку лунають звуки. Коли крізь матове скло бачиш, як наближається тінь, а потім, коли відчиняються двері, вмикаєш режим максимальної продуктивності.

У репортерів існує декілька технік поведінки, які можна задіяти на порозі будинку. Один приятель Кейт, з яким вони разом проходили підготовку, набував вигляду «останнього цуцика в кошику», щоб здобути прихильність людини. Інша приятелька постійно скаржилася, що редактор новин примушує її стукати у двері двічі. А ще одна якось сховала під джемпер подушку й прикинулася вагітною, аби потрапити в дім, — сказала, що їй потрібно в туалет.

Але все це зовсім не в стилі Кейт. У неї були свої правила: завжди посміхайся, не стій занадто близько до дверей, не починай з вибачення й намагайся зробити так, щоб людина забула, що тобі перш за все потрібен сюжет. Вона вже використовувала трюк із молоком раніше, але молочники ставали напіввимерлим видом. Кейт була дуже задоволена, що їй так легко вдалося прослизнути в будинок.

Правду кажучи, Кейт узагалі не збиралася заходити. Вона мала повернутися до офісу, щоб завершити фінансовий звіт. Треба було зробити це якнайшвидше, поки не прийшло оповіщення про кредитний борг, адже після цього її банківський рахунок неодмінно буде спустошено. Однак її редактора це не турбувало.

— Іди постукай вдові у двері — це якраз по дорозі, — горлав у слухавку Террі Дікон, перекрикуючи новини, що голосно лунали з радіоприймача на тлі. — Ніколи не знаєш, може, саме сьогодні тобі пощастить.

Кейт тяжко зітхнула. Вона одразу зрозуміла, про кого говорив Террі. Була лише одна вдова, у якої всі хотіли взяти інтерв'ю того тижня. Але вона також знала, що це добре торований шлях. Троє її колег із «Дейлі пост» уже намагалися прорвати оборону. Вона була впевнена, що залишилася єдиною репортеркою, яка ще не стукала в заповітні двері.

Майже єдиною.

Кейт звернула на вулицю, де жила Джин Тейлор. Вона за звичкою озирнулася в пошуках інших представників преси й відразу помітила біля авто чоловіка з «Таймз». Невиразна краватка, піджак із латками на ліктях та боковий проділ волосся — класичний репортер. Вона повільно рушила вперед разом із машинами, які повзли головною

дорогою, але краєм ока стежила за суперником. Доведеться знову об'їхати квартал і сподіватися, що, коли вона повернеться, його вже не буде.

— А щоб тебе!.. — тихо вилаялася Кейт і, увімкнувши лівий поворот, звернула на бічну вулицю, щоб там припаркуватися.

Через п'ятнадцять хвилин, за які вона встигла швиденько подивитися свіжі номери газет, Кейт знову пристебнула пасок безпеки й завела машину. Раптом десь глибоко в сумочці задзвонив телефон. Дістаючи його, вона побачила на екрані ім'я Боба Спаркса й вимкнула двигун.

— Привіт, Бобе, як справи? Що сталося?

Детектив Боб Спаркс цілком очевидно чогось від неї хотів. Він не з тих, хто телефонує, щоб просто потеревенити. Крім того, Кейт була впевнена, що розмова триватиме не більше хвилини.

— Привіт, Кейт. У мене все добре, дякую. Роботи аж по горло, сама знаєш. Нині є дві справи, але нічого цікавого. Слухай, Кейт, а ти ще працюєш над справою Глена Тейлора?

— Господи, Бобе, ти що, за мною стежиш? Я саме збираюся навідатися до Джин Тейлор.

Спаркс засміявся в слухавку.

— Не хвилюйся. Як мені відомо, ти не становиш для нас оперативного інтересу.

— Є щось таке, про що мені варто знати, перш ніж іти до неї? — запитала Кейт. — Щось нове, відтоді як помер Глен Тейлор?

— Ні, нічого, — у його голосі було чути розчарування. — Просто подумав, може, ти щось чула. У всякому разі, буду вдячний за будь-яку інформацію, якщо Джин заговорить.

— Я подзвоню тобі, коли буду вільна, — відповіла вона. — Та, найімовірніше, вона просто грюкне дверима в мене перед носом. Як це сталося з рештою репортерів.

— Добре, будемо на зв'язку.

Ось і все. Кейт подивилася на екран і всміхнулася — сорок одна секунда. Новий рекорд! Коли вони зустрінуться наступного разу, Кейт обов'язково йому це пригадає.

П'ять хвилин по тому вона зупинила машину. Вулиця, на якій жила Джин Тейлор, знову була вільною від журналістів. Кейт рушила стежкою до дверей.

Тепер їй потрібно було дістати сюжет.

«О, заради Бога, як же мені зосередитися?» — думала вона, встромивши нігті собі в руку, щоб хоч якось відволіктися. Але нічого не виходило.

— Перепрошую, Джин, а де у вас туалет? — спитала Кейт, винувато посміхаючись. — Чай — він такий, тільки увіллеш, уже виливається. Хочете, я заварю ще?

Джин кивнула й піднялася, щоб вказати, як іти.

— Вбиральня там, — сказала вона, відступаючи, щоб Кейт могла протиснутися повз неї в затишне сховище ванної кімнати на першому поверсі.

Миючи руки ароматним милом для гостей, Кейт підвела очі й побачила в дзеркалі своє відображення. Поправляючи неслухняне волосся, вона подумала, що має трохи втомлений вигляд. Тоді постукала подушечками пальців по мішках під очима, як учила дівчина, що час від часу робила їй масаж обличчя.

Чекаючи, поки закипить чайник, Кейт знічев'я розглядала нотатки та магнітики на холодильнику. Список покупок та сувеніри з відпочинку — нічого цікавого. Сімейне фото, на якому Тейлори сидять у ресторанчику на пляжі та всміхаються, підійнявши келихи в бік камери. Глен Тейлор з темним скуйовдженим волоссям розплився в задоволеній усмішці. Поруч із ним Джин — її світло-русьве волосся зібране в дбайливу зачіску й акуратно заправлене за вуха, вечірній макіяж трохи розмазаний через спеку. Вона якось скоса дивиться на чоловіка.

Кейт ніяк не могла зрозуміти, що саме було в її погляді: палке кохання чи страх.

Останні кілька років дуже змінили жінку на фотографії. Джин чекала на Кейт у вітальні: у широких брюках, мішкуватій футболці та кардигані, волосся зібране в куций хвостик, з якого вибиваються пасма. Стів завжди посміювався над її здатністю помічати найменші подробиці, але в цьому полягала робота Кейт.

— Я професійний споглядач, — віджартовувалася жінка й задоволено вказувала на зовсім дріб'язкові деталі, які, між тим, багато про що свідчили.

Вона миттєво помітила, що в Джин грубі, потріскані руки. «Руки перукаря», — подумала про себе Кейт. А шкіра на кінчиках пальців

обідрана, через те що вона гризе нігті, коли нервує.

Зморшки навколо вдовиних очей розповідали свою власну історію.

Кейт дістала телефон і сфотографувала знімок з відпочинку. Вона звернула увагу на те, що кухня Джин в ідеальному порядку. Геть не схоже на її власну кухню. У Кейт було два сини-підлітки, які, без сумніву, залишили б після себе самі руїни у вигляді недоїденого сніданку: брудні чашки з-під кави, недопите молоко, що неодмінно скисне, надкушені тости, відкриту банку варення, з якої стирчить ніж. І обов'язково покидали б брудні комплекти футбольної форми на підлогу, де вони лежатимуть, поки не згниють.

Джин дивилася в порожнечу, кусаючи ніготь на великому пальці.

— Так краще, — сказала Кейт, падаючи в крісло. — Пробачте, що так довго. На чому ми зупинилися?

Вона мусила визнати, що починає нервувати. Кейт уже майже годину спілкувалася з Джин Тейлор. За цей час її записник поповнився уривками зі спогадів про дитинство та раннє подружнє життя вдови. Але на цьому все. Щоразу, коли вона торкалася головного питання, Джин змінювала тему на безпечнішу. Вони довго говорили про те, як важко виховувати дітей. Потім була коротка перерва, коли Кейт вирішила все-таки відповісти на один із численних дзвінків з офісу, від яких розривався її телефон.

Террі не тямив себе від радості, коли почув, де сидить Кейт.

— Чудово! — кричав він у слухавку. — Гарна робота! І що вона каже? Коли відзвітуєш?

Під пильним поглядом Джин Тейлор Кейт пробурмотіла:

— Террі, зачекай хвилинку, зв'язок дуже поганий. — І, вдаючи роздратованість, утомлено похитала головою та вислизнула на задній двір.

— Заради Бога, Террі, вона ж поряд! Я не можу зараз говорити, — прошипіла Кейт. — Якщо чесно, усе відбувається дуже повільно, але я думаю, що вона починає мені довіряти. Тож дай мені повернутися до справи.

— Вона вже підписала договір? — запитав Террі. — Дістань її згоду, і тоді ми зможемо взятися за це по повній.

— Не хочу квапити події, щоб не налякати її. Я зроблю все, на що здатна. Поговоримо пізніше.

Кейт із силою натиснула кнопку відбою й замислилася над своїм наступним кроком. Може, просто прямо сказати про грошову нагороду? Вона вже використала прийом із чаєм та висловила своє співчуття — годі вже ходити коло та навколо.

Зрештою, після чоловікової смерті в Джин могли виникнути фінансові труднощі.

Він більше не міг її забезпечувати, але й примусити її мовчати також не міг.

Розділ 4

Середа, 9 червня 2010 року

Вдова

Минула вже година, а вона досі тут. Зазвичай я попросила б її піти. У мене ніколи не виникало труднощів із тим, щоб прогнати пресу ще з порогу. Це легко, коли вони такі нечемні. «Привіт», — кажуть вони й одразу переходять до запитань. Жахливих, нав'язливих запитань. Кейт Вотерз не питала нічого надміру. У всякому разі, поки що.

Ми розмовляли про різне: коли ми з Гленом купили будинок, про ціни на нерухомість поблизу, про ремонт, вартість фарби, сусідів, де минуло моє дитинство, у яку школу я ходила й таке інше. Усе, про що я розповідала, знаходило відгук у Кейт.

— О, це нагадує мені мою школу. Я терпіти не могла вчителів, а ви?

Якось так. Здається, ніби я просто з подругою розмовляю. Ніби вона схожа на мене. Розумно, але звідки мені знати, що вона не робить цього під час кожного інтерв'ю?

Насправді Кейт не така вже й погана. Вона мені навіть подобається: весела й нібито добра. Проте цілком імовірно, що вона просто прикидається. Розказує мені про «свого старого» — так вона називає чоловіка — і каже, що треба буде зателефонувати йому та попередити, що може затриматися допізна. Не розумію, чому вона має затриматися: ще навіть полудня нема, крім того, вона живе в тридцяти хвилинах звідси, якщо їхати окружною дорогою. Але я раджу їй зателефонувати негайно, щоб чоловік не хвилювався. Глен хвилювався б. Він дав би мені прочухана, якби я затрималася в гостях, не попередивши його. «Ти вчинила негідно, Джині», — сказав би він. Та я не стану розказувати про це.

Кейт сміється й каже, що її «старий» уже звик до такого, але все одно скаржитиметься, адже на нього залишаться діти. Вони виховують двох хлопчиків-підлітків, Джейка та Фредді, у яких геть відсутні манери й хоч якась повага до старших.

— Йому доведеться готувати вечерю, — каже Кейт, — але я впевнена, що він просто замовить піцу і хлопчики будуть у захваті.

Схоже, що діти зводять їх зі «старим» з розуму тим, що в їхніх кімнатах постійний безлад.

— Це не кімнати, а справжні свинарники. Джин, — каже вона. — Ви не повірите, скільки брудних тарілок я знайшла в кімнаті Джейка. Назбирала на цілий сервіз. Щотижня вони гублять шкарпетки. Наш дім наче Бермудський трикутник, у якому постійно зникають шкарпетки.

Кейт знову заливається сміхом. Поросята чи ні — вона все одно любить своїх дітей.

Єдине, про що я можу думати: Джейк і Фредді, які гарні імена, треба буде додати їх до своєї колекції. Я киваю головою, ніби розумію, що вона відчуває. Але це неправда. Я мрію про її проблеми. Мрію про дитину, на яку бурчатиму.

— З Гленом бувало важкувато, коли я залишала будинок не прибраним, — несподівано для себе мовила я вголос.

Мені просто хотілося показати їй, що я теж мала неабияку низку проблем, що ми з нею схожі. От дурепа! Як я можу бути хоч трохи на неї схожа? Або на когось іншого? Я.

Глен говорив, що я не така, як усі. Коли ми зустрічалися, він хвалився мною перед друзями, казав їм, що я особлива. Але я не бачила в собі нічого особливого. Я працювала в салоні під назвою «Волосся сьогодні» — його власниці Леслі здалося, що це дотепно, — і тільки й робила, що намилювала голови та приносила каву жінкам, у яких уже почався клімакс. Я думала, що працювати в перукарні весело й навіть модно. Думала, що стригтиму волосся та створюватиму нові образи, але у свої сімнадцять років я перебувала аж унизу кар'єрних щаблів.

— Джин, — горланила Леслі через усю залу, — намиль оцю пані й підмети біля крісел.

Ніяких тобі «будь ласка» чи «дякую».

Проте клієнтки були хороші. Вони любили розказувати мені про своє життя та проблеми, тому що я слухала і, на відміну від Леслі, не намагалася давати поради. Я кивала, посміхалася та поринала в мрії, поки яка-небудь жіночка не змовкаючи торохтіла про свого онука, що нюхає клей, або сусідку, що викидає собаче лайно через паркан.

Цілими днями я не відповідала їм нічого, крім «добренько», та вигадувала плани на відпустку, щоб якось підтримати розмову. Але наполегливо працювала. Я прослухала курс, навчилася стригти та фарбувати. Тоді в мене стали з'являтися власні клієнти. Платили небагато, проте більше я нічого не вміла. Я не підробляла, поки вчилася у школі. Мама всім казала, що в мене дислексія^[5], але насправді я просто не хотіла тоді працювати.

А потім з'явився Ґлен, і я раптом стала «особливою».

На роботі майже нічого не змінилося. Проте я перестала гуляти з трьома іншими дівчатами, які працювали в перукарні, тому що Ґленові не подобалося, коли я проводжу час без нього. Він казав, що в тих дівчат нема пари, тому їх цікавлять лише секс і випивка.

Судячи з того, що вони розповідають щопонеділка про свої вихідні, можливо, він мав рацію. Тому щоразу, коли дівчата кликали мене із собою, я вигадувала причину аби не йти, і згодом вони перестали запрошувати.

Мені подобалася моя робота, тому що я могла поринути у свої думки, де панував спокій. Серед запаху парфумів і випрямленого волосся, постійної балаканини, плескоту води та ревіння сушарок — у незмінності всього цього я почувалася в безпеці. Записи, зроблені тупим олівцем у журналі відвідувань, визначали мій день.

Усе було вирішено наперед, щодня ми вдягали уніформу — чорні брюки й білий верх, а в суботу всі мали приходити в джинсах.

— Це принизливо для жінки з таким досвідом, як у тебе. Ти перукар, а не новачок, Джині, — казав потім Ґлен.

Хай там як, але більшість часу мені не треба було вирішувати, що вдягти або що робити. Тому я ні про що не шкодувала.

У перукарні всі любили Ґлена. Він забирав мене в суботу й завжди підходив до стійки реєстрації, щоб потеревенити з Леслі. Мій Ґлен так багато знав, особливо про те, як вести бізнес. Він умів розсмішити людей, навіть коли говорив про щось серйозне.

— Твій чоловік такий розумний, — казала Леслі, — і симпатичний. Ти щасливиця. Джин.

Я знала: їй не вірилося, що Ґлен обрав мене. Мені теж інколи було складно в це повірити. Коли я розповідала про це чоловікові, він сміявся й пригортав мене.

— Ти — все, що мені потрібно, — казав він.

Глен навчив мене бачити речі такими, як вони є. Думаю, він допоміг мені подорослішати.

Коли ми тільки одружились, я не мала уявлення, як розпоряджатися грошима, і зовсім не вміла бути хазяйкою в домі. Тож Глен щотижня видавав мені записник, щоб я вносила туди витрати, і залишав мене за головну. Потім ми сідали разом і зводили баланс. Він багато чого мене навчив.

Кейт знову про щось розповідає, але я прослухала початок. Щось про «договір» і про гроші.

— Даруйте, я на хвилинку відвернулася, — кажу я.

Вона ласкаво посміхається й знову нахиляється до мене.

— Джин, я знаю, як це важко, коли преса весь час дзвонить у двері. Та, якщо чесно, єдиний спосіб позбутися її — дати інтерв'ю. Тоді всі вони втратять інтерес і дадуть вам спокій.

Я киваю, щоб показати, що слухаю її, але Кейт сприймає мій жест як згоду.

— Заждіть, — озиваюся я трохи налякано, — я ще не сказала «так» чи «ні». Мені треба добре все обдумати.

— Ми з радістю заплатимо, щоб відшкодувати ваш час і допомогти в цю скрутну хвилину, — каже вона швидко.

Смішно, як вони намагаються це виставити. Відшкодувати! Вона має на увазі, що мені заплатять, якщо я розв'яжу язика, проте не каже цього прямо, бо боїться, що я ображуся.

За весь час мені неодноразово пропонували такі суми, які зазвичай виграють у лотерею. Якби ви тільки знали, що було в тих листах, котрі репортери кидали в мою поштову скриньку! Ви неодмінно почервоніти б, прочитавши їх, — такі вони фальшиві. Та в усякому разі це краще, ніж одержувати листи з погрозами.

Інколи хтось вириває з газети статтю про Глена й пише великими літерами «МОНСТР», а потім ще підкреслює це слово багато разів. І часом тисне так сильно, що в папері з'являються дірки.

Репортери чинять інакше, але від того не менш огидно. «Шановна місіс Тейлор, — або інколи просто „Джин“, — сподіваюся, ви не будете проти, що я пишу в таку важку для вас пору, бла-бла-бла... Про вас багато пишуть у газетах, але ми хочемо надати вам можливість розказати свою версію того, що відбулося... Бла-бла-бла».

Ґлен зачитував мені такі листи кумедним голосом, і ми разом реготали, а потім я ховала їх у шухляду. Але так було, коли він іще був живий. Тепер я не мала з ким поділитися новою пропозицією.

Я дивлюся на свій чай. Він уже охолов і вкрився тоненькою плівкою. Це все через жирне молоко, яке так подобається Ґленові. Тобто подобалося. Тепер я можу купувати нежирне молоко. Від цієї думки я всміхаюся.

Кейт тим часом розхвалює, які уважні та відповідальні люди працюють у редакції її газети, і розцінює усмішку як добрий знак. Вона пропонує винайняти мені номер у готелі на кілька днів.

— Щоб утекти від натиску інших репортерів, — каже вона, — щоб ви могли відпочити.

Гадаю, мені справді треба відпочити.

Як за командою лунає дверний дзвоник. Кейт визирає крізь тюлеві занавіски та шепоче:

— От дідько! Джин, прийшов хлопець із місцевого телеканалу. Поводьтєся тихо, і він скоро піде.

Слухаюся, як завжди. Річ у тім, що Кейт робить те, що зазвичай робив Ґлен, — командує. Вона так само захищає мене від преси, з однією лише різницею — вона сама репортерка. Господи, я ж сам на сам із ворогом!

Я розтуляю рота, щоб щось сказати, але знову лунає дзвоник, і крізь отвір для пошти в коридорі чути голос:

— Місіс Тейлор? Це Джим Вілсон із «Кепітал-ТБ». У мене всього кілька запитань. Це не забере багато часу. Ви тут?

Ми з Кейт мовчки дивимось одна на одну. Вона вся напружена. Дивно бачити, як хтось проходить через те, з чим мені доводиться стикатися двічі чи тричі на день. Я хочу сказати їй, що треба просто сидіти тихо. Інколи я навіть затримую дихання, щоб вони не здогадалися, що в домі хтось є. Проте Кейт не може всидіти на місці й дістає мобільний.

— Ви збираєтесь зателефонувати своєму другові? — питаю я, щоб якось розрядити атмосферу. Звісно, телевізійник чує мене.

— Я знаю, що ви там, місіс Тейлор. Будь ласка, підійдіть до дверей. Обіцяю, це тільки на хвилиночку. Я просто хочу з вами поговорити. Ми хочемо надати вам можливість...

— Забирайся до біса! — раптом викрикує Кейт, і я здивовано витріщаю на неї очі. Глен нізащо не дозволив би жінці так висловлюватися в його домі. Кейт дивиться на мене та беззвучно вимовляє: «Пробачте», — а потім прикладає палець до губ. Телевізійник справді йде геть.

— Здається, спрацювало, — кажу я.

— Вибачте, але з ними інакше не можна, — сміється Кейт.

У неї приємний сміх, справжній. Останнім часом мені рідко доводиться бачити, як хтось радіє.

— Тож вирішімо нарешті, що робити з готелем, поки не з'явився ще якийсь репортер.

Я просто киваю. Востаннє я була в готелі, коли ми з Гленом їздили на вихідні у Вітстейбл кілька років тому. Це був дві тисячі четвертий рік, наша п'ятнадцята річниця.

— Це важлива дата, Джині, — казав він. — Ми разом уже більше років, ніж дають за озброєне пограбування.

Глен любив жартувати.

Вітстейбл розташований усього за годину їзди, і ми зупинилися в прекрасному готелі на березі моря, їли рибу зі смаженою картоплею та прогулювалися кам'янистим пляжем. Я шукала пласкі камінці для Глена, він кидав їх у море, і ми рахували, скільки разів вони підскачуть над водою.

На щоглах маленьких човнів неприємно брязкали вітрила, вітер куйовдив волосся, проте саме тоді я відчувала себе по-справжньому щасливою. Глен майже весь час мовчав. Він хотів спокійно пройтися, а я була рада хоча б дециці його уваги.

Річ у тім, що Глен став зникати з мого життя. Він був поряд, але не зі мною, якщо розумієте, про що я. Комп'ютер замінив йому дружину. Як потім з'ясувалося, з усіх поглядів. У нього була камера, завдяки якій можна було бачити одне одного під час розмови. Через світло, яке вона випромінювала, усі ставали схожі на мерців, на зомбі. Я не втручалася в ці його дуроці.

— Що ти там робиш цілий вечір? — питала я, а він знизував плечима й відповідав:

— Та нічого, просто з друзями розмовляю.

Хай би чим він насправді був зайнятий, це тривало годинами. Годинами.

Інколи я прокидалася посеред ночі, а його не було в ліжку. З гостьової кімнати доносився шепіт, але я знала, що краще його не турбувати. Ґлен не любив, щоб я була поряд, коли він сидить за комп'ютером. Коли я приносила йому каву, то стукала у двері, перш ніж увійти. Він казав, що аж підстрибує з місця, якщо я несподівано вриваюся до кімнати. Тож я стукала, він вимикав екран і забирав у мене чашку з кавою.

— Дякую, — казав Ґлен.

— Що цікавого в комп'ютері? — запитувала я.

— Нічого, — відповідав він. — Усе як завжди.

Кінець розмови.

Я не користувалася комп'ютером. Це була Ґленова царина. Та, думаю, я завжди знала, що там відбувається щось погане.

Саме тоді я стала називати це «дуроццями». Нарешті я вигадала цьому належне ім'я, яке можна було вимовляти вголос. Ґленові не подобалося це слово, але ж він не міг заперечити. Таке невинне слово: «дуроцці». Ніби щось означає, а ніби й ні. Але воно все-таки мало певне значення. Воно означало гидоту. Те, що ніхто не повинен бачити, ба більше — платити за те, щоб побачити.

Коли поліція знайшла це в його комп'ютері, Ґлен сказав мені, що ні в чому не винен.

— Я не завантажував те, що вони знайшли, — це жахливі речі, які потрапляють на жорсткий диск, коли ти дивишся щось інше, — пояснив він.

Я нічого не знала про інтернет та жорсткі диски. Таке ж могло статися, правда?

— Траплялося безліч випадків, коли людину звинувачували помилково, Джині, — говорив Ґлен. — Щотижня в газетах з'являються такі історії. Злодії викрадають кредитні картки й купують з допомогою їх цю мерзоту. Я ні в чому не винен, так я й сказав поліції.

І, коли я нічого не відповіла, він повів далі:

— Ти собі не уявляєш, як це, коли тебе звинувачують у тому, чого ти не коїв. Це так боляче!

Я погладила його по плечу, і він узяв мене за руку.

— Випиймо чаю, Джині, — сказав Ґлен, і ми пішли в кухню, щоб поставити чайник.

Дістаючи молоко з холодильника, я зупинилася, щоб роздивитись наші фотографії на дверцятах: ось ми нарядні святкуємо Новий рік, а ось фарбуємо стелю у вітальні, з голови до ніг зальопані плямами кольору магнолії, ось ми у відпустці, ось ми на ярмарку. Ми. Ми були командою.

— Не хвилюйся, Джині, я завжди буду поруч, — казав він, коли я приходила з роботи в поганому настрої. — Ми-бо команда.

Ми дійсно були командою й занадто багато пережили разом, щоб ось так просто розійтись.

Я занадто сильно кохала Глена, щоб покинути його. Навіть брехала заради нього.

Це було вже не вперше. Спочатку я телефонувала в банк і казала, що чоловік захворів, коли йому просто не хотілося йти на роботу. Коли в нас були проблеми з грошима, він сказав, що банк скасує останні операції, якщо я збрешу, що загубила кредитну картку.

— Це нікому не зашкодить, Джині, — говорив Глен. — Ну ж бо, лише один раз.

Звісно, одним разом усе не обмежилось.

Гадаю, саме це хоче почути Кейт Вотерз.

Я чую, як вона називає моє ім'я, і йду в коридор подивитися, у чому річ. Вона розмовляє з кимось по телефону, просить, щоб сюди приїхали та врятували нас.

Іноді Глен називав мене своєю принцесою, та я впевнена, що ніхто не прискаче на білому коні, щоб урятувати мене.

Я повертаюся у своє крісло й чекаю, що буде далі.

Розділ 5

Понеділок, 2 жовтня 2006 року

Детектив

Боб Спаркс усміхнувся, коли вперше почув ім'я Белли Елліотт. Його улюблену тітоньку, одну з численних материних сестер, звали Белла, і вона була абсолютно непередбачуваною. Що ж, він іще не скоро всміхнеться знов.

О п'ятнадцятій тридцять вісім на лінію «999» надійшов дзвінок. Жінка майже задихалася від горя.

— Її забрали, — сказала вона, — їй усього два роки. Хтось викрав її...

На записі, який знов і знов програвали в наступні дні, заспокійливий альт оператора чергувався з пронизливим жіночим сопрано, перетворюючись на сповнений страждання дует.

— Як звать вашу дівчинку?

— Белла, її ім'я Белла.

— З ким я розмовляю?

— Я її мати. Дон Елліотт. Вона гуляла в садочку перед будинком. Наша адреса: Менор-роуд, 44а, Вестленд. Прошу, будь ласка, допоможіть.

— Ми вам допоможемо, Дон. Знаю, це тяжко, проте нам потрібно більше інформації, щоб знайти Беллу. Коли ви востаннє її бачили? Вона була сама в садочку?

— Вона грала з котом. Сама. Після денного сну. Я залишила її зовсім ненадовго. Усього на декілька хвилин. Я вийшла, щоб забрати її в будинок, десь о п'ятнадцятій тридцять три, та вона зникла. Ми вже всюди шукали. Благаю вас, допоможіть її знайти!

— Добре. Заспокойтеся, Дон. Ви можете описати Беллу? У що вона була вдягнена?

— У неї біляве волосся. Сьогодні я зав'язала їй хвостик. Вона зовсім маленька. Вона всього лише дитина... Я, я не можу згадати, що на ній було. Футболка та штанці...здається. О Господи, я нічого не

пам'ятаю! На ній були окуляри. Маленькі такі, круглі окуляри в рожевій оправі. У неї ліниве око. Будь ласка, знайдіть її. Прошу.

Через тридцять хвилин, після того як двоє в поліційній уніформі Гемпширу вирушили на місце події, щоб підтвердити отриману від Дон Елліотт інформацію та негайно обшукати будинок, ім'я Белли привернуло увагу детектива Спаркса.

— Зникла дворічна дівчинка, Бобе, — повідомив сержант, увалившись у кабінет детектива, — Белла Елліотт. З того часу минуло вже дві години. Вона грала в саду перед домом і раптом зчезла. Район муніципальних будинків на околиці Саутгемптона. Мати божеволіє від горя, зараз із нею працює психолог.

Сержант Ієн Меттьюз поклав тонку теку на стіл свого боса. На обкладинці чорним маркером було написано ім'я «Белла Елліотт» і прикріплена кольорова фотографія маленької дівчинки.

Перш ніж розгорнути теку, Спаркс постукав пальцем по фото.

— То які наші дії? Де будемо шукати? Де її батько?

Сержант Меттьюз важко опустився на стілець.

— Ми вже обшукали будинок, горище та сад. Справи кепські, дівчинки ніде нема. Мати каже, що батько проживає десь у Мідлендсі, проте вона не впевнена — він покинув її ще до того, як народилася Белла. Ми намагаємося знайти його, але мати не хоче нам допомагати, каже, що батькові не обов'язково про це знати.

— Що скажете про матір? Яка вона? Що робила, поки її дворічна донька гралася у дворі? — запитав Спаркс.

— Вона сказала, що заварювала Беллі чай. Вікна кухні виходять на задній двір, тому мати не могла її бачити. Перед будинком — лише низенька стіна, таку й стіною назвати важко.

— Яюсь необачно залишати таку маленьку дитину без нагляду, — замислився Спаркс, намагаючись згадати своїх двох дітей у цьому віці. Джеймсові вже тридцять, і, як не дивно, він бухгалтер, а Саманті двадцять шість, вона збирається одружуватися. Хіба вони з Ейлін колись залишали їх маленьких самих у садочку? Правду кажучи, він не міг пригадати. Можливо, тому що в ту пору він рідко бував із дітьми. Робота завжди була для Боба на першому місці. Він вирішив запитати про це в Ейлін, коли прийде додому, якщо сьогодні вдасться туди потрапити.

Детектив Спаркс потягнувся за пальтом, яке висіло на гачку позаду нього, та дістав із кишені ключі від машини.

— Краще я з'їжджу туди й подивлюся сам, Меттьюз. Рознюхаю все, поговорю з матір'ю. А ти залишайся тут і впорядкуй усе, бо нам може знадобитися оперативний штаб. Я ще зателефоную до сьомої.

Дорогою до Вестленду детектив увімкнув радіо, щоб послухати місцеві новини. Зникнення Белли було головною подією, але з репортажу Спаркс не дізнався нічого нового для себе — і дякувати Богові! Його почуття стосовно місцевих ЗМІ були дуже неоднозначними.

Минулого разу, коли зникла дитина, події набули вкрай неприємного характеру, коли репортери організували власне розслідування й «потопталися» по доказах. П'ятирічну дівчинку Лору Сімпсон із Госпорта знайшли брудну й налякану в шафі будинку її зведеного дядька.

— Це була одна з тих великих родин, у якій кожен стрічний був родичем, — потім розповідав він Ейлін.

На лихо, один із репортерів забрав сімейний альбом із квартири матері, тому поліція не побачила фото Дядька Джима — зареєстрованого сексуального злочинця, що проживав у тому районі, — і не розпізнала зв'язку між ним та зниклою дівчинкою.

Він спробував зайнятися сексом із дитиною, але не зміг. Поліція весь час ходила по колу, інколи перебуваючи всього за кілька метрів від місця утримання дівчинки. Спаркс був упевнений, що маніяк неодмінно вбив би дівчинку, якби інший член великої родини не напився й не повідомив поліцію про його ім'я телефоном. Лора відбулася синцями на тілі та пошкодженою психікою. Спаркс усе ще бачив перед собою її очі тієї миті, коли він відчинив шафу. У них читався справжній жах. Жах від того, що він може бути такий самий, як Дядько Джим. Спаркс покликав жінку-детектива, щоб та взяла Лору на руки. Нарешті в безпеці. У всіх на очах були сльози. У всіх, окрім Лори — вона мала приголомшений вигляд.

Спаркс відчував, що підвів цю маленьку дівчинку. Він повинен був знайти зачіпку раніше. Повинен був ставити інші питання. Повинен був знайти її швидше. Його начальник та преса бачили в Лориному порятунку перемогу, але він не міг радіти. Як він міг радіти, згадуючи ті налякані дитячі очі?

«Цікаво, де вона тепер? — думав Спаркс. — І де Дядько Джим?»

Менор-роуд заповнили репортери, сусіди та полісмени. Усі вони розпитували одне одного, і їхні голоси зливалися в єдину словесну оргію.

Спаркс протиснувся крізь натовп до воріт із номером 44а, привітавшись кивком зі знайомим журналістом.

— Бобе! — покликав жіночий голос. — Привіт! Що нового? Є якісь зачіпки?

Кейт Вотерз пробралася до нього поміж людьми і, вдавши втому, посміхнулася. Востаннє він бачив її, коли розслідував звіряче вбивство в національному парку Нью-Форест. За ті кілька тижнів, поки ловили чоловіка жертви, детектив і репортерка перехилили кілька чарок і трохи попліткували.

Вони були вже давно знайомі, постійно натикалися одне на одного під час розслідувань і завжди починали з того місця, де зупинилися минулого разу. Це важко назвати дружбою. Їх об'єднувала тільки робота, але Кейт йому подобалась. Під час останнього розслідування вона весь час дотримувалася легенди, поки він не був ладен розголосити інформацію. Спаркс був у неї в боргу.

— Привіт, Кейт! Я тільки-но приїхав, можливо, пізніше я зможу щось розповісти, — сказав він і прошмигнув повз патрульного, який охороняв будинок.

У передпокої чувся запах котів та сигарет. Дон Елліотт скрутилася бубликом на дивані, стиснувши в тремтливих руках телефон і ляльку. Її біляве волосся було недбало забране у хвостик, і через це жінка здавалася навіть молодшою, ніж була насправді. Вона підвела очі на високого, серйозного чоловіка, що стояв у дверях, і на її обличчі з'явилася гримаса болю.

— Ви знайшли її? — насилу вимовила Дон.

— Міс Елліотт, я детектив Боб Спаркс. Я допоможу вам знайти Беллу, але я хочу, щоб і ви мені допомогли.

Жінка подивилася на нього.

— Але я розказала поліції все, що знаю. Який сенс відповідати на одні й ті самі запитання знову і знову? Просто знайдіть її! Знайдіть мою крихітку! — закричала вона охриплим голосом.

Зрештою, схлипуючи та проковтуючи слова, Дон Елліотт розповіла йому свою історію. Белла — її єдина донька, плід зв'язку з одруженим чоловіком, з яким вона познайомилася в нічному клубі. Ці стосунки були приречені від самого початку. Маленька гарненька дівчинка, яка любила дивитися діснеївські мультики й танцювати.

Дон майже не спілкувалася із сусідами.

— Вони дивляться на мене зверхньо — я-бо мати-одиначка, отримую грошову допомогу. Вважають мене утриманкою, — сказала вона Бобові Спарксу.

Вони розмовляли, а тим часом команда Спаркса разом із десятками добровольців з-поміж місцевої спільноти, які навіть не встигли перевдягнутися після роботи, вирушили на пошуки. Шукали на задніх дворах, горищах, у контейнерах для сміття, живоплотах, підвалах, сарайчиках, машинах, собачих будках і купах компосту по всьому району. Уже сутеніло, коли раптом роздався крик:

— Белло! Белло! Де ти, мила?

Дон Елліотт раптом скочила на ноги й підбігла до вікна.

— Дон, поверніться на місце, будь ласка, — сказав Спаркс. — Я хочу запитати, чи Белла сьогодні поводитися погано?

Вона заперечливо похитала головою.

— Може, ви через щось сердились на неї? — питав він далі. — З малечю інколи буває доволі важко, еге ж? Може, ви ляснули її чи щось ще?

Молода жінка не відразу помітила натяк, але, зрозумівши до чого веде детектив, пронизливо вискнула, тим самим доводячи свою безневинність.

— Ні, звісно, ні. Я ніколи її не б'ю. Принаймні не дуже часто. Тільки коли вона вередує. Я не завдала Беллі шкоди. Хтось забрав її...

Спаркс співчутливо погладив Дон по руці та попросив офіцера у справах сім'ї заварити ще чаю.

Молодий констебль просунув голову у двері вітальні та жестом покликав свого начальника на кілька слів.

— Сусід бачив, як якийсь тип тинявся поблизу десь по обіді, — повідомив той Спаркса. — Він його не впізнав.

— Прикмети?

— Він був один. Довге волосся, схожий на безхатька. Сусід сказав, що заглядав у машини.

Спаркс дістав із кишені телефон і подзвонив сержантові.

— Схоже, треба відкривати справу. Жодного сліду дитини не знайшли. Маємо прикмети підозрюваного, деталі скоро будуть. Ознайом команду зі справою, а я тим часом поговорю зі свідком, — сказав детектив і додав: — Треба перевірити всіх, хто хоч раз притягався за статевий злочин і живе поблизу.

Спарксові стало погано від думки, що дитина може опинитися в пазурах одного з двадцяти двох зареєстрованих сексуальних злочинців, які жили у Вестлендському районі.

У полі зору правоохоронних органів Гемпширу було близько трьох сотень правопорушників, постійно зростала кількість ексгібіціоністів, вуаєристів, любителів сексу в громадських місцях, педофілів і гвалтівників, які вміло вдавали добрих сусідів перед тутешніми мешканцями.

Стен Спенсер чекав на головного детектива біля вікна свого охайного будиночка через дорогу. Спаркса повідомили, що кілька років тому той заснував «сусідську варту». А все через те, що мешканці передмістя постійно займали місце для паркування, котре, як він вважав, по праву належало йому та його «вольво». Вочевидь, після виходу на пенсію Спенсер та його дружина Сьюзен не мали чим зайнятися. Тому він насолоджувався владою, що її давали журнал та нічна варта.

Спаркс потиснув Спенсерову руку, і вони присіли за обідній стіл.

Сусід указав на свої записи.

— Тут усе розписано по хвилинах, інспекторе, — мовив він, і Спаркс вичавив із себе посмішку. — Після обіду я виглядав Сьюзен — вона от-от мала повернутися з магазину, — коли побачив незнайомого чоловіка, який ішов із нашого боку вулиці. Він був, знаєте, такий собі мугир, схожий на безхатка. Я злякався, що він украде машину в когось із сусідів абощо. У наш час треба бути обережним. Він саме проходив повз фургон Пітера Тредвелла.

Спаркс запитливо здійняв брови.

— Пробачте, інспекторе. Містер Тредвелл — сантехнік, живе трохи далі вулицею. Його фургон намагалися викрасти вже кілька разів. Востаннє мені самотужки вдалося зупинити злодія. Тож я вийшов надвір, щоб простежити за ним, але він був уже далеко. На

жаль, я бачив його тільки зі спини: довге масне волосся, джинси та чорна куртка з каптуром. Потім у будинку задзвонив телефон, і я відійшов, а коли повернувся — його вже не було.

Детектив записав кожне слово за містером Спенсером, і той був дуже задоволений собою.

— Ви бачили Беллу, коли поверталися додому?

Спенсер завагався, проте врешті похитав головою:

— Ні, я вже кілька днів її не бачив. Бідолашна дівчинка.

П'ять хвилин по тому Спаркс присів на стілець у передпокої будинку Дон Елліотт, щоб настрочити заяву для преси.

— Є якісь новини? — спитала Дон, коли він знову з'явився у вітальні.

— Поки ні, але я збираюся сказати пресі, що нам потрібна їхня допомога, і...

— Кажіть.

— Ми знайдемо та допитаємо всіх, кого помітили в цьому районі сьогодні в другій половині дня. Усіх, хто проходив чи проїжджав повз Менор-роуд. Ви бачили незнайомця на вулиці? — запитав Спаркс. — Містер Спенсер, що живе через дорогу, каже, ніби помітив чоловіка з довгим волоссям, у темному пальті. Стверджує, що ніколи раніше його не бачив. Може, це й не він...

Дон захитала головою, і в неї по щоках побігли сльози.

— Це він забрав її? — схлипнула жінка. — Це він забрав мою дівчинку?

Розділ 6

Середа, 9 червня 2010 року

Вдова

Знову гравій хрустить під чиймись ногами. Цього разу телефон Кейт дзвонить двічі й замовкає. Мабуть, це якийсь сигнал, бо наступної миті вона відчиняє вхідні двері та впускає чоловіка з великою сумкою через плече.

— Знайомтесь, це Мік, — каже вона мені, — мій фотограф.

Мік усміхається до мене та простягає руку.

— Вітаю, місіс Тейлор.

Він тут, щоб відвезти нас до готелю.

— Туди, де немає всієї цієї метушні, — уточнює чоловік, але я протестую. Усе відбувається занадто швидко.

— Заждіть хвилинку, — кажу я, проте ніхто мене не чує.

Кейт із Міком вирішують, як пройти повз репортерів, які стовпилися біля воріт. Певно, телевізійник розповів, що в будинку є ще хтось окрім мене, тому вони знову по черзі тарабанять у двері й щось кричать у поштовий отвір. Усе це наче страшний сон. Таке вже траплялося на самому початку, тільки тоді вони кричали до Глена, сипали звинуваченнями.

— Що ви накоїли, містере Тейлор! — горлав один.

— На твоїх руках є кров, збоченцю? — запитав чоловік із газети «Сан», коли Глен виносив сміття. Просто перед перехожими. Глей сказав, що один із них навіть плюнув йому в ноги.

Коли він повернувся додому, то аж трусився. Мій бідолашний Глен. Але тоді я була поруч із ним, гладила по плечу, казала, щоб не звертав на них уваги. Тепер я зовсім одна й навіть не знаю, чи зможу впоратися без нього.

— Місіс Тейлор, я знаю, ви там, — кричить хтось за дверима. — Вам платять, щоб ви говорили? Як гадаєте, що скажуть люди, якщо ви візьмете ці криваві гроші?

Мені наче ляпаса дали. Кейт обертається, гладить мене по руці та просить не звертати уваги. Вона запевняє, що може зробити так, щоб

усе це скінчилося.

Я хочу їй вірити, але мені важко зібрати думки до купи. Як можна змусити цей жах скінчитися? Як казав Глен: єдине, що ми можемо із цим удіяти, — сховатися.

— Ми маємо перечекати, — говорив він.

Однак Кейт пропонує стати до бою негайно, сказати своє слово, щоб заткнути їм роти. Я з радістю це зробила б, але тоді опинюся в центрі уваги. Від самої думки про це мене наче паралізувало.

— Нумо, Джин, — каже Кейт, нарешті помітивши, що я досі сиджу в кріслі. — Разом у нас усе вийде. Крок за кроком. За п'ять хвилин усе скінчиться, і більше ніхто не зможе вас знайти.

Ніхто, окрім неї, звісно.

Але я не в змозі більше витримувати образи від цих тварин, тому слухняно беруся збирати речі. Йду в кухню, щоб дістати із сушарки трусики, і кладу їх у сумочку. Тепер треба піднятися нагору за зубною щіткою. Де мої ключі?

— Беріть тільки найпотрібніше, — каже Кейт. Вона купить мені все, що треба, коли ми будемо на місці.

«Де це — „на місці“?» — хочу спитати, але Кейт уже знову повернулася до мене спиною й тепер говорить по телефону «з редакцією».

Коли вона розмовляє з редакцією, її голос змінюється, стає придушеним, задиханим, ніби вона щойно підіймалася сходами.

— Добре, Террі, — каже вона. — Ні, Джин з нами... я зателефоную тобі пізніше.

Кейт не хоче, щоб я чула розмову. Цікаво, про що її питали? Може, про те, скільки грошей вона мені пообіцяла? Або який я матиму вигляд на фотографіях?

Ладна закластися, вона сказала б: «Джин має жахливий вигляд, але ми подбаємо про те, щоб надати їй пристойного вигляду». Я панікую й хочу сказати, що передумала їхати, проте все відбувається дуже стрімко.

Кейт каже, що відверне «їхню» увагу. Вона вийде через передні двері та вдасть, ніби готує для нас машину, а тим часом ми з Міком вислизнемо до заднього двору й переліземо через паркан. Не можу повірити, що я це роблю. Розтуляю рота, щоб знову сказати «заждіть», але Кейт уже підштовхує мене до чорного виходу.

Ми почекали, поки за нею зачиняться двері. Раптом гучно заклацали затвори фотоапаратів, наче згряя птахів із шумом здійнялася в повітря.

— Стерв'ятники, — каже Мік. Думаю, він має на увазі фотографів. Наступної миті він кидає свою куртку мені на голову, хапає мою руку й тягне за собою до заднього ходу надвір. Через куртку я майже нічого не бачу, і, як на зло, на мені дурні черевики, з яких вислизують ноги, та я все одно намагаюся бігти як можу. Збоку це видається смішним. Куртка постійно сповзає. О Боже, сусідка Лайза помітила нас із вікна й залякла з роззявленим ротом. Я мляво махаю їй рукою, сама не знаю навіщо, адже ми з нею цілу вічність не розмовляли.

Мік допомагає мені перелізти через паркан. Тут насправді невисоко, він стоїть більше для годиться, ніж для безпеки. Я хоч і в брюках, але дертися все одно складно. Мік каже, що припаркував своє авто за рогом, і ми обережно прокрадаємося вузькою вуличкою позаду будинків, щоб не привертати уваги журналістів. Раптом мені захотілося заплакати: я збираюся сісти в машину з людьми, яких зовсім не знаю, щоб поїхати бозна-куди. Мабуть, це найбожевільніший мій учинок.

У Глена вже стався б напад. Навіть до всієї цієї історії з поліцією він не любив виставляти особисте життя напоказ. Ми багато років мешкали в цьому будинку, впродовж усього нашого подружнього життя. Проте, як потім із радістю розказували репортерам сусіди, ми трималися осторонь. «Трималися осторонь», — це ж так зазвичай кажуть пресі, коли в сусідньому будинку знаходять труп або дитину, з якою жорстоко поводяться. З нами саме так і сталося: хтось із сусідів сказав репортерові, що в Глена «лихі очі», можливо, місіс Грейндж із дому навпроти. Насправді в нього були прекрасні очі: блакитні, з довгими віями, як у маленького хлопчика. Від його погляду в мене завмирало в грудях серце.

Глен завжди казав мені:

— Це стосується тільки нас двох, Джині.

Ось чому мені було так тяжко, коли те, що завжди стосувалося тільки нас двох, стало відомо всім.

У фургоні фотографа Міка дуже брудно. За порожніми коробками з-під бургерів, пакетиками чипсів та старими газетами не видно дна.

Електричну бритву підключено до прикурювана, а біля переднього сидіння по підлозі катається велика пляшка кока-коли.

— Вибачте за безлад, — каже він, — я фактично живу в цьому фургоні.

Хай там як, попереду я все одно не сидітиму. Мік відчиняє задні дверцята.

— Сюди, — каже фотограф, беручи мене за руку та вказуючи на заднє сидіння. Він кладе долоню мені на голову, щоб я не вдарилася, поки сідаю в машину.

— Пригніться, коли ми від'їжджатимемо. Я дам сигнал, тільки-но небезпека мине.

— Але... — починаю я говорити, та він уже пристукнув дверцята й залишив мене сидіти в напівтемряві серед фотообладнання та пакетів на сміття.

Розділ 7

Четвер, 5 жовтня 2006 року

Детектив

Боб Спаркс голосно позіхнув, витягуючи руки над головою й вигинаючи хвору спину. Він намагався не дивитися на годинник, що стояв перед ним на столі, але той знов і знов підморгував Спарксові, поки врешті не привернув до себе увагу. Була друга ночі. Поліція вже третій день шукала Беллу, проте все марно.

До поліційного відділку надходила купа дзвінків. Поліція ретельно перевіряла всі повідомлення про підозрілих довговолосих чоловіків, а також інші зачіпки, але кількість їх невпинно зростала, і робота просувалася дуже повільно.

Спаркс намагався не думати про те, що цієї хвилини відбувається з Беллою Елліотт або — він мав бути чесним із самим собою — уже відбулося. Він мусив її знайти.

— Де ти, Белло? — запитав Спаркс у фотографії на столі. Звідусюди на нього дивилося усміхнене дитяче личко. Світлини Белли були розвішані по всьому оперативному штабу, наче релігійні іконки, які благословляють детективів на пошуки. Сторінки газет рясніти зображеннями «Крихітки Белли».

Спаркс провів рукою по волоссю й відзначив, що став лисіти.

— Ну ж бо, думай! — сказав він собі, втупивши очі в монітор. Він вирішив іще раз переглянути списки місцевих сексуальних злочинців, їхні свідчення та судові вироки. Спаркс вишукував найдрібніші натяки на слабкість до дітей у їхніх особистих справах, але не знайшов жодної зачіпки.

Він востаннє продивився досьє: майже всі вони — жалюгідні створіння. Самотні чоловіки, від яких тхне потом та гнилими зубами. Вони живуть у своєму вигаданому комп'ютерному всесвіті та час від часу виходять звідти, щоб спробувати щастя в реальному світі.

Були ще затяті злочинці. Спаркс відправив полісменів обшукати будинок Пола Сілвера, який відсидів за жорстоке ставлення до власних дітей. Проте його дружина (*третья?*), стомлено позіхнувши (*чи все це*

Діана?), підтвердила, що її «старого» на п'ять років «закрили» за пограбування. «Певно, задля різноманіття», — сказав Боб Спаркс сержантові.

Звичайно, протягом перших сорока восьми годин повідомлення про те, що Беллу бачили, надходили зі всіх куточків країни. Полісмени миттєво вирушали на перевірку, а від деяких дзвінків у Спаркса частішало серцебиття.

Жінка з околиць Ньюарка повідомила, що її нова сусідка грається з дитиною в саду.

— Маленька білява дівчинка. До цього я ніколи не бачила, щоб у садочку гралися діти. Я думала, у неї немає дітей, — сказала вона.

Спаркс негайно відіслав місцеву поліцію та з нетерпінням чекав на дзвінок за своїм робочим столом.

— Це сусідчина племінниця, приїхала в гості з Шотландії, — повідомив місцевий детектив, який був засмучений так само, як Спаркс. — Мені шкода. Можливо, наступного разу пощастить.

Можливо. Проблема полягала в тому, що більшість інформації завжди надходила від аферистів, людей, які шукають до себе уваги й відчайдушно прагнуть стати частиною трагедії.

Отож останнім місцем, де Беллу бачив хтось окрім Дон, була газетна крамничка. Його власниця, балакуча бабуся, пригадала, що мати з дитиною заходили до її крамнички приблизно об одинадцятій тридцять.

Вони були постійними клієнтами. Зазвичай Дон забігала купити сигарет, і від останнього візиту, коли жінка була разом з Беллою, залишився зернистий загальмований запис із дешевої камери спостереження.

На тих кадрах маленька Белла тримає маму за руку біля каси; зображення різко змінюється, тепер камера показує обличчя Белли, розмите й нечітке, наче вона вже почала зникати, дівчинка тримає в руках паперовий пакетик; знову зміна кадру, видно, як за нею зачиняються двері.

Мати Дон подзвонила доньці на домашній телефон після обіду — о другій сімнадцять, згідно з журналом дзвінків.

Бабуся сказала поліції, що чула, як онука горланила пісеньку з мультсеріалу «Будівельник Боб» на задньому тлі, і попросила дати їй

слухавку. Дон покликала Беллу, але та, певно, побігла в садочок за лялькою.

Хронологія наступних шістдесяти восьми хвилин засновувалася на свідченнях Дон. Вона була нечітка, з постійними перервами на домашні клопоти. Детективи попросили Дон відтворити те, як вона готувала їжу, мила посуд та діставала речі Белли із сушарки, щоб можна було прикинути, скільки часу минуло, відтоді як Белла пішла погратися в садочок, одразу після третьої години.

Маргарет Емерсон, яка жила по сусідству, о третій двадцять п'ять вийшла на вулицю забрати щось зі свого автомобіля та була впевнена, що тоді в саду перед будинком нікого не було.

— Белла завжди кричала мені: «Піпо!»^[6]. Для неї це була своєрідна гра. Бідолашна дівчинка, вона любила увагу. Її родительку далеко не завжди цікавило, чим зайнята дитина, — обережно сказала місіс Емерсон. — Белла часто гуляла одна, всюди тягала свій візочок із лялькою та ганялася за котиком Тіммі. Самі знаєте, чим зазвичай бавляться діти.

— Ви часто чули, як Белла плаче? — запитав Спаркс.

Місіс Емерсон на хвилинку замислилася, але потім швидко відповіла, хитаючи головою:

— Ні, вона була життєрадісним малям.

Сімейний лікар і патронажна сестра підтвердили це.

— Миле дитя... маленька лялечка, — казали вони в один голос.

— Матері було дещо важко справлятися з нею самотійно. Ви ж бо знаєте, як важко виховувати дитину без батька, — сказав лікар, і Спаркс кивнув, наче розуміє, про що він.

Усе це було зафіксовано та зберігалось в грубесних теках із доказами та показаннями очевидців — свідченням того, що його хлопці доклали величезних зусиль, щоб розкрити справу. Проте він знав, що насправді це тільки видимість. Вони досі не зрушили з мертвої точки.

Вимикаючи комп'ютер та складаючи стосом розкидані по столу теки, Спаркс дійшов висновку, що довговолосий чоловік — це ключ до розгадки. Потім він вийшов з офісу назустріч п'яти годинам сну.

— Може, завтра ми її знайдемо, — повернувшись додому, прошепотів він дружині, яка вже спала.

Коли зателефонувала Кейт Вотерз, минув уже тиждень, а новин про Беллу все не було.

— Привіт, Бобе, мій редактор вирішив оголосити винагороду за будь-яку інформацію, що допоможе в пошуках Белли. Він ладен викласти двадцять тисяч! Непогано, скажи?

Спарксові це не сподобалося, але він не подав знаку. «Кляті винагороди, — вилаявся детектив трохи згодом під час розмови з Меттьюзом, — ці газетярі отримають усю славу, а ми — дзвінки від психів та аферистів зі всіх куточків країни».

— Дуже щедро, Кейт, — сказав він, — але ти не думаєш, що нині не найкращий час для цього? Ми працюємо над кількома...

— Бобе, завтра ця новина вийде на першій шпальті, — перебила його Кейт. — Послухай, я знаю, поліції не до вподоби ідея з винагородою. Проте є люди, які щось чули або бачили, однак бояться телефонувати в поліцію, а двадцять тисяч мають стати для них непоганим поштовхом.

Спаркс тяжко зітхнув.

— Що ж, піду попереджу про це Дон, — відповів він, — треба її підготувати.

— Добре, — сказала Кейт. — Слухай, Бобе, як думаєш, чи можна мені якось перекинутися слівцем із Дон? Нещасна жінка ледве могла говорити під час прес-конференції. Для неї це буде чудова можливість розказати про Беллу. Я буду з нею дуже делікатною. Що думаєш?

Спаркс пошкодував, що взагалі здійняв слухавку. На відміну від більшості репортерів, Кейт йому подобалася, але він знав, що в гонитві за сенсацією вона перетворюється на пітбуля, який нізащо не віддасть свою кістку. Він знав, що вона не здасться, поки не отримає бажаного, проте сумнівався, що вони з Дон ладні витримати допит із тортурами.

Дон і досі залишалася для нього загадкою; вона перебувала у важкому емоційному стані, пила пігулки, щоб якось притупити свій жах, та була не в змозі зосередитися на чомусь довше ніж на тридцять секунд. Боб Спаркс провів із нею багато годин, але відчував, що ледь торкнувся верхівки айсберга. Хіба міг він віддати її на проживу Кейт Вотерз?

— Можливо, їй піде на користь поговорити з кимось окрім поліції? Можливо, я допоможу їй щось згадати...

— Гаразд, я запитаю в неї, але не впевнений, чи вона погодиться. Дон вживає заспокійливі та снодійні, тому їй нині складно на чомусь зосередитися.

— Чудово! Дякую, Бобе! — У голосі репортерки чулася посмішка.

— Зажди, я тобі ще нічого не обіцяв. Давай я завтра зранку поговорю з Дон й одразу тобі передзвоню.

Наступного ранку Спаркс застав Дон на тому самому місці, де вона сиділа під час їхньої першої зустрічі. Диван став для неї ковчегом, який утримував жінку на плаву серед розкиданих іграшок Белли, зім'ятих пачок сигарет, вирваних газетних сторінок, листівок від тих, хто співчуває, а також записок від божевільних та злостивців, що їх надряпано на аркушах із зошитів.

— Ви хоч трохи поспали? — запитав у неї Спаркс.

Сью Блекмен, молода жінка в уніформі, яка виконувала обов'язки офіцера в справах сім'ї, мовчки похитала головою та звела догори брови.

— Мені не можна лягати, — відповіла Дон. — Я не хочу проспати її повернення додому.

Спаркс відвів констебля Блекмен у коридор.

— Вона має відпочити, інакше потрапить у лікарню, — прошепотів він.

— Я знаю, сер. Вона дримає на дивані протягом дня, але відмовляється спати, коли на вулиці темно. Каже, що Белла боїться темряви.

Розділ 8

Середа, 11 жовтня 2006 року

Репортерка

Кейт Вотерз приїхала в обід разом із фотографом та величезним букетом лілей із супермаркету. Вона залишила машину подалі від зграї журналістів, щоб не привертати до себе зайвої уваги. Потім зателефонувала Бобові Спарксу й повідомила, що вже на місці. Вона швидко проскочила повз репортерів, які оточили будинок Дон Елліотт, сидючи в машинах і тримаючи в руках по бігмаку. Перш ніж вони повистрибували із сидінь, Кейт уже була всередині. Вона почула, як кілька з них обурено кричали іншим, що їх надурили, та ледве стримала усмішку.

Поки Боб Спаркс вказував шлях, вона уважно роздивлялася навкруги. Усюди був безлад, спричинений горем. Відтоді як зникла Белла, у будинку наче зупинився час: маленька блакитна куртка з каптуром, підбитим хутром, та наплічник у формі ведмедика Тедді так і залишилися висіти на перилах сходів у коридорі, а біля дверей стояли крихітні блискучі гумові чобітки червоного кольору.

— Зніми це, Міку, — шепнула Кейт фотографу дорогою до вітальні. Скрізь були іграшки та дитячі фотографії; це навіяло репортерці спогади про те, як вона боролася з потоками хаосу в перші дні свого материнства. Того дня, коли Джейка забрали з лікарні додому, Кейт сіла й заплакала. Вона почувалася розгубленою через післяпологовий гормональний сплеск і раптове усвідомлення відповідальності. Жінка згадала, як наступного ранку після народження сина запитала в медсестри дозволу взяти його на руки, наче маля належало лікарні.

Мати звела погляд: її молоде обличчя вкрилося зморшками та зістарилося від плачу. Кейт усміхнулася їй та простягнула руку. Та збиралася потрусити її, але натомість тільки злегка стиснула.

— Привіт, Дон, — сказала репортерка, — дякую, що погодилися поговорити зі мною. Я знаю, вам тепер дуже важко, але ми сподіваємося, що наша розмова допоможе поліції знайти Беллу.

Дон кивнула головою, наче в уповільненому кадрі.

«Чорт забирай, Боб казав правду», — подумала Кейт.

Вона підняла червону ляльку-телепузика, що лежала на дивані.

— Її звать По? Моїм хлопчикам більше подобалися «Могутні рейнджери», — сказала Кейт.

Дон зацікавлено поглянула на жінку.

— Белла любить По, — обізвалася вона. — А ще вона любить видувати мильні бульбашки, а потім ганятися за ними, намагаючись схопити.

Кейт помітила на столі фотографію маленької дівчинки, яка грається з бульбашками, і піднялася, щоб принести її Дон.

— Ось, — сказала Кейт, і Дон взяла в неї фотографію в рамці, — ваша красуня. Упевнена, вона ще та бешкетниця.

Дон вдячно всміхнулася. Жінки знайшли спільну мову материнства, і Дон стала розказувати про свою доньку. Уперше за весь час вона могла говорити про Беллу як про дитину, а не жертву злочину, якою вважав її Боб Спарк.

— Кейт добре знає свою справу, треба віддати їй належне. Вона може влізти в голову швидше, ніж більшість наших лягавих, — сказав він пізніше дружині. Ейлін на це лише знизала плечима й далі розгадувала кросворд у «Телеграф». Усі ці поліційні справи були для неї чимось іншопланетним.

Репортерка знову і знову приносила фотографії та іграшки, щоб підтримати розмову, а Дон сама розповідала про кожний предмет, її навіть не треба було про це просити. Кейт непомітно сховала диктофон під подушку, яка лежала між ними, щоб записати кожне слово. У такому випадку записник не годився, адже тоді все занадто скидалося б на поліційний допит, а Кейт просто хотіла, щоб Дон говорила. Вона хотіла почути про маленькі радощі та щоденні турботи материнства. Про те, як вона збирає Беллу в дитсадок, як грається з нею під час купання, як дівчинка радіє новим гумовим чобіткам.

— Белла любить тварин. Коли ми ходили в зоопарк, їй дуже сподобалися мавпи. Вона дивилася на них і сміялася без упину, — розповідала Дон, знаходячи тимчасовий захисток у спогадах про колишнє життя.

Кейт знала, що картина щасливого минулого Белли й Дон дозволить читачам уявити той жах, який відчуває молода мати, і

подумки вже писала вступ до статті: «У коридорі будинку Дон Елліотт стоїть пара крихітних червоних гумових чобітків. Її донька Белла сама обрала їх лише два тижні тому, проте так і не встигла взути...»

Це саме те, чого хочуть люди. Історія, яка змусить їх тремтіти, поки вони п'ють ранковий чай із тостами в домашньому халаті, а потім сказати своїй половинці:

— Це могло статися з нами.

Редактор так само буде в захваті.

— Прекрасна історія для сентиментальних матусь, — скаже він і звільнить для сюжету першу шпальту та місце на розвороті.

За двадцять хвилин Дон дещо втомилася. Дія пігулок скінчилася, і в кімнату знову просочився жах. Кейт зиркнула на Міка, і той підвівся, тримаючи в руках камеру.

— Дон, давайте ми вас знімемо разом із тією милою фотографією, на якій Белла видуває бульбашки, — обережно мовив він.

Жінка послухалася, ніби сама була дитиною.

— Я ніколи собі не пробачу, — прошепотіла Дон, коли клацнув затвор фотоапарата. — Не треба було відпускати її на вулицю саму, але ж я просто хотіла заварити їй чаю. Вона залишилася без нагляду всього на хвилинку. Я б усе віддала, аби повернути час назад.

Раптом на її очах з'явилися сльози. І поки Дон Елліотт усім тілом тряслася від глухих ридань, Кейт міцно тримала її за руку. Весь світ знову обертався навколо нещасної матері.

Кейт завжди дивувалася силі інтерв'ю.

— Коли розмовляєш зі справжньою людиною, яка не намагається продати себе або ще щось, між вами може виникнути глибокий зв'язок, і тоді вона повністю розкривається перед тобою, — розповідала вона комусь. Хто ж це був? Мабуть, хтось, кого їй хотілося вразити. Проте вона дійсно пам'ятала кожну репліку з інтерв'ю, які її зворушили.

— Ви дуже хороbra, Дон, — сказала Кейт, знову стискаючи руку бідолашної. — Дуже вдячна вам за розмову, а також за те, що приділили мені стільки часу. Я повідомлю детектива Спаркса, коли стаття буде готова. Залишаю вам свою візитівку, можете телефонувати коли завгодно.

Кейт швидко прибрала свої речі, непомітно поклавши диктофон назад у сумочку, і поступилася місцем офіцеру в справах сім'ї.

Спаркс провів їх із Міком до виходу.

— Усе пройшло просто чудово. Дякую, Бобе, — шепнула вона на вухо Спарксові. — Я зателефоную тобі, коли напишу статтю.

Детектив кивнув, і Кейт прошмигнула повз нього назустріч розлюченим колегам.

Повернувшись до машини, вона на хвилинку заплющила очі, щоб подумки перебрати почуті слова, та спробувала скласти з них історію. Після такої напруженої розмови вона почувалася розбитою. Її навіть трохи нудило. На мить Кейт пошкодувала, що кинула курити, та натомість набрала свого чоловіка. Виклик було переадресовано на автовідповідач — Стів саме здійснював обхід, — і вона залишила повідомлення.

— Усе пройшло дуже добре, — сказала Кейт. — Бідолашна, нещасна дівчина. Вона цього не переживе. Я дістала лазанью з морозилки на вечерю. Поговоримо пізніше.

Її голос звучав уривисто, немов записаний на стару плівку.

— Заради всього святого, Кейт, опануй себе. Це твоя робота, — промовила жінка сама собі та повернула ключ у замку запалювання. Вона збиралася знайти спокійне місце на автостоянці та взятися за написання статті.

— Мабуть, я стаю старою та немічною.

Наступного дня після того, як вийшла стаття, Дон Елліотт зателефонувала до Кейт Вотерз. Вона подзвонила з мобільного, сховавшись від повсюдної Сью Блекмен у ванній кімнаті. Насправді вона не розуміла, навіщо робить із цього таємницю. Мабуть, їй просто хотілося мати щось своє, особисте. З появою поліції все її життя було розпороте по швах, і їй хотілося чогось звичайного — просто поговорити.

Кейт була схвильована. Вона могла лише сподіватися на пряму телефонну лінію з матір'ю та не сприймала таку вдачу як належне. Тому була дуже обережною: жодного безпосереднього питання про розслідування, жодної надмірної цікавості та жодного тиску. Не було сенсу її лякати. Натомість вона розмовляла з Дон як із подругою, ділилася подробицями власного життя: розповідала про своїх хлопчиків, затори на дорогах, новий одяг та плітки про знаменитостей.

Кейт знала, що врешті-решт Дон довірить їй свої страхи та свіжі зачіпки поліції.

— Їм зателефонували з-за кордону. Якісь люди нині у відпустці десь біля Малаги. Вони кажуть, що бачили маленьку дівчинку в парку, і думають, що це Белла, — сказала вона Кейт. — Як гадаєте, може, вона дійсно там?

Репортерка пробурмотіла слова підтримки, паралельно записуючи все, що казала Дон, і набираючи повідомлення репортеріві кримінальної хроніки — п'яниці-борзописцю, якого останнім часом переслідували невдачі. Він був надзвичайно радий дістати ексклюзивну інформацію від Кейт й одразу зв'язався зі своїм знайомим в оперативному штабі поліції, а також попросив редактора забронювати квиток до Іспанії, pronto^[7].

То була не Белла. Однак газета отримала емоційне інтерв'ю з відпочивальниками та прекрасні фотографії для розвороту.

— У всякому разі варто було спробувати, — сказав редактор, звертаючись до всього відділу новин, і, проходячи повз робоче місце Кейт, додав: — Молодець, гарно попрацювала.

Тож у неї з'явилася своя людина, проте варто бути обачною. Якщо Боб Спаркс дізнається про таємні дзвінки, буде якось незручно.

Їй подобався Спаркс. Вони неодноразово допомагали одне одному, коли він вів справу, яка цікавила їх обох. Боб ділився інформацією, щоб її сюжет вирізнявся з-поміж інших, а вона повідомляла його, коли знаходила щось, що могло становити для нього інтерес. Між ними було дещо на кшталт обопільно вигідної дружби. Вони добре ладнали, але нічого більшого. Кейт мало не червоніла, згадуючи, що закохалася в нього, як школярка, коли вони вперше зустрілися ще в дев'яностих. Він був такий спокійний, мав гарні карі очі. Їй дуже лестило, що він звернув на неї увагу та кілька разів запросив випити.

В останньому номері газети писака з кримінальної хроніки натякнув на їхні зі Спарксом теплі взаємини, проте вони обидва знали, що, на відміну від деяких своїх колег, детектив не був донжуаном. Боб ніколи не зраджував дружини, а Кейт не мала часу та бажання на позашлюбні інтрижки.

— Він справжній коп, до нутра кісток, — якось сказав його колега. — Один з останніх.

Кейт знала, що може втратити союзника в особі Спаркса, якщо надалі спілкуватиметься з Дон за його спиною. Але вона мала ризикнути заради можливості почути історію «зсередини». Це могло стати її найкращим сюжетом.

Дорогою на роботу Кейт репетирувала, що скаже детективові: «У нас вільна країна, Бобе, і Дон може розмовляти, з ким захоче... Я не можу заборонити їй мені телефонувати... Я не дзвоню їй сама... Я не розпитую про розслідування, вона просто розказує мені про всяке». Вона знала, що її доводи все одно не переконують Спаркса, але ж він сам утягнув Кейт у цю історію.

— Що ж, цілком справедливо, — промовила вона роздратовано й про себе пообіцяла розповісти Бобові все, що може допомогти поліції, але при цьому схрестила пальці.

Довго чекати на дзвінок від Спаркса не довелося.

Задзвонив телефон. Кейт узяла слухавку й вийшла в коридор, щоб ніхто не почув їхньої розмови.

— Привіт, Бобе. Як справи?

Детектив був розлючений і не приховував цього. Офіцер у сімейних справах підслухала розмову Дон із його улюбленою репортеркою, і тепер Спаркс був розчарований. Чомусь це відчуття було гіршим за лють.

— Зажди, Бобе. Дон Елліотт — доросла жінка й може розмовляти, з ким захоче. Вона сама мені подзвонила.

— Так я тобі й повірив. Кейт, ми так не домовлялися. Я запросив тебе взяти в неї інтерв'ю, а ти нишпориш за моєю спиною. Твоя самодіяльність могла погано вплинути на перебіг розслідування, ти це розумієш?

— Слухай, Бобе. Дон хотіла просто побалакати, не про розслідування, їй потрібно забути про все це хоча б на декілька хвилин.

— А тобі потрібні сюжети. Не треба вдавати із себе соціального працівника, Кейт, зі мною таке не працює. Я знаю тебе набагато краще, ніж ти думаєш.

Їй стало соромно. Він насправду занадто добре її знав.

— Вибач, що засмутила тебе, Бобе. Давай я заїду за тобою, підемо десь вип'ємо й усе докладно обговоримо.

— Я сьогодні зайнятий, може, наступного тижня. І ще одне, Кейт...

— Так, так. Упевнена, ти попросив її більше мені не дзвонити, та якщо вона все-таки зателефонує, я не стану її ігнорувати.

— Зрозуміло. Роби, як знаєш, Кейт. Сподіваюся, хоча б Дон мене зрозуміє. Хтось таки має поводитися, як відповідальна доросла людина.

— Бобе, я роблю свою роботу, а ти — свою. Я в жодному разі не заважаю розслідуванню. Навпаки, я підтримую його життя на папері.

— Сподіваюся, твоя правда, Кейт. Усе, я мушу йти.

Репортерка притулилася до стіни. Подумки вона все ще сперечалася зі Спарксом, але у своїй уяві це вона виступала поборницею моралі, а Спаркс розпинався перед нею, а не навпаки.

«Боб сам заїде, коли заспокоїться», — сказала собі Кейт і написала повідомлення Дон, щоб вибачитися за незручності.

Їй негайно прийшла відповідь, яка закінчувалася словами «Поговоримо пізніше». Між ними все ще був зв'язок. Кейт усміхнулася, дивлячись на екран телефона, і вирішила відсвяткувати це подвійним еспресо та кексом.

— За маленькі перемоги в житті, — сказала вона й підійняла картонний стаканчик, стоячи в їдальні. Завтра вона знову поїде в Саутгемптон і зустрінеться з Дон за сандвічем у торговельному центрі.

Розділ 9

Середа, 9 червня 2010 року

Вдова

Кейт підсаджується до нас у фургон за кілька миль, на паркованні біля супермаркету. Вона сміється й каже, що, від'їжджаючи, бачила, як «згряя» кинулася до будинку перевірити, чи я досі там.

— Ідіоти, — каже репортерка. — Тільки уявіть собі: вони проковтнули гачок.

Вона повертається до мене обличчям.

— З вами все гаразд, Джин? — питає Кейт. Її голос знову турботливий та ніжний, але мене не обдуриш. Чхати вона хотіла на мене, їй потрібен лише сюжет. Я мовчки киваю у відповідь.

Дорогою вони з Міком говорять про «редакцію». Схоже, її начальник — тиран, який тільки й робить, що кричить і лається на всіх.

— Він так часто використовує слово на «П», що ми зємо ранкові наради «монологами вагіни»^[8], — каже мені Кейт, і вони обидва сміються. Я не знаю, що означає «монологи вагіни», але не показую цього.

Вони з Міком наче живуть у якомусь іншому світі. Кейт розповідає йому, що редактор — той Террі, з яким вона розмовляла по телефону, — у захваті. У захваті від того, що їй удалося забрати вдову, я так розумію.

— Тепер він цілий день мотатиметься в кабінет головного редактора, бідолаха. Зате в нього не залишиться часу бурчати на інших репортерів. Узагалі він прикольний хлопець — відведи його в паб, і він стане душею компанії. Але в редакції Террі сидить за своїм столом двадцять чотири години на добу, втупившись у монітор. Підіймає голову, тільки щоб дати комусь прочухана. Кажу тобі, він схожий на живого мерця.

Мік сміється.

Я лягаю на спальний мішок. Він брудний, але пахне не так уже й прикро, тому я потрохи засинаю, і їхні голоси поступово зливаються із

шумом автомобіля. Прокинувшись, я розумію, що ми вже приїхали.

Наш готель величезний та дорогий. Це одне з тих місць, де весь хол прикрашено численними квітами, а на стійці реєстрації — ваза з яблуками. Не знаю, чи квіти живі, проте яблука точно справжні. Їх навіть можна з'їсти, якщо хочеться. Я маю на увазі яблука.

Кейт у нас за головну.

— Добрий день, для нас заброньовано три номери на ім'я Мюррей, — каже вона адміністраторці. У відповідь дівчина всміхається та дивиться на екран свого комп'ютера.

— Ми бронювали лише кілька годин тому, — нетерпляче каже Кейт.

— Знайшла, — нарешті чується голос адміністраторки. Певно, Мюррей — це прізвище Міка. Він простягає свою кредитку дівчині, і вона дивиться на мене.

Раптом я усвідомлюю, що маю не найкращий вигляд. Волосся скуйовджене, через те що довелося накинути на голову куртку, а потім спати у фургоні. Одяг такий, що в ньому навіть по магазинах ходити соромно, тим більше — по розкішному готелю. Поки триває реєстрація, я стою в холі у старих брюках і футболці та, опустивши голову, роздивляюся свої ноги в дешевих ляпанцях. Мене записують під ім'ям Елізабет Тернер, і я дивлюся на Кейт.

Вона лише всміхається та шепоче:

— Так вас жодна жива душа не знайде, а нас обов'язково шукатимуть.

Цікаво, хто така справжня Елізабет Тернер і що вона робить сьогодні ввечері? Упевнена, вона прогулюється поміж стелажів у «ТК Макс»^[9] і не ховається від преси.

— У вас є валізи? — питає дівчина. Кейт каже, що наші сумки в машині і що ми заберемо їх пізніше. Ми заходимо в ліфт, і я дивлюся на Кейт, звівши брови догори. Вона всміхається мені у відповідь. Ми не можемо говорити, бо портьє поряд. Насправді йому нема за чим підійматися з нами, адже в нас немає багажу. Та він визвався провести нас до номерів і, безсумнівно, сподівається на чайові. Мій номер — 142, Кейт живе в наступному — 144-му. Портьє влаштовує цілу виставу з відчиненням дверей і супроводом мене всередину. Я входжу й зупиняюся, щоб роздивитися кімнату. Тут дуже мило: просторо, багато світла, зі стелі звисає люстра. Є диван, журнальний столик,

лампи і ще яблука. Певно, готель домовився із «Сайнсберіз»^[10] або якимось іншим супермаркетом, щоб у них завжди було багато фруктів.

— Вам усе подобається? — питається Кейт.

— О, так, — відповідаю я й присідаю на диван, щоб знову роздивитися все довкола.

Під час медового місяця ми також жили в готелі, щоправда, не в такому розкішному. Це був сімейний готель в Іспанії, але також дуже милий. Ми так сміялися. Коли ми приїхали туди, у моєму волоссі все ще було конфеті, а персонал носився з нами, як із писаною торбою. На нас чекала пляшка доволі гидкого іспанського шампанського, а офіціантка постійно підходила, щоб нас розцілувати.

Ми цілісінькими днями лежали біля басейну, дивлячись одне одному в очі. Ми кохали одне одного. Це було так давно.

Кейт каже, що тут є басейн і спа, але в мене немає купальника... узагалі немає одягу. Вона запитує мій розмір і вирушає «щось прикупити» для мене.

— За все платить газета, — каже репортерка.

Записує мене на масаж, щоб зайняти мій час, поки вона повернеться.

— Вам слід розслабитись, — радить Кейт. — Вам сподобається, вони використовують ефірні масла: жасмин, лаванду й таке інше. А ще під час масажу можна поспати. Побалуйте себе, Джин.

Я не впевнена, проте погоджуюся. Я не запитувала, як довго вони збираються мене тут тримати, не було нагоди. А вони поводяться, наче ми просто приїхали відпочити на вихідні.

Минула година. Я лежу в ліжку в готельному халаті, така розслаблена, що майже не відчуваю свого тіла. Глен сказав би, що я пахну, як «будуар шльондри», але мені подобається. Я пахну дорого. Кейт стукає у двері, і я повертаюся до того, з чого все почалося, назад у справжній світ.

Кейт заходить у номер, уся увішана пакетами.

— Ось, Джин, — каже вона, — приміряйте, чи вам підходить за розміром.

Дивно, що вона постійно звертається до мене на ім'я, як медсестра чи шахрайка.

Кейт обрала гарні речі: ніжно-блакитний кашеміровий светр, який я ніколи не змогла б собі дозволити, легку спідницю та пару строгих брюк сірого кольору, трусики, туфлі, купальник, дорогу піну для ванни та красиву довгу нічну сорочку. Вона дивиться, як я все це розпаковуюю.

— Мені подобається цей колір, а вам, Джин? — Кейт бере в руки светр. — Це колір ясного неба.

Вона знає, що мені теж подобається, але я намагаюся не виказувати забагато емоцій.

— Дякую, — кажу я, — та мені все це не потрібно. Я тут лише на одну ніч. Можливо, ви ще можете щось із цього повернути.

Вона не відповідає, а просто мовчки збирає порожні пакети й посміхається.

Обід був уже давно, і вони вирішують поїсти в номері Кейт. Я хочу звичайний сандвіч, але Мік замовляє стейк та пляшку вина. Пізніше я підглядаю в чек і бачу, що вино коштує тридцять два фунти. На ці гроші можна купити вісім пляшок шардоне в супермаркеті. Мік сказав, що вино «піпець яке смачне». Він узагалі багато лається, проте Кейт, здається, цього не помічає. Її увага повністю зосереджена на мені.

Після того, як ми виставили тарілки за двері, щоб їх забрала покоївка, Мік іде у свій номер розбиратися з фотоапаратами, а Кейт відкидається в кріслі та береться про щось розповідати. Буденні балачки, такі, які зазвичай виникають між мною та клієнтками, поки я мию їм волосся. Та я знаю, що так триватиме недовго.

— Мабуть, після смерті Глена вам було надзвичайно складно?

Я киваю та намагаюся вдавати, що засмучена. Не можу сказати їй, що це не так, що насправді я відчула неймовірне полегшення.

— Як ви впоралися із цим самотужки, Джин?

— Це було жахливо, — кажу я тремтливим голосом і знову вмикаю режим Джині, якою я була, коли щойно одружилася.

Джині врятувала мене. Цілісінькими днями вона готувала чай, мила клієнтам волосся, протирала підлогу та заправляла постіль. Вона знала, що Глен став жертвою поліційної змови, тому підтримувала свого чоловіка, свого обранця.

Спочатку Джині «вмикалася», тільки щоб відповідати на запитання родичів та поліції. Проте згодом, коли ситуація погіршилася, вона поселилася в нашому домі, щоб ми з Гленом могли жити далі.

— Для мене це був жахливий удар, — кажу я Кейт. — Автобус збив його просто в мене перед очима. Я навіть не встигла скрикнути, а він уже був мертвий. Потім прибігли всі ці люди і, можна сказати, взяли все у свої руки. Я була така приголомшена, що не могла поворухнутися, і вони відвезли мене до лікарні, щоб запевнитися, що зі мною все гаразд. Вони були дуже добрі.

Аж поки не дізналися, ким він був.

Річ у тім, що поліція заявила, ніби Ґлен викрав Беллу.

Коли вони прийшли до нас додому й назвали це ім'я, єдине, про що я могла думати, це її фотографія. Маленьке личко, крихітні окуляри в круглій оправі та пов'язка на одному оці. Вона скидалася на маленьку піратку. Така солоденька, я б її з'їла. Кілька місяців тільки й мови було, що про дівчинку: у перукарні, у крамницях, в автобусі. Крихітка Белла. Вона грала в садочку біля будинку в Саутгемптоні, а хтось просто взяв і забрав її.

Звісно, я ніколи не залишила б свою дитину на вулиці без нагляду. Їй було лише два з половиною рочки, хто ж у цьому віці відпускає дитину саму гуляти? Її матусі слід було краще про неї дбати. Упевнена, вона в цей час дивилася «Шоу Джеремі Кайла»^[11] або ще якесь лайно. Ґлен казав, що таке завжди трапляється з легковажними людьми.

Тож полісмени стверджували, що Ґлен викрав її. І вбив. Коли я це почула, мені перехопило дух. Вони були першими, інші заговорили про це пізніше.

Ми стояли в передпокої з роззявленими ротами. Тобто я, а Ґлен немов обмер. Його обличчя нічого не відбивало. Він був сам на себе не схожий.

Полісмени ввійшли без шуму. Вони не вибивали двері, як це показують по телевізору, а просто голосно постукали: тук-тук-тук-тук-тук. Ґлен тільки-но закінчив мити машину. Він пішов відчиняти двері, а я визирнула з кухні подивитися, хто там. На порозі стояли двоє чоловіків. Вони запитали, чи можна їм увійти всередину. Один був схожий на мого вчителя географії містера Гарріса. На ньому був такий самий твідовий піджак.

— Містер Ґлен Тейлор? — запитав він тихим спокійним голосом.

— Так, це я, — відповів Ґлен і запитав, чи вони продають щось. Я погано чула початок розмови, але врешті вони ввійшли до будинку. Представилися — це були детектив Боб Спаркс і його сержант.

— Містере Тейлор, я хочу поговорити з вами про зникнення Белли Елліотт, — став говорити детектив Спаркс. Я розтулила рота, щоб сказати щось, що змусить полісмена замовчати, проте не змогла вимовити ані слова. Ґлен зробився сам на себе не схожий.

Він жодного разу не подивився на мене. Жодного разу не торкнувся моєї руки, не пригорнув до себе. Пізніше сказав, що був у шоковому стані. Він розмовляв далі з полісменами, але я зовсім не пам'ятаю, що саме вони казали. Я бачила, як рухаються їхні губи, проте нічого не розуміла. Яким чином Ґлен пов'язаний із Беллою? Він не торкнувся б волосинки на голові дитини. Він любив дітей.

А потім вони пішли: полісмен у твідовому піджаку та Ґлен. Пізніше він казав мені, що попросився та попросив не хвилюватися — просто сталося непорозуміння, але він усе владнає. Я цього не пам'ятаю. Другий полісмен залишився, щоб поставити мені декілька запитань, усе про нас повинюхувати. Під час розмови я знов і знов згадувала Ґленове обличчя й те, як на секунду мені здалося, що я геть його не знаю.

Пізніше чоловік розповів мені, що хтось нібито бачив, як він здійснював доставку неподалік від дому Белли, але це ще нічого не значить. Це просто збіг обставин. Того дня сотні людей побували в цьому ж районі.

Ґлен перебував далеко від місця злочину. Він сказав, що адреса доставки була за тридев'ять земель від дому дівчинки, проте поліція все одно опитувала всіх, хто міг щось побачити.

Після того, як Ґлен пішов із банку, він став кур'єром. І всім розповідав, що в банку скорочували штат, а йому все одно давно хотілося щось змінити в житті. Він завжди мріяв розпочати свій власний бізнес, бути самому собі хазяїном.

Та пізніше я дізналася про справжню причину. По середах увечері я ходила на аеробіку, а потім у нас була пізня вечеря. Він накричав на мене через те, що я затрималася довше, ніж звичайно: плювався жахливими, грубими, лютими, брудними словами. Словами, яких я ніколи від нього не чула. Ґлена було не впізнати — він сипав звинуваченнями, і від нього на всі боки по кухні летіти блискавки. Чоловік дивився на мене так холодно, наче ми не знайомі. Я думала, він мене вдарить. Я бачила, як він стиснув кулаки, але, помітивши в моїй руці кухонну лопатку, зупинився.

Зазвичай ми жартували: моя кухня — мої правила. Але не тієї середи. Той, хто в середу родився, вдосталь горя натерпівся.

Усе скінчилося тим, що Глен грюкнув дверима та пішов спати в гостьову кімнату, щоб мене не бачити. Пам'ятаю, як я стояла внизу біля сходів, немов уражена громом. Що все це означає? Що сталося? Я боялася уявити, як це вплине на наше життя.

— Заспокойся, — сказала я собі, — усе буде добре. У нього просто був поганий день, нехай відіспиться.

Я взялася за прибирання: перевісила його куртку та шарф із поруччя сходів на гачки біля дверей і випадково намацала в кишені щось тверде. Це був лист. Білий конверт із прозорою вставкою, за якою виднілися його ініціали та адреса. Лист був від банку, і слова в ньому були формальні та тверді, як щільний папір конверта: «розслідування... непрофесійна поведінка... неприпустимо... припинення трудового договору, негайно». Я нічого не розуміла в офіційній мові, проте знала, що цей лист означає безчестя, кінець наших мрій і майбутнього.

Стискаючи лист у руці, я швидко піднялася по сходах, увійшла в кімнату для гостей та ввімкнула світло. Мабуть, він почув, що я йду, але вдав, що спить, поки я сама не почула свій пронизливий крик:

— Що це означає?

Глен подивився на мене як на порожнє місце.

— Мене звільнили, — сказав він і знову повернувся до мене спиною.

Зранку Глен приніс мені в ліжку чаю в моїй улюбленій чашці. Він мав такий вигляд, ніби не спав усю ніч, і зізнався, що шкодує про те, що наговорив. Присів на ліжку й сказав, що в нього був стрес, що на роботі сталося непорозуміння і що він ніколи не ладнав із керівником. Сказав, що його підставили та звинуватили в тому, чого він не коїв. «Сталася помилка», — стверджував Глен. Він не вчинив нічого поганого, просто бос йому заздрить. Казав, що має великі плани на майбутнє, але це нічого не важитиме, якщо мене не буде поруч.

— Ти центр мого всесвіту, Джині, — сказав Глен і притиснув мене до себе, я впала в його обійми й відпустила свій страх.

В інтернеті в нього був друг Майк, саме він розказав Гленові про вакансію кур'єра.

— Це тимчасово, поки я не вирішив, який бізнес хочу відкрити, — казав він.

Спочатку Ґлен одержував гроші в конверті, а потім його взяли на роботу офіційно. Згодом він припинив говорити про власний бізнес.

Він мусив вдягати уніформу, яка йому дуже личила: сорочка світло-блакитного кольору з логотипом на кишені та темно-сині брюки. Ґленові уніформа не подобалася.

— Це принизливо. Джині. Я схожий на якогось школяра, — говорив чоловік.

Але згодом він до неї звик і був наче цілком задоволений. Щоранку махав мені рукою з вікна автомобіля, коли вирушав за фургоном. «У рейс», — як він сам казав.

Лише одного разу я склала Ґленові компанію. Його начальникові знадобилося терміново надіслати пакунок у неділю напередодні Різдва. Здається, це було за рік до того, як Ґлена заарештували. Пункт призначення був недалеко, у Кентербері, а мені не хотілося сидіти вдома. Дорогою туди ми весь час мовчали. Я покопалася в шухлядці для рукавичок: звичайний мотлох, кілька цукерок. Я взяла собі одну й запропонувала Ґленові, щоб підбадьорити його. Він відмовився й наказав покласти цукерки на місце.

Фургон був доволі милий і чистий — жодної плями. Його тримали на складі, і Ґленові доводилося щоранку заїжджати за ним на власному авто.

— Гарний фургон, — сказала я чоловікові, але він тільки забурчав у відповідь.

— Що в кузові?

— Нічого, — відповів він та ввімкнув радіо.

Ґлен не збрехав. Я подивилася, поки він розмовляв із клієнтом: вантажний відсік фургона був порожнісінький. Ну, майже. З-під килимка стирчав куточок, відірваний від пакетика із цукерками. Я дістала його нігтем. На нього причепилося трохи пилуки та ворсу, та я поклала його собі в кишеню. У фургоні має бути чисто.

Не один став утік, відколи ми каталися на машині як нормальні люди.

— Ґлен Тейлор? — запитує медсестра, перериваючи хід моїх думок. Я похмуро дивлюся, як вона заповнює бланк, намагаючись згадати, де вона чула це ім'я, та чекаю на невідворотне.

Потім до неї доходить.

— Глен Тейлор? Той самий, якого звинуватили у викраденні маленької дівчинки, Белли? — тихо каже вона одному з фельдшерів, а я вдаю, що не чую.

Коли медсестра повертається до мене, її обличчя стає суворішим.

— Зрозуміло, — каже вона й іде. Мабуть, зателефонувала комусь із преси, бо вже за півгодини журналісти снували по реанімації, прикидаючись пацієнтами. Але я їх нутром чую.

Я не здіймаю голови та відмовляюся з ними розмовляти. Що ж це за люди? Як можна цькувати жінку, котра щойно бачила, як помер її чоловік?

Через аварію поліція теж тут, але серед них немає знайомих облич. Це міська поліція Лондона, а не наша гемпширська. Вони просто виконують рутинну роботу, опитують свідків, мене, водія автобуса. Він також тут. Вочевидь, сильно вдарився головою, коли гальмував, і каже, що навіть не помітив Глена.

Мабуть, так і було — усе сталося занадто швидко.

Пізніше з'явився й детектив Боб Спаркс. Я знала, що рано чи пізно побачу цю надокучливу муху. Мабуть, він летів, наче вітер, якщо так швидко дістався сюди з Саутгемптона. Каже, що співчуває, та ще з таким виразом обличчя, ніби йому мене шкода, однак насправді йому шкода себе. Глен потрібен був йому живим. Його смерть означала, що справа залишиться нерозкритою. Усе життя він пам'ятатиме свою поразку.

Він сідає поруч на пластиковий стілець і бере мене за руку. Я така розгублена, що дозволяю йому це зробити. Він іще ніколи мене так не торкався, ніби йому дійсно не все одно. Тримає мене за руку й говорить тихо та ніжно. Я розумію те, що він каже, але не чую його, знаєте, так буває? Він питається, чи знала я, що Глен скоїв із Беллою? Він промовляє це дуже спокійно, каже, що я не мушу більше зберігати таємницю, можна про все розповісти. Я теж була жертвою, як і Белла.

— Мені нічого не відомо про Беллу, Бобе. І Глен теж нічого не знав, — кажу я й забираю руку, ніби для того, щоб витерти сльози.

Пізніше мене нудить у туалеті лікарні. Я приводжу себе до ладу й сідаю на кришку унітаза, притулившись головою до приємно холодної плитки на стіні.

Розділ 10

Четвер, 12 жовтня 2006 року

Детектив

Детектив Боб Спаркс стояв у тимчасовому штабі розслідування й вивчав намальовану на дошці схему закономірностей та зв'язків. Він зняв окуляри та примружив очі, сподіваючись, що зміна фокуса допоможе побачити щось нове.

Вир активності припадав на околиці саду Елліотт, проте її епіцентр, Белла, залишався відсутнім елементом.

«Так багато інформації та жодного сліду дівчинки, — думав Спаркс. — Вона десь поряд. Ми щось прогавили».

Команда криміналістів обшукала кожен сантиметр кам'яної садової стіни та пофарбованих металевих воріт. Кілька полісменів, немов віряни, повзали по саду навколішки, намагаючись знайти там відбитки пальців, а ниточки з одягу, золоті волосинки з її голови, відірвані частини іграшок та обгортки від цукерок зберігали в пластикових пакетах, наче святі реліквії. Проте викрадач не залишив ніяких слідів.

— Думаю, покидьок міг перехилитися через стіну та підняти дівчинку одразу у своє авто, — сказав Спаркс. — На це знадобилося б усього кілька секунд. Однієї миті вона тут, а наступної — її вже нема.

Із внутрішнього боку стіни команда знайшла недосмоктаний червоний льодяник.

— Може, він випав у неї з рота, коли її підіймали? — припустив Спаркс. — Це що, «Смартіз»^[12]?

— Я не розбираюся в драже, босе, але накажу комусь перевірити, — сказав сержант Меттьюз.

Криміналісти повернули драже з підписом «Скіттлз». На цукерці була слина, яка збіглася зі зразком на сосці Белли.

— Я ніколи не купувала їй «Скіттлз», — сказала Дон.

«Він дав їй цукерку, щоб вона поводитися тихо, — подумав Спаркс. — Як старомодно». Детектив згадав, як мати казала йому в дитинстві:

— Ніколи не бери цукерки в незнайомців, — це і ще щось про чоловіків із цуценятами.

Переглядаючи список доказів, Спаркс відчув, як сили залишають його.

Ситуація склалася погана. На вулиці не було жодної камери спостереження — лише старий добрий містер Спенсер. Поліція продивлялася записи з камер, які встановлено найближче до місця злочину, але поки не знайшла на них підозрюваного волоцюгу.

— Може, йому просто пощастило, — сказав Спаркс.

— Тоді на його боці грає сам диявол.

— Відповідай на дзвінки, Меттьюз, і дізнайся, коли ми зможемо потрапити на «Краймвотч»^[13]. Скажи їм, що це терміново.

Здавалося, знадобилася ціла вічність, щоб виконати телевізійну реконструкцію подій, хоча минуло лише вісім днів. Треба було знайти дівчинку, схожу на Беллу. Довелося шукати її в дитячому садочку в іншому місті, адже жодні батьки, що жили біля Вестленду, нізащо не дозволили б знімати свою дитину.

— Їх можна зрозуміти, — зауважив Спаркс роздратованому режисерові, — вони не хочуть, щоб їхню дитину хтось викрадав, нехай і не по-справжньому.

Вони чекали в кінці Менор-роуд, поки знімальна група встановлювала апаратуру, і обговорювали, що саме Спаркс казатиме у своєму зверненні з проханням про інформацію.

— Буде прямий ефір у студії, Бобе, — сказав режисер, — тому добре продумай кожне слово перед тим, як говорити. Пізніше отримаєш список питань.

Спаркс був занадто заклопотаний, щоб слухати настанови. Він саме збирався посадити Дон Елліотт у поліційну машину, щоб відправити жінку до матері, коли приїхала акторка, яка мала її зіграти.

— Вона схожа на мене, — прошепотіла йому Дон. Їй не вистачило сміливості поглянути на дівчинку, яка грала Беллу. Вона обережно розклала на дивані одяг своєї доньки, маленький обруч для волосся та запасні окуляри, торкаючись кожного предмета й повторюючи ім'я дитини. Спаркс допоміг їй піднятися та провів до машини. Вона більше не могла плакати й тільки тримала його за руку. Дон сіла поруч зі Сью Блекмен і не оберталася, поки вони не від'їхали.

На вулиці стало тихо й безлюдно. Мабуть, так само, як і того доленосного дня. Спарк спостерігав за процесом фільмування: режисер показував «Беллі», як треба ганятися по саду за сірим котом, що його вони десь позичили. Її мати стояла просто за камерою, тримаючи в руках шоколадні гудзики на випадок, якщо знадобиться хабар, та всміхалася своїй маленькій доньці, намагаючись стримати сльози.

Місіс Емерсон визвалася зіграти свою невеличку роль. Вона манірно прогулювалася по своєму дворику та вдавала, ніби видивляється свою маленьку подругу в сусідському саду. Потім жінка вдала, що чує, як Дон кличе на допомогу, і побігла до неї. На іншому боці вулиці знімали сцену, у якій містер Спенсер помічає незнайомця, актора в довгій перуці, що проходить повз його будинок. У цей час оператор знімав його збентежене обличчя крізь вікно, розмістившись на французьких чорнобривцях місіс Спенсер.

Сцена «викрадення» забрала лише кілька хвилин, але минуло три години, перш ніж режисер нарешті був задоволений результатом. Усі стовпилися навколо монітора в трейлері знімальної групи, щоб подивитися на кінцевий продукт. Усі мовчки дивилися, як «Белла» грається в саду, і лише містер Спенсер залишився після перегляду, щоб поговорити про викрадення дівчинки зі знімальною групою.

Коли все скінчилося, один із полісменів, уже не молодий, відвів Спаркса вбік.

— Ви помітили, що наш містер Спенсер постійно крутиться коло слідчої групи та роздає інтерв'ю репортерам? Каже їм, що бачив чоловіка, який викрав дівчинку. Як на мене, він шукає собі слави.

Спарк усміхнувся зі співчуттям.

— Завжди трапляється така людина. Напевно, йому самотньо й нудно. Я накажу Меттюзові наглянути за ним.

Як і очікувалося, після ефіру передачі, яка вийшла за двадцять три дні з моменту зникнення Белли, у студію та оперативний штаб стали надходити сотні дзвінків. Фільм викликав суспільний резонанс і нову хвилю повідомлень на кшталт: «Усім серцем співчуваю...» та «Чому, ну чому?» на сайті програми.

Близько десяти людей заявили, що бачили Беллу. Багато з них були впевнені, що впізнали її в кафе, автобусі, на дитячому майданчику. Кожний дзвінок негайно перевіряли, але оптимізм

Спаркса став згасати, коли надійшла його черга відповідати на дзвінки в задній частині телестудії.

Наступного тижня Спаркс ішов по коридору, коли до нього раптом донісся гул голосів зі штабу розслідування.

— Ми спіймали ексгібіціоніста, сер, — повідомив черговий офіцер. — Приблизно за двадцять п'ять хвилин від дому Елліотт.

— Хто це? Ми його знаємо?

Лі Чемберз був чоловік середнього віку, розлучений, працював таксистом. Шість місяців тому його вже допитували після того, як він оголився перед двома пасажирками. Присягався, що просто відійшов помочитися і, поки стуляв блискавку на брюках, вони помітили те, чого не мали бачити. Усе вийшло абсолютно ненавмисно. Жінки не стали давати хід справі — не захотіли привертати до себе увагу, тому поліція відпустила Чемберза.

Цього разу він ховався в кущах парку, біля гойдалок та гірок, поки поряд гралися діти.

— Мені просто треба було відлети, — пояснив він полісменам, яких викликала перелякана мати.

— У вас завжди встає, коли ви ходите в туалет, сер? Мабуть, це дуже незручно, — сказав офіцер, саджаючи порушника в поліційну машину.

Чемберза привезли в центральний відділок поліції Саутгемптона та провели в кімнату дія допитів.

Спаркс зазирнув усередину крізь гартоване скло у дверях і побачив худорлявого чоловіка в спортивних штанах та футболці клубу «Саутгемптон». У нього було довге масне волосся, забране у хвостик.

— Довге волосся, пошарпаний одяг, — промовив Меттьюз.

«Це ти забрав Беллу? — машинально подумав Спаркс. — Де ти її сховав?»

Підозрюваний із надією подивився на Спаркса та Меттьюза, які увійшли в кімнату.

— Це все якась помилка, — сказав він.

— Якби мені давали фунт щоразу, коли... — пробурмотів Меттьюз. — Чом би вам не розповісти, як усе було насправді? — сказав він, і обидва офіцери присунули свої стільці ближче до столу.

Чемберз заходився розповідати свою брехню, а полісмени слухали. Йому просто захотілося в туалет. Він не обирав місце біля майданчика навмисне, це сталося випадково. Він не бачив дітей і не розмовляв із ними. Це всього-на-всього безневинна помилка.

— Містере Чемберз, скажіть, де ви були в понеділок другого жовтня? — запитав Спаркс.

— Навіть не знаю, мабуть, на роботі. Я працюю в понеділок. Диспетчер має знати напевно. А чому ви цікавитеся?

Питання на мить зависло в повітрі, а потім Чемберз витріщив очі. Спаркс майже справді побачив, як над його головою загорілася лампочка.

— Це тоді зникла маленька дівчинка, так? Ви ж не думаєте, що я до цього причетний? О Боже мій, ви ж так не думаєте?

Полісмени ненадовго залишили Чемберза, щоб той заспокоївся, та приєдналися до своїх колег, які вже шукали адресу підозрюваного. Він жив у комунальній квартирі у вікторіанському будинку, що розташований у бідному «районі червоних ліхтарів», біля доків.

Стоячи коло ліжка в Чемберзовій кімнаті та гортаючи екстремальні за змістом порножурнали, Меттьюз важко зітхнув.

— Що ж, він явно ненавидить жінок, але нічого не вказує на те, що він небайдужий до дітей. А що ви знайшли?

Спаркс мовчав. На дні шафи в прозорій пластиковій теці лежали вирізані з газет фотографії Дон та Белли.

Диспетчеркою служби таксі була жінка років п'ятдесяти, яка мала такий вигляд, ніби їй дуже нудно. Офіс не обігрівали, і, рятуючись від холоду, вона загорнулася в зелену в'язану кофтину та рукавички з відкритими пальцями.

— Лі Чемберз? Що він уже накоїв? Знову перед кимось випадково оголився? — засміялася вона та відсморбнула «Ред булл»^[14].

— Він мерзенний чоловічок, — сказала диспетчерка, продивляючись записи, — тут усі так вважають. Але він знайомий друга нашого боса.

Переривисте шипіння змусило її замовкнути, і наступної миті з бляшаних колонок почувся механічний голос. У відповідь диспетчерка продиктувала якісь незрозумілі інструкції.

— Тож на чому ми зупинилися? Понеділок, друге жовтня... Знайшла. Рано-вранці Лі був у Фергемі — відвозив постійного клієнта в лікарню. Після цього аж до обіду викликів не було, потім він забрав пару з аеропорту в Істлі та поїхав у Портсмут. Звільнився приблизно о чотирнадцятій. Це було останнє замовлення.

Вона роздрукувала деталі для поліції та розвернулася до мікрофона, не попрощавшись.

— У нічних клубах їхню контору називають «Маніяки», — сказав сержант Меттьюз. — Я попередив своїх дівчаток, щоб вони не користувалися їхніми послугами.

Команда ретельно вивчала всі аспекти життя Чемберза. Його колишня дружина вже чекала на розмову зі Спарксом та Меттьюзом, а його колеги та орендодавець були на допиті.

Донна Чемберз, жінка із суворим обличчям та власноруч мельованим волоссям, ненавиділа свого колишнього чоловіка, але не думала, що він здатний заподіяти шкоду дитині.

— Він звичайний придурок, який не може втримати свого півника в штанях, — сказала вона.

Детективи навіть не наважилися презирнутися.

— То він такий собі Ромео?

Список був майже приголомшливо довгий. Донна розказала, що Лі Чемберз пройшовся по всіх її подругах, колегах і навіть про перукарку не забув.

— Кожного разу він казав, що таке більше не повториться, — розповідала обдурена дружина. — Казав, що надто легко збуджується. Тож, коли я нарешті покинула його, він дуже розсердився й погрожував розправитися зі всіма моїми залицяльниками, але, звісно, нічого такого він не вчинив. Усе це були порожні балачки. Річ у тім, що він природжений брехун і просто не вміє казати правду.

— А що ви можете сказати про непристойне оголення? Давно в нього це?

Місіс Чемберз знизала плечима.

— Поки ми були одружені, він до такого не вдавався. Імовірно, жінки перестали куплятися на його дешеві прийоми. Схоже, він упав у відчай, га? Те, що він робить, жахливо, але ж він жахлива людина.

Орендодавець знав про Чемберза небагато. Він завжди платив вчасно, поводився тихо й виносив сміття. Ідеальний орендар. Але його

колеги-таксисти повідомили багато цікавого. Один із них розповів детективам про журнали в багажнику, які Лі Чемберз продавав і обмінював.

— Він встановлював прилавок біта придорожніх станцій технічного обслуговування дія далекобійників та інших любителів таких речей. Ну, знаєте, фотографії жорсткого насильницького сексу, зґвалтування, викрадання й таке інше. Він казав, що непогано на цьому заробляє.

Усі як один розповідали, що він жахлива людина. «Та це зовсім не означає, що саме він викрав дитину», — з прикрістю в голосі зауважив Спаркс своєму сержантові.

Під час чергового допиту в другій половині дня підозрюваний Чемберз стверджував, що зберігав фотографії в теці, бо йому подобалася Дон Елліотт.

— Я постійно вирізаю з газет фотографії жінок, які мене приваблюють. Це дешевше, ніж купувати порножурнали, — зізнався він. — У мене підвищений статевий потяг.

— Куди ви пішли після того, як закінчили роботу в Портсмуті, містере Чемберз?

— Додому, — сказав він рішуче.

— Хтось може це підтвердити?

— Ні, всі пішли на роботу, я був сам у будинку. Коли я не на службі, то зазвичай дивлюся телевізор і чекаю на виклик.

— Дехто каже, що бачив чоловіка з довгим волоссям неподалік від місця, де гралася Белла Елліотт.

— Це був не я. Я був удома, — сказав Чемберз, нервово торкаючись хвостика на голові.

Коли Спаркс вийшов із кімнати допитів на невеличку перерву, то відчував себе брудним.

— Його треба відправити за ґрати вже тільки за те, що він дихає, — сказав Меттьюз, приєднавшись до свого боса в коридорі.

— Ми допитали пасажирів. Сказали, що Чемберз допоміг їм донести валізу, а вони запропонували йому прохолодний напій. Але він не став затримуватися. Де він був після цього — невідомо, немає жодного свідка.

Поки вони говорили, Чемберз виник перед ними в супроводі полісмена.

— Куди це ти намилився? — загарчав Спаркс.

— У нужник. Коли мене відпустять?

— Стули пельку та повертайся на місце.

Обидва чоловіки завмерли на мить, перш ніж повернутися назад до кімнати.

— Треба перевірити записи з відеокамер, а також знайти тих, хто колись відвідував його «гаражний розпродаж» — усі ці збоченці кружляють по дорогах у нас під носом. Хто вони, Меттьюз? Може, хтось із них бачив Чемберза другого жовтня? Зв'яжися з дорожньою поліцією та дізнайся, чи вони знають когось із тих хлопців.

Повернувшись у кімнату для допитів, Чемберз покосився на них з-за столу й сказав:

— Вони не називають своїх імен і взагалі намагаються не привертати уваги.

Спаркс очікував, що він заявить, що зробив суспільству послугу, прибираючи збоченців із вулиць, і Чемберз його не розчарував.

— Ви змогли б упізнати своїх покупців? — запитав Спаркс.

— Ні, не думаю. Витріщання на клієнтів шкодить бізнесу.

Детективи почали падати духом, і під час наступної перерви Спаркс дав команду скінчити бій.

— Подивимось, що буде далі, а наразі простеж, щоб його покарали за непристойне оголення. І ще одне, Меттьюз: повідом місцеву пресу, щоб вони зустріли його після суду. Він заслуговує трохи уваги до своєї персони.

Коли стало відомо, що допит завершено, Чемберз самовдоволено посміхнувся. Але його тріумф тривав недовго — аж поки чоловіка не віддали під нагляд чергового офіцера до винесення запобіжного заходу.

— Господи, один-однісінький ексгібіціоніст — це все, що ми маємо з нашого розслідування, — сказав Спаркс.

— Усе тільки починається, босе, — пробурчав Меттьюз.

Розділ 11

Четвер, 2 листопада 2006 року

Детектив

Меттьюз тримав у руці записник Стена Спенсера і, здавалося, був засмучений.

— Я ще раз переглянув записи й перечитав спостереження містера Спенсера. Усе описано дуже ретельно: погодні умови, номери автомобілів, припаркованих на дорозі, та імена їхніх власників. Він зафіксував усіх, хто входив і виходив із дому, зокрема й Дон.

Спаркс пожвавішав.

— Майже щодня він записував години, коли вона виходила й поверталася додому.

— Спостерігав за нею окремо?

— Ні, тут про всіх сусідів. Але стосовно записів нам треба його про дещо спитати. Вони обриваються на половині речення в неділю та знову з'являються в понеділок другого жовтня, і в них Спенсер описує чоловіка з довгим волоссям. Схоже, між ними відсутня сторінка. До того ж він написав повну дату зверху сторінки. А зазвичай цього не робить.

Спаркс узяв записник й уважно його погортав.

— Господи, думаєш, він усе вигадав?

Меттьюз скривився.

— Не обов'язково: він міг просто відвернутися й не завершити записи про свої недільні спостереження. Але є одне «але».

— Яке?

— На записнику вказано, що в ньому має бути тридцять дві сторінки, а залишилося тільки тридцять.

Спаркс двома руками провів по волоссям.

— Навіщо він це зробив? Виходить, це він? Він той, кого ми шукаємо? Наш містер Спенсер ховався в усіх перед очима?

Стен Спенсер саме збирався попрацювати в саду, тому, коли відчинив двері, на ньому були старі брюки, вовняна шапка та рукавиці.

— Доброго ранку, інспекторе. Доброго ранку, сержанте Меттьюз. Радий вас бачити. Ви дізналися щось нове?

Він провів їх через будинок в оранжерею, де Сьюзен читала газету.

— Подивися, хто до нас прийшов, — весело сказав чоловік. — Принеси офіцерам що-небудь випити, люба.

— Містере Спенсер, — Спаркс спробував надати офіційного тону їхній зустрічі, яка потроху перетворювалася на ранкові посиденьки за кавою, — ми хочемо поговорити про ваші записи.

— Звісно, кажіть, будь ласка.

— Вочевидь, у записнику відсутня сторінка.

— Я не розумію, про що ви, — сказав Спенсер, червоніючи.

Меттьюз розгорнув записник на конкретних сторінках і поклав його на стіл перед власником.

— Ось тут обривається запис за неділю — просто посеред заміток про безлад навколо будинку Дон Елліотт. На наступній сторінці вже понеділок, де ви написали про чоловіка, якого нібито бачили.

— Я насправді його бачив, — обурився Спенсер. — Я вирвав сторінку, тому що помилився, от і все.

У кімнаті настала тиша.

— Де сторінка, якої бракує, містере Спенсер? Ви зберегли її? — спокійно запитав Спаркс.

Спенсер скривив обличчя.

У дверях з'явилася його дружина, тримаючи тацю — на ній стояли вишукані чашки й тарілка домашнього печива.

— Пригощайтеся, — радісно сказала вона й замовкла, відчувши напругу, що витала в повітрі. — Що сталося?

— Ми хотіли б переговорити з вашим чоловіком наодинці, місіс Спенсер.

Вона зупинилася, подивилася в обличчя Стенові й вийшла, забравши тацю із собою.

Спаркс повторив запитання.

— Гадаю, я поклав сторінку до шухляди в столі, — сказав Спенсер і пішов у будинок, щоб перевірити.

Він повернувся зі згорнутим аркушем паперу в лінійку. На ньому була записана решта спостережень за неділю, а з відступом у

півсторінки починалися записи за понеділок, що їх він занотував першого разу.

— Погода доволі тепла, як для осені, — зачитав уголос Спаркс. — Знайомі транспортні засоби, які було помічено протягом дня: до обіду — «Опель-Астра» з будинку номер сорок чотири, машина акушерки біля шістдесят восьмого будинку; після обіду — фургон Пітера. Незнайомі транспортні засоби: до обіду — сім легкових автомобілів; після обіду — так само. Штрафи за неправильне паркування закладено під двірники. Усе спокійно.

— То ви справді бачили чоловіка з довгим волоссям того дня, коли викрали Беллу, містере Спенсер?

— Я... я не впевнений.

— Не впевнені?

— Я дійсно бачив його, та, можливо, це було іншого дня, детективе. Може, я щось наплутав.

— А як щодо ваших надзвичайно точних спостережень, містере Спенсер?

Чоловік зашарівся, совість не дала йому збрехати.

— Я помилився, — тихо промовив він. — Той день був сповнений подій. Я просто хотів бути корисним, допомогти Беллі.

Спарксові кортіло звернути йому шию, але він зберіг сухий, професійний тон:

— Містере Спенсер, ви думали, що зможете допомогти Беллі, відсилаючи нас у неправильному напрямку?

Старий важко завалився в крісло.

— Я просто хотів допомогти, — повторив він.

— Річ у тім, містере Спенсер, що той, хто бреше, часто намагається щось приховати.

— Мені нема чого приховувати, присягаюся вам. Я порядна людина. Я увесь час захищаю наш район від небезпеки. Завдяки мені одному жодну машину на цій вулиці не пограбували. Спитайте Пітера Тредвелла, він розкаже.

Чоловік на мить замовк.

— Тепер усі знатимуть, що я помилився? — запитав він і благально подивився на офіцерів.

— На сьогодні це не головна наша проблема, — відрізав Спаркс. — Ми повинні обшукати ваш будинок.

Поки члени його команди копалися в брудній білизні Спенсерів, вони з Меттьюзом покинули будинок, залишивши подружжя звикатися з новою роллю, у якій вони постануть перед журналістами.

Меттьюз потер підборіддя.

— Я піду порозпитую про нього в сусідів, босе.

У будинку Тредвеллів тільки й робили, що розхвалювали «Стена-супермена» та його варту.

— Минулого року він прогнав хуліганів, які вдерлися в мій фургон. Він завадив їм поцупити мої інструменти. Я вдячний йому, — сказав містер Тредвелл. — Тепер я ставлю машину в гараж — так безпечніше.

— Але ж ви залишили її на Менор-роуд того дня, коли зникла Белла Елліотт. Містер Спенсер написав про це у своєму журналі.

— Ні, це не так. Машина була потрібна мені для роботи, потім я поставив її в гараж. Я роблю так щодня.

Меттьюз швидко записав свідчення та підвівся, щоб попрощатися.

Спаркс досі стояв у дворі будинку містера Спенсера.

— У день злочину на дорозі був синій фургон, босе, але містерові Тредвеллу він не належав.

— О Господи. Що ще переплутав Спенсер? — запитав Спаркс. — Нехай команда ще раз прогляне показання свідків та записи з камер спостереження. І ще — перевір, у кого з наших збоченців є синій фургон.

Вони більше не перемовилися жодним словом. Чоловіки знали, що думають про одне й те саме: вони даремно витратили цілий місяць, тепер газети їх просто розірвуть.

Спаркс дістав телефон і подзвонив у прес-службу, щоб якимось пом'якшити негативні наслідки.

— Скажіть репортерам, що в нас є нові свідчення, — сказав він. — Відверніть їхню увагу від довговолового чоловіка та зосередьтеся на синьому фургоні. Усе зрозуміло?

ЗМІ, голодні до нових подробиць, одразу ж надрукували новину на перших шпальтах. Але цього разу вони не дістали коментарів від свого улюбленого джерела: містер Спенсер більше не відчиняв їм двері.

Розділ 12

Субота, 7 квітня 2007 року

Детектив

Знадобилося ще п'ять місяців виснажливих пошуків синього фургона, щоб розслідування нарешті зрушило з місця.

Була Велика субота, коли до оперативного штабу надійшов дзвінок від служби доставки з південного Лондона. Одна з їхніх машин розвозила вантаж у районі південного узбережжя того дня, коли зникла Белла, і це був саме синій фургон.

Виклик прийняв досвідчений полісмен, тому він, щойно поклав слухавку, одразу побіг до Спаркса.

— Думаю, ви маєте на це подивитися, сер, — сказав полісмен і поклав аркуш з інформацією на стіл.

Спаркс негайно передзвонив у «Квік делівері», щоб там підтвердили деталі. Їхній менеджер Алан Джонстоун одразу вибачився, що забирає в детектива час: річ у тім, що він зовсім недавно працює в компанії, а подзвонити в поліцію його примусила дружина.

— Вона весь час говорить про Беллу. Одного дня я розказував, скільки нам коштувало перефарбувати фургони, і вона запитала: «Якого кольору вони були раніше?» Коли я сказав, що вони були сині, вона закричала так, що мало не потріскалося скло у вікнах. Тепер машини сріблясті. Коротше, вона спитала, чи перевірила їх поліція, і не давала мені спокою. Тому я продивився документи, і виявилось, що один фургон був у Гемпширі. Він не заїжджав у Саутгемптон, тому, мабуть, попередній менеджер не подумав, що це може якось вас зацікавити. Вибачте, але дружина взяла з мене слово, що я вам зателефоную.

— Не хвилюйтеся, містере Джонстоун. Ми раді будь-якій інформації, — промовив Спаркс, схрестивши пальці. — Ми дуже вдячні, що ви знайшли час нам зателефонувати. Тепер розкажіть мені про фургон, водія та його маршрут.

— За кермом був Майк Дунан, він давно працює в нашій компанії. Тобто працював. Узагалі йому залишалося кілька років до пенсії, але в

нього була жахлива проблема зі спиною — він ледве міг ходити, тим паче кермувати й тягати вантаж. Так чи інакше, другого жовтня Майк мав розвантажитися в Портсмуті та Вінчестері — запчастини для мережі автосервісів.

Спаркс поспіхом усе записував, притримуючи телефон плечем, а лівою рукою вводив ім'я та деталі у свій комп'ютер. Водій здійснював доставку в радіусі двадцяти миль від Менор-роуд і теоретично міг перебувати там, коли скоїли злочин.

— Майк вирушив зі складу ще до обіду — туди їхати приблизно півтори-дві години, це якщо на трасі М25 немає заторів, — сказав містер Джонстоун.

— О котрій годині він доставив вантаж? — запитав детектив.

— Зачекайте, я передзвоню вам, коли знайду потрібну інформацію.

Щойно він поклав слухавку, Спаркс закричав:

— Меттьюз, сюди! Негайно!

Одразу після цього знову задзвонив телефон, і детектив указав Меттьюзові на комп'ютер, щоб той продовжив пошук.

— Тож він доставив перший вантаж о другій нуль п'ять, — сказав Джонстоун. — Тут є підпис і таке інше. Час другої доставки не вказаний, не знаю чому. У кожному разі ніхто не бачив, як він повернувся. О п'ятій годині всі працівники офісу завершили роботу й зазначили час виходу в журналі. Згідно із записами, фургон залишили перед входом в офіс, його помили та пропилососили для роботи наступного дня.

— Що ж, чудово. Нам потрібно поговорити з Дунаном, просто про всяк випадок. Може, він бачив щось, що було б нам корисне. Де живе ваш водій? — запитав Спаркс, щосили намагаючись приховати своє хвилювання. Він записав адресу — південно-східний Лондон. — Ви нам дуже допомогли, містере Джонстоун. Дуже дякуємо за дзвінок.

Спаркс поклав слухавку.

Годину по тому вони з Меттьюзом уже мчали трасою М3.

На перший погляд, профіль водія на комп'ютері в поліційному відділку не містив нічого такого, від чого серце забилося б швидше. Майкові Дунану було майже шістьдесят, він жив один, уже багато років працював водієм і відмовлявся оплачувати штрафи за неправильну

паркову. Однак Меттюз проглянув поліційну базу даних, і виявилось, що чоловік «становить інтерес» для команди операції «Голд». Це означало, що Дунан, імовірно, відвідував сайти з дитячою порнографією. Команда операції «Голд» вивчала списки сотень чоловіків у Великій Британії, чиї кредитні картки було використано для того, щоб заходити на заборонені сайти. Спочатку вони зосередилися на тих, хто мав безпосередній доступ до дітей: учителях, соціальних і медичних працівниках, лідерах скаутів, а потім перейшли до інших. До Дунана (дата народження: 04.05.1952 р.; професія: водій; статус: винаймає соціальне житло, розлучений, має трьох дітей) вони ще не дійшли і, за нинішніх темпів розслідування, протягом найближчого року візит до нього не планували.

— У мене гарне передчуття, — сказав Спаркс своєму сержантові. Усі були напоготові: поліція Лондона встановила спостереження за будинком Дунана, але до прибуття офіцерів із Гемпширу наказано не вживати ніяких заходів.

Мобільний задзвонив у руці детектива.

— Він удома. Вирушаймо, — скомандував Спаркс, тільки-но поклав слухавку.

Майк Дунан робив позначки на картці тоталізатора кінних перегонів, коли у двері подзвонили. Він нахилився вперед, щоб устати з крісла, і застогнав. Гострий біль пронизав ліву ногу, і чоловік зупинився, щоб перевести дух.

— Зараз-зараз, я вже йду, — крикнув він.

Дунан трохи відхилив двері, сподіваючись побачити свого сусіда, доброго самарянина, який щосуботи приносив йому світле пиво та нарізаний хліб. Та замість нього перед чоловіком стояли двоє чоловіків у костюмах.

— Якщо ви мормони, то в мене вже достатньо колишніх дружин^[15], — сказав він і вже збирався пристукнути двері, коли заговорив Спаркс:

— Містер Майкл Дунан? Ми з поліції. До вас є розмова.

— От дідько! Певно, це через штрафні талони? Я думав, що все оплатив. Що ж, заходьте.

Він провів детективів у крихітну вітальню своєї соціальної квартири й знову опустився в крісло.

— Клята спина, — сказав він, важко дихаючи від болю.

Почувши ім'я Белли Елліотт, Дунан припинив морщити обличчя.

— Бідолашна дитина. Коли це сталося, я був у Портсмуті по роботі. Це тому ви прийшли? Коли в газетах з'явилася інформація про синій фургон, такий, як у мене, я сказав босові, що варто подзвонити в поліцію. Але він відповів, що не хоче, щоб копи потикали носа в його бізнес. Не знаю чому, краще спитайте в нього самого. Хай там як, а я їй близько не підходив до будинку цієї дівчинки. Я виконав свою роботу й повернувся назад.

Дунан надто старався бути корисним, висував власні припущення та погрожував розправитися з «покидьком, який її викрав».

— Я б усе зробив, аби добратися до нього! Та навіть якби мені вдалося, на що я здатен у такому стані?

— І довго вже ви в такому стані, містере Дунан? — запитав сержант Меттьюз.

— Багато років. Скоро сяду в інвалідний візок.

Детективи терпляче слухали, а потім порушили тему про його інтерес до дитячої порнографії в інтернеті. Дунан розсміявся, коли почув про операцію «Голд».

— У мене навіть комп'ютера немає — нічогосінько в них не тямлю. Якщо чесно, я не дружу з технікою. У кожному разі всі ці розслідування — цілковита нісенітниця. У газетах пишуть, що якісь розумники з Росії крадуть номери наших кредиток і продають їх педофілам. Якщо не вірите моєму слову, самі тут усе огляньте.

Спарк і Меттьюз одразу ж пристали на його пропозицію: вони обшукали шафу, продираючись крізь завали одягу, підняли матрац, щоб зазирнути в мішки під ліжком.

— У вас тут багато жіночого одягу, містере Дунан, — зауважив Меттьюз.

— Так, я трохи бавлюся перевдяганнями, коли маю настрій. — Дунан весело розсміявся.

«Аж занадто весело», — подумав Спарк.

— Та годі вам, ці речі належали моїй колишній дружині. Усе ніяк не викину їх на смітник.

Ніщо не вказувало на те, що останнім часом у квартирі перебувала малеча.

— У вас є діти, містере Дунан?

— Усі вже дорослі. Я дуже рідко з ними бачуся. Вони залишилися зі своїми матерями.

— Зрозуміло. Ми швидко оглянемо ванну кімнату’.

Спаркс подивився на сержанта, який копався в кошику для брудної білизни та намагався не дихати.

— Що ж, її тут немає, але він мені не подобається, — стиснувши зуби, прошипів Меттьюз. — Занадто приязний, аж до мурашок.

— Треба ще раз поговорити з хлопцями з операції «Голд», — сказав Спаркс, зачиняючи дверцята туалетної шафки. — І ще: нехай криміналісти перевірять фургон.

Коли вони повернулися до вітальні, Дунан посміхнувся.

— Готово? Вибачте за брудну білизну. Я так розумію, тепер ви захочете побачити Глена Тейлора?

— Кого? — перепитав Спаркс.

— Тейлора. Це один із наших водіїв. Того дня він теж працював у тому районі. Ви що, не знали?

Спаркс саме вдягав пальто, але зупинився й підійшов ближче до Дунана.

— Ні, містер Джонстоун не згадував про другого водія. Ви впевнені, що вас було двоє?

— Авжеж, я збирався доставити обидва вантажі, але записався на прийом до лікаря й мусив повернутися до міста о пів на п’яту. Глен викликався відвезти другий вантаж замість мене. Певно, він не записав це в журналі. Ви краще запитайте його.

— Так і вчинимо, містере Дунан.

Спаркс жестом наказав Меттьюзові вийти й зателефонувати Джонстоуну, щоб підтвердити нову інформацію.

Коли за сержантом зачинилися парадні двері, Спаркс уважно подивився на Дунана.

— Другий водій — ваш друг?

Дунан фиркнув.

— Не зовсім так. Якщо чесно, він якийсь потайливий. Тямовитий хлопчина, але мутний.

Спаркс записував за ним кожне слово.

— Мутний — це як?

— Поводиться дружньо, але ніколи не знаєш, що в нього на думці. Коли хлопці про щось розмовляють у їдальні, він просто слухає й

нічого не говорить. Якийсь він відлюдькуватий.

Меттьюз постукав у вікно, налякавши їх обох, і Спаркс сховав свій записник. Він підвівся, щоб попрощатися з Дунаном, але тиснути руку йому не став.

— Ще побачимося, містере Дунан.

Водій вибачився, що не може встати й провести його до виходу.

— Зачиніть за собою двері та заходьте ще, у будь-який час, — крикнув він услід детективові.

Полісмени зайшли в смердючий ліфт і зирнулися. Двері зачинилися.

— Містер Джонстоун каже, у журналі не вказано, що Глен Тейлор виконував доставку того дня, — сказав Меттьюз. — Він зараз шукає квитанцію про отримання вантажу, щоб подивитися, чий там підпис. Я дістав адресу Тейлора.

— Вирушаймо негайно, — сказав Спаркс, намагаючись в кишені ключі від автомобіля. — Перевір, чи Дунан дійсно був у лікаря.

Після того, як детективи пішли, Майк Дунан почекав годину, аж потім, похитуючись, подався до вішалки в коридорі, де висіла його куртка, та дістав із кишені ключ від навісного замка. Він витрусив із білого пластикового слоїка дві пігулки знеболювальних, що їх прописав йому лікар, і проковтнув, запивши холодною кавою. Дунан почекав, доки вони подіють, та почимчикував за фотографіями й журналами, котрі тримав у своїй шафці в сусідському гаражі.

— Бісові полісмени, — бурмотів він, спираючись плечем на стіну ліфта. Він спалить фотографії пізніше. Було нерозумно тримати їх у себе, але це все, що залишилося від його маленького хобі. З відео довелося покінчити ще кілька місяців тому, коли його хребет став розпадатися і він більше не міг ходити в улюблене інтернет-кафе.

— Я вже застарий для порно, — посміявся із себе Дунан: завдяки знеболювальним він відчував легкість і незначне запаморочення. — Це так сумно.

Він відчинив дверцята сірої металевої шафки й дістав із верхньої полиці тріпану синю теку. Від частого користування кутки фотокопій позагиналися, а кольори зблідли. Він купив їх в іншого водія — хлопця, що працював таксистом на узбережжі та продавав різний мотлох із багажника своєї машини. Дунан знав кожну фотографію

напам'ять: обличчя, пози, домашня обстановка на тлі — вітальня, спальня, ванна кімната.

Він сподівався, що детективи дадуть Глейові Тейлору гарного прочухана.

Так йому й треба, пихатому засранцю!

Старший із копів, здається, зацікавився, коли він сказав, що Тейлор «мутний». Дунан посміхнувся.

Розділ 13

Субота, 7 квітня 2007 року

Детектив

Спаркс ішов стежкою до будинку Тейлорів, усі його почуття загострилися, а серце калатало, немов паровий молот. Він робив це вже сотню разів, але щоразу хвилювався так, ніби вперше.

Тейлори жили в пофарбованому й добре доглянутому симетричному будинку з подвійним склом у вікнах і світлими занавісками.

Спаркс підійняв руку, щоб постукати у двері. «Ти тут, Белло? — повторив він подумки, а тоді сказав собі: — Тихо, заспокойся. Не треба нікого лякати».

І ось на порозі з'явився він — Глен Тейлор.

«Він схожий на звичайного сусідського хлопця», — була перша думка Спаркса. Та зазвичай педофіли зовні нічим не відрізняються від інших людей. «На жаль, вони не випромінюють зла — це значно полегшило б роботу поліції», — часто казав Спаркс. Але зло — слизька гадюка, яка виповзає лише час від часу, і від цього воно ще жахливіше. Кому, як не Спарксові, було про це відомо.

Детектив швидко зазирнув за спину Тейлорові, шукаючи сліди дитини, але коридор та сходи були абсолютно чистими, нічого незвичного.

— Так охайно, що аж незвично, — пізніше розказував він Ейлін. — Їхній будинок скидається на ті, які можна побачити на фото з каталога.

Ейлін образилася та невдоволено зашипіла на чоловіка. Їй здалося, що він своїм спостереженням натякнув, що вона погана хазяйка.

— Прокляття, Ейлін, що з тобою не так? Ніхто не говорить про тебе чи твій дім. Мова йде про підозрюваного. Я думав, тобі буде цікаво.

Але він уже завдав непоправної шкоди. Ейлін відійшла в кухню та дещо шумно заходилася прибирати. «Ще один спокійний тиждень», —

подумав Спаркс і додав гучності в телевізорі.

— Містере Глен Тейлор? — тихо й чемно запитав Спаркс.

— Так, це я, — відповів той. — Чим можу допомогти? Ви щось продаєте?

Детектив ступив на крок уперед, Меттьюз тримався поруч.

— Містере Тейлор, я детектив Боб Спаркс із поліції Гемпширу. Можна ввійти?

— З поліції? А в чому річ? — запитав Тейлор.

— Я шукаю зниклу дитину й хотів би з вами поговорити. Її звать Белла Елліотт, — пояснив Спаркс, намагаючись не видати голосом своїх емоцій. Глен Тейлор увесь зблід і відсахнувся, ніби його вдарили.

Дружина Тейлора виходила з кухні, витираючи руки рушником, коли почула ім'я Белли Елліотт. «Мила, доволі симпатична жінка», — подумав Спаркс. Вона ахнула й затулила лице руками. Дивно, як люди однаково реагують. Мабуть, цей жест запрограмований генетично — ховати обличчя. Що це — сором чи небажання щось бачити? Так розмірковував детектив, чекаючи, поки його запросять до вітальні.

«Дивно, — подумав Спаркс, — за весь час він жодного разу не подивився на свою дружину, ніби її тут немає». Бідолашна жінка — здавалося, вона от-от знепритомніє.

Тейлор швидко опанував себе й узявся відповідати на запитання.

— Містере Тейлор, ми так розуміємо, ви здійснювали доставку неподалік від місця, де стався злочин.

— Ну, може бути.

— Ваш друг, містер Дунан, сказав, що це так.

— Дунан? — Глен Тейлор стиснув губи. — Він мені не друг, але... заждіть. Здається, я працював поблизу.

— Спробуйте згадати напевне, містере Тейлор. Це було того дня, коли викрали Беллу Елліотт, — наполягав Спаркс.

— Добре, так. Звісно. Гадаю, я розвантажився рано ввечері, а потім поїхав додому. Десь о четвертій, здається.

— То ви були вдома о четвертій, містере Тейлор? Щось ви швидко впоралися. Упевнені, що то була четверта?

Тейлор кивнув і насупив брови, ніби намагаючись щось пригадати.

— Так, точно четверта. Джин підтвердить.

Джин Тейлор сиділа мовчки. Здається, вона не почула, що сказав її чоловік, і Спаркс повторив запитання. Тоді вона нарешті подивилася йому в очі й кивнула.

— Так, — сказала вона, мов на автопілоті.

Спаркс знову повернувся до Глена Тейлора.

— Містере Тейлор, річ у тім, що ваш фургон відповідає опису автомобіля, який бачили біля дому Белли Елліотт одразу перед її зникненням. Мабуть, ви читали в газетах — усі про це писали. Тож ми перевіряємо всі сині фургони.

— Я думав, ви шукаєте чоловіка з довгим волоссям, а в мене коротке, і взагалі я був не в Саутгемптоні, а у Вінчестері, — сказав Тейлор.

— Так, але ви точно впевнені, що не вирішили трохи покататися після роботи?

У відповідь Тейлор засміявся.

— Я не їжджу більше, ніж потрібно для роботи. Я не так уявляю собі гарний відпочинок. Слухайте, все це жахлива помилка.

Спаркс задумливо сам собі кивнув.

— Певен, ви усвідомлюєте всю серйозність ситуації, містере Тейлор, і не будете заперечувати, якщо ми оглянемо будинок.

Обшук розпочався негайно, полісмени швидко продивлялися кімнати, вигукуючи ім'я Белли, і зазирали в шафи, під ліжка та за дивани — нічого.

Проте щось у манері Тейлора, коли той розповідав свою версію, здавалося дивним — ніби він готувався до цієї розмови. Спаркс вирішив забрати його у відділок, щоб продовжити допит і ще раз перевірити деталі. Він був зобов'язаний так вчинити заради Белли.

Коли полісмени забирали її чоловіка. Джин Тейлор опустила на сходи та заплакала.

Розділ 14

Четвер, 10 червня 2010 року

Вдова

Вони дали мені трохи відпочити, а тепер у нас вечеря в номері Кейт, біля великого вікна, що виходить на парк. З'являється офіціант, штовхаючи вкритий білою скатертиною столик на колесах. Посередині стоїть ваза з квітами, а тарілки урочисто накриті срібними ковпаками. Кейт і Мік замовили закуски, основні страви та десерт — усе це складено на полиці під столом.

— Ну що, влаштуємо бенкет? — каже Кейт.

— Ага, — відповідає Мік, — ми це заслужили.

Вона каже, щоб фотограф стулив пельку, але я бачу, які вони задоволені собою. Вони здобули головну нагороду — інтерв'ю з вдовою.

Я беру собі курку та мляво колупаюся в ній виделкою. Я не голодна, до того ж не хочу брати участь у їхньому святкуванні. Вони допивають вино й замовляють іще одну пляшку, але я дозволяю собі випити лише один келих. Не можна втрачати контроль.

Відчуваю, що втомилася, і починаю плакати, кажу, що мені потрібно залишитися на самоті. Кейт і Мік переглядаються, вочевидь, це не входило в їхній план, але я підводжуся з крісла й кажу:

— На добраніч. Побачимося зранку.

Вони із шумом відсувають стільці та схоплюються на ноги. Кейт проводить мене до номера й хоче пересвідчитися, що я там у безпеці.

— Якщо хтось подзвонить, не відповідайте, — каже вона. — Коли мені треба буде з вами поговорити, я постукаю у двері.

Я киваю, що все зрозуміла.

У номері дуже спекотно, тому я відчиняю вікна, щоб випустити розжарене батареями повітря, і падаю у величезне ліжко. Сьогоднішні події знову і знову прокручуються в моїй голові. Відчуваю запаморочення та втрачаю контроль, ніби трохи п'яна.

Я сідаю в ліжку, щоб кімната перестала кружляти перед очима, та помічаю у вікні своє відображення.

Це не я, на мене дивиться якась інша жінка, що дозволила незнайомцям відвезти її із собою. Незнайомцям, які до сьогодні, ймовірно, тарабанили їй у двері та писали про неї брехню. Я потираю обличчя, і жінка у вікні також. Тому що це я.

Знову уважно дивлюся на себе.

Не можу повірити, що я тут.

Як сталося, що я погодилася приїхати? Після всього, що преса вчинила з нами. Після всіх Ґленових застережень.

Я хочу сказати йому, що погано пам'ятаю, як погодилася на таке, але він лише відповів би, що варто було б пам'ятати або що не слід було сідати з ними у фургон.

Та Ґлена більше нема, тому він нічого не скаже. Тепер я сама по собі.

Я чую, як Кейт із Міком розмовляють на сусідньому балконі.

— Бідолашна жінка, — каже Кейт, — вона зовсім виснажена, зробімо це зранку.

Цікаво, що вона мала на увазі, — мабуть, інтерв'ю?

Знову паморочиться в голові, мене трохи нудить від того, що я знаю, що станеться далі. Завтра більше не буде масажів та бенкетів, не буде розмов про колір кухонного начиння. Вона захоче дізнатися про Ґлена. І Беллу.

Я йду до вбиральні й повертаю світові курку яку щойно з'їла. Потім сідаю на підлогу та згадую про своє перше інтерв'ю, яке я дала поліції, коли Ґлен був під арештом. Вони прийшли на Великдень. Наступного дня ми збиралися прогулятися в Ґрінвіч-парку, подивитися на великоднє полювання за яйцями. Ми ходили туди щороку — це моє улюблене свято, а ще — Ніч феєрверків^[16]. Дивно, як ми запам'ятовуємо те, що відбувається. Мені подобалися всі ці радісно збуджені дитячі обличчя, які шукали яйця чи виписували бенгальськими вогнями в повітрі свої імена, виглядаючи з-під вовняних шапочок. Я ставала ближче до них та уявляла, що це мої діти.

Але замість Великодньої неділі я сиділа вдома на дивані, поки двоє полісменів нишпорили в моїх речах, а Боб Спаркс ставив мені запитання. Він хотів знати, чи все у нас із Ґленом добре зі статевим життям. Він назвав це якось інакше, але мав на увазі саме це.

Я не знала, що йому відповісти. Огідно, коли незнайома людина цікавиться про таке. Він дивився на мене й думав про моє статеve життя, а я нічого не могла із цим удіяти.

— Звісно, — відповіла я. Я не розуміла, на що він натякає й навіщо запитує це в мене.

Вони не відповідали на мої запитання, а тільки ставили свої — про день, коли зникла Белла. Чому о четвертій я була вдома, а не на роботі? О котрій годині Глен приїхав додому? Звідки я знала, що то була четверта? Що ще сталося того дня?

Вони все перевіряли й раз у раз запитували одне й те саме. Вони хотіли, щоб я помилилася, але в них нічого не вийшло. Я притримувалася легенди. Не хотіла, щоб у Глена були неприємності.

Я була впевнена, що він не міг цього скоїти. Мій Глен.

— Місіс Тейлор, ви користуєтеся комп'ютером, який ми взяли з кабінету вашого чоловіка? — раптом спитав інспектор Спаркс.

Напередодні поліція забрала комп'ютер, коли обшукувала другий поверх.

— Ні, — вискнула я у відповідь. Голос зрадив мене та видав мій страх.

Напередодні вони попросили мене піднятися на другий поверх, один із полісменів сів за комп'ютер і спробував увімкнути його. Монітор загорівся, але на ньому нічого не було. Тоді вони попросили мене ввести пароль. Я сказала, що навіть не знала про існування пароля. Ми спробували вписати моє ім'я, наші з Гленом дні народження та «Арсенал» — улюблену команду Глена. Урешті вони вимкнули його з розетки й забрали, щоб потім зламати пароль.

Я дивилася з вікна, як вони йдуть. Знала: вони обов'язково щось знайдуть, але не знала, що саме, і намагалася не робити припущень. Зрештою я ніколи не здогадалася б, що вони знайшли. Наступного дня детектив Спаркс повернувся, щоб продовжити допит, і все мені розповів. Він сказав, що на комп'ютері були фотографії. Жахливі фотографії дітей. Я сказала йому, що Глен не міг такого тримати.

Гадаю, саме поліція розповіла пресі про Глена, бо наступного дня, коли його нарешті відпустили додому, на нашому порозі з'явилися журналісти.

Він мав такий втомлений і брудний вигляд, коли повернувся напередодні ввечері. Я приготувала грінки та присунула свій стілець

ближче, щоб можна було його обійняти.

— Це було жахливо, Джині. Вони мене не слухали, а лише нападали.

Я не стрималася й заплакала, він був такий розбитий.

— Не плач, сонечко, усе буде гаразд, — сказав Глен, втираючи мені сльози. — Ми обоє знаємо, що я не торкнувся б і волосинки на дитячій голівці.

Я ні на секунду в ньому не сумнівалася, але відчула таке неймовірне полегшення, почувши це від Глена, що знову обняла його та влізла рукавом у масло.

— Знаю, Глене, і я нікому не сказала, що ти пізно повернувся додому, — промовила я. — Я сказала поліції, що ти був удома о четвертій.

Глен покосився на мене.

Він попросив мене збрехати. Через день після того, як поліція оголосила розшук водія синього фургона, ми сиділи й пили чай. Я запропонувала йому подзвонити та повідомити поліцію, що в день зникнення дівчинки він був у Гемпширі в синьому фургоні, щоб вони могли виключити його зі списку підозрюваних.

Глен довго не відводив від мене очей.

— Навіщо напрошуватися на неприємності, Джині?

— Тобто?

— Слухай, мені підвернувся приробіток — один мій друг попросив відвезти замість нього вантаж за додаткову плату, і якщо бос про це дізнається, то звільнить мене.

— А що, як бос розкаже, що ти був у тому районі в синьому фургоні?

— Він цього не зробить, — сказав Глен, — він не любить полісменів. Та якщо це станеться, ми просто скажемо, що я повернувся додому о четвертій. Тоді все буде добре. Ти зрозуміла, сонечко?

Я кивнула. У всякому разі, він подзвонив мені о четвертій, щоб сказати, що вже збирається додому. Він пояснив, що в мобільному сіла батарейка, тому він дзвонить із телефона на складі.

Це майже одне й те саме, правда?

— Дякую, сонечко, — озвався Глен. — Це зовсім не брехня — я дійсно вже вирушав додому. Але ж ми не хочемо, щоб бос дізнався про

мій приробіток на стороні. Нам не потрібні зайві труднощі, тим паче — я не можу втратити роботу. Чи не так, люба?

— Звичайно.

Я поклала в тостер іще хліба, вдихаючи цей заспокійливий запах.

— І куди ти їздив на приробіток? — запитала я без жодної прихованої думки.

— На околиці Брайтона, — відповів він, і ми довго сиділи в тиші.

Наступного ранку на порозі з'явився перший репортер — молодий чоловік із місцевої газети. Він здався мені хорошим хлопцем, постійно вибачався.

— Пробачте, що турбую вас, місіс Тейлор, та чи можу я поговорити з вашим чоловіком, будь ласка?

Ґлен вийшов із вітальні тоді, коли я запитувала в хлопця, хто він такий. Коли той сказав, що репортер, Ґлен різко розвернувся та зник у кухні. Я стояла й не знала, що робити, — боялася, що він перекрутить усі мої слова. Зрештою Ґлен крикнув через увесь коридор:

— Нам нема чого сказати. До побачення, — і я затріснула двері.

Після цього ми вигадали кращий спосіб спілкуватися з пресою — просто не відчиняти їм. Ми сиділи тихенько в кухні й чекали, поки не почуємо, як віддаляються кроки. Ми думали, що на цьому все скінчиться, але це був тільки початок. Вони збирали про нас інформацію по дешиці: від сусідів по обидва боки вулиці, у газетній крамниці та в пабі.

Не думаю, що Лайза із сусіднього будинку одразу щось розповіла журналістам. Інші сусіди знали небагато, але це їх не зупинило. Їм подобалася увага, тому вже через два дні після того, як Ґлена відпустили, про нас стали писати в газетах.

«ПОЛІЦІЯ НАРЕШТІ ЗДІЙСНИЛА ПРОРИВ У СПРАВІ БЕЛЛИ ЕЛЛІОТТ?» — говорилося в одному із заголовків. В іншій газеті була фотографія Ґлена з футбольного матчу, коли він грав за команду пабу, а під нею — купа брехні.

Ми сиділи й разом роздивлялися перші шпальти. Ґлен був наче контужений, і я взяла його за руку, щоб заспокоїти.

У газетах було багато помилок: його вік, професія. Навіть ім'я писали неправильно. Ґлен слабо посміхнувся.

— Це добре, Джині, — сказав він. — Може, мене не впізнаватимуть.

Та Глена все одно впізнавали.

Подзвонила його мати.

— Джині, що все це означає? — запитала вона.

Глен не підійшов до телефона, замість цього він вирішив піти у ванну. Бідолашна Мері була вся в сльозах.

— Послухайте, Мері, усе це якесь непорозуміння, — сказала я їй. — Глен не має до цього ніякого стосунку. Хтось побачив синій фургон, такий, як у нього, того дня, коли зникла Белла Елліотт, от і все. Це просто збіг обставин. Поліція просто робить свою справу, перевіряє всі можливі зачіпки.

— Тоді чому про це пишуть у газетах? — спитала вона.

— Не знаю, Мері. Журналісти хапаються за все, що пов'язано з Беллою. Коли хтось казав, що бачив її, вони обшукували все, що тільки можна. Ви ж бо знаєте, які вони, ті репортери.

Але вона не знала, і я також тоді не знала.

— Будь ласка, не хвилюйтеся. Ми знаємо, як усе було насправді. Наступного тижня все владнається. Бережіть себе та вітання Джорджеві.

Поклавши слухавку, я відчула себе ніби в трансі. Я все ще стояла в коридорі, коли Глен вийшов із ванної. У нього було мокре волосся, і я торкнулася його вологої шкіри, коли він мене поцілував.

— Як там моя мама? — спитав він. — Хвилюється, мабуть? Що ти їй сказала?

Я переказала йому нашу розмову, поки готувала сніданок. Після того, як Глен повернувся додому з поліцейного відділку, він два дні майже нічого не їв. Був занадто втомлений і поглинав самі лише грінки.

— Яечню з беконом будеш? — запитала я.

— Із задоволенням, — відповів він. Коли ми сіли за стіл, я спробувала поговорити про звичайні речі, але виходило зовсім фальшиво.

Урешті-решт Глен поцілунком примусив мене замовкнути й сказав:

— Джині, на нас чекають непрості часи. Люди казатимуть жахливі речі про нас і, можливо, нам теж. Ми маємо бути наготові. Усе це — жахлива помилка, але не можна дати їй зіпсувати наше

життя. Ми маємо бути сильними, поки не стане відома правда. Ти зможеш це зробити?

Я поцілувала його у відповідь.

— Звісно, я впораюся. Ми будемо сильними одне для одного. Я кохаю тебе, Глене.

Він посміхнувся й міцно мене обійняв, щоб я не бачила його сліз.

— То що, де мій бекон?

Глен мав рацію: усе дійсно пішло шкереберть. Після того як його допитали, мені довелося залишити роботу. Деякий час я трималася, намагалася пояснювати відвідувачкам, що все це жахлива помилка, але, побачивши мене, вони замовкали. Я втратила постійних клієнтів, вони перейшли до іншого перукаря. Якось у суботу ввечері Леслі відвела мене вбік на декілька слів. Вона сказала, що їй подобається Глен, і вона впевнена, що газети все брешуть, але я мушу піти «заради репутації салону».

Я розплакалася, бо знала, що це не скінчиться і життя вже ніколи не буде таким, як раніше. Загорнула свої ножиці та гребінці, а також робочий одяг, склала все це в пакет і пішла.

Я намагалася не звинувачувати Глена, адже це не його провина. Ми обоє були заручниками ситуації — так він казав, усіяко намагаючись мене підтримати.

— Не хвилюйся, Джин. З нами все буде добре. Коли все стихне, ти знайдеш іншу роботу. Мабуть, просто настав час для змін.

Розділ 15

Субота, 7 квітня 2007 року

Детектив

Під час першого допиту Глена Тейлора довелося трохи почекати, поки команда повернеться із Саутгемптона й розташується в маленькій душній кімнатці зі стінами лікарняно-зеленого кольору.

Спаркс зазирнув у скляну панель на дверях і побачив Тейлора, який сидів, наче школяр, поклавши руки на коліна, і вистукував ногою ритм якоїсь мелодії.

Детектив поштовхом відчинив двері та посів своє місце на цій крихітній сцені. У книжці з психології — одній із тих, які лежали на тумбочці біля його ліжка, — було сказано, що під час допиту важливо стежити за мовою тіла: «Домінують над опитуваним, намагайтеся здаватися більшим за нього, для цього стійте над ним і заповнюйте весь його простір». Спаркс постояв трохи довше, ніж потрібно, перебираючи в руках папери, та врешті опустився на стілець. Тейлор не став чекати, поки детектив збереться з думками.

— Кажу вам, це якась помилка. Вулицями їздять тисячі синіх фургонів, — обурено сказав чоловік, ударивши кулаками по заплямованому кавою столу. — Як щодо Майка Дунана? Він дивна людина, живе сам, ви це знали?

Спаркс глибоко та повільно зітхнув. Він нікуди не поспішав.

— Що ж, містере Тейлор, зосередьмося на вас і ще раз поговорімо про ваш рейс другого жовтня. Ми повинні уточнити часові межі.

Тейлор закотив очі.

— Я вже все вам розповів: я приїхав туди, розвантажився й поїхав додому. Тут нема про що говорити.

— Добре. Ви кажете, що виїхали зі складу о дванадцятій двадцять, але в робочому журналі нічого про це не зазначено. Чому ви не відмітилися?

Тейлор знизав плечима.

— Я здійснював доставку замість Дунана.

— Я гадав, ви з Дунаном не дуже ладнаєте.

— Я був йому винен. Водії постійно виручають один одного.
— Де ви обідали того дня? — запитав Спаркс.
— Де обідав? — перепитав Тейлор, і в нього з грудей вирвався різкий, схожий на гавкіт, смішок.
— Так, ви десь зупинялися на обід?
— Здається, я з'їв шоколадний батончик — «Марс» чи щось таке. Я не їм багато на обід — ненавиджу сандвічі з супермаркету. Краще вже почекати, поки повернуся додому.
— І де ви купили батончик «Марс»?
— Не знаю. Здається, це було на складі.
— До від'їзду чи вже коли повернулися?
— Не пригадую.
— Ви заправляли фургон?
— Я не пам'ятаю, це було кілька місяців тому.
— А щодо пробігу? Є записи на початку та в кінці робочого дня?
— спитав Спаркс, уже добре знаючи відповідь.
Тейлор закліпав очима.
— Так, — сказав він.
— То якщо я вирушу по маршруту, який ви описали, мій пробіг буде такий самий, як і у вас? — розмірковував Спаркс.
Тейлор знову блимнув.
— Так, але... на в'їзді у Вінчестер стався затор, і я спробував його об'їхати. Я трохи загубився, і довелося покружляти, поки я знову не виїхав на кільцеву. А потім ще добряче повипишував кола, коли шукав пункт розвантаження, — сказав він.
— Зрозуміло, — промовив Спаркс і демонстративно записав його відповідь. — Ви заблукали дорогою додому?
— Звичайно ж, ні. Я просто стояв у заторі.
— Усе-таки вам знадобилося багато часу, щоб дістатися дому.
Тейлор знизав плечима.
— Та ні, не дуже.
— Якщо ви так швидко повернулися, чому ніхто не бачив, як ви залишаєте фургон?
— Я ж уже казав, що спочатку заїхав додому. Закінчив роботу й заскочив додому — сказав Тейлор.
— Навіщо? У журналі сказано, що зазвичай ви одразу їдете на склад, — не вгамовувався Спаркс.

— Я хотів побачити Джин.

— Вашу дружину, точно. То ви романтик? Любите дивувати свою дружину?

— Ні, просто хотів сказати їй, що подбаю про трапезу.

Трапеза. У Тейлорів була не вечеря, не підвечірок, а трапеза. «Банк прищепив йому прагнення до розкішного життя», — розмірковував Спаркс.

— А ви не могли просто їй подзвонити?

— Телефон розрядився, та я все одно проїжджав повз будинок, тож заскочив випити чашечку чаю.

Він тричі знайшов виправдання — мабуть, довго готувався, так подумав Спаркс. Після допиту треба обов'язково перевірити його мобільний.

— Я гадав, водії мають залишатися на зв'язку зі складом. У мене в автомобілі на такий випадок є зарядний пристрій.

— У мене теж, але я залишив його у своїй машині, коли забирав фургон.

— О котрій годині вимкнувся ваш телефон?

— Я помітив, що батарея сіла тільки тоді, коли виїхав з M25 та захотів зателефонувати Джин. Могло минути п'ять хвилин чи кілька годин.

— У вас є діти? — запитав Спаркс.

Тейлор явно не очікував такого запитання та стиснув губи, збираючись із думками.

— Ні, а що? — пробурмотів він. — Як це стосується справи?

— Ви любите дітей, містере Тейлор? — напірав Спаркс.

— Звісно. А хто не любить дітей? — Він схрестив руки.

— Річ у тім, містере Тейлор, що деякі люди люблять дітей інакше. Розумієте, про що я?

Тейлор міцніше зімкнув руки й на секунду заплющив очі, але цього було достатньо, щоб Спаркс перейшов у наступ.

— Вони люблять дітей у сексуальному плані.

— От тварюки, — випалив Тейлор.

— То ви любите дітей не в такий спосіб?

— Не кажіть огидних дурниць. Звісно, я не так люблю дітей. Яка я людина, на вашу думку?

— Саме це ми й намагаємося зрозуміти, містере Тейлор, — сказав Спаркс, нахилиючись уперед, щоб натиснути на співрозмовника. — Чому ви вирішили працювати кур'єром? Дивна зміна професії — у вас була хороша робота в банку, чи не так?

Тейлор знову демонстративно насупився.

— Мені захотілося змін. Ми не поладнали з керівництвом, і я подумав, що варто почати власну справу й зайнятися доставкою. Для цього слід було зрозуміти, як усе працює зсередини, тому я влаштувався водієм...

— Що за справа у вас була з комп'ютерами в банку? — перебив його Спаркс. — Ми розмовляли з вашим колишнім керівництвом.

Тейлор увесь почервонів.

— Вас звільнили через користування комп'ютером не за призначенням?

— Мене підставили, — одразу сказав Тейлор. — Начальник хотів мене витурити. Гадаю, його лякала присутність чоловіка, який молодший та розумніший за нього. Хто завгодно міг скористатися тим комп'ютером — система безпеки була курці на сміх. Я сам вирішив піти.

Він так щільно стулив руки на грудях, що ледве міг дихати.

— Добре, зрозуміло, — промовив Спаркс і відкинувся на спинку стільця, щоб дати Тейлорові можливість і далі вигадувати брехню. — Як саме ви нібито «використовували комп'ютер не за призначенням»? — Він зберігав формальний тон розмови.

— Порно. Хтось дивився порнуху на офісному комп'ютері в робочий час. Чортів недоумок. — Тейлор впивався відчуттям власної непогрішності. — Я б ніколи не вчинив такої дурниці.

— А де ви дивитеся порно? — запитав Спаркс.

Питання загнало Тейлора в глухий кут.

— Я хочу адвоката, — сказав він, тепер уже вистукуючи ногами шалений ритм.

— Ви його матимете, містере Тейлор. До речі, нині ми продивляємося ваш домашній комп'ютер. Як думаєте, що ми там знайдемо? Може, вам є про що розповісти нам зараз?

Але Тейлор більше не сказав ані слова. Увесь час він сидів мовчки, дивлячись на свої руки, і лише заперечливо хитав головою, коли йому пропонували напій.

У ті вихідні черговим адвокатом був Том Пейн, чоловік середнього віку, який носив темний потертий костюм. За годину він влетів у кімнату для допитів, притримуючи однією рукою жовту теку, а другою — розстібнутий шкіряний портфельчик.

— Я хотів би переговорити з містером тейлором наодинці, — сказав він Спарксові, і той покинув приміщення.

Коли за Спарксом зачинилися двері, Тейлор підвів очі й подивився на Тома Пейна. Чоловіки зміряли один одного поглядами, і Пейн простягнув руку своєму новому клієнтові.

— Що ж, містере Тейлор, подивимося, чим я можу вам допомогти, — сказав Пейн, клацнувши автоматичною ручкою.

За тридцять хвилин детективи повернулися на свої місця й стали далі продиратися крізь численні деталі, якими Тейлор оздоблював свої свідчення, і намагалися відокремити правду від брехні.

— Поговорімо ще раз про ваше звільнення з банку. Ми збираємося знову зв'язатися з вашим колишнім начальством, то, може, ви самі нам про все розкажете? — спитав Спаркс.

Підозрюваний повторив свою версію, поки його адвокат байдуже сидів поряд. З його слів здавалося, що винні всі, окрім нього. До того ж він мав алібі, яке детективи штурмували з різних боків, але так і не знайшли прогалини. Вони опитали сусідів, але ніхто не бачив, як він повертався додому того дня, коли зникла Белла. Ніхто, окрім його дружини.

За дві години полісмени не дізналися нічого нового й відправили Глена Тейлора в камеру, попередньо взявши в нього зразок слини та інших виділень, а самі тим часом стали перевіряти його свідчення. Коли сержант попросив Тейлора звільнити кишені та зняти пасок, той зрозумів, що не їде додому, і на секунду здався геть маленьким і розгубленим.

— Будь ласка, подзвоніть Джин, моїй дружині, — надломленим голосом попросив він свого адвоката.

У білій порожнечі поліційної камери він опустився на вицвілу пластикову лаву біля стіни й заплющив очі.

Сержант, який наглядав за ним, зазирнув у дверне вічко.

— На вигляд досить спокійний, — сказав він своєму колезі, — та краще не зводити з нього очей. З такими тихонями завжди слід бути напоготові.

Розділ 16

Четвер, 10 червня 2010 року

Вдова

Раніше я любила недільні трапези та завжди готувала на них запечену курку з різним гарніром. Мені здавалося, що це так по-сімейному. Коли ми тільки-но одружилися, наші батьки приходили до нас на обід. Вони сиділи за столом у кухні, упіввуха слухали кінцівку радіопередачі «Диски безлюдного острова»^[17] та читали недільні газети. А я тим часом ставила картоплю в духовку, щоб вона добре запеклася, та розливала по чашках чай.

Було приємно відчувати себе частиною дорослого світу, де ми самі запрошували батьків на обід. Дехто каже, що подорослішав, коли влаштувався на першу роботу або переїхав у свій перший дім, але я по-справжньому відчула себе дорослою завдяки тим недільним трапезам.

Ми любили наш будиночок. Ми пофарбували вітальню в блідо-рожевий колір магнолії — Глен казав, що це «класика», — і придбали в кредит зелений диван із двома кріслами. Мабуть, ми витратили сотні фунтів, поки нарешті повернули позику, але меблі так гарно вписувалися в інтер'єр, що Глен не зміг від них відмовитися. Заощаджувати на нову кухню довелося трохи довше, але врешті нам це вдалося, і ми обрали шафки з білими дверцятами. Ми цілу вічність ходили по магазину, тримаючись за руки, як інші парочки. Мені подобалися дерев'яні шухлядки, але Глен хотів щось «світле», тому спинилися на білому кольорі. Правду кажучи, коли ми тільки-но поставили нові меблі, кухня скидалася на операційну, тому ми купили червоні ручки, яскраві баночки та інші дрібниці, щоб оживити приміщення. Мені подобалася моя кухня, моя «царина», як називав її Глен. Він зовсім не готував. «Я тільки нароблю безладу», — казав він, і ми обидва сміялися. Куховарила в нашій сім'ї я.

Під час недільної трапези Глен застеляв стіл, жартома боровся з моїм батьком, щоб розворушити його лікті, і по-доброму кепкував зі своєї матері через її любов до гороскопів.

— То що, матусю, хто цього тижня зустріне високого таємничого незнайомця? — сміявся Глен.

Джордж, його батько, говорив небагато, але все одно приходив. Насправді футбол — це єдине, що об'єднувало батька із сином, хоча вони постійно сперечалися через нього. Глен любив дивитися футбол по телевізору, а його тато ходив на стадіон. Чоловік терпіти не міг тисняву в пропахлому потом натовпі, що вивергає лайки.

— Я естет, Джині. Я люблю спорт, а не те, що відбувається навколо нього, — якось сказав він, після чого батько назвав його «гоміком».

Джордж геть не розумів Глена та, як ми підозрювали, боявся, що його син розумніший за нього. Глен добре вчився в школі — завжди був серед перших учнів — і багато працював, адже не хотів водити таксі, як його батько. Та за іронією долі йому врешті довелося стати водієм. Якось я про це пожартувала, і Глен зауважив, що є велика різниця між таксистом і водієм.

Я не знала, ким я хочу бути. Може, однією з гарненьких дівчат, які не мусять усього досягати самотужки. Та я й не досягала, зрештою Глен завжди казав, що я гарна, тож мої мрії в якомусь сенсі справдилися. Я дуже старалася бути для нього красивою, але не накладала забагато макіяжу, йому це не подобалося: «Занадто вульгарно, Джині».

Зазвичай на наші недільні посиденьки Мері приносила яблучний пиріг, а моя мама — букет квітів. Вона не любила готувати й надавала перевагу консервованим овочам, а не свіжим. Це було дивно, але тато пояснив, що мама зросла на такій їжі, а з часом і він звик до неї.

Коли в школі були уроки трудового виховання, я приносила додому страви, які ми вчилися готувати. У мене непогано виходило, але, коли ми готували щось «іноземне» — лазанью або чилі кон карне^[18], мама знехотя колупалася виделкою в тарілці.

Тож печена курка всіх задовольняла, а на гарнір для мами я завжди відкривала консервований горошок.

Пам'ятаю, ми багато сміялися. Просто так, над кумедними випадками в салоні краси або в банку, плітками про сусідів та акторів телесеріалу «Мешканці Іст-Енду». Коли я зливала воду з моркви та капусти, у кухні підіймалася пара, і Глен малював пальцем на спітнілому вікні. Іноді він малював серця, і тоді Мері всміхалася мені.

Вона марила онуками і, коли після трапези ми прибирали зі столу, вона завжди цікавилася, чи є новини. Спочатку я казала, що ми щойно одружилися й попереду ще багато часу, а пізніше — просто вдавала, що не чую її, закладаючи посуд у посудомийку, тому з часом вона перестала питати. Думаю, вона вважала, що це в Глена проблеми зі здоров'ям. На той час Мері для мене була ближчою за матір, тому вона була впевнена, що, якби річ була в мені, я б їй про це розповіла. Я так їй і не зізналася, та, гадаю, вона сама здогадалася, а Глен звинуватив у всьому мене: «Це стосується лише нас двох, Джині».

Недільні трапези відбувалися дедалі рідше, через те що Глен та його батько не могли перебувати в одній кімнаті.

Наступного Різдва, після того як ми побували у фахівця, його батько дізнався, що ми не можемо зачати дитину, і грубо пожартував:

— Глене, дивись, — сказав він, беручи мандарин із фруктової вази, — він схожий на тебе. У ньому теж нема сімені.

Джордж був неприємною людиною, але навіть він розумів, що зайшов занадто далеко. Ніхто не вимовив ані слова. Тиша була нестерпною. Ніхто не знав, що сказати, тому ми просто уставилися в телевизор і дивилися «Гідну вулицю»^[19].

Глен вдав, що нічого не сталося, але став увесь білий, як аркуш паперу. Він так тихо сидів, що я не наважувалася до нього торкнутися. У ньому не було сімені.

Дорогою додому в машині Глен сказав, що ніколи не пробачить батькові. Більше ми до цієї теми не поверталися.

Я дуже мріяла народити дитину, але він не хотів говорити про «нашу проблему», як я мусила це називати, або про всиновлення. Він поринав у себе, і я залишалася із собою наодинці. На якийсь час ми стали наче незнайомці, які опинилися під одним дахом.

Під час недільної трапези Глен більше не малював на спітнілому склі, а відчиняв задні двері, щоб випустити пару. Щоразу рідні йшли дедалі раніше, а потім ми всі почали шукати причини не зустрічатися: «У нас так багато справ на вихідних. Мері. Не заперечуєте, якщо ми перенесемо трапезу на наступний тиждень?», а потім на «наступний місяць». Згодом ми стали збиратися лише на дні народження та на Різдво. Якби ми мали дітей, наші батьки стали б дідусями та бабусями. Тоді все було б інакше, однак вони занадто тиснули на нас. Тепер нам

ніхто не заважав, ми були самі. Але Ґлен не витримував такої пильної уваги до нашого життя.

— Вони в усе втручаються, — казав він якось після сімейного обіду, коли Мері та моя мама самі вирішили, де мені краще купити нову каструлю.

— Коханий, вони просто хочуть допомогти, — ніжно сказала я, проте вже бачила, як над ним скупчуються чорні хмари. Решту дня він мовчав, поринувши у власні думки.

Він не завжди був таким, та згодом став на все ображатися. Через дрібниці — чоловік у газетній крамниці сказав щось про програш «Арсенала» або підліток нагрубів у автобусі — він кілька днів ходив засмучений. Я намагалася його розвеселити, але все було марно. Тому дала йому спокій, щоб він міг розібратися в собі на самоті.

Інколи мені здавалося, що Ґлен сам шукає привід, щоб засмутитися. Колеги, з якими йому завжди подобалося працювати, стали його дратувати, вдома він постійно жалівся на них. Я знала, що він щось замислив — бійку, напевне, — та намагалася його відмовити. Коли я була молодша, то вміла на нього впливати. Тепер багато чого змінилося.

Одна з моїх клієнток у салоні якось сказала, що шлюб «міцнішає, коли проходять усі ці „рожеві шмарклі“». То це означало, що наш шлюб міцнішає? Чи ні?

Гадаю, саме тоді він став частіше зачинятися від мене зі своїм комп'ютером. Відмовився від мене та обрав свої дуроці.

Розділ 17

Неділя, 8 квітня 2007 року

Детектив

Фургон Тейлора розібрали, і команда криміналістів із Саутгемптона ретельно обшукала його сантиметр за сантиметром. Вони також перевірили уніформу та взуття, які забрали з дому Тейлорів, узяли відбитки пальців, зразки слини, бруду з-під нігтів, виділень із геніталій і волосся.

Експерти копалися в темних закутках його комп'ютера.

Вони притисли Тейлора з усіх боків, і тепер Спаркс сподівався розговорити його дружину.

О восьмій ранку на Великдень, одразу після сніданку в «Прем'єр інн» у південному Лондоні, Спаркс і Меттьюз постукали у двері будинку Тейлорів.

Коли Джин Тейлор відчинила двері, на ній було пальто, яке вона не встигла як слід надягнути.

— О Господи, — промовила вона, побачивши Спаркса, — щось сталося з Гленом? Його адвокат сказав, що сьогодні все скінчиться й він повернеться додому.

— Це не зовсім так, — сказав детектив. — Місіс Тейлор, нам треба поговорити. Ми можемо зробити це тут, щоб не їхати у відділок.

При згадці про поліцейний відділок Джин Тейлор вирячила очі. Вона відступила назад, щоб детективи могли швидше ввійти, поки їх не побачили сусіди, і, легко знизавши плечима, скинула пальто.

— Краще заходьте всередину, — сказала вона й провела їх у вітальню. Джин опустилася на край дивана. Вона мала такий вигляд, ніби останнім часом майже не спала. Від нервового виснаження її волосся порідшало, а коли вона запрошувала інспекторів присісти, то в голосі чулася хриплість.

— Я ще вчора відповіла іншим офіцерам на всі запитання. Це все якось неправильно.

Вона була така збуджена, що аж підскочила, але знову сіла, почуваячись загубленою у власній вітальні.

— Послухайте, я маю навідати батьків. Щонеділі я завжди роблю мамі зачіску, я не можу її підвести, — пояснила Джин. — Вони нічого не знають про Глена...

— Ви могли б зателефонувати їм і сказати, що погано себе почуваєте, — зазначив Спаркс. — Нам треба дещо з вами обговорити.

Джин заплющила очі. Здавалося, вона от-от заплаче, але жінка встала й підійшла до телефона, щоб подзвонити своїм батькам.

— У мене просто болить голова, тату, але краще мені трохи відлежатися, — збрехала Джин. — Передай мамі, що я зателефоную їй пізніше.

— Тож, місіс Тейлор, — заговорив Спаркс, — розкажіть мені про вас із Гленом.

— Що ви маєте на увазі?

— Як довго ви одружені? Ви обидва тутешні родом?

Джині розповідала історію про їхнє знайомство — як він залицявся до неї на зупинці, — про казкове весілля й щасливе сімейне життя, а Спаркс уважно слухав.

— Він же працював у банку? — запитав Спаркс. — Певне, гарна була робота, перспективна...

— Так, — сказала Джині, — Глен дуже пишався своєю роботою, але звільнився, щоб розпочати власний бізнес. У нього купа ідей та планів — Гленові подобається мислити масштабно. До того ж вони не ладнали з босом. Ми думаємо, що він заздрив Гленові.

Спаркс трохи помовчав, перш ніж сказати:

— Здається, ви забули про той випадок із робочим комп'ютером, місіс Тейлор.

Джин знову витріщила на нього очі.

— Про що це ви? — спитала жінка. — Який такий випадок?

«Дідько, вона нічого не знає про порно, — подумав Спаркс. — Господи, тож тепер доведеться все розказати».

— Місіс Тейлор, на робочому комп'ютері вашого чоловіка знайшли непристойні фотографії.

Слово «непристойні» зависло в повітрі, Джин уся почервоніла, і Спаркс повів далі:

— Фотографії були на його робочому комп'ютері, а також на тому, який ми забрали вчора. Ви коли-небудь ним користувалися?

Вона похитала головою.

— На обох комп'ютерах знайшли порнографічні знімки дітей, місіс Тейлор.

Вона простягнула руки, щоб зупинити його.

— Я нічого не знаю ані про порнографічні знімки, ані про комп'ютери, — відрізала Джин, її обличчя ще більше розчервонілося, і багрянець розтікся вниз, до шиї. — І я впевнена, що Глен також не знає. Він не така людина.

— А яка він людина, місіс Тейлор? Як би ви його описали?

— Боже мій, що це за питання таке? Він... нормальний. Так, нормальний. Працьовитий, хороший чоловік...

— У якому плані «хороший»? — запитав Спаркс, нахилиючись уперед.

— Ви можете сказати, що ви були щасливою парою?

— Так, ми були дуже щасливі. Ми майже не сварилися й не скандалили.

— У вас були якісь проблеми з грошима, інтимним життям?

Спаркс не розумів, чому посоромився використати слово «секс». Може, він бачив, що жінка й так уже занадто схвильована через запитання.

— Інтимним життям? Що ви маєте на увазі? — запитала Джин.

— У спальні, місіс Тейлор, — обережно пояснив він.

Вона мала такий вигляд, наче їй плюнули в обличчя.

— Ні, ніяких проблем, — вичавила вона із себе та розплакалася. Меттьюз узяв коробку із серветками, що стояла на столі біля нього.

— Тримайте, — озвався він. — Я принесу води.

— Я не хочу вас засмучувати, місіс Тейлор, — сказав Спаркс, — але маю дещо запитати. Я розслідую дуже серйозну справу. Ви це розумієте?

Вона похитала головою — ні, не розуміє.

— Місіс Тейлор, у вас є діти? — Детектив перейшов до наступної делікатної теми.

— Ні, — відповіла Джин.

— Ви вирішили не народжувати?

— Ні, ми обоє хотіли мати дітей, але не могли.

Спаркс зачекав, поки вона витримала паузу.

— У Глена проблеми зі здоров'ям, — сказала жінка, затиноючись. — Ми любимо дітей, тому я точно знаю, що Глен у жодному разі не

може бути причетним до зникнення Белли.

Спаркс уже давно чекав слухного моменту, і тепер, коли прозвучало ім'я Белли, він нарешті поставив головне запитання.

— Місіс Тейлор, де був Глен о четвертій вечора того дня, коли зникла Белла?

— Він був удома, інспекторе Спаркс, — негайно відповіла Джин, — тут, зі мною. Він хотів мене побачити.

— Чому він хотів вас бачити? — запитав Спаркс.

— Просто так, привітатися, — відповіла вона. — Нічого особливого. Він швиденько випив чаю й поїхав на склад, щоб поставити машину.

— Як довго він був удома?

— Приблизно... десь сорок п'ять хвилин, — сказала вона якимось занадто повільно.

«Вона що, розраховує час?» — подумав Спаркс.

— Ваш чоловік часто заїжджає додому, перш ніж повернути фургон? — запитав він.

— Ну, іноді.

— Коли востаннє він заїжджав?

— Не знаю, не можу пригадати... — відповіла Джин, і багряні плями поповзли вниз, аж до грудей.

— Сподіваюся, вона не грає в покер, — сказав пізніше Меттюз. — Ця жінка зовсім не вміє приховувати своїх почуттів.

— Звідки ви знаєте, що була саме четверта година, місіс Тейлор? — запитав Спаркс.

— Того дня я пішла з роботи раніше, бо працювала в неділю зранку, і ще я чула новини по радіо, які йдуть о четвертій.

— Новини могли бути о п'ятій, їх передають щогодини. Чому ви впевнені, що була саме четверта?

— По радіо так сказали. Ну, знаєте: «Четверта година, з вами новини „Бі-бі-сі“».

Вона замовкла, щоб відпити води.

Спаркс запитав про те, як Глен відреагував на зникнення Белли. Джин розповіла йому, що, коли вони почули про це в новинах, Глен був так само, як і вона, приголомшений і засмучений.

— Що він сказав? — запитав Спаркс.

— Бідолашна дівчинка. Сподіваюся, її знайдуть, — сказала вона, обережно ставлячи склянку на столик поряд. — Сказав, що дівчинку могла забрати яка-небудь пара, чия дитина померла, і вивезти закордон.

Спаркс почекав, поки Меттьюз це запише, і знову повернувся до Джин Тейлор.

— Ви коли-небудь їздили на фургоні разом із Ґленом?

— Лише один раз. Він любить кермувати наодинці, так легше зосередитися на дорозі. Але я каталися з ним минулого Різдва до Кентербері.

— Місіс Тейлор, наразі ми ретельно оглядаємо фургон. Не могли б ви прийти в місцевий відділок, щоб залишити свої відбитки пальців? Так ми зможемо вивести вас з-під підозри.

Джин знову змахнула сльозу.

— Ґлен завжди тримає свій фургон у чистоті. Він любить, коли всюди чисто.

«Вони знайдуть її, чи не так?» — запитала вона, поки Меттьюз допомагав їй одягти пальто й відчиняв парадні двері.

Розділ 18

Неділя, 8 квітня 2007 року

Детектив

Глен Тейлор на все мав відповідь. У нього був кмітливий розум, і, коли шок від арешту минув, він, здавалося, навіть став насолоджуватися своїм становищем.

— Пихатий покидьок, — сказав Спаркс своїй дружині. — Не думаю, що на його місці я був би такий самовпевнений.

Ейлін стисла чоловікову руку й подала йому вечірній келих червоного вина.

— Ні, ти одразу в усьому зізнався б, — сказала вона. — З тебе вийшов би кепський злочинець. Що приготувати сьогодні на вечерю: товченики чи рибу?

Спаркс здерся на один із барних стільців, що їх Ейлін змусила його купити, коли ще модно було снідати за барною стійкою, і взяв кілька шматочків сирої моркви з каструлі, що стояла поряд. Він усміхнувся Ейлін, радіючи, що того вечора в кухні діяла угода про мирне співіснування. Їхній шлюб пройшов через усі складнощі та радощі спільного життя, та коли діти стали жити окремо, між подружжям несподівано зросла напруга, хоча жоден не хотів цього визнавати. Раніше вони разом мріяли про те, що спроможні будуть зробити і що побачать, скільки грошей витратять на себе, але, наново здобувши свободу, вперше за багато років змогли подивитися одне на одного по-справжньому, і Боб підозрював, що він її не задовольняє.

Ейлін плекала великі надії щодо нього, починаючи вже з першого побачення. Коли вони одружилися, жінка наполягла на тому, щоб він склав іспит на звання сержанта, і, поки Боб навчався, постійно приносила каву та сандвічі, щоб допомогти йому зосередитися.

Спаркс прислухався до неї, і рік у рік, поступово просуваючись угору кар'єрними щаблями, повертався додому з перемогами та поразками. Але він підозрював, що тепер, коли йому було далеко за сорок, вона тверезо бачила, чого він насправді досягнув, і дивувалася: і це все?

Ейлін дістала з холодильника заморожені товченики й наказала йому прибрати руки від овочів.

— Важкий день, коханий? — спитала вона.

День видався виснажливий, детектив уважно перечитував свідчення Тейлора, шукаючи в них прогалини та невідповідності.

За словами підозрюваного, знайдені на його комп'ютері порнографічні фотографії дітей були завантажені «помилково, це якийсь глюк в інтернеті». Чоловік про це не знав — хтось зробив копію його кредитної картки та користувався нею, щоб купувати порно. «Хіба ви не знаєте, як процвітає шахрайство з кредитками? — зверхньо спитав Тейлор. — Торік у мене вкрали кредитку і Джин написала заяву в поліцію. Вона це підтвердить. Десь має бути поліцейний звіт». І він справді був.

— Дивно, що це сталося саме тоді, коли в газетах написали про зв'язок між вкраденими картками та сексуальним насильством над дітьми в інтернеті, — замислився Спаркс, пізніше продивляючись запис допиту за столом у своєму кабінеті. Однак це міг бути просто збіг.

«Він упевнений, що все минеться, — подумав Спаркс під час перерви на каву. — Вважає, що його легенда переконлива, проте ми ще не скінчили».

Здавалося, ніщо не могло похитнути його впевненості, але так було до повторного допиту. Тейлорові показали альбом із дитячими фотографіями, що були вирізані з журналів та газет, його поліція знайшла в нього вдома — у підсобці, за резервуаром із водою.

Цього разу він не став зображати пантоміми, було очевидно, що він ніколи раніше не бачив альбома. Тейлор розтулив рота, перегортаючи сторінки із зображеннями маленьких янголяток у милому вбранні та карнавальних костюмах.

— Що це? — запитав він.

— Ми думали, це ви нам скажете, Глене.

Вони вже зверталися один до одного на ім'я. Глен не заперечував, але називав детектива «містер Спаркс», щоб зберегти дистанцію.

— Це не моє, — сказав він. — Ви впевнені, що знайшли це в мене вдома?

Спаркс кивнув.

— Певно, залишилося від попередніх власників, — сказав Глен. Він схрестив руки на грудях і притупнув ногою, коли детектив згорнув альбом і відклав його вбік.

— Це малоймовірно, Глене. Скільки років ви вже живете в цьому будинку? Може, альбом належить вам чи Джин, Глене?

— Не знаю, запитайте в неї, — відрізав Тейлор, — Джині схиблена на малюках. Ви знаєте, що ми самі не можемо мати дітей, раніше вона весь час на це жалілася. Довелося попросити її перестати, бо це руйнувало наше життя. Та в усякому разі ми є одне в одного. У якомусь сенсі нам пощастило.

Спаркс кивнув, але замислився, чи дійсно Джин Тейлор пощастило мати такого чоловіка.

«Бідолашна жінка», — подумав він.

Судовий психолог, з яким поліція консультиувалася в ході розслідування, завчасно попередив Спаркса, що альбом навряд належить педофілу.

— Не схоже, що книжиця належить хижаків, — сказав він. — У зображеннях немає нічого сексуального — це просто збірка фантазій, і та людина, яка це зробила, не бачить у дітях сексуального об'єкта. Це більше схоже на список бажань на кшталт тих, які складають дівчата-підлітки.

«Або бездітна жінка», — міркував Спаркс.

Життя, про яке вона таємно фантазувала, цілком очевидно лякало Тейлора.

Глен поринув у думки; можливо, замислився про те, чого ще він не знає про свою дружину. Після допиту Спаркс та Меттьюз дійшли згоди: він більше не був такий упевнений, що тримає її під контролем. Таємниці небезпечні.

Та під час наради з керівництвом, після того як минули відведені їм тридцять шість годин, Спаркс відчув поразку. Його команда все прочесала. Обшук фургона не приніс жодного результату, Тейлорові нічого було пред'явити, окрім завантаження порнографії з інтернету, але цього було замало, щоб його заарештувати.

За дві години Глена Тейлора відпустили, і він вийшов із поліційного відділку, розмовляючи по телефону. Боб Спаркс стежив за ним крізь вікно в коридорі.

— Не розслабляйся, Тейлоре, ми ще повернемося, — сказав він постаті, що віддалялася.

Згідно з інформацією, яку надала спеціальна група, що їй було доручено цілодобово стежити за Тейлором, наступного дня він вийшов на роботу.

Спарксові було цікаво, що про все це думає його керівник.

— Можу побитися об заклад, до кінця місяця його звільнять, — сказав він Меттьюзу. — Це добре. Якщо він цілими днями сидітиме вдома, то рано чи пізно спотикнеться й захоче побешкетувати.

Детективи зирнулися.

— Чом би нам не зателефонувати Аланові Джонстоуну та не напроситися в гості, щоб подивитися робочий журнал? Ми могли б підштовхнути його думки в правильному напрямку, — сказав Меттьюз.

Містер Джонстоун привітався з детективами й похапцем прибрав папери з потертих офісних стільців.

— Вітаю, інспекторе. Знову до нас? Глен сказав, що, наскільки йому відомо, скоро все налагодиться.

Детективи схилилися над журналом і знову взялися виписувати пробіг фургонів, поки Джонстоун стояв поряд у тривожному очікуванні.

— Ваші? — запитав Спаркс, беручи зі столу фотографію двох маленьких хлопчиків у футбольних майках. — Милі діти.

Він більше нічого не сказав, і Джонстоун забрав у нього фотографію.

— До зустрічі, — весело кинув Меттьюз.

Трохи пізніше того самого тижня Глена Тейлора звільнили. Алан Джонстоун зателефонував Спарксові, щоб повідомити про це.

— Інші водії збунтувалися. Майже в усіх нас є діти. Коли я попросив його піти, він не став здійсмати гвалту, просто знизав плечима й забрав свої речі з шафки.

Меттьюз зловтішно посміхнувся.

— Подивимось, що він тепер робитиме.

Розділ 19

Субота, 21 квітня 2007 року

Вдова

Глейові батьки приїхали на наступні вихідні після того, як його звільнили з роботи. Ми вже давно не бачилися. Вони стояли біля дверей, а навкруги крутилися журналісти, намагалися їх розговорити та постійно клацали затворами фотокамер. Джордж розлютився й кинувся лаятися на них, тож коли я відчинила двері, то побачила Мері — усю в сльозах. Уже в коридорі я обійняла її та провела в кухню.

Джордж та Глен пішли у вітальню. Ми сіли за стіл, Мері все ще плакала.

— Що відбувається, Джин? Як хтось може думати, що мій Глен міг скоїти таке? Він не здатен вчинити так жахливо. Він був чарівним маленьким хлопчиком, таким привітним, таким розумним.

Я намагалася заспокоїти її та все пояснити, але Мері не чула й лише повторювала знов і знов: «Тільки не мій Глен». Урешті, щоб чимось зайнятися, я заварила чаю та віднесла його чоловікам.

У вітальні була жахлива атмосфера: Джордж стояв перед каміном, витріщаючи очі на сина, увесь густо-червоний від гніву, а Глен сидів у кріслі, невідривно дивлячись на свої руки.

— Як справи, Джордже? — запитала я, простягаючи чашку з чаєм.

— Було б набагато краще, якби цей ідіот не вскочив у халепу. Дякую, Джин. Нам удень і вночі дзвонять журналісти, тарабанять у двері. Довелося зняти слухавку з телефона та покласти поряд, щоб хоч трохи побути в тиші. У твоєї сестри те ж саме. Це якийсь клятий кошмар!

Глен нічого не відповів. Можливо, він уже все сказав до моєї появи.

Але я не могла промовчати.

— Для Глена це також кошмар, Джордже, — озвалася я. — Для всіх нас. Його вигнали з роботи, хоча він ні в чому не винен. Це несправедливо!

Невдовзі Мері та Джордж пішли.

— Полотном дорога! — сказав Ґлен, коли за ними зачинилися двері. Не впевнена, чи він це серйозно. Усе ж таки це його мама й тато.

Наступними з'явилися мої батьки. Я попередила тата по телефону, щоб вони пройшли подвір'ям Лайзи та ввійшли через хвіртку в сад, — так репортери їх не чіпатимуть. Бідолашна мама, вона влетіла в будинок через задні двері, наче за нею гнався собака.

Насправді моя мама — мила жінка, але їй інколи важко справлятися з деякими цілком звичайними речами. Наприклад, їй буває складно спіймати правильний автобус до лікарні або познайомитися з новими людьми. А батькові, навпаки, це добре вдається. Він не хвилюється через її «маленькі напади паніки», як вони це називають, а просто допомагає присісти й гладить по руці, говорить до неї лагідно, поки їй не кращає. Вони люблять одне одного по-справжньому — і так було завжди. І мене вони люблять, але мама потребує всієї татової уваги.

— Хай там як, у тебе є Ґлен, — казала вона.

Коли ми всі, бліді й задихані, опинилися в кухні, тато сів поруч із мамою та взяв її за руку.

— Усе добре, Евелін, — сказав він.

— Дай мені хвилинку, Френку.

Коли я вперше запропонувала їм звернутися до лікаря, тато сказав мені:

— Мамі просто потрібна підтримка.

Після цього я також стала її підбадьорювати.

— Усе буде добре, мамусю. Ось побачиш, усе владнається. Це просто жахлива помилка. Ґлей розповів поліції, де був того дня і що робив, вони все виправлять.

Вона уважно подивилася мені в очі, ніби перевіряючи мене.

— Ти в цьому впевнена, Джин?

Так, я була впевнена.

Більше вони не приходили. Я сама навідувалася до них у гості.

— Твоїй мамі й так важко, вона не може прийти, — казав тато по телефону.

Щотижня я робила мамі зачіску. Раніше їй подобалося раз на місяць ходити в перукарню, щоб «розвіятися», але, після того як заарештували Ґлена, вона дедалі рідше виходила з дому. Звісно, це не

його провина, та інколи мені було важко навіть відчувати до нього симпатію.

Як, наприклад, того дня, коли він сказав, що бачив мої альбоми. Це сталося за кілька днів після того, як Глена відпустили під заставу. Коли він повернувся додому, то вже знав про це, але чомусь вирішив зачекати й не казати одразу. Я знала, що він до чогось готується. Одразу це зрозуміла.

Коли Глен побачив, як я роздивляюся фотографію малюка в журналі, то просто вибухнув.

Сказав, що я схиблена на дітях. Він був розлючений, коли говорив це. Усе через те, що поліція знайшла мої альбоми у схованці, за резервуаром із водою. Але ж це звичайні фотографії, яка від них шкода?

Він накричав на мене. Глен рідко кричав, а коли сердився, зазвичай просто закривався в собі й переставав розмовляти. Він не любив виставляти свої почуття на позір. Ми просто сідали й разом дивилися якийсь фільм. Я виплакувала всі очі, а він сидів собі спокійно. Спочатку я думала, що він дуже сильний і поводить себе мужньо, але тепер я не знаю, чи це так. Можливо, він просто нездатний відчувати те, що відчувають інші люди.

Але того дня він кричав. У мене були три маленькі альбомчики, заповнені фотографіями, які я вирізала з журналів на роботі, газет та листівок із вітаннями на день народження. На кожній обкладинці я написала «Мої крихітки», і вони справді були моїми. Так багато діточок. Звісно, у мене були улюбленці: Бекі, у смугастих повзунках і пов'язці на голову, підібраній у тон, і Тео, пухкенький малюк з усмішкою, від якої в мене виступали сироти.

Мої крихітки.

Гадаю, я розуміла, що Глен може сприйняти це як докору, що він бездітний, тому й сховала альбоми, але не змогла їх позбутися.

— Ти хвора! — кричав він на мене.

Він змусив мене відчутти сором. Може, я дійсно хвора?

Річ у тім, що він ніколи не хотів говорити про «нашу проблему», як він це називав.

Це й не мало бути проблемою. Просто все, чого я хотіла в житті, — це мати дитину. Сусідка Лайза почувалася так само.

Вона зі своїм хлопцем Енді переїхала в будинок по сусідству за декілька місяців після нас. Лайза мені подобалася — у міру допитлива, завжди цікавилася, як у мене справи. Коли вони заселилися, вона вже була вагітна, а ми з Гленом намагалися зачати дитинку, тож у нас було багато спільних тем. Ми обговорювали, як виховуватимемо своїх дітей, у який колір пофарбуємо дитячі кімнати, а ще — місцеві школи та шкідливі харчові добавки й таке інше.

Лайза була зовсім на мене не схожа. У неї було темне коротке волосся з висвітленими кінчиками, що стирчало, немов шипи, та три сережки в одному вусі. Вона скидалася на модель із плакатів у перукарні — гарна. Але Глейові вона подобалася значно менше.

— Не думаю, що ми зможемо з нею товаришувати, Джині. Якось вона дивакувата. Не розумію, чому ти постійно запрошуєш її до нас у гості?

Думаю, він трохи ревнував і не хотів мене з нею ділити. У них з Енді не було нічого спільного. Енді працював такелажником на судні й подовгу не бував удома. Якось він їздив до Італії. Зрештою Енді втік із жінкою, яку зустрів під час однієї зі своїх мандрівок, і Лайза залишилася сама. Вона жила лише на грошову допомогу й намагалася домогтися від нього хоч якихось грошей на дітей.

Лайза була самотня, і ми швидко подружилися, тому я здебільшого приходила до неї, щоб не турбувати Глена.

Я розповідала їй історії, які чула в перукарні, і вона заходилася сміхом. Лайза любила попліткувати за чашечкою кави. Вона казала, що так відпочиває від дітей. На той час у неї було двоє — хлопчик Кейн та дівчинка Дейзі, а я все ще чекала своєї черги.

Після другої річниці нашого весілля я сама пішла до лікаря й запитала, чому не можу завагітніти.

— Місіс Тейлор, ви ще дуже молода, — сказав доктор Вільямс. — Розслабтеся та постарайтеся про це не думати. Це найкраще, що можна зробити.

Я старалася, та коли минув ще один бездітний рік, умовила Глена піти зі мною. Сказала йому, що, мабуть, зі мною щось не так, і він погодився піти, щоб підтримати мене.

Доктор Вільямс слухав і, розтягуючи губи в усмішці, кивав головою.

— Зробімо аналізи, — сказав він, і тоді розпочався наш похід по лікарні.

Мене обстежили першою. Я була ладна на все, щоб завагітніти, тому терпіла всі ці дзеркальця, огляди, ультразвуки та численні уколи.

— У вас там усе чисте, як скло, — сказала гінеколог, отримавши результати аналізів. — Ви здорові.

Наступним був Глен. Думаю, він не хотів, але ж я пройшла через всі процедури, тому він не міг просто так відмовитися. Сказав, що це було жахливо. Він відчував себе шматком м'яса: зразки, пластикові стаканчики, рвані старі порножурнали. Усе це. Я спробувала підбадьорити його, розказуючи, яка я йому вдячна, але це не допомогло. Потім ми чекали.

Виявилось, що в нього майже зовсім немає сперматозоїдів. Ось і все. Бідолашний Глен спочатку був спустошений. Боявся, усі подумують, що він невдаха, несправжній чоловік. Мабуть, він був такий засліплений своїми думками, що не помічав, що це значило для мене. У мене не буде дітей. Ніхто не кричатиме мені «матусю», не буде материнських турбот, не буде онуків. Спочатку, коли я плакала, Глен намагався мене підбадьорити, але згодом йому це набридло. Зрештою він звик і більше не звертав на мене уваги. Казав, що так краще для мене, що я маю жити далі.

Лайза дуже мені допомогла. Я намагалася не ненавидіти сусідку за те, що їй пощастило більше, ніж мені, але це було складно. Вона знала, як мені важко, і сказала, що я можу бути «другою мамою» для її дітей. Думаю, вона пожартувала, але я все одно, стримуючи сльози, обійняла Лайзу. Я була частиною їхнього життя, а вони стали частиною мого.

Я вмовила Глена облаштувати хвіртку в саду за будинком, щоб діти могли приходити до нас гратися, і одного літа купила дитячий басейн. Глен був до них чемний, але, на відміну від мене, тримався осторонь. Інколи він стежив за ними з вікна й махав рукою. Він не забороняв дітям приходити й час від часу, коли в Лайзи було побачення, — вона зареєструвалася на якомусь сайті знайомств, щоб знайти там ідеального чоловіка, — вони залишалися на ніч у гостьовій кімнаті та спали головами в різні боки. На вечерю я готувала рибні палички з горошком у томатному соусі, і ми разом переглядали касети з діснеївськими мультфільмами.

А потім, коли малюки лягали в ліжко, я сідала поряд і дивилась, як вони засинають. Я жадібно впивалася в них очима. Ґленові це не подобалося — він казав, що це моторошно. Та для мене кожна мить із дітьми була особливою, мені навіть подобалося змінювати їм підгузки, поки вони були маленькими. Коли вони підросли, то стали називати мене «джиджи», тому що не могли вимовити «Джин». Вони любили чіплятися за мої ноги, і тоді мені доводилося пересуватися з маленьким дитинчам на кожній нозі.

— Мої солоденькі горошинки, — називала я їх, і діти сміялися.

Коли наші ігри ставали занадто гучними, Ґлен підіймався у свій кабінет. «Забагато галасу», — казав він, та я не мала нічого проти. Навпаки, я раділа, що тепер вони цілком належатимуть мені.

Я навіть думала кинути роботу та присвячувати увесь час дітям, щоб Лайза могла піти працювати, але Ґлен був рішуче проти.

— Нам потрібні гроші, Джин. А вони не наші діти.

Він перестав вибачатися за свою безплідність і замість цього постійно повторював:

— Принаймні ми є одне в одного, Джин. Насправді нам дуже пощастило.

Я намагалася відчути, що мені пощастило, але не могла.

Я завжди вірила в удачу. Мені подобається той факт, що люди здатні миттєво змінити своє життя. Наприклад, як у передачі «Перший мільйон»^[20] або в лотереї. Однієї миті ти звичайна жінка з вулиці, а наступної — уже мільйонерка. Я щотижня купую лотерейний квиток і можу весь ранок мріяти про перемогу. Уже знаю, як розпоряджу гроші: куплю великий будинок біля моря — там, де багато сонця, можливо, за кордоном, — і всиновлю сиріток. Ґлена в моїх планах немає — він усе одно їх не схвалить, а я не хочу, щоб його стиснуті губи зруйнували мої мрії. Нехай Ґлен залишається частиною моєї реальності.

Річ у тім, що мені було недостатньо лише нас двох, та він ображався, коли я казала, що мені окрім нього потрібен хтось іще. Мабуть, тому він був проти всиновлення: «Я не хочу, щоб хтось пхав носа в наше життя. Це стосується тільки нас двох, Джині», — не кажучи вже про щось «екстремальніше», як-от штучне запліднення та сурогатне материнство. Одного вечора ми з Лайзою обговорювали це за пляшкою вина, і мої мрії здалися мені цілком здійсненими. Я спробувала натякнути на свої плани під час розмови з Ґленом.

— Я вважаю, що це огидно, — сказав він. — Кінець розмови.

Тож я припинила плакати перед ним, але щоразу, коли якась моя подруга або родичка казала, що вагітна, мені так боліло, наче серце з грудей виривали. Мені постійно снилися діти, загублені діти, яких я нескінченно шукаю. Іноді я прокидалася з відчуттям, ніби все ще тримаю на руках дитину.

Я стала боятися засинати й почала втрачати вагу, тому знову пішла до лікаря, і він прописав ліки, щоб мені полегшало. Я не розказувала про це Ґленові — не хотіла, щоб він мене стидався.

Саме тоді я й узялася збирати свою колекцію: обережно вирізала фотографії та ховала в сумочку. Коли їх стало забагато, я вирішила вклеювати зображення в альбоми. Я вичікувала, поки залишуся на самоті, діставала свій скарб і, всівшись на підлозі, гладила їхні маленькі личка, звертаючись до них на ім'я. Я могла сидіти так годинами, уявляючи, що вони мої дітки.

Полісмени сказали, що Ґлен теж робив так за своїм комп'ютером.

Того самого дня, коли чоловік нагримав на мене через альбоми, він сказав, що це я змусила його дивитися порно на комп'ютері.

Погано таке говорити, але він був настільки лютий, що не стримався.

Ґлен сказав, що я схибнула на малюках і зовсім віддалилася від нього, тож йому довелося шукати втіхи на стороні.

— Це всього лише порно, — виправдовувався він, коли зрозумів, що зайшов занадто далеко. Коли побачив моє обличчя. — Усі чоловіки інколи дивляться порно, Джині. Це нікому не шкодить. Просто маленька розвага.

Я не знала, що сказати. Не знала, що всі чоловіки люблять порно. У перукарні ми ніколи про таке не говорили.

Коли я плакала, він намагався запевнити мене, що ні в чому не винен: інтернет якимось сам затягував його на порносайти — таких штук узагалі не має існувати в мережі, це пастка для ні в чому не винних чоловіків. Так, він приохотився до порно — «це хвороба, Джині, залежність» — і не міг зупинитися, але ніколи не дивився на дітей. Ті фотографії самі потрапили на його комп'ютер як вірус.

Більше не хотілося про це думати. У голові все змішалось: мій Ґлен і той інший чоловік, про якого розповідала поліція. Потрібно було в усьому розібратися.

Я хотіла йому вірити. Я кохала Ґлена. Він був для мене цілим світом. Казав, що я належу йому. Ми належали одне одному.

Щоразу, коли хтось розпитував про Ґлена, мене переслідувала думка, що це я змусила його роздивлятися ті жахливі фотографії. Звісно, я нічого не знала про його «залежність» аж до тієї Великодньої неділі, коли у двері постукали полісмени, але тоді вже було надто пізно щось казати чи робити.

Я мусила зберегти його таємницю, а також свою.

Розділ 20

П'ятниця, 11 червня 2010 року

Вдова

На сніданок у готелі їмо круасани та фруктовий салат. На столі — великі лляні серветки та кавник із натуральною кавою.

Кейт не дозволяє мені їсти на самоті.

— Я складу вам компанію, — каже вона і з шумом сідає за стіл. Бере чашку з чайної таці, що стоїть під телевізором, та наливає собі кави.

Кейт дуже діловита.

— Джин, нам сьогодні конче потрібно визначитися з контрактом, — каже вона. — Газета хотіла б покінчити з формальностями, щоб скоріше перейти до інтерв'ю. Уже п'ятниця, а вони хочуть надрукувати його завтра. Я зробила для вас копію контракту, який потрібно підписати. Усе просто: ви погоджуєтесь дати нам ексклюзивне інтерв'ю за узгоджену плату.

Не можу пригадати, коли саме я на це погодилася. Може, і не погоджувалася взагалі.

— Але... — заперечую я, проте Кейт мовчки простягає мені кілька аркушів паперу, і, не знаючи, що ще робити, беруся їх вивчати. Там щось про «першу сторону» та «другу сторону» і безліч пунктів.

— Я не маю жодного уявлення, про що тут ідеться, — кажу я.

Глен завжди мав справу з усіма документами і все підписував сам.

Кейт схвильовано намагається пояснити юридичні терміни.

— Насправді все дуже просто, — каже репортерка.

Вона дійсно хоче, щоб я підписала цей контракт. Мабуть, редактор тисне на неї, але я відкладаю папери вбік і хитаю головою. Вона зітхає.

— Хочете, ми знайдемо вам адвоката, щоб той проглянув контракт? — запитує Кейт.

Я киваю.

— У вас є знайомий адвокат? — далі питає вона, і я знову киваю головою. Телефоную Томові Пейну, адвокатові Глена. Минуло вже

багато часу, роки зо два, але в моєму телефоні все ще зберігався його номер.

— Джин! Як ваші справи? Чув, що сталося з Ґленом, співчуваю, — каже він, коли секретарка нарешті з'єднує нас.

— Дякую, Томе, ви дуже люб'язні. Слухайте, мені потрібна ваша допомога. «Дейлі пост» хочуть, щоб я дала їм ексклюзивне інтерв'ю. Вони пропонують підписати контракт. Не могли б ви продивитися, чи все з ним гаразд?

Деякий час Пейн мовчав — можу собі уявити, як він здивувався.

— Інтерв'ю? — перепитав він. — Ви впевнені, що чините правильно? Ви добре все обміркували?

Адвокат не став питати про те, що дійсно його турбувало, і за це я йому вдячна. Я кажу Пейну, що добре подумала й вирішила, що тільки так можна позбутися уваги з боку преси. Я вже говорю, як Кейт. Насправді мені не потрібні гроші. Ґлен отримав компенсацію у чверть мільйона за те, що поліція втягнула його в цю історію, — ми поклали ті брудні гроші на рахунок будівельної організації, — а ще після його смерті мені мають виплатити страховку. Можливо, я візьму й ті п'ятдесят тисяч фунтів, що їх пропонує мені газета.

Мої слова не запевнили Тома, але він погодився прочитати контракт, тож Кейт надсилає йому документ на електронну пошту. Ми сидимо й чекаємо, Кейт тим часом намагається вмовити мене зробити масаж обличчя, але я не хочу більше танцювати під її дудку, тому нікуди не йду.

Того дня, коли справу Ґлена закрили, між нами з Томом виник якийсь особливий зв'язок.

Ми стояли й чекали, поки Глейові дозволять залишити лаву підсудних. Том не міг дивитися на мене. Думаю, боявся того, що міг побачити в моїх очах.

Я ніби насправді бачу, як ми там стоїмо. Кінець важкого випробовування, та на ділі то був іще не кінець. Я була така вдячна за порядок, який судова справа внесла в моє життя. Кожний день був розпланований по годинах. Щодня я виходила з дому о восьмій ранку гарно вдягнена, як на роботу в офіс. І щодня поверталася додому о п'ятій тридцять вечора. Моя робота полягала в тому, щоб надавати підтримку й мовчати.

Будівля суду була подібна до святилища. Мені подобалися коридори, у яких народжувалося відлуння та гуляв вітер, коливаючи аркуші на дошці оголошень, а ще балачки в їдальні.

Того дня, коли Глена мали передати суду, Том привів мене туди раніше, щоб я подивилася, який усе має вигляд. Я бачила Олд-Бейлі^[21] по телевізору. Під час новин репортер стояв на тротуарі біля будівлі суду, розповідаючи про вбивство, чи терориста, чи щось ще, а всередині зазвичай знімали поліційні драми. Проте все виявилось не таким, як я очікувала. Приміщення було темне й менше, ніж здавалося на телеекрані, усюди пахло пилукою, як у шкільному кабінеті, а інтер'єр, виконаний у старовинному стилі, мав рясне оздоблення темним деревом.

Коли ми прогулювалися коридорами перед головною подією дня, навкруги було гарно й тихо, майже порожньо. Коли Глен з'являвся в суд, щоб йому призначили дату засідання, усе було інакше — яблуку ніде було впасти, люди ставали в чергу, щоб побачити мого чоловіка. Вони приносили із собою сандвічі та термоси, ніби прийшли на якісь торги. Місця для преси позаду мене були вщерть набиті репортерами. Я сиділа, опустивши голову, і вдавала, що шукаю щось у сумочці, поки тюремні наглядачі вели Глена на його місце. Він мав такий жалюгідний вигляд. Я принесла його найкращий костюм, він поголився, але все одно здавався жалюгідним. Він відшукав мене очима й підморгнув, ніби все гаразд. Я спробувала посміхнутися йому у відповідь, але губи пересохли й прилипли до зубів.

Усе скінчилося так швидко, я ледве встигла подивитися на Глена вдруге, перш ніж він зник на сходах. Мені дозволили побачитися з ним пізніше. Він знову перевдягнувся в тюремну робу, схожу на спортивний костюм, і зняв свої найкращі туфлі.

— Привіт, Джині, люба. Як тобі вся ця комедія? Мій адвокат каже, що все це просто фарс, — сказав Глен.

«Звісно, він так казатиме, — хотіла відповісти я. — Саме за це ти йому й платиш».

Судове засідання призначили на лютий, за чотири місяці, але Глен був упевнений, що все скінчиться набагато скоріше.

— Це просто якісь дурощі, Джині, — сказав він. — Сама знаєш, поліція бреше, щоб не завдати собі ганьби. Їм потрібно когось

заарештувати, а я просто бідолаха, якому не пощастило, що він сидів за кермом синього фургона неподалік від місця злочину того дня.

Глен стиснув мою руку, а я стисла його. Він мав рацію — то були дурачі.

Я повернулася додому та вдала, що все нормально.

У будинку так і було. Мій маленький світ залишався незмінним — ті самі стіни, ті самі чашки та меблі. Але зовні все стало інакшим. Перед будинком розгорталася мильна опера: люди приходили та йшли, сідали й дивилися на мій дім, сподіваючись хоча б мигцем побачити мене.

Час від часу треба було виходити з будинку, і тоді я вдягалася так, щоб мене не впізнали: загорталася з голови до п'ят і морально готувалася до виходу, а потім раптово й швидко вилітала у двері. Неможливо було проскочити повз об'єктиви фотокамер непоміченою, та я сподівалася, що колись вони втомляться від однакових знімків, на яких я йду доріжкою.

А ще я стала подумки наспівувати пісні, щоб не чути коментарів та запитань.

Найважчим випробовуванням були візити до в'язниці. Для цього треба було сісти на автобус, а преса йшла за мною слідом до самої зупинки й фотографувала мене та інших пасажирів, поки ми чекали на транспорт. Усі сердилися на них, а потім і на мене. Я не скоїла нічого поганого, та вони винуватили мене за те, що я його дружина.

Я стала щоразу ходити на різні зупинки, але врешті мені набридло грати в їхні ігри, тому я змирилася й просто чекала, поки вони самі втомляться.

Сідаючи на триста вісімдесятий автобус до Белмаршу^[22], я тримала в руках пакет для покупок, щоб вони думали, що я їду в магазин. Я чекала, поки хтось натисне кнопку, щоб зупинили біля в'язниці, і мерщій виходила з автобуса. Інші жінки теж виходили — із зарюмсаними дітьми, з візками. Я йшла далеко позаду, аби люди не подумали, що я така сама, як вони.

Глен був у попередньому ув'язненні, тому правил відвідування було небагато. Та існувало одне, яке подобалося мені найбільше за всі: заборонено вдягати високі підбори, коротку спідницю та прозорий одяг. Це мене розсмішило. На нашу першу зустріч я вдягла брюки та джемпер. Гарно та безпечно.

Глейові моє вбрання не сподобалося.

— Сподіваюся, ти не перестанеш стежити за собою, Джин, — сказав він, тож наступного разу я нафарбувала губи помадою.

Відвідувати його можна було тричі на тиждень, але ми домовилися, що я приходитиму двічі, щоб не дуже часто зустрічатися з репортерами. Щопонеділка та щоп'ятниці.

— Це допоможе мені зрозуміти, коли починається й кінчається тиждень, — зауважив Ґлен.

У кімнаті для побачень було забагато світла та галасу, тож моїм очам та вухам ставало боляче. Ми сідали одне навпроти одного та обмінювалися новинами, а часом слухали, про що розмовляють інші люди, обговорюючи те, що почули.

Я думала, що мушу підтримувати його та показувати, що я поруч, та, схоже, чоловікові це було непотрібно.

— Ми впораємося. Джині. Ми знаємо, на чиєму боці правда, і скоро всі про це знатимуть. Не хвилюйся, — казав Ґлен принаймні раз під час кожного нашого побачення. Я намагалася не хвилюватися, але відчувала, що наше життя більше не буде таким, як раніше.

— Що, як ніхто не дізнається правди? — якось спитала я.

Він засмутився, через те що я навіть подумала про таке.

— Дізнаються, — з натиском мовив він. — Мій адвокат каже, що поліція неабияк облажалася.

Позов так і не було скасовано. Ґлен сказав, що поліція «хоче мати слово в суді». З кожним разом він ставав дедалі жалюгіднішим, ніби втягувався в себе.

— Не хвилюйся, коханий, — чула я свій голос неначе віддалік. — Скоро все скінчиться.

Він був вдячний.

Розділ 21

Понеділок, 11 червня 2007 року

Детектив

Спаркс вивчав ситуацію. Відтоді як він уперше постукав у двері будинку Глена Тейлора, минуло вже два місяці, а поліція так і не зрушила з місця. Звісно, його колеги всюди шукали дівчинку. Вони не залишили без уваги жоден аспект життя Глена Тейлора, Майка Дунана та Лі Чемберза, проте похвалитися було нічим.

Здавалося, життя Дунана напрочуд сіре, навіть численні розлучення не змогли привнести в нього трохи барв. Єдиним фактом, який складав інтерес для поліції, було те, що дві його колишні дружини стали близькими подругами і, розповідаючи про Майкові недоліки, вторували одна одній.

— Гадаю, він трохи егоїстичний, — казала Марі Дунан.

— Так, він егоїст, — погоджувалася Сара Дунан, — нам без нього набагато краще.

Навіть його дітей не хвилювало, що їхнім батьком зацікавилася поліція.

— Я ніколи його не бачив, — сказав його старший син. — Він пішов іще до того, як я зрозумів, що він узагалі був поруч.

Налаштований рішуче Меттьюз копав далі. Його серце закалатало, коли він дізнався, що Дунан так і не з'явився на прийом до лікаря того дня, коли зникла Белла. Проте водій на це заявив: у нього так боліла спина, що він не міг вийти з квартири. Сімейний лікар підтвердив його слова.

— Буває, що він ледве може встояти на ногах, — сказав він. — Бідолашний чоловік.

Дунана все ще не можна було виключити зі списку підозрюваних, але Спарксові вже уривався терпець — він хотів, щоб Меттьюз узявся за Тейлора.

— Дунан — каліка, ледве ходить. Як, чорт забирай, він зміг би викрасти дитину? — запитав Спаркс. — У нас на нього нічого немає, окрім того, що він був за кермом синього фургона, еге ж?

Меттьюз похитав головою.

— Так, босе, але ж він у списках операції «Голд».

— Де докази, що він дивився ті фотографії? Немає. А в Тейлора на комп'ютері знайшли дитяче порно. Тож він той, на кого варто звернути увагу. Меттьюз, треба, щоб ти за це взявся.

Спарксові слова не запевнили сержанта, він досі був не готовий ставити на Дунані крапку, але знав, що бос уже все вирішив.

Насправді Спаркс не міг позбутися відчуття, що вони вже знайшли того, кого шукають, і боявся, що, якщо вони його не зупинять, він вирушить на пошуки наступної Белли.

Детектив став звертати увагу на всіх дітей Беллиного віку — на вулиці, в магазинах, в авто та кафе, — а поряд із ними вишукував маніяків. Він потроху втрачав апетит, але не увагу. Спаркс розумів, що його власне життя відходить на другий план, але нічого не міг із цим удіяти.

— Ти схибнув на цій справі, Бобе, — якось увечері сказала йому Ейлін. — Чому ми не можемо просто піти кудись випити так, щоб ти не занурювався у свої думки? Тобі слід розслабитися.

Він хотів крикнути: «Ти хочеш, щоб іще якусь дитину вкрали, поки я собі розпиваю вино?» Але не став. Ейлін була ні в чому не винна, вона просто не розуміла всього. Боб знав, що не може захистити кожну маленьку дівчинку в місті, але не міг здатися, навіть не спробувавши.

За весь час його служби в поліції було багато справ, у яких фігурували діти: маленька Лора Сімпсон; крихітка Ві, якого вітчим затряс до смерті; хлопчик із сім'ї Вюль, який потонув у дитячому басейні в парку в оточенні інших дітей; нещасні випадки на дорозі та втечі з дому. Але детектив не знав тих дітей так добре, як Беллу.

Спаркс пам'ятав, яким безпомічним він почувався, коли вперше взяв на руки свого сина Джеймса. Думка про те, що він один відповідальний за добробут та безпеку своєї дитини у світі, сповненому ризиків та поганих людей. Так само він почувався щодо Белли.

Вона стала йому снитися, і це завжди було поганим знаком.

Детектив питав себе, чи не відвертає їх синій фургон від інших зачіпок? Але чому тоді водій фургона все ще не заявив про себе? Адже всі хотіли допомогти знайти дитину. Якби це був звичайний хлопець,

що приїхав до когось у гості, то він зателефонував би в поліцію, чи не так?

«Тільки якщо це не Глен Тейлор», — подумав він.

Шукали ретельно, команда збирала головоломку фрагмент за фрагментом. Викинута футболка, яку знайшли на огорожі, чобіт без пари, згадка про біляву дитину, яка намагалася втекти від дорослого в торговельному центрі. Детективи були ладні зірватися з місця будь-якої миті, але минали години, дні, а потім тижні, а результату досі не було. Усі виснажилися, але треба було довести справу до кінця.

Вранішні наради ставали коротшими та похмурішими. Розміром футболка була на восьмирічну дитину, чобіток не належав Беллі, а білява крикунка просто влаштувала істерику через якусь дурницю. Зачіпки зникали, щойно їх бралися вивчати ретельніше.

Спаркс нікому не показував свого відчаю. Щойно він опустить голову, його команда опустить руки. Щоранку у своєму кабінеті, а інколи перед дзеркалом у туалеті він звертався до свого відображення, намагаючись вселити в себе впевненість. Не можна було, щоб хтось помітив у нього під очима набряки, а вони дедалі більшали. Потім детектив, повний енергії, приєднувався до підопічних та заряджав їх своїм запалом.

— Почнімо спочатку, — сказав він того ранку.

Тож вони почали заново, слідуючи за ним від фотографій до май, імен та списків.

— Що ж ми пропустили? — запитував Спаркс у чоловіків та жінок із втомленими обличчями. — Яка людина стала б викрадати дитину? Що нам відомо з інших справ?

— Педофіл.

— Група педофілів.

— Викрадення заради викупу.

— Або помсти.

— Це може бути жінка, яка втратила дитину.

— Або жінка, яка не може мати дітей.

— Збоченець, котрому потрібна дитина, щоб здійснити свій сценарій.

Спаркс кивнув головою.

— Розділімося на команди по два чоловіки, — перепрошую, по дві людини, — і знову погляньмо на наших свідків та підозрюваних.

Можливо, хтось з них потрапляє під якусь із цих категорій.

У кімнаті здійнявся гомін, і Спаркс вийшов, залишивши Ієна Меттьюза за головного.

Він розмірковував, як швидко вони згадають про Джин Тейлор. До того ж йому потрібен був час, щоб самому все обмислити. Джин не брали до уваги. Він згадав, як уперше побачив її, до смерті перелякану, згадав каверзні запитання, на які вона непорушно відповідала. Детектив був упевнений, що Джин прикриває Глена, бо сліпо йому довіряє. Та що, як Джин була якось у цьому замішана?

Жінки рідко вбивають дітей, та якщо таке трапляється, згідно зі статистикою, майже виключно жертвами стають їхні власні нащадки. Проте час від часу жінки викрадають дітей.

Він знав, що неплідність може стати потужним поштовхом до таких учинків. Деяким жінкам усередині пекло так, що вони втрачали глузд від горя й туги. Сусідка Тейлорів та колеги з перукарні, де працювала Джин, сказали, що вона була спустошена, коли дізналася, що не зможе мати дітей. Якщо якась клієнтка починала розповідати про свою вагітність, Джин ховалася в коморі та плакала. Однак інформації про те, чи була Джин у Саутгемптоні того дня, коли зникла Белла, не було.

Розмірковуючи, Спаркс машинально вимальовував у своєму записнику павуків.

Якщо Джин так любить дітей, чому вона не пішла від чоловіка, який дивиться в інтернеті, як їх гвалтують? Чому лишилася вірною такому чоловікові? Спаркс був упевнений, що Ейлін не замислюючись збрала б речі та пішла. Він не став би її за це винуватити. То як Глен зміг утримати свою дружину?

— Може, ми дивимося на ситуацію не з того кута? — запитав він у свого відображення, поки мив руки в чоловічому туалеті. — Може, це не він, а вона його не відпускала? Може, Джин сама підштовхнула його до злочину?

Як і слід було очікувати, коли Спаркс повернувся до оперативного штабу, на дошці було написано ім'я Джин. Офіцери поліції обговорювали старі справи, що стосувалися «жінок, які не можуть завагітніти».

— Річ у тім, сер, — сказав один із них, — що зазвичай у таких випадках жінки діють самостійно й не чіпають дітей, які вже

навчилися ходити. Деякі з них прикидаються вагітними перед коханими та родичами, носять одяг для майбутніх мам та накладний живіт, а потім викрадають дітей із пологових відділень або дитячих візочків, які залишено без нагляду біля магазину, щоб довести виставу з перевдяганням до кінця. Викрадати дитину віком десь від одного до трьох років дуже ризиковано. Малюки можуть здійснити ґвалт, а дитина, що плаче, привертає до себе увагу.

Ден Фрай, один із новачків, що скоро мали випуститися з поліцейного коледжу й прибули на стажування, підвів руку. Меттьюз кивнув йому, щоб той говорив. Ще зовсім зелений, щойно з лави студентського самоврядування, хлопець піднявся, щоб звернутися до аудиторії. Він не знав, що в них заведено було відповідати сидячи, вступивши очі в стіл.

Фрай прокашлявся.

— Далі дитину треба десь сховати. Дуже складно пояснити друзям та родині несподівану появу дворічного малюка. Якщо ти викрадаєш дитину такого віку, щоб самій її виховувати, то теж маєш зникнути. А Тейлори нікуди не поділися.

— Абсолютно правильно, ем-м, Фрай, так? — озвався Спаркс, жестом вказуючи хлопцеві сісти.

Інші команди відкинули варіант «викрадення заради викупу або помсти». У Дон Елліотт не було власних грошей; крім того, полісмени ретельно дослідили її минуле, перевірили всіх колишніх хлопців, починаючи з підліткового віку, та переконалися, що вона не вживала наркотиків і не була повією, — це потрібно, щоб упевнитися, що за викраденням Белли не стоїть злочинне угруповання. Проте вони нічого не відкопали. Дон була звичайною дівчиною з маленького містечка, яка працювала в офісі, поки не закохалася в одруженого чоловіка й не завагітніла від нього.

Батька Белли все ще не знайшли. Схоже, він назвав Дон своє справжнє ім'я, тож номер його мобільного був незареєстрований і більше не обслуговувався.

— Він звичайний пройдисвіт, босе, — сказав Меттьюз. — Побавився на стороні та втік. І так увесь час. У кожному місті нова подружка.

Єдиним словом, що залишилося на дошці, було «педофіли».

Енергія пішла на спад.

— Наразі повернімося до Елена Тейлора, — сказав Спаркс.

— І Майка Дунана, — пробурмотів Меттьюз. — Як щодо операції «Голд»?

Здавалося, старший за званням його не чув. Він прислухався до власних страхів.

Спаркс був упевнений, що Глен Тейлор уже вишукує наступну жертву, розпалюючи свої думки порнографією з інтернету. Він уже не міг не дивитися на ті фотографії. Психологи кажуть, що відмовитися від цього так само важко, як від наркотиків.

Детективові розповіли, чому чоловіки потрапляють у залежність від інтернет-порнографії. Серед імовірних причин — депресія, тривожний стан, проблеми з грошима, негаразди на роботі, а також «хімічна компенсація», тобто збудження, яке виникає через підвищений рівень адреналіну, дофаміну та серотоніну. В одній із доповідей, яку він читав як чиєсь домашнє завдання, перегляд порно в деяких чоловіків порівнюють із «задоволенням від першого сексу», це спонукає їх шукати повторення яскравих вражень, тож вони знову і знову проглядають щодалі екстремальніші зображення. «Це схоже на кокаїнову залежність», — ішлося в книжці.

Інтернет — безпечний світ фантазій, сповнений азарту, він дозволяє створити приватний простір, де можна переступати закони.

— Цікаво, — пізніше сказав Спаркс Меттьюзові, коли вони сиділи в їдальні за столиком із пластика «Форміка»^[23], — що не в усіх залежних від порно буває ерекція.

Ієн Меттьюз невдоволено підійняв брову та відклав убік свій сандвіч із сосискою.

— Нічого, що я зараз їм, босе? Що ви там читаете? Схоже на якісь нісенітниці.

— Дякую, професоре, — огризнувся він. — Я тут намагаюся розібратися в маленькому похмурому світі Глена Тейлора. Ми не змогли продертися туди через допити, але він не зможе відмовитися від своєї звички, і ось тоді я чекатиму на нього. Ми знайдемо його та схопимо.

Сержант відкинувся на спинку стільця й продовжив жувати свій ланч.

— Що ж, тоді розкажіть, як ми це зробимо?

— Фрай, один із розумників, яких нам прислали на стажування, підійшов до мене вчора. Він каже, що ми дещо проґавили. Чати. Саме там залежні від порно та сексуальні маніяки знаходять собі друзів і втрачають соціальні маски.

Констебль Фрай увійшов до офісу свого керівника, присунув до себе стілець, не дочекавшись запрошення сісти, і під час розмови поведився, наче на занятті в університеті.

— На мій погляд, завдання полягає в тому, що ми маємо довести провину Глена Тейлора.

«Та невже, Шерлоку?» — подумав про себе Спаркс.

— Кажіть далі, Фрай.

— Ну, можливо, потрібно проникнути у світ Тейлора й схопити його, коли він найменше цього очікує.

— Даруйте, Фрай, та чи можемо ми перейти до суті? Що ви таке кажете, який «його світ»?

— Ладен закластися, він виходить на полювання в чатах — можливо, шукає нові перспективи, — він міг би підкинути нам основні докази, якщо ми залучимо таємне джерело розвідки^[24].

Спаркс здійняв брови.

— Перепрошую?

— Агента під прикриттям, сер, щоб спостерігати за ним. Ми вивчали це в коледжі, і я думаю, що варто спробувати, — закінчив він, розпрямивши свої довгі ноги та обпершись на стіл Спаркса.

Детектив машинально відхилився назад — фізично й ментально. Річ не в тім, що Фрай був розумніший за нього. Просто його боляче вжалила така впевненість у своїй правоті. «Ось що з людьми робить університет», — подумав Спаркс.

«Клята університетська освіта, — почув він голос свого батька. — Лише втрата клятого часу. Це для тих, у кого багато грошей і кому нема чим зайнятися».

«Не для тебе», — прочитав у батькових словах сімнадцятирічний хлопець, що тримав у руці заяву на вступ.

Більше вони не торкалися цієї теми. Батько Спаркса був клерком в окружній раді й любив свій маленький світ, у якому все було знайоме. Його гаслом було «Безпека понад усе», тож він хотів, щоб його син мав таке саме міщанське мислення.

— Складеш іспити та знайдеш собі хорошу роботу в офісі, Роберте. Таку, щоб на все життя.

Боб подав заяву в поліційний коледж таємно від обох батьків — дивно, але він завжди вважав їх однією людиною, таким собі «мамайтатом» — і розказав постфактум, коли його вже зарахували. Спаркс не використовував слово «постфактум» у розмові з батьками. «Мамайтато» не любили іноземні слівця.

Він добре виявив себе під час служби в поліції, але підіймався кар'єрними щаблями досить повільно. Коли був молодий, усе було інакше — його цінували й рекомендували за відданість справі, вдумливість та методичність.

«Нове покоління випускників образилося б, якби їх описали такими словами», — подумав Спаркс.

— Ну що ж, розкажіть мені про чати, — сказав детектив.

Фрай, у якого ще щетина не виросла, не кажучи вже про те, що він був геть не схожий на людину, яка шукає сексу в інтернеті, відповів йому, що пише дисертацію на цю тему.

— Моя викладачка психології досліджує вплив порнографії на особистість. Упевнений, вона нам допоможе, — сказав він.

Наприкінці тижня Спаркс, Меттьюз та Фрай вирушили до альма-матер молодого офіцера поліції в Мідлендс. Біля ліфта їх зустріла доктор Флер Джонс. Вона була така молода на вигляд, що Спаркс переплутав її зі студенткою.

— Ми прийшли поговорити з доктором Джонс, — сказав Меттьюз, і Флер засміялася. Вона вже звикла — і навіть тішилася з того, — що її вважають за студентку. Це все через пофарбоване в яскраво-червоний волосся, сережку в носі та коротку спідницю.

— Це я. А ви, певно, детектив Спаркс та сержант Меттьюз. Рада познайомитися. Привіт, Дене.

Троє чоловіків гуртом втиснулися в підсобне приміщення, яке правило за кабінет для Флер Джонс. Спаркс та Меттьюз за звичкою стали роздивлятися стіни. Дошка для оголошень була вся завішена дитячими малюнками, проте коли вони придивилися уважніше, то зрозуміли, що бачать порнографічні зображення.

— Отакої, — промовив Боб Спаркс. — Хто, у біса, це зробив? Не схоже на малюнки з дитячого садочка.

Доктор Джонс чемно посміхнулася, а на обличчі Фрая з'явилася самовдоволення усмішка.

— Це частина мого дослідження, — пояснила вона. — Я прошу порнозалежних намалювати, що вони дивляться в інтернеті. Це дає мені змогу виявити їхні індивідуальні риси, а їм — подивитися на все інакше: можливо, таким чином вони зуміють розгледіти в сексуальному об'єкті людину.

— Зрозуміло, — сказав Спаркс.

Йому стало цікаво, що намалювали б сексуальні злочинці, яких він бачив у своєму відділку, якби він дав їм різнокольорові олівці.

— Що ж, докторе Джонс, ми не хочемо забирати у вас забагато дорогоцінного часу, тож перейдімо до справи.

Психолог схрестила оголені ноги й кивнула головою, уважно дивлячись Спарксові в очі. Той намагався повторювати її мову тіла, але не міг схрестити ноги, не копнувши Меттьюза. Йому здалося, що в кімнаті стало спекотніше.

Доктор Джонс встала, щоб відчинити вікно.

— Тут стає трохи душно, вибачте, кімната зовсім маленька.

Спаркс прокашлявся й заговорив:

— Як уже повідомив констебль Фрай, ми розслідуємо викрадення Белли Елліотт. У нас є підозрюваний, але ми шукаємо новий підхід, щоб дізнатися, чи дійсно він причетний до зникнення дитини. Він дуже цікавиться порнографією за участю дітей або дорослих, перевдягнених у дітей. На його комп'ютері знайшли компромітовний матеріал. Він каже, що нічого не завантажував навмисне.

Доктор Джонс усміхнулася кутиком рота на знак того, що вона розуміє, про що мова.

— Він уміє маніпулювати людьми й перетворив наш допит на майстер-клас із теми «Як ухилятися від відповідей».

— Наркомани чудово вміють брехати, інспекторе. Спочатку вони обманюють себе, а потім усіх інших. Вони відмовляються визнавати, що мають проблему, тому як ніхто вміють виправдовуватися та звинувачувати інших у своїх гріхах, — сказала доктор Джонс. — Ден каже, що ви хочете поспілкуватися з підозрюваним у віртуальному секс-чаті?

«Йй не може бути більше тридцяти», — подумав Спаркс.

Психолог помітила, що виникла пауза, і багатозначно всміхнулася.

— Ем-м, так, так, саме так. Але спочатку треба дізнатися більше про ці чати та знайти правильний підхід до нашого підозрюваного, — швидко проказав детектив.

Потім була лекція про те, як знаходити сексуальних партнерів у інтернеті. Старшим полісменам було важче засвоїти інформацію. Не тому, що вони не вміли користуватися комп'ютером, просто близька присутність доктора Джонс та її ніжок, що невпинно мерехтіли перед їхніми очима, відтягувала й не давала добре зосередитися. Зрештою, Ден Фрай узяв слово і, скориставшись комп'ютером психолога, переніс своїх керівників у віртуальний світ фантазій.

— У чатах люди не бачать одне одного, тож ваш бесідник може бути ким завгодно. Це й приваблює маніяків. Вони можуть стати тим, ким побажають, змінити стать, вік. Вовки в овечій шкурі, — сказав Фрай.

Щойно вдасться встановити контакт з уподобаною людиною — скажімо, підлітком, — маніяк може попросити в жертви електронну адресу, щоб продовжити процес зваблення в більш приватній атмосфері.

— Коли вони залишаються наодинці, будь-що може статися. Для повнолітніх це не проблема, але існують випадки, коли підлітків хитрістю або обманом змушують позувати перед веб-камерою для відвертих фотографій. Після такого маніяк може шантажем змусити їх вдатися до інших речей, і все — молоді життя зруйновано, — додав Фрай.

Після інструктажу Спаркс спробував зайти в чат для тих, кому за вісімнадцять. Меттьюз запропонував «Супержеребець» як нікнейм і фиркнув, коли його бос замість цього обрав «містер Дарсі»^[25] — улюбленого книжкового героя Ейлін. Проте містера Дарсі зустрів шквал кокетливих повідомлень від так званої Елізабет Беннете, що швидко переросло в прямі пропозиції зайнятися сексом.

— От дідько, — промовив Спаркс, повідомлення відвертого змісту й далі з'являлися на екрані. — Занадто вульгарно як для Джейн Остін, як вважаєте?

Він почув, як доктор Джонс засміялася за його спиною. Детектив вийшов із чату й розвернувся до неї.

— Але як ми знайдемо Елена Тейлора? — запитав він. — Адже таких чатів, певно, сотні.

У Фрая був готовий план.

— Так, але в нас є його комп'ютер, тож ми знаємо, у які він заходив. Тейлор геть не дурень і, коли операція «Голд» стала наступати йому на п'яти, видалив усі файли та дані. Проте вони залишилися на жорсткому диску, невидимі для нього, але цілком помітні для хлопців із криміналістичної лабораторії. Вони накопали купу інформації, і тепер ми знаємо, де він любить зависати.

Спаркс не одразу зрозумів, що весь час кивав головою, із задоволенням уявляючи собі обличчя Тейлора, коли він його арештовуватиме. Він ніби насправді відчував, як від Тейлора підступно смердить провинною, але спробував зосередитися на практичних питаннях.

— «Ми» — це хто? — запитав Спаркс.

— Ми з Флер створимо образ, легенду та сценарій, також буде кілька кодових слів, — відповів констебль Фрай. Його щоки горіли від збудження — попереду його чекала справжня детективна робота.

— І для мого дослідження це було б корисно, — тихо сказала доктор Джонс.

Здавалося, усе вже вирішено, але Меттьюз озвучив питання, яке ніхто так і не поставив уголос.

— А це законно?

Усі присутні разом подивилися на нього.

— Суд прийме такі докази, сер? Це можна розцінити як провокацію злочину, — сказав сержант із натиском.

Спаркс замислився, чи не намагається Меттьюз таким чином показати, що він не дурніший за новачка-всезнайку. Він не знав відповідей, але Фрай допоміг йому вийти зі скрутного становища.

— Зважаючи на те, що я бачив, сер, нам нічого втрачати. Подивімося спочатку, як далеко нам вдасться зайти, а потім повернімося до цього питання, — сказав Фрай.

Меттьюз був невдоволений, але Спаркс кивнув на знак згоди.

Розділ 22

Вівторок, 12 червня 2007 року

Вдова

Дивна річ ці дні народження. Усі їх люблять, а я боюся. Усі ці приготування, зобов'язання відчувати себе щасливою, гарно проводити час, а потім розчарування через те, що я всього цього не роблю. Мені сьогодні тридцять сім. Глен унизу готує сніданок у ліжку. Ще дуже рано, і я ще не встигла зголодніти, тож їжа смакуватиме, як тирса, але я все одно скажу, що мені подобається. Бо я кохаю його, кохаю, кохаю. Він для мене все, але кожного дня народження я сподіваюся, що саме цього року станеться диво й у нас з'явиться дитинка.

Я намагаюся про таке не думати, але в дні народження це завжди дається складніше. Саме тоді розумієш, що ще один рік минув безслідно, чи не так? Я знаю, що існують й інші проблеми, але нічого не можу із собою вдіяти. Ми могли б усиновити дитину з-за кордону. Я бачила купу статей про малюків із Китаю, але не можу нічого сказати Гленові, бо він тільки засмутиться.

Ось він іде. Чую, як тарілки та чашки підскакують на таці. Він широко всміхається. Біля вареного яйця стоїть ваза з червоною трояндою. Глен підходить з мого боку ліжка, співаючи «З днем народження» кумедним голосом, щоб розсмішити мене.

— З днем народження, люба Джині, з днем народження тебе, — наспівує він і цілує мене в лоб, ніс та губи.

Від усього цього я починаю плакати, і він прибирає тацю з моїх ніг, щоб обійняти мене обома руками.

— Вибач, милий. Не знаю, що зі мною коїться, — кажу я й намагаюся всміхнутися. Він заспокоює мене, потім підходить до шафи й дістає звідти листівку та подарунок. Це нічна сорочка. Біла з ажурною вишивкою та рожевими стрічками, як у маленької дівчинки.

— Дуже мило, — кажу я й цілую його. — Дякую, любий.

— Вдягни її, — просить він.

— Пізніше. Мені треба в туалет. — Я не хочу її вдягати. Іду до вбиральні та вмикаю режим Джині. Ненавиджу дні народження.

Незадовго до дня народження Белли у квітні, за рік після зникнення, я вирушила в Смітс купити їй листівку з привітанням. Майже цілу вічність я дивилася на картинки й послання всередині та врешті обрала ту, на якій були зображені Телепузики та значок із написом «Мені три». У газетах я читала, що вона любила Телепузиків. Я не знала, що написати, тому пішла в парк, сіла на лаву й стала думати про Беллу. Мені не сумно, тому що я знаю, що вона жива. Ми з її матір'ю віримо в це. І Глен теж. Ми думаємо, що якась пара, чия дитина померла, забрала її та вивезла закордон. Цікаво, чи поліція про це подумала? Гадаю, Глен поділився з ними своїми здогадками.

Тож я пишу: «Люба Белло! З днем народження. Сподіваюся, ти скоро повернешся додому», — і додаю кілька поцілунків. Я вказую її ім'я — міс Белла Елліотт. Я не пам'ятаю номера її будинку, та листоноша мусить знати. Мати дівчинки каже, що кожного дня одержує десятки листів. В ефірі передачі «Година жінки»^[26] вона сказала, що іноді їй надходять огидні листи від «божевільних», які кажуть, що вона заслужила те, що втратила Беллу. Мабуть, один із таких листів був моїм.

Я написала його ще на початку, коли була обурена на Дон, через те що вона залишила Беллу без нагляду, а я натомість навіть не можу мати дітей. Я хотіла, щоб вона зрозуміла, як сильно помилилася. Той лист я теж залишила без підпису.

Я наклеїла марку на листівку, яка аж роздулася через значок, що був прикріплений усередині, та пішла додому дорогою повз поштову скриньку.

Двадцять восьмого квітня Дон була гостею в ранковій телепередачі. Поряд із нею стояв маленький торт із трьома свічками. Жінка начепила два значки: один той, що я надіслала їй у листівці, а другий — значок «Знайдіть Беллу». Вона подякувала всім за милі листівки та подарунки й сказала, що розпакує їх лише тоді, коли Белла повернеться додому. Ведуча ладна була розплакатися.

Я розгорнула подарунок, який купила для Белли, — ляльку із золотистим волоссям у біло-рожевій сукні, — та поклала її на своє ліжко.

Глена не було вдома, і я спокійно могла це зробити. Він поїхав на машині, тож іще довго не повернеться, а поки його нема, я можу провести час із Беллою.

У мене є її чорно-білі фото з газет та чудові кольорові — з журналів. Я вирішила не вклеювати їх в альбом, тому що Белла справжня й особлива. Одного дня, коли вона повернеться додому, я сподіваюся з нею зустрітись.

Я фантазую про це. Ось ми зустрічаємося в парку, вона впізнає мене, сміється і, спотикаючись, біжить до мене так швидко, що мало не падає. Її маленькі рученятка обіймають мої ноги, і я нахиляюся, щоб узяти її на руки, а потім кружляю у своїх обіймах.

Це моя улюблена мрія, але вона поволі забирає весь мій час. Іноді я сиджу за столом у кухні й раптом усвідомлюю, що вже понад годину не встаю з місця, але геть не пам'ятаю, як промайнув час. Іноді я плачу, сама не знаю чому. Я ходила до лікаря. Коли ми розмовляли, я не згадувала про Беллу, але він сам усе знав про «обставини» (як він це називав), що стосуються Глена, і прописав мені нові ліки.

— Місіс Тейлор, ви маєте дати своєму мозкові відпочити, — сказав він, вириваючи аркуш зі свого записника. — Не думали взяти перерву й відвернутися від того, що відбувається?

Знаю, лікар хотів як краще, але від цього неможливо було перепочити. Не можна взяти квиток на літак і втекти від власних думок. Я більше їх не контролюю. Я більше нічого не контролюю. «Я пасажир, а не водій», — хочу сказати лікареві.

У всякому разі пігулки, що він прописав, мають допомогти мені ставати Джині, коли це потрібно.

По телевізору весь час показують маму Белли. Її запрошують на численні ток-шоу, а вона знову і знову белькоче про «своє янголятко» й про те, як вона щоночі засинає вся в сльозах. Вона ніколи не промине нагоди про це розказати. Цікаво, чи їй за це платять?

Я ставлю це питання на радіо у вечірньому прямому ефірі. На лінії з'являється Кріс із Кетфорда, щоб підтримати мене.

— Що ж вона за мати така? — хрипить він у слухавку.

Я рада, що інші люди теж бачать її наскрізь.

Після «виходу на пенсію», як називає Глен моє звільнення, я цілими днями дивлюся телевізор, розгадую кросворди та телефоную на радіо. Дивно, раніше я думала, що всі ці розмови на радіо — для

розумників. Але я стала слухати місцеву комерційну радіостанцію та згодом сама залучилася до ефірів. Існує свого роду каста людей, які постійно телефонують в ефір, — однакові голоси тиждень за тижнем. Старий, який хоче депортувати всіх іммігрантів; жінка, яка не вимовляє літери «Р» і думає, що всі політики мають сидіти в «тюлмі»; хлопець, який звинувачує жінок у зростанні кількості злочинів сексуального характеру. Усі вони починають сердито, і згодом, коли вони входять у раж, їхні голоси робляться вищими й гучнішими. Неважливо, що за тема, — вони завжди обурені, і я теж приохотилася до дискусій на радіо.

Одного дня, коли вони обговорювали, чи можна вилікувати педофілів, я нарешті зважилася зателефонувати. Я назвалася ім'ям Джой і сказала ведучому, що педофілам місце на шибениці. Мої слова мали успіх, в ефір ринули численні дзвінки від тих, хто зі мною погодився. Ось і все. Я стала однією з них. Майже щотижня я змінювала своє ім'я: Енн, Керрі, Сью, Джой, Дженні, Ліз. Мені подобалося ставати кимось іншим, хоча б на дев'яносто секунд. Подобалося, що люди слухають, не знаючи, хто мій чоловік, і не засуджують мене.

Виявилось, що в мене на все є своя думка. Я могла бути місіс Злюкою або «чуйною до всіх лібералкою», як казав Глен. Я могла бути тим, ким захочу.

Я перестала відчувати себе самотньою. Звичайно, Лайза зникла з мого життя. Якийсь час вона ще телефонувала та запрошувала в гості. Вона хотіла, щоб я розповіла їй про все, що сталося, і це було дуже мило з її боку. Вона сказала, що не вірить, що Глен винний, але її діти більше до нас не приходили. Щось завжди заважало: то Кейн захворіє, то Дейзі треба тренуватися перед іспитом у балетній секції, або до них приїжджає тітка. А потім Лайза забила хвіртку між нашими дворами. Одним цвяхом.

— Я боялася, що хтось може пролізти, — сказала вона. — Розумієш, Джині?

Я намагалася її зрозуміти.

Розділ 23

Понеділок, 18 червня 2007 року

Детектив

Наприкінці минулого тижня Ден Фрай і Флер Джонс обрали ім'я — Джоді Сміт. Джоді звучить безпосередньо, по-дитячому, а Сміт — звичайне прізвище, яке не кидається в очі. Джоді двадцять сім років, вона живе в Манчестері та працює молодшим секретарем в офісі місцевого самоврядування. У дитинстві батько згвалтував її, відтоді вона збуджується, коли вдягає дитячий одяг під час сексу.

— Якось занадто прямолінійно, — сказав Спаркс після ознайомлення з моторошним чорновим варіантом легенди. — Він одразу щось запідозрить. Можна трохи приглушити кольори? І взагалі, чому жінка, яка зазнала сексуального насильства, захоче знову шукати його в зрілому віці?

Фрай зітхнув. Йому кортіло взятися за справжню поліційну справу, замість того щоб бути хлопчиком на побігеньках в оперативному штабі. Але він відчував, що скоро все зміниться, адже детектив потроху здавав позиції.

— Гарне запитання, сер, — сказав Фрай, використовуючи свій улюблений метод заохочення.

Спаркс вважав Фрая маленьким пихатим засранцем, але все-таки вирішив його вислухати.

Молодий офіцер спочатку зазначив, що образ Джоді засновано на реальному випадку, а потім здійснив докладний психологічний аналіз її мотивів, розповів про посттравматичний стресовий розлад, відтворення психотравматичних подій та темний бік людської сексуальності. Спаркс був вражений. Це його зацікавило, і на деякий час детектив забув про свої побоювання.

— А що каже доктор Джонс? Вона схвалила цей образ? — запитав він.

— Ну, майже так, сер, — відповів Фрай. — Я зачитав їй остаточний варіант по телефону сьогодні вранці. Їй начебто

сподобалося. Зараз надішлю листа електронною поштою, попрошу коментарів.

— Добре. Ми презентуємо стратегію керівництву, щойно дістанемо її схвалення, — сказав Спаркс.

Старший інспектор Брейкспір обожнював нові ідеї. «Інновації» було його улюбленим словом разом з іще кількома кліше з термінології менеджменту. А головне — він так само, як і Спаркс, жадав спіймати Тейлора на гарячому.

— Ми заробимо собі ім'я, — сказав він, потираючи руки, після того як вислухав доповідь. — Ознайомимо зі справою старшого суперінтенданта^[27] Паркера.

На розмову до старшого суперінтенданта Паркера було вирішено запросити всю команду. Зустріч відбувалася класично. Доктор Джонс з'явилася в одязі, що скидався на піжаму, у ніздрі виблискував пірсинг, а Паркер, в уніформі та з напomadженим волоссям, поважно всівся за свій стіл.

Він мовчки слухав старшого інспектора Брейкспіра, поки той коротко викладав план дій та ймовірні ризики. Коли Брейкспір завершив зачитувати закон, за яким дозволялося працювати під прикриттям, Паркер всіякався та сказав:

— Де гарантія, що це спрацює? Хтось уже так робив? Здається мені, що це провокація злочину.

Брейкспір, Спаркс та Фрай стали по черзі відповідати, а доктор Джонс доповнювала їхні відповіді науковими даними та власним шармом.

Нарешті Паркер підійняв руки й оголосив вирок.

— Спробуймо. Якщо не вдасться дістати докази таким чином, ми навряд чи колись узагалі щось доведемо в суді. Треба запевнитися, що в нас чисті руки, — не підштовхуйте його та не схиляйте до злочину. Усе має бути відповідно до закону. Дістанемо докази й тоді вже подивимося, чи суддя дозволить їх використати. Скажімо так: якщо Тейлор приведе нас до тіла, буде вже неважливо, яким чином ми отримали інформацію.

Після того як усі вийшли з кабінету, старший суперінтенданти покликав Спаркса, щоб розпитати про Флер Джонс.

— Бобе, а ця Джонс що, «з привітом»? Таке враження, що вона в темряві одягалася, а ми до неї прислухаємося як до експерта. Як вона витримає перехресний допит?

Спаркс знову опустився на стілець.

— Дуже добре, сер. Вона знає свою справу — має кілька наукових звань, а публікацій у неї так багато, що аж із вух лізуть.

На обличчі Паркера читався сумнів.

— Вона експерт із сексуальних відхилень і постійно працює зі збоченцями, — стояв на своєму Спаркс. — Не тільки з університетськими.

Жарт не вдався.

— Зрозуміло, — сказав старший суперінтендант. — Добре, вона компетентна в цьому питанні, але чому саме вона, а не хтось із наших людей?

— Тому що в неї вже склалися чудові професійні стосунки з Фраєм. Він їй довіряє. А ще її присутність добре вплине на рішення присяжних.

— Під твою відповідальність, Бобе. Подивимося, як вона впорається, але ти весь час маєш бути поряд.

Спаркс тихо прикрив за собою двері.

Він наздогнав Флер Джонс та решту тих, хто зібрався в криміналістичній лабораторії, щоб вирушити в тур віртуальним майданчиком для ігор Глена Тейлора. Не дуже приємне заняття, але доктора Джонс, здавалося, це зовсім не бентежило. Вони стояли за спиною техника, який продивлявся веб-сайти та чати, що їх було знайдено на жорсткому диску Тейлорового комп'ютера під час першого огляду. Потім стало відомо, які місця перебування в інтернеті його улюблені, коли та як довго він бував у чаті та які ще мав звички, котрі могли б допомогти поліції. Першим у списку улюблених порносайтів Тейлора був «ЛолітаXXX», і, крім того, він любив сидіти в чатах на сайтах «Підліткові розваги» та «Кімната для дівчаток». Він використовував п'ять різних імен, серед яких Хтотвійтатко та ВеликийВедмідь. Метгьюз самовдоволено посміхнувся.

— Містер Дарсі тут точно не підійде, босе.

Розмови Тейлора в публічних чатах були досить невинні, кокетливі та жартівливі — звичайні балачки, які можна почути на вечірці для підлітків. Більш відверте спішування тривало поза чатами.

Темний бік його таємного життя ховався у вхідних повідомленнях поштової скриньки, якою він користувався виключно для своїх «секскурсій», як він сам називав це в листуванні. Тейлор переконував інших приєднатися до нього. Судячи з фотографій, які надсилали йому на електронну пошту, деякі з чатівців були підлітки, інші — дорослі, але всі вони скидалися на дітей.

Спаркс попросив роздрукувати всі розмови з чатів та приватні повідомлення з пошти, і Фрай забрав їх, щоб порадитися з доктором Джонс.

— Хіба він годиться для цього? — запитав Меттьюз. — У нього ж зовсім немає практичного досвіду.

— Так, але в нього є всі необхідні знання... до того ж ми весь час будемо поряд. Даймо йому шанс, — відповів Спаркс.

— Тебе зватимуть Золотоволоска? Серйозно? — розсміявся Меттьюз, коли Фрай та його викладачка повернулися до кабінету Спаркса.

Фрай кивнув.

— Тейлор любить фантазувати про дітей, тож ми вважаємо, що це ім'я має викликати в нього інтерес, — пояснив він.

— От дідько! Ладен закластися, він на це не купиться.

Проте він купився. Золотоволоска зустріла Великого Ведмедя й цілісний тиждень таємно з ним фліртувала. Фрай та Меттьюз годинами сиділи перед монітором, майже не виходячи з крихітної кімнатки в експертно-криміналістичному відділі. Позаду них на стіні висіла легенда Джоді, а люмінесцентна лампа, що освітлювала приміщення, постійно дзижчала. Фрай знайшов на «Фейсбуці» фотографію дівчини, яка подобалася йому в коледжі, приблизив її обличчя та помістив зображення просто над монітором.

— Привіт, Золотоволоско.

— Як справи?

— Як почувашся сьогодні?

Спаркс, що час від часу зазиравав через плече Фрая, відчув суміш хвилювання та нудоти, поки тривало традиційне нічне танго з Гленом Тейлором. Флер Джонс добре намуштрувала Дена Фрая й постійно була на зв'язку на випадок, якщо знадобиться її допомога. Але Спаркс боявся: попри те що поруч із новеньким був Меттьюз, хлопець почувався дуже самотньо.

Фрай вирішив ризикнути заради того, щоб просунутися вгору кар'єрними щаблями. Але він також розумів, що поразка могла означати кінець усім його старанням.

— Усе вдасться, — повторював Фрай щоразу, коли втрачав упевненість у перемозі.

Час від часу один із членів команди просовував голову у дверний отвір.

— Уже спокусив його? — запитав Фрая ще один.

— Він питав, якого кольору в тебе очі? — поцікавився інший.

Меттьюз сміявся й собі кепкував із Фрая, однак Спаркс розумів, що юний детектив перетворився на атракціон. Одного вечора він помітив відображення Фрая у вікні за столом. Той відсунувся від клавіатури та розпластався на стільці: витягнув ноги й вигнув спину. Та, імовірно, побачивши у своєму відображенні жертву, яку він сам грав, інстинктивно випростався.

Фрай також мав спілкуватися з іншими чоловіками в чаті, щоб Тейлор не відчував, що йому приділяють особливу увагу. Легковажні жарти та нескінченні двозначні натяки стали його виснажувати. Він казав, що уявляє своїх співрозмовників усіх як одного у футболках із зображеннями хеві-метал груп та із записиною на голові.

Спаркс захвилювався, що хлопець не витримає ролі приманки.

Детектив не міг винуватити молодого хлопця за відданість справі — він бачив, як Фрай гортає жіночі журнали, щоб краще вжитися в роль, і чув, як він розповідає Меттьюзові про ПМС, на превелике незадоволення сержанта.

Усе це тривало так довго, що після п'ятнадцяти ночей, які він провів у чаті, Меттьюзові став уриватися терпець, і він сказав своєму босові, що вони лише марнують час.

— Що скажеш, Деніеле? — запитав Спаркс. Уперше за весь час він звернувся до молодшого офіцера на ім'я, і Фрай зрозумів, що його пустили за кермо.

— Ми будемо з ним стосунки, адже не хочемо, щоб це був лише одноразовий секс. Ми мусимо його розговорити. Спробуємо ще один тиждень?

Спаркс погодився, і Фрай, нарешті відчуваючи у своїх руках владу, зателефонував своїй колишній наставниці, щоб закликати її підвищити ставки. Спочатку та сумнівалася, але згодом вони

погодилися, що Джоді варто вдати недоторку й зникнути на декілька днів, а потім завдати Гленові сильного удару.

— Де ти була? — запитав ВеликийВедмідь, коли Золотоволоска повернулася в чат. — Я думав, що вже загубив тебе десь у лісі.

— Мій тато сказав, що я надто багато сиджу за комп'ютером, — відповіла Золотоволоска. — Він мене покарав.

Вони обидва знали, що їй двадцять сім, але це була гра.

— Як?

— Я не хочу говорити. Боюся знову потрапити в халепу.

— Кажі далі.

І вона послухалася. ВВ, як вона тепер його називала, був на гачку.

— Чом би нам не зустрітися десь в інтернеті, де твій татко не зможе нас знайти? — запропонував він.

Розділ 24

Вівторок, 10 липня 2007 року

Детектив

Глен Тейлор сказав, що обережно натискає клавіші, тому що всі, крім нього, уже сплять.

Золотце, як він тепер її називав, нарешті надіслала своє фото в короткій дитячій піжамці, ніби в ляльки, і тепер він намагався вмовити дівчину зняти її.

Детектив Спаркс попросив доктора Джонс бути присутньою під час приватного листування з Тейлором, тож вони сиділи позаду Дена Фрая так, що їх ледь було видно у тьмяному світлі монітора.

— Ти така мила, Золотце. Моя гарненька дівчинка.

— Твоя погана маленька дівчинка. Ти знаєш, я зроблю все, що забажаєш.

— Так, моя погана маленька дівчинка.

Потім ВВ дав їй низку вказівок, і Золотце відповіла, що залюбки йому підкориться. Після цього Ден Фрай удався до наступного кроку. Це відрізнялося від інструкцій доктора Джонс, але хлопець більше не міг терпіти.

— У тебе до мене вже була погана дівчинка? — запитав Фрай.

У віконному склі Спаркс побачив, як Флер здійняла руку, щоб він був обережнішим.

— Так.

— Справжня дівчинка чи така, як я?

— Мені подобаються обидва варіанти, Золотце.

Доктор Джонс подала Фраєві знак, щоб той повернувся до попереднього плану. Усе відбувалося надто швидко, але, судячи з усього, Тейлор був ладен відкритися.

— Розкажи про інших поганих дівчаток. Що ти з ними робив?

І Глен Тейлор розповів їй про свої нічні пригоди в інтернеті, про побачення, розчарування та тріумфи.

— І ти ніколи не робив цього по-справжньому? У реальному житті? — запитав Ден, і всі присутні затамували дух.

— Ти хочеш це знати, Золотце?

Спаркс підійняв руку, щоб зупинити Фрая, але той уже друкував:

— Так, дуже хочу.

Він сказав, що вже робив це. Якось він зустрів справжню маленьку дівчинку. Спаркса пересмикнуло, і він подивився на Флер Джонс. Та піднялася з місця й стала біля свого учня. Фрай так сильно тремтів, що пальці ледве його слухалися.

— Це так мене збуджує. Розкажи про справжню дівчинку.

— Її ім'я починалося на «Б», — сказав він. — Здогадаєшся?

— Ні, сам мені скажи.

Мовчання затягувалося, наче мотузка на шиї. Час минав, і всі чекали, чим це закінчиться.

— Вибач, Золотце, я мушу йти. Хтось стукає у двері. Поговорімо пізніше...

— Чорт, — сказав Фрай і опустив голову на стіл.

— Думаю, ми вже його спіймали, — промовив Спаркс, дивлячись на доктора Джонс, і вона твердо кивнула головою.

— Як на мене, він сказав більше ніж достатньо.

— То що, повідомимо про це старших, — підводячись, сказав Спаркс. — Відмінна робота, Фрай. Справді чудова.

Вісім годин по тому троє з них сиділи в кабінеті старшого інспектора та обговорювали можливість арешту Глена Тейлора та притягнення його до суду.

Старший інспектор Брейкспір уважно вислухав присутніх, прочитав листування і зробив кілька приміток, а потім відкинувся на стільці й озвучив свій вирок.

— Тейлор не згадував імені Белли, — сказав він.

— Ні, не згадував... — заговорив був Спаркс.

— Фрай не надто на нього тиснув?

— Ми обговорюємо це з юристами, але наразі їх усе влаштовує. Самі знаєте, у таких випадках ніколи не можеш бути до кінця впевненим, що не перетнув межі.

— Але, — перервав його Брейкспір, — ми маємо Тейлорове зізнання у викраденні дівчинки, чие ім'я починається з літери «Б». Запросімо його знову у відділок — скажемо, що нам про все відомо. Скажемо, що в нас є свідчення Золотоволоски.

Усі ствердно закивали головами.

— У нас є дуже вагомі причини притримуватися цієї лінії: ми знаємо, що він був на місці злочину, має синій фургон, на його комп'ютері знайшли дитяче порно, а в чаті добре помітно його маніакальні схильності. У Тейлора досить сумнівне алібі, яке надала його дружина. Але головне, до чого ми маємо апелювати, — він може скоїти злочин у майбутньому.

Усі знову закивали.

— Бобе, думаєш, що він той, кого ми шукаємо? — врешті спитав Брејкспір.

— Так, я так вважаю, — прохрипів Спаркс, у нього пересохло горло від передчуття.

— Я теж такої думки. Але, щоб усе вийшло, потрібно більше доказів. Влаштуйте ретельний обшук, Бобе. Перевірте все ще раз, поки ми триматимемо Тейлора у відділку. Має бути щось, що свідчить про його причетність до викрадення.

Команду знову відправили трасою М3 до околиць південного Лондона, щоб вони почали від самого початку.

— Беріть усе, що він колись вдягав, — сказав Спаркс. — Усе. Виверніть усі шухляди.

Абсолютно випадково в руки поліції потрапила чорна дута куртка Джин Тейлор. Вона висіла між зимовим пальто її чоловіка та парадною сорочкою, так само, як і все інше, упакована та промаркована.

Лаборант, який отримав пакети з речами, розклав їх залежно від типу та почав перевірку з верхнього одягу, адже, найпевніше, саме в ньому Тейлор уперше вступав у контакт із жертвою. Лаборант опорожнив кишені курток і розклав їх вміст у пакетики. Він знайшов лише один предмет. Клаптик червоного паперу завбільшки з ніготь на великому пальці руки. У тиші лабораторії він оглядав папірець, щоб знайти відбитки та волокна, приклеюючи й відриваючи клейку стрічку та ретельно все фіксуючи. Відбитків не було, але виявилися частки бруду та щось схоже на тваринну шерсть. Тонше за людський волос, але треба було роздивитися знахідку під мікроскопом, щоб зрозуміти, якого кольору та породи ця тварина.

Лаборант зняв рукавички й підійшов до телефона, що висів на стіні.

— Будь ласка, покличте детектива Спаркса.

Спаркс летів униз по сходах, перестрибуючи через два щаблі за раз. Лаборант сказав, що йому не обов'язково заходити: «Ще зарано про щось говорити напевне, сер», — але детектив хотів просто подивитися на папірець, запевнитися, що він справжній і не розчиниться в повітрі.

— Зараз ми порівнюємо частки бруду з тими, що взяли в Тейлора у фургоні під час першого обушку, — спокійно повідомив його лаборант. — Якщо буде збіг, то можна сказати, що папірець лежав у фургоні. Також стане відомо, звідки цей клаптик, сер.

— Не сумніваюся, що його відірвали саме від пачки «Скіттлз», — сказав Спаркс. — Зверни увагу на колір. Візьмися за це, хлопче. Уже відомо, якій тварині належить волос? Це може бути кіт?

Лаборант здійняв руку.

— Якщо це кіт, я швидко про це дізнаюся. Треба подивитися під мікроскопом. Але не можна сказати напевне, яка це тварина. Тут усе не так, як у людей. Навіть якщо в нас буде зразок шерсті, не можна бути впевненим, що він належить конкретній тварині. Максимум, що ми можемо стверджувати, це те, що шерсть належить тварині певної породи. І то, якщо пощастить.

Спаркс запустив обидві руки у волосся.

— Якнайшвидше візьміть зразки у Тіммі — подивимося, що в нас вийде.

Він ніяк не наважувався піти, тож лаборант сам виштовхав детектива за двері.

— Дайте нам трохи часу. Я зателефоную, щойно матимемо результати.

Повернувшись до свого кабінету, Спаркс разом із Меттьюзом накреслив діаграму Венна, помістивши всі потенційні нові докази в поєднанні між собою кола, щоб побачити, де вони розташовані.

— Якщо клаптик відірвано від пачки «Скіттлз», а волос належить котові тієї самої породи, що й Тіммі, то Джин Тейлор також стає підозрюваною, — сказав Меттьюз. — Найпевніше, це її куртка. Для Глена розмір занадто маленький.

— Я поїду по неї, — сказав Спаркс.

Розділ 25

Четвер, 12 липня 2007 року

Вдова

Певна річ, поліція так просто не здається. Вони вчепилися своїми зубами в Глена та його фургон, у нібито знайдене на його комп'ютері дитяче порно та в його «несумлінну поведінку». Вони ніколи його не відпустять. Адвокат Глена каже, що вони намагатимуться притягнути його до суду за ті фотографії, якщо не знайдуть нічого іншого.

Візити та телефонні дзвінки від детектива Спаркса стали невідривною частиною нашого життя. Поліція порушує проти нього кримінальну справу, а ми спостерігаємо за ними осторонь.

Я кажу Гленові, що буде краще розповісти поліції про «підробіток» і про те, де він був того дня, але мій чоловік упевнений, що так буде тільки гірше.

— Вони скажуть, що ми їм про все брехали, Джині.

Боюся все зіпсувати, сказати щось зайве. Та врешті-решт це Глен завинив, а не я.

Сьогодні вкотре прийшли полісмени й забрали його на допит. Вони відвезли Глена назад, у Саутгемптон. Коли він виходив, то поцілував мене в щоку та попросив не хвилюватися.

— Ти ж знаєш, що все буде добре, — сказав він мені, і я кивнула у відповідь. Тож мені залишалося тільки чекати.

Поліція забрала ще деякі Гленові речі: весь одяг та взуття, які залишилися після першого обшуку. Вони забрали навіть те, що він купив зовсім недавно. Я намагалася це пояснити, але мені сказали, що мають вилучити все. Навіть мою куртку помилково забрали. Я повісила її серед чоловікових речей, тому що з мого боку шафи вже не вистачало місця.

Наступного дня прийшов Боб Спаркс і попросив мене поїхати з ним у Саутгемптон на допит. Під час поїздки він увесь час мовчав, сказав лише — хоче, щоб я допомогла їм у розслідуванні.

Але коли ми приїхали в поліцейний відділок, він посадив мене в кімнаті для допиту й став зачитувати мої права. Потім запитав, чи це я вкрала Беллу або допомогла Ґленові її вкрати.

Я не могла повірити, що він питає мене про це, і тільки повторювала:

— Ні, звісно ні. І Ґлен теж її не чіпав. — Але детектив погано мене слухав і вже поспішав поставити наступне запитання.

Він, наче фокусник, витягнув нізвідки поліетиленовий пакетик. Спочатку я нічого в ньому не побачила, але згодом розгледіла на дні клаптик червоного паперу.

— Це знайшли в кишені вашої куртки, місіс Тейлор. Клаптик від пачки «Скіттлз». Ви любите «Скіттлз»?

Я не одразу зрозуміла, про що він каже, але потім згадала. Мабуть, це був куточок, відірваний від того пакетика з цукерками, який я знайшла у фургоні під килимом.

Певно, детектив помітив, як змінився вираз мого обличчя, і тому продовжив натиск. Він постійно згадував ім'я Белли. Я казала, що нічого не пам'ятаю, але він знав, що це неправда.

Зрештою я все розповіла, щоб він відчепився від мене. Я сказала, що це може бути той клаптик, який я знайшла під килимом у фургоні. Звичайне сміття — брудне, у ворсинках. Я поклала його собі в кишеню, щоб потім викинути, але забула.

Сказала, що це звичайна обгортка від цукерок, але містер Спаркс відповів, що до неї пристала котяча шерсть. Сіра котяча шерсть. Така, як у kota, з яким гралася Белла в саду. Шерсть могла потрапити туди звідки завгодно, але мені треба було якось це пояснити.

Я сподівалася, що вони нічого не скажуть Ґленові, перш ніж я встигну все йому пояснити. Коли ми прийдемо додому, я скажу, що мене змусили все розповісти, але ж це пусте. Проте я так і не дістала нагоди сказати це. Ґлен не повернувся.

Схоже, він не припинив шукати порно в інтернеті. Коли Том Пейн, адвокат Ґлена, розказав мені про це, я повірити не могла, як можна бути таким дурним. Ґлен завжди був найрозумнішим у сім'ї.

Після того як поліція конфіскувала його комп'ютер, Ґлен купив собі невеликий дешевий ноутбук та Wi-Fi-роутер. Він казав: «Це для роботи, Джині», — і йшов у гостьову кімнату сидіти в секс-чатах чи як їх там.

Вони вчинили дуже хитро — якийсь молодий полісмен удавав дівчину й листувався з Ґленом в інтернеті. Вона називала себе Золотоволоскою. Хто на це клюне? Вочевидь, Ґлен.

До речі, це були не просто невинні балачки. Том хотів, щоб я була готова до того, про що можуть написати в газетах, тож розповів, що врешті в Золотоволоски з Ґленом був віртуальний секс. Це коли кохаються, не торкаючись одне одного. Так пояснив мені Ґлен, коли я вперше прийшла до нього у в'язницю.

— Це лише слова. Джині. Записані слова. Ми не розмовляли й навіть не бачили одне одного. Немовби все відбувалося в моїй голові. Просто фантазія. Ти ж розумієш, правда? Я так утомився від усіх цих звинувачень, що нічого не можу із собою вдіяти.

Я чесно намагаюся його зрозуміти, кажу собі: «Це залежність. Він ні в чому не винний», — і перемикаю увагу на справжніх поганців. Ми з Ґленом дуже сердиті через те, що зробила поліція.

Мені не вірилося, що в когось може бути така робота. Наче повія. Ґлен теж так казав, поки не дізнався, що Золотоволоска — насправді чоловік. Він не хотів у це вірити, думав, поліція каже так тільки для того, щоб виставити його геєм чи ще для чогось. Я промовчала — у мене в голові не вкладався віртуальний секс, не кажучи вже про те, з ким він його мав. У всякому разі, це була не головна його проблема.

Ґлен надто багато розповів Золотоволосці. Він зізнався мені, що хотів справити на «неї» враження, тому сказав, що знає дещо про знамениту поліційну справу. «Вона» сама примусила його це сказати.

Цього разу Боб Спаркс звинуватив Ґлена в зникненні Белли. Полісмени говорили, що він викрав її та вбив. Проте його не стали звинувачувати в убивстві. Том Пейн сказав, що вони чекають, поки знайдуть тіло. Я ненавиділа, коли він так висловлювався про Беллу, але мовчала.

Я повернулася додому одна, а потім будинок знову оточили журналісти.

Якщо чесно, я не люблю газети. Мені більше подобаються журнали. Люблю життєві історії. Наприклад, про жінку, яка сама виховала сто дітей, або жінку, яка відмовилася лікувати рак, щоб урятувати свого малюка, а ще одна жінка народила дитину для своєї сестри. Газети завжди були більше Ґленовою цариною. Він любить

«Мейл», іноді розгадує кросворди на останній сторінці. Його колишній начальник у банку читав схожі газети.

— У нас із ним є щось спільне, Джині, — сказав якимось Ґлен.

Але тепер у газетах, по телевізору й навіть на радіо говорять про нас. Ґлен став зіркою новин, і репортери знову затарабанили в наші двері. Я випадково дізналася, що вони називають це «вичікуванням». І справді, деякі з них ночували в машинах біля нашого будинку, щоб мати змогу перекинутися зі мною слівцем.

Я сиджу в нашій спальні на другому поверсі та, відсунувши занавіски, спостерігаю за репортерами крізь вікно, що виходить на вулицю. Вони всі поводяться однаково, навіть смішно. Спочатку проїжджають повз будинок, щоб оглянути його й подивитися, хто вже «вичікує» зовні. Потім залишають машину і, схопивши записники, поспішають до воріт.

Решта вистрибує зі своїх машин, щоб випередити новоприбулого та відрізати йому або їй шлях до дверей. Вони подібні до стада тварин, які обнюхують свого нового товариша.

За кілька днів вони всі вже друзі — відправляють одне одного по каву та сандвічі з беконом у кафе, що біля підніжжя пагорба.

— Цукор? Кому сандвіч соусом полити?

Мабуть, те кафе тепер заробляє мільйони. Я помітила, що репортери та фотографи тримаються різними групами. Цікаво, чому вони не змішуються? Їх легко розрізнити, адже фотографи вдягаються інакше, стильніше: потерті куртки та бейсбольні кепки. Більшість має такий вигляд, ніби давно не голилися, — я маю на увазі чоловіків. Жінки-фотографи теж вдягаються як чоловіки: широкі брюки та мішкуваті сорочки. А ще фотографи дуже галасливі. Спочатку я навіть трохи співчувала сусідам, яким доводилося чути їхній регіт та балаканину. Але потім вони стали виносити фотографам напої, розмовляти з ними, дозволили користуватися своїми туалетами. Думаю, для них це було щось на кшталт вуличного свята.

Репортери спокійніші. Більшість часу висять на телефоні або слухають новини по радіо у своїх автівках. Серед них багато молодих людей, що вдягли перші у своєму житті ділові костюми.

Але я мовчу, і вже за кілька днів преса застосовує важку артилерію. Товстих чоловіків із пивними животами та жінок із суворими обличчями в елегантних пальтах. Вони приїжджають на

дорогих, блискучих авто й виходять із салону, наче члени королівської сім'ї. Навіть фотографи припиняють метушню, тільки-но побачать деяких із них. Юрба розступається перед одним чоловіком, котрий має такий вигляд, ніби щойно зійшов із вітрини. Він проходить стежкою, стукає у двері й гукає:

— Місіс Тейлор, як це — бути дружиною дітовбивці?

Я сиджу на ліжку в спальні, згораючи від сорому. Таке відчуття, що на мене всі дивляться, хоча це не так. Відчуваю себе беззахисною.

Та він не перший, хто запитує мене про це. Після того, як Глена знову заарештували, якийсь репортер прокричав це мені, коли я йшла в магазин по продукти. Він з'явився нізвідки, певно, ішов за мною, відокремившись від інших журналістів. Він намагався мене розізлити, щоб я щось відповіла, будь-що, тоді він нарешті отримав би «інтерв'ю» з дружиною злочинця, але я не піддавалася. Ми з Гленом про це говорили.

— Джині, просто мовчи, — сказав він, телефонуючи мені з поліційного відділку. — Не дай їм вивести себе з рівноваги. Не виказуй жодної емоції. Ти не мусиш із ними говорити. Вони покидьки. Вони нічого не напишуть, коли їм не буде про що писати.

Та, звісно ж, вони знайшли, про що написати. І це було жахливо.

Інші жінки заявили, що в них був віртуальний секс із Гленом в інтернеті, і ставали в чергу, щоб продати свої історії. Я не могла повірити, що вони кажуть правду. З їхніх слів виходило, що в чаті Глей називав себе «ВеликийВедмідь» та іншими дурними іменами. Інколи під час побачення у в'язниці я дивилася на нього, намагаючись уявити собі, як називаю його ВеликимВедмедем. Мені ставало кепсько.

Писали також про його «захоплення» — фотографії, які він купував в інтернеті. Якщо вірити «поінформованим джерелам» однієї з газет, Глен розплачувався за них кредиткою, і, коли поліція розпочала велику кампанію з розшуку педофілів за даними кредитної картки, його охопила паніка. Мабуть, саме тому він попросив мене заявити про втрату картки, але ж як газетам вдалося добути таку інформацію? Я хотіла запитати про це в когось з-поміж репортерів, але не можу, не сказавши більше, ніж треба.

Коли я запитала про це Глена під час нашої наступної зустрічі, він усе заперечував.

— Вони все вигадали, люба. Сама знаєш, журналюги завжди так роблять, — наполягав чоловік, тримаючи мене за руку. — Я кохаю тебе, — сказав він.

Я промовчала.

Журналістам я теж нічого не говорила. Ходила в різні супермаркети, щоб вони мене не знайшли, та стала носити капелюшки, які трохи приховують обличчя, щоб люди мене не впізнавали. «Як Мадонна», — сказала б Лайза, якби досі була моєю подругою. Але це було не так. Ніхто більше не хотів із нами знатися. Усі лише хотіли знати про нас.

Розділ 26

Понеділок, 11 лютого 2008 року

Детектив

За чотири місяці до початку судового процесу оперативний штаб згорнули: зняли все зі стін та дощок, розібрали мозаїку з фотографій та мап і склали їх у картонну коробку з архівом документів, що потрібні для суду.

Коли віднести останню коробку, Спаркс підвівся й подивився на бляклі прямокутники паперу, що залишилися деінде на стінах.

— І не скажеш, що тут узагалі колись вели розслідування, — промовив детектив.

Якось він розповів Ейлін, що відчуття, яке охопило його тієї миті, було схоже на посткоїтальну депресію.

— Пост що? — перепитала вона.

— Ну, знаєш, той смуток, який з'являється після сексу, через те що все скінчилося, — зніяковіло пояснив я. — Я читав про це в якомусь журналі.

— Певно, це щось суто чоловіче.

Останній допит Тейлора тривав довго, але абсолютно безрезультатно. Він заявив, що не має жодного стосунку до обгортки від цукерок і переконаний: усе це просто збіг обставин.

— Чому ви впевнені, що все було саме так, як каже Джин? Вона могла підібрати обгортку десь на вулиці або в кафе.

— Вона каже, що знайшла її у фургоні, Глене. Навіщо їй брехати? Тейлор холодно посміхнувся:

— Тому що ви сильно на неї тиснете.

— А як же котяча шерсть на папірці? Така сама, як у кота, з котрим Белла грала в день свого зникнення.

— Я вас благаю, хіба сірих котів у країні мало? Це просто смішно. Тейлор повернувся до свого адвоката.

— Та шерсть могла просто літати десь у повітрі... Правда, Томе?

Спаркс якийсь час мовчав, насолоджуючись нотками паніки в Тейлоровому голосі, а потім перейшов до того, що мало стати для

нього coup de grâse — смертельним ударом. Момент, коли той зрозуміє, що поліція обдурила його й про все знає.

— Що ж, містере Тейлор, тоді поговорімо про ВеликогоВедмеда, — сказав Спаркс.

У Тейлора аж щелепа відвисла, але він швидко стулив рота.

— Не розумію, про що мова.

— Ви ходили в ліс шукати друзів. І знайшли, еге ж? Але ми теж знайомі з Золотоволоскою.

Тейлор опустил очі й став постукувати ногами — тобто став на свою початкову позицію.

Том Пейн був здивований таким питанням і тому втрутився в розмову:

— Якщо можна, я хотів би поговорити зі своїм клієнтом наодинці.

За п'ять хвилин у них уже була готова своя версія того, що сталося.

— Це була приватна розмова між дорослими людьми, які ділилися одне з одним своїми фантазіями, — сказав Глен Тейлор. — Я занадто багато пережив останнім часом.

— Хто та дівчинка, чиє ім'я починається з літери «Б», Глене?

— Це лише фантазії, якими дорослі люди ділилися одне з одним.

— Її звуть Белла?

— Це лише фантазії...

— Що ти скоїв із Беллою?

— Це лише фантазії...

Коли Тейлорові поставили звинувачення, він припинив бурмотіти про фантазії та подивився детективам просто у вічі.

— Ви припускаєтеся жахливої помилки, містере Спаркс.

Це було останнє, що він сказав, перш ніж його посадили в камеру очікувати початку судового процесу.

Навіть провівши зиму в попередньому ув'язненні, Глен Тейлор не погодився на співпрацю. Одинадцятого лютого дві тисячі восьмого року він стояв у залі Олд-Бейлі та голосно й упевнено заперечував свою причетність до викрадення неповнолітньої.

Ледве звертаючи увагу на тюремних наглядців, що супроводжували його, Тейлор сів на своє місце. Його погляд був прикутий до детектива, який саме прямував давати свідчення.

Спаркс відчував, що Тейлор свердлить очима його потилицю, і намагався опанувати себе, перш ніж дати присягу. Поки Спаркс зачитував текст із картки, його голос ледь помітно тремтів, але він як слід представив отримані під час головного допиту свідчення, відповідав коротко, чітко та шанобливо.

Місяці тупцювання на одному місці, переслідувань, титанічної праці, постійного перевіряння інформації, допитів та збирання доказів умістилися в короткий виступ перед маленькою, добірною публікою та гуртом критиків.

Головним серед них був барістер^[28] Глена Тейлора — аристократ старого гарту в старій зношеній перуці та мантиї, який підвівся, щоб влаштувати Спарксові перехресний допит.

Суд присяжних складався з восьми чоловіків та чотирьох жінок, їх ретельно відбирала сторона відповідача так, щоб перевага була на боці чоловічих почуттів та симпатій. Усі вони, наче соняшники, повернули голови й дивилися на Спаркса.

Барістер Чарльз Сандерсон, призначений самою королевою, стояв, засунувши одну руку в кишеню, а другою тримаючи свої записи. Він випромінював упевненість, коли розпочав спробу зірвати паростки доказів і посіяти сумнів у колективній свідомості присяжних.

— Коли свідок, містер Спенсер, зробив записи про синій фургон? Перед тим, як збрехав, що він бачив чоловіка з довгим волоссям?

— Містер Спенсер визнає, що помилився, — сказав Спаркс рівним голосом.

— Так, зрозуміло.

— Свідчення містера Спенсера, згідно із записами від другого жовтня, полягають у тому, що він бачив фургон і подумав, що машина належить Пітерові Тредвеллу.

— І він упевнений, що не вигадав... вибачте — не помилився, що бачив синій фургон?

— Так, він упевнений. Він сам вам про все розповість, коли йому дадуть слово.

— Зрозуміло.

— На якій відстані перебував свідок, коли побачив синій вантажний фургон?

— Містер Спенсер носить окуляри?

— Зрозуміло.

— Скільки в Британії синіх вантажних фургонів, інспекторе?

— Зрозуміло.

Саме в цьому «зрозуміло» полягала найбільша небезпека. «Зрозуміло» означало: «Ах, Боже мій, ще один бал на нашу користь».

Удар, і ще один, і ще. Спаркс терпляче відбивав кожен із них. За все життя йому на шляху траплялося багато таких старих показушників, як Сандерсон, тому він знав, що таке хизування не завжди діє на присяжних.

Нарешті вони дійшли до обгортки від цукерок. Як і очікувалося, Сандерсон вів далі свою тактику й поставив цінність доказу під сумнів.

— Інспекторе Спаркс, як довго обгортка лежала в кишені місіс Тейлор?

Спаркс відповідав спокійно, для більшої переконливості дивлячись на присяжних.

— Ми вважаємо, що сім місяців. Місіс Тейлор заявила, що знайшла папірець у фургоні сімнадцятого грудня. Це був єдиний раз, коли чоловік дозволив їй поїхати з ним на роботу, тому вона добре пам'ятає той день.

— Сім місяців? За цей час що завгодно могло причепитися до обгортки, як гадаєте?

— Наприклад, шерсть сірого бурманського кота, такого як в Елліоттів? Ми готові надати висновок експерта, який підтвердить, що такий збіг украй сумнівний. Крім того, імовірність збігу взагалі зводиться до нуля, якщо враховувати, що таку саму шерсть знайшли на упаковці з-під «Скіттлз». І бурманський кіт, і пачка «Скіттлз» були на місці злочину, коли викрали Беллу Елліотт.

Спаркс побачив, що присяжні занотували щось, після цього Сандерсон швидко перейшов до наступних запитань. Детектив узяв склянку, що стояла біля його ліктя, і відпив ковток. Він розумів, що його противник готується до грандіозного фіналу — листування із Золотоволосою.

Щоб добре підготуватися, Спаркс проконсультувався з юристами. Він знав кожний нюанс закону від двотисячного року про повноваження влади, яка виконує розслідування кримінального злочину, кожний крок процедури легалізації, усе про ретельну підготовку таємних джерел та ланцюжок доказів.

Значну кількість часу команда витратила на те, щоб навчити Спаркса, як загострити увагу на тому, що Тейлор користується чатами, а також на його залежності від порно.

— Присяжним не цікавий сто перший підпункт або хто на що дав дозвіл — треба довести їм, що небезпечно дозволяти Тейлорові й надалі розпалювати свій апетит до маленьких дівчаток, — стверджував керівник Королівської кримінальної прокуратури, і Спаркс розумів, що той має рацію.

Тож, коли барістер ступив на мінне поле порнографічної залежності, з кожним новим кроком ставлячи під сумнів правомірність дій поліції, Спаркс був до цього готовий. Сандерсон намагався змусити його визнати, що Тейлор міг ненавмисно завантажити деякі «занадто екстремальні» фото, котрі знайшли на його комп'ютері.

— Тобто фотографії дітей, що зазнали сексуального насильства? — спитав Спаркс. — Ми вважаємо, що він навмисне завантажив їх, це не могло статися помилково. Експерти підтверджують, що це дійсно так.

— У нас також є експерти, але вони кажуть, що могла статися помилка, інспекторе.

Спаркс знав: захистові на руку грає той факт, що Глен аж ніяк не схожий на збоченців, які зазвичай переступають поріг зали суду. Сторона обвинувачення розповіла йому, що Сандерсон показав фотографію свого клієнта молодшим працівникам та солісіторам^[29] у нарадчій кімнаті, й більшість імпровізованої фокус-групи охарактеризувала його словом «приємний».

Після того як фотографії додали до справи, Сандерсон продовжив натиск і напрямки спитав детектива про зникнення Белли Елліотт.

— Детективе Спаркс, чи це правда, що Беллу так і не знайшли?

— Так, це правда.

— І ваша команда не виявила жодної зачіпки, яка б вказувала на те, де вона може бути?

— Ні, це не так. Розслідування привело нас до обвинуваченого.

— Ваші звинувачення засновані не на фактах, а на припущеннях та непрямих доказах, я правильно розумію, інспекторе?

— Ми маємо явні докази того, що обвинувачений причетний до зникнення Белли Елліотт.

— Ах, докази. Тобто здогадки криміналістів та показання ненадійних свідків. Гадаю, у нас немає підстав вам вірити, адже ви весь цей час ловили не ту людину. Ви були в такому розпачі, що вдалися до брехні, щоб втягнути мого клієнта у фіктивні крутійські стосунки.

На обличчях присяжних було написано, що вони не розуміють, що таке «фіктивні» та «крутійські», але видовище їх зацікавило. «Мабуть, у „Телеграф“ завтра з'явиться рецензія на цю виставу: чотири зірочки та переконлива гра акторів», — подумав Спаркс, нарешті повертаючись на своє місце в залі. Настала обідня перерва.

Проте справжня зірка мала з'явитися пізніше. Розслаблені після обіду у відомчій їдальні присяжні повернулися колоною по одному та попадали на свої місця. Проте вони залишалися сидіти там недовго.

Мати стала за кафедру, щоб свідчити. Вона була одягнена просто, у все чорне, а на грудях розквітнув червоний значок «Знайдіть Беллу».

Спаркс підбадьорливо їй усміхнувся, але йому не сподобалося, що жінка надіта значок — це могло викликати зайві питання.

Під час допиту жінка-прокурор, яка скидалася на тростинку на тлі кремезного опонента, ставила запитання, що дозволяли Дон Елліотт розповісти свою версію подій просто та по суті.

Згадуючи ту мить, коли вона зрозуміла, що її дитина зникла, Дон не витримала й розридалася. Присяжні завмерли, і деякі з них, здавалося, теж от-от заплачуть. Суддя запитала, чи не хоче Дон склянку води, а пристав змусив її попити, адже барістери вже зашелестіли паперами, ладні працювати далі.

Настала черга Сандерсона.

— Міс Елліотт, Белла часто виходила гуляти надвір? Сама, у садочку перед будинком, де ви не могли її бачити?

— Іноді, але тільки на кілька хвилин.

— Хвилини летять непомітно, чи не так? У матері завжди багато клопотів.

Мати всміхнулася цьому невеличкому прояву симпатії.

— Це правда, справ багато, але я знала, що залишаю її без нагляду всього на кілька хвилин.

— Звідки ви це знали?

— Як я вже казала, я готувала пасту. Це не забирає багато часу.

— Робили щось ще?

— Ну, поки готувалася їжа, я мила посуд. Ще я дістала речі Белли із сушарки, щоб потім їх не прасувати.

— Схоже, у вас було повно турбот. А ще вам декілька разів зателефонували на мобільний. За таких обставин легко забути, що Белла надворі.

Дон знову стала схлипувати, але Сандерсон навіть бровою не повів.

— Знаю, вам складно, міс Елліотт, але я просто хочу визначити часові рамки, коли зникла Белла. Гадаю, ви розумієте, як це важливо.

Вона кивнула й гучно прочистила ніс.

— Ми розраховуємо на те, що ви дасте нам точну інформацію, адже востаннє інші люди бачили Беллу в газетній крамниці об одинадцятій тридцять п'ять. Після цього її бачили тільки ви. Це так, міс Елліотт?

— Ми купили там цукерок.

— Так, у чеку вказано, що це були «Смартіз». Проте це означає, що Белла зникла десь між одинадцятою тридцять п'ять та п'ятнадцятою тридцять. Це майже чотири години, протягом яких ніхто, крім вас, її не бачив.

Дон учепилася в поручні стійки для свідків і відповіла здавленим голосом.

— Так, ми більше не виходили з дому, але моя мама чула Беллу по телефону. Вона попросила мене поцілувати онучку.

— Міс Елліотт, будь ласка, не могли б ви говорити трохи голосніше, щоб поважна суддя та присяжні почули ваші свідчення.

Дон прокашлялася й самими губами промовила до судді: «Вибачте».

— Ваша мати почула дитячий голос на задньому тлі, але ж у кімнаті міг працювати телевізор, чи не так, міс Елліотт? Ваша мати повідомила поліцію, що не розмовляла з Беллою.

— Белла не підійшла до телефона. Вона вибігла надвір, щоб щось принести.

— Зрозуміло. Потім вона сама гуляла на вулиці приблизно годину чи навіть більше.

— Я не бачила її всього кілька хвилин.

— Так, дякую, міс Елліотт.

Дон уже збиралася піти, але Сандерсон зупинив її.

— Ми ще не закінчили, міс Елліотт. Я бачу, ви наділи значок «Знайдіть Беллу».

Жінка несвідомо торкнулася пальцями до значка.

— Тож ви вірите в те, що Белла й досі жива? — запитав барістер.

Дон Елліотт кивнула, не розуміючи, до чого він веде.

— Як я пам'ятаю, ви казали саме це, коли продавали свої інтерв'ю газетам та журналам.

Звинувачення в тому, що вона заробляє гроші на зниклій дитині, викликало резонанс серед преси, і журналісти перестали писати, очікуючи на відповідь.

Дон відповіла різко й несподівано голосно.

— Так, я дуже сподіваюся, що вона жива. Але її викрали. Цей чоловік викрав її!

Вона вказала на Тейлора, який одразу опустил очі та став щось писати у своєму блокноті.

— А гроші йдуть на потреби фонду «Знайдіть Беллу», — уже тихіше додала Дон.

— Зрозуміло, — сказав барістер і сів на місце.

Минув іще тиждень, протягом якого виступали сусіди, поліційні експерти, присяжні, які були відсутні через хворобу, а ще була надана правова аргументація. Нарешті слово взяв Ден Фрай.

Для молодого констебля настала відповідальна мить, тому, попри постійні репетиції з керівництвом, у нього тремтіли коліна.

Прокурор представила його як молодого та завзятого офіцера поліції, який має гарну репутацію в керівництва, добре показав себе під час судового процесу та має твердий намір запобігти викраданню дітей у майбутньому. Зачитуючи вголос рядки, які Глен Тейлор писав у чаті, вона дивилася на присяжних, щоб підкреслити важливість доказу, і ті стали недоброзичливо зиркати на обвинуваченого. Усе йшло як по маслу.

Знову наблизилася черга Сандерсона, але цього разу він вийняв руки з кишень і більше не тягнув слова — настала мить, якої він чекав від самого початку. Молодого офіцера змусили зачитати все огидне листування, що його він вів під ім'ям Золотоволоски, рядок за рядком. Звичайно, Фрая попередили, що на нього тиснутимуть, але ніхто й уявити собі не міг, що буде так важко.

Його попросили зачитати свої відповіді на непристойні жарти ВеликогоВедмеда, і в холодному світлі зали суду слова, які він промовляв, здавалися до абсурду смішними.

— «Що на тобі сьогодні?» — прочитав барістер. Його обличчя було червоним, як у п'янюги, а плечі притрушені лупою. Фрай, високий, зростом майже два метри, відповів із серйозним обличчям:

— «На мені дитяча піжамка. Блакитна з мереживом».

З тієї частини зали, де сиділи журналісти, почувся придушений сміх, але Фрай зберіг спокій і читав далі:

— «Якось спекотно, може, мені її зняти?»

— «Так, зніми, — знудженим голосом протягнув у відповідь барістер. — А потім помацай себе».

— Усе це якісь підліткові пустощі, — додав він. — Сподіваюся, ви не вдягалися в блакитну дитячу піжамку по-справжньому, констеблю Фрай?

На місцях для публіки здійнявся регіт. Фрай відчув, наче йому дали ляпаса, але глибоко зітхнув і промовив:

— Ні.

У судовій залі швидко відновили порядок, але шкоду вже було заподіяно. Тепер головні свідчення Фрая ризикували перетворитися на звичайний непристойний жарт.

Барістер насолоджувався миттю. Попереду чекав найнебезпечніший етап перехресного допиту: останнє листування з Гленом Тейлором. Він одразу перейшов до справи.

— Констеблю Фрай, чи казав Глен Тейлор, відомий також як ВеликийВедмідь, що це він викрав Беллу Елліотт?

— Він сказав, що в нього вже була маленька дівчинка.

— Я не про це вас питаю. Може, ви самі в образі Золотоволоски попросили його це сказати?

— Ні, сер.

— Він запитав: «Ти хочеш цього, Золотце?» — і ви відповіли, що дуже хочете. Ви сказали, що це вас збуджує.

— Якби він не захотів чогось говорити, то міг би сказати «ні» будь-якої миті, — зауважив Фрай. — Але він цього не зробив. Сказав, що якось зустрів маленьку дівчинку і її ім'я починалося на «Б».

— Під час вашого листування він коли-небудь згадував ім'я Белли?

— Ні.

— Це була приватна розмова між дорослими людьми, які ділилися одне з одним своїми фантазіями, констеблю Фрай, а не сповідь.

— Він сказав, що зустрів маленьку дівчинку. Її ім'я починалося на «Б», — знову повторив Фрай, який уже втрачав контроль над своїми емоціями. — Скільки маленьких дівчаток з ім'ям на «Б» викрали останнім часом?

Барістер не став відповідати на запитання, а лише занурився у свої записи.

Боб Спаркс поглянув на Джин Тейлор, яка сиділа на краю лави попереду свого чоловіка, дорослого фантазера, і побачив, що вона аж заціпеніла. «Певно, вона вперше почула всю історію цілком», — подумав Спаркс.

Він розмірковував, кому гірше — чоловікові, чия справа розвалюється просто в нього на очах, чи дружині, перед якою нарешті вимальовується картина того, що сталося.

Фрай уже став заїкатися, і Спаркс подумки просив його опанувати себе. Тим часом Сандерсон далі наступав.

— Ви змусили Глена Тейлора сказати те, що вам було потрібно, чи не так, констеблю Фрай? Ви прикинулися жінкою, яка хоче з ним переспати, щоб спровокувати його. Ви мали намір витягнути з нього викривальну заяву й заради своєї мети ладні були піти на все. Навіть на віртуальний секс. Хіба так працює поліція? А де попередження й право на адвоката?

Сандерсон був на коні, тому він майже шкодував, коли його жертва, виснажена та розчавлена, врешті покинула поле бою.

Сторона захисту негайно попросила закрити засідання і, поки присяжні були в кімнаті для наради й нічим не могли завадити, закликала припинити судовий процес.

— Уся ця справа заснована на непрямих доказах та провокаціях. Вона не може тривати, — сказав Сандерсон. — Свідчення Золотоволоски потрібно визнати неприйнятними для суду.

Суддя нервово постукувала олівцем, слухаючи відповідь прокурора.

— У всіх випадках поліція діяла відповідно до закону. Вони точно дотримувалися інструкцій. Вони впевнені, що мали на те достатньо

підстав. Це був єдиний спосіб дістати остаточний доказ, — сказала прокурор і присіла на свій стілець.

Суддя відклала олівець і мовчки подивилася в записи.

— Залиште мене, — нарешті сказала вона, і всі повставали з місць, поки вона не пройшла до свого кабінету.

Двадцять хвилин по тому клерк промовив: «Усім встати», — і суддя оголосила свій вердикт. Вона не прийняла свідчення Золотоволоски, розкритикувала виявлену до Фрая прихильність та підтримку, а також засудила залучення до справи недосвідченого молодшого офіцера.

— Свідчення ненадійні, тож на них не можна покладатися, — сказала вона.

Спаркс знав, що це лише формальність, сторона обвинувачення мусила визнати поразку й більше не могла надавати нові докази, тому став збирати свої речі.

Тейлор уважно слухав суддю, і до нього поступово доходило, що його скоро відпустять. Джин Тейлор мала приголомшений вигляд.

— Цікаво, про що вона думає, — тихо сказав Меттьюзові Спаркс. — Тепер вона повернеться додому з чоловіком, який залежить від порно й має віртуальний секс із незнайомками в дитячому одязі. І дітовбивцею.

Раптом усе скінчилося. Суддя наказала присяжним оголосити формальний вердикт «не винний», після чого Тейлора відвели назад до камери, щоб підготувати до звільнення. Тим часом у залі судового засідання серед преси розпочалися змагання за головний приз — Джин Тейлор.

Зусібіч оточена репортерами, мовчазна та бліда, вона ледве трималася на ногах. Том Пейн намагався розчистити для неї прохід між лавами. Нарешті преса відступила, і Джин, рухаючись боком, наче краб, вдаряючись об передні сидіння колінами та чіпляючись сумкою за гострі краї, поквапилася геть.

Розділ 27

Понеділок, 11 лютого 2008 року

Вдова

Звичайно, вона свідчить. Як відмовитися від своїх п'яти хвилин слави? На ній чорна сукня та значок «Знайдіть Беллу». Я намагаюся не дивитися жінці в очі, але вона невпинно шукає мій погляд, і врешті-решт їй це вдається. Мене взяло жаром, щоки починають горіти, тож я відвертаюся. Більше таке не повторюється. Тепер вона свердлить очима Глена, але він не піддається й дивиться просто перед собою.

Я помічаю, що мені складно зосередитися на тому, що вона каже. Відтоді як зникла її дитина, я безліч разів чула та читала цю історію: тиха година, час ігор, чай, сміх Белли, яка ганяється за котиком Тіммі по саду. Потім вона доходить до тієї частини, де усвідомлює, що більше не чує Белли, і замовкає.

У залі теж стихають усі звуки. Ми всі чуємо ту тишу, яка оточила матір, коли в неї зникла дитина.

Потім вона заридала, їй пропонують присісти та випити води. Дуже дієво. Присяжні схвильовані, одна чи дві літні жінки, здається, зараз теж розплачуться. Так не повинно бути. Вони мусять зрозуміти, що це мати в усьому винна. Так думаємо ми з Гленом. Вона залишила дитину без нагляду. Вона погано про неї дбала.

Глен сидить тихо й байдуже її слухає, ніби це відбувається з кимось іншим. Коли родителька нарешті заспокоюється, суддя дозволяє їй говорити далі сидячи, а Глен схиляє голову набік і слухає, як вона розповідає про те, як бігала по сусідах, дзвонила в поліцію та очікувала на новини, поки тривали пошуки.

Прокурор поводить з нею дуже обережно, наче вона зроблена з крихкого скла.

— Дуже дякую, міс Елліотт. Ви дуже хоробро тримаєтеся.

Я хочу викрикнути: «Ви дуже погана мати!» Але знаю, що не можна. Не тут.

Нарешті слово взяв наш барістер — лячний стариган, який при кожній зустрічі міцно тиснув мені руку, але не подавав жодної іншої

ознаки того, що знає, хто я.

Коли запитання стають складнішими, мати знову починає схлипувати, але наш барістер не панькається з нею.

Дон Елліотт весь час повторює, що її маленька донечка залишилася без нагляду всього на кілька хвилин. Але тепер усі знають, що це неправда.

Присяжні дивляться на неї суворіше. Давно вже пора.

— Ви вважаєте, що Белла все ще жива, чи не так? — питає барістер.

У залі підіймається гомін, і родителька знову починає хлюпати носом. Барістер акцентує увагу на тому, що вона продає свою історію пресі, і Дон злиться. Каже, що гроші їй потрібні для кампанії з пошуку Белли.

Один із репортерів підводиться й швидко виходить із зали, тримаючи в руках записник.

— Він хоче якомога швидше передати її слова у відділ новин, — шепоче Том і підморгує мені.

Він має на увазі, що це добре для нас.

Тепер, коли все скінчилося, полісменів посварили за те, що вони оббрехали Глена, а його самого відпустили, я почуваюся емоційно виснаженою. Настала моя черга відчувати, ніби це відбувається з кимось іншим, а не зі мною.

Щойно ми дістаємося кімнати для свідків, Том Пейн нарешті відпускає мою руку, і ми зупиняємося, щоб перевести дух. Якийсь час ми обидва мовчимо.

— Йому тепер можна додому? — питаю я. Після всього цього гвалту в залі власний голос здається мені здавленим і незнайомим.

Том киває й береться копирсатися у своєму портфелі. Потім відводить мене до камери Глена. Мого Глена.

— Я ж казав тобі, що справедливість візьме гору! — помітивши мене, переможно кричить мій чоловік. — Ми зробили це, Джин! Ми молодці!

Тільки-но мене пускають до Глена, я обіймаю його. Я так давно не тримала його в обіймах, тому стою мовчки, не знаючи, що сказати, і це нормально. Він такий щасливий, як маленький хлопчик. Рожевощокій, усміхнений, трохи розхлябаний. А я думаю лише про те, що ми разом

повернемося додому та опинимося наодинці. Що станеться, щойно ми зачинимо двері? Я занадто багато знаю про того, іншого чоловіка, з яким одружилася. Тепер усе не може бути так, як раніше. Він намагається підхопити мене й кружляти, як у давні часи, коли ми були молодшими, але в кімнаті забагато народу: адвокати, барістери, тюремні наглядачі. Вони всі оточили мене, і я не можу дихати. Том помічає це й виводить мене в прохолодний коридор, усаджує там і приносить склянку води.

— Знаю, тобі нелегко. Джин, — лагідно каже він. — Усе сталося трохи несподівано, але ж на це ми й сподівалися, еге ж? Ти так довго чекала цієї миті.

Підіймаю голову, але він уникає мого погляду. Більше ми не говоримо.

Я все думаю про того бідолашного молодого офіцера, який прикинувся жінкою, намагаючись докопатися до правди. Коли Том розповів нам про його свідчення, я подумала, що він поводився, як шльондра. Та коли я побачила, як усі сміються над ним у суді, мені стало його шкода. Він ладен був піти на все, щоб знайти Беллу.

Коли Глен опиняється на свободі, Том підходить, щоб іще раз потиснути йому руку. Потім ми йдемо. На вулиці Дон Елліотт плаче на камеру.

— Їй варто бути обережнішою з тим, що вона говорить, — каже Том, поки ми ховаємося біля дверей позаду натовпу.

Вона купається у світлі телекамер, а репортери плутаються ногами в кабелях, намагаючись підібратися ближче до неї. Вона каже, що ніколи не припинить шукати свою маленьку дівчинку, що Белла десь поряд і вона обов'язково дізнається правду про те, що з нею сталося. Коли вона закінчує свою промову, друзі відводять її до машини, і вони їдуть геть.

Тепер наша черга. Глен вирішив, що Том має зачитати його заяву. Насправді сам Том йому це й порадив. Він написав її. Ми ступаємо у світло прожекторів, і мене буквально пересмикує від шуму. Гомін тисяч голосів, які перекрикують один одного і, не чекаючи на відповідь, випалюють усе нові запитання, щоб привернути до себе увагу.

— Сюди, Джин, — вигукнув хтось біля мене. Я розвертаюся, щоб подивитися, хто це, й одразу замружуюсь від спалаху.

— Обійміть його, — каже інший.

Деяких журналістів я вже бачила на вулиці біля нашого будинку. Я хочу всміхнутися, але згадую, що вони нам не друзі. Вони дещо інше. Вони репортери.

Том виходить уперед із серйозним обличчям і змушує натовп стихнути.

— Зараз я зачитаю заяву містера Тейлора. Він не відповідатиме на жодні запитання.

Над головами репортерів виріс ліс рук, що тримали диктофони.

— Я невинна людина. Мене переслідували й позбавили волі за злочин, який я не скоював. Я дуже вдячний суду за його рішення. Але сьогодні я не святкую своє виправдання. Беллу Елліотт усе ще не знайшли, і людина, яка викрала її, досі на свободі. Сподіваюся, тепер поліція повернеться до розшуків справжнього злочинця. Я хочу подякувати своїй родині за підтримку, а також висловити особливу подяку моїй дивовижній дружині Джині. Дякую за увагу. Я хотів би попросити вас поважати наше приватне життя — тепер, коли ми намагаємося його налагодити.

Увесь час, поки він говорить, я дивлюся на своє взуття й намагаюся заповнити прогалини в голові. *Дивовижна дружина*. Тепер це моя роль. Дивовижна дружина, яка залишилася вірною своєму чоловікові.

Тиша триває цілу секунду, а потім знову здіймається гомін.

— Як ви думаєте, хто викрав Беллу?

— Що ви скажете про дії поліції, Глене?

Потім якийсь перехожий викрикує: «Молодець, хлопче!» — і Глей посміхається йому у відповідь. Наступного дня саме ця його фотографія красується в усіх газетах.

Крізь юрбу фотографів, немов зміюка, проповзає чиясь рука та вручає мені листівку. На ній написано «Вітання!» і зображено пляшку шампанського, з якої вилітає корок. Намагаюся розгледіти, чия це рука, але її вже поглинув натовп, тож я кладу листівку в сумочку й вирушаю слідом за Гленом, Томом та кількома охоронцями. Преса не відстає. Наша процесія схожа на рій бджіл — саме так він рухається в мультиках.

Ця подорож додому дає зрозуміти, що нас очікує попереду. Репортери та фотографи заступають шлях до таксі, яке Том замовив

заздалегідь, і ми не можемо до нього дістатися. Люди штовхають одне одного й нас, викрикують свої дурні запитання просто нам в обличчя та всюди пхають свої камери. Глей тримає мене за руку. Раптом він робить ривок і тягне мене за собою. Том притримує дверцята таксі, й ми буквально увалюємося на заднє сидіння.

Об'єктиви фотокамер б'ються у вікна, усюди спалахи та стукіт металу об скло. А ми просто сидимо всередині, як рибки в акваріумі. Водій пітніє, але з обличчя видно: йому подобається те, що відбувається.

— Отакої! — каже він. — Оце так цирк!

Журналісти далі кричать:

— Що ви відчуваєте, опинившись на свободі, Глене?

— Що ви сказали б матері Белли?

— Ви засуджуєте полісменів за їхні дії?

Певна річ, він їх засуджує. Він засмучений, через те що його принизили, розповіли всім про дитячу піжамку. Дивно, як можна думати про таке, коли тебе звинувачують у вбивстві маленької дівчинки? Однак тепер Глей мріє лише про помсту поліції, і це стало його новою залежністю.

Розділ 28

Середа, 2 квітня 2008 року

Вдова

Мені завжди було цікаво, що я відчую, якщо видам таємницю. Іноді я мрію про це й навіть чую свій голос: «Мій чоловік бачив Беллу того дня, коли вона зникла», — і тоді відчуваю фізичне полегшення, наче кров приливає до голови.

Але я не можу. Чи все-таки можу? Я винна не менше за нього. Коли маєш таємницю, з'являється таке дивне відчуття, ніби в животі виростає камінь, який подрібнює нутроці й викликає нудоту щоразу, коли згадуєш про неї. Моя подруга Лайза так описувала свій стан, коли була вагітна, — дитина відштовхує все, що їй заважає, і заповнює все тіло. З моєю таємницею так само. Коли вже немає сил терпіти, на деякий час я стаю Джині та уявляю, що ця таємниця належить комусь іншому.

Проте це не допомогло, коли Боб Спаркс допитував мене під час розслідування. Я відчула, як по всьому тілу розливається жар, обличчя почервоніло, а на чолі проступив піт.

Боб Спаркс заважав мені брехати. Уперше, коли він спитав:

— То що, кажете, ви робили того дня, коли зникла Белла?

У мене почастишало дихання. Я намагалася заспокоїтися й опанувати себе. Але голос мене видав, зірвався на писк, у роті стало сухо, і я проковтнула половину слів. «Я брешу», — казало моє зрадницьке тіло.

— Ох, знаєте, зранку я працювала. Треба було завершити кілька важливих справ, — сказала я, сподіваючись, що брехня звучатиме переконливіше, якщо в ній буде частка правди. Урешті-решт, я дійсно була на роботі. Виправдання, виправдання, заперечення, заперечення. Мало ставати легше, але не ставало. Щоразу брехня дедалі більше в'язала рот, наче недоспіле яблуко. Сушила горло.

Хоч як дивно, але найпростіша брехня вдається найскладніше. А велика — наче сама зривається з язика.

— Глен? Він пішов із банку, тому що в нього інша мета в житті. Він хоче заснувати власну транспортну компанію. Хоче сам собі бути начальником.

Легко.

Проте маленька брехня — «Я не можу піти з вами на каву, тому що мені потрібно навідати батьків», — змушує затинатися й наливатися фарбою. Лайза не помічала цього спочатку або дуже успішно вдавала, що не помічає. Ми всі жили в моїй брехні.

У дитинстві я завжди казала тільки правду. Мама й тато одразу мене розкусили б, а братів та сестер, з якими я могла б ділитися таємницями, не було. З Гленом виявилось, що брехати легко. «Ми команда», — сказав він, коли до нас прийшли полісмени.

Дивно. Я ніколи не вважала нас командою. У кожного була своя царина. Але зникнення Белли зблизило нас, зробило справжньою парою. Я завжди казала, що нам потрібна дитина.

Що ж, у цьому є іронія. Річ у тім, що я збиралася покинути Глена. Після того як суд виправдав його. Після того як я дізналася про все те, чим він займається в інтернеті. Про «секскурсії», як він називав це в чатах. Про все, що він тепер хотів залишити в минулому.

Розумієте, Глен просто любить про все забувати. Коли він каже, що щось має залишитися в минулому, це означає, що ми більше ніколи про це не згадуватимемо. Мій чоловік це вміє — просто відтяти шматок свого життя та відпустити його.

— Нам треба думати про майбутнє. Джині, а не жити минулим, — спокійно пояснював Глен, міцніше стискаючи мене в обіймах і цілуючи в голову.

Коли він так про це казав, мені здавалося, що в його словах є сенс. І я навчилася ніколи не повертатися до тем, які ми залишили в минулому. Це не означало, що я про них не думала, та головним правилом було — не нагадувати про них Глейові.

Однією такою темою була «Ми не можемо мати дітей». І «Звільнення з роботи». А пізніше — «Чати» та всі жахливі речі, пов'язані з поліцією.

— Забудьмо про це, кохана, — сказав він наступного дня після завершення судового процесу.

Ми лежали в ліжку; було дуже рано, на вулиці все ще горіти ліхтарі, і їхнє світло проникало в кімнату крізь отвір поміж занавісок.

Ми обоє погано спали. Як сказав Ґлен, це через те, що ми були «надто збуджені».

Чоловік розповів, що в нього з'явилися плани на майбутнє. Він вирішив якомога швидше повернутися до нормального життя, щоб у нас усе було, як раніше.

Коли він так казав, здавалося, що це дуже легко здійснити. Я намагалася викинути з голови все, що почула в суді, але нічого не виходило. Воно ховалося десь глибоко в мені й звідти зловісно мені посміхалося. Знадобилося кілька тижнів, перш ніж я остаточно вирішила. Нарешті саме думка про те, що він робив із фотографіями дітей, змусила мене збирати валізи.

Відтоді як Ґлена звинуватили в убивстві Белли, я весь час була поруч із ним. Підтримувала його, адже вірила, що мій Ґлен не міг вчинити щось настільки жахливе. Але, дякувати Богу, все скінчилося. Суд визнав його невинним.

Тепер треба було розібратися з тим, що Ґлен накоїв насправді.

Коли я сказала, що не можу жити з чоловіком, який дивиться на такі знімки, Ґлен став заперечувати.

— Це не по-справжньому, Джині. Наші експерти в суді сказали, що на фотографіях несправжні діти. Це просто жінки, які здаються дуже молодими й за гроші вдягають дитячий одяг. Насправді деяким із них уже за тридцять.

— Але вони схожі на дітей! — кричала я. — Вони роблять це для тих, хто любить дивитися, як дорослі чоловіки розбещують дітей!

Він заплакав.

— Не йди від мене. Джині, — благав чоловік. — Ти мені потрібна!

Я похитала головою й пішла за сумкою. Я ніколи не бачила Ґлена в такому стані, і мене всю трусило. З нас двох він завжди був тим, хто зберігає спокій за будь-якої ситуації. Він був сильнішим.

Коли я спустилася вниз, Ґлен уже чекав на мене, сподіваючись, що я залишусь, якщо він розкається.

Знаєте, він сказав, що зробив дещо для мене. Сказав, що кохає мене. Він бачив, як сильно я хочу мати дітей, і не міг витримати моїх страждань. Тож коли він побачив її, то зрозумів, що може зробити мене щасливою. Він учинив це для мене.

Ґлен сказав, що все було як уві сні. Він зупинився на боковій вулиці, щоб перекусити та проглянути робочі папери. Раптом біля садової хвіртки побачив маленьку дівчинку. Вона стояла й дивилася на нього. Поряд із нею нікого не було, і він не зміг стриматися. Розповідаючи про це, він обхопив мене обома руками, і я не могла поворушитися.

— Я хотів привести її додому для тебе. Я всміхнувся їй, а вона у відповідь простягнула до мене свої рученята. Вона хотіла, щоб я підняв її. Я пам'ятаю лише, як вийшов із фургона. Наступної миті я вже їхав додому, до тебе.

І ще Ґлен сказав:

— Я не завдав їй шкоди, Джині. Усе було як уві сні. Думаєш, це справді був сон, Джині?

Правда шокує, мені не вистачає повітря. Від усього почутого я задихаюся.

Ми стоїмо в коридорі, і я бачу наше відображення в дзеркалі. Ми наче герої якогось фільму. Ґлен пригинається, і ми торкаємося одне одного головами. Він плаче в мене на плечі, а я, бліда як смерть, гладжу його по волоссю й заспокоюю. Але не хочу, щоб він припиняв плакати. Боюся тієї тиші, яка настане, коли він заспокоїться. У мене так багато запитань, але я не хочу знати на них відповіді.

Урешті Ґленові ридання стихають, і ми разом сідаємо на диван.

— Може, варто про все розповісти поліції? Сказати, що ти бачив її того дня? — питаю я.

Я мушу спитати про це вголос, інакше голова просто лусне. Ґлен увесь аж напружився.

— Вони скажуть, що це я викрав її та вбив. Джині. Але ж ти знаєш, що це неправда. Вони звинуватять мене, навіть якщо дізнаються, що я просто бачив її. Мене посадять. Не можна про це розповідати. Нікому.

Не можу промовити ані слова. Проте він має рацію. Якщо Боб Спаркс дізнається, що Ґлен бачив Беллу, цього буде достатньо, щоб його звинуватили в її викраденні.

Я досі не вірю, що Ґлен забрав дівчинку.

Він лише бачив її, от і все. Лише бачив. Він не скоїв нічого поганого.

Ґлен досі хлюпає носом, обличчя в нього червоне й мокре від сліз.

— Я все думаю: може, мені й справді все наснилося? Усе здавалося несправжнім. До того ж ти сама знаєш, що я ніколи не завдав би шкоди дитині, — каже він, і я киваю.

Так, думаю, що знаю, однак насправді я нічого не знаю про чоловіка, з яким жила всі ці роки. Він мені чужий. Та зараз ми близькі як ніколи. Він знає мене. Знає мою слабкість.

Він знає, що я хотіла б, аби він забрав її та привіз до нас додому.

Я знаю, що всі неприємності сталися через мою одержимість.

Заварюючи йому чай у кухні, я розумію, що він жодного разу не назвав Беллу на ім'я. Ніби її для нього не існує. Я беру валізу й повертаюся до спальні, щоб розпакувати речі. Глен у цей час лежить на дивані й дивиться футбол по телевізору. Наче все гаразд. Наче нічого не відбулося.

Ми більше не говоримо про Беллу. Глен дуже уважний до мене: увесь час каже, що кохає, перевіряє, чи все в мене гаразд. Перевіряє мене.

— Що зараз будеш робити, Джині? — щоразу він питає в мене по телефону.

Так і живемо.

Але Белла завжди з нами. Ми не говоримо про неї, не згадуємо її імені вголос. Ми живемо далі, а в мені розростається таємниця, штовхає серце та шлунок, змушує мене вивертати нутроці в туалеті, коли мій розум прокидається від сну і я згадую про дівчинку.

Це через мене його тягнуло до Белли. Він хотів знайти мені дитину. Цікаво, що я робила б, якби він привів її до мене додому? Я любила б її. Ось що. Просто любила б. Вона була б моєю.

Вона майже стала моєю.

Після всього, що трапилося, ми з Гленом усе ще спали в одному ліжку. Моя мама не могла в це повірити.

— Як ти можеш терпіти його поруч, Джин? Після всього, що він робив із тими жінками... і тим чоловіком?

Раніше ми з мамою ніколи не говорили про секс. Коли я ще ходила до школи, моя ліпша подруга розповіла мені про місячні та про те, звідки беруться діти. З мамою про таке говорити було нелегко. Це здавалося чимось непристойним. Гадаю, те, що газети активно

висвітлювали Гленове сексуальне життя, допомогло їй наважитися сказати про це вголос. Тепер, коли про нього знала вся країна, їй здавалося, що мова йде про якусь незнайому людину.

— Це було не насправді, мамо. Вони прикидалися, — сказала я, не дивлячись їй в очі. — Психолог сказала, що в усіх чоловіків є фантазії.

— У твого батька нема, — відрізала вона.

— У кожному разі, ми вирішили залишити це в минулому. Думаймо про майбутнє, мамо.

Вона подивилася на мене так, ніби хотіла сказати щось важливе, але не стала.

— Це твоє життя, Джин. Роби так, як вважаєш за потрібне.

— *Наше* життя, мамо. Наше з Гленом.

Глен сказав, мені слід узятися за пошуки роботи. Десь за межами нашого району.

Я відповіла, що боюся зустрітися з незнайомцями, але ми обидва погодилися, що мені потрібне якесь заняття. Подалі від дому.

Глен сказав, що все ще хоче розпочати власний бізнес. Але тепер уже не пов'язаний із перевезеннями. Щось в інтернеті. Якийсь сервіс.

— Так усі роблять, Джині. Це легкі гроші, а в мене є всі потрібні навички.

Я так багато хотіла йому сказати, але краще було промовчати. Наша спроба дивитися тільки в майбутнє протривала трохи більше місяця. Я влаштувалася на роботу — у п'ятницю та суботу працювала у великій перукарні в центрі міста. Достатньо великій, щоб залишатися непоміченою. Клієнтів було багато, і вони не дуже любили пхати свого носа в чужі справи. Перукарня була набагато краща за «Волосся сьогодні», у ній використовували дуже дорогі засоби для волосся. Було зрозуміло, що вони коштують шалених грошей, адже від них пахло мигдалем. У робочі дні я сідала на метро до Бонд-стрит, а решту шляху йшла пішки. Усе було добре, ліпше, ніж я думала.

Глен залишався вдома за комп'ютером і, за його словами, «будував імперію». Він купував і продавав запчастини для автомобілів на «eBay»^[30]. Нам постійно надходили нові пакунки. Коридор був увесь заставлений коробками, але добре, що Глен не сидів без діла. Я трохи йому допомагала, пакувала речі та відносила їх на пошту. Ми повернулися до звичайного життя.

Проте жоден із нас не міг відпустити минуле. Я далі думала про Беллу. Маленьку дівчинку, яка майже стала моєю. Ловлю себе на думці, що це мали бути ми. Вона мала бути з нами. Нашою крихіткою. Іноді я шкодую, що він не викрав її того злочасного дня.

Але Ґлен не думає про Беллу. Він не може забути про те, що його спіймали в пастку. Ця думка не залишає його ані на хвилину. Я часто бачу, як він сидить, про щось замислившись, накручує себе. Щоразу, коли по телевізору показують поліцію, він увесь закипає й каже, що вони зруйнували йому життя. Я намагалася вмовити чоловіка відпустити свій біль і дивитися в майбутнє, але він наче не чув мене.

Мабуть, він зателефонував Томові Пейну, бо якось уранці в четвер той прийшов до нас у гості, щоб поговорити про висунення позову на поліцію Гемпширу. Він сказав, що ми отримаємо компенсацію за те, крізь що Ґленові довелося пройти.

— Вони повинні це зробити. Через їхні витівки я кілька місяців просидів у тюрмі, — сказав Ґлен, і я пішла в кухню заварити нам чаю.

Коли я повернулася, вони нотували якісь розрахунки в Томовому великому жовтому блокноті. Ґлен завжди добре знався на цифрах. Він такий розумний. Коли вони завершили останні обчислення. Том сказав:

— Думаю, ви повинні отримати близько чверті мільйона.

Ґлен радісно скрикнув, наче виграв у лотерею. Я хотіла сказати, що нам не потрібні гроші. Що я не хочу цих брудних грошей. Але натомість просто посміхнулася, підійшла до них та взяла Ґлена за руку.

Це тривалий процес, але добре, що Ґлен відволікся від своїх нав'язливих думок. Більше ми не отримуємо пакунків від «eBay». Натомість Ґлен сидить у кухні з паперами, читає свідчення й щось із них викреслює, а інше, навпаки, підкреслює своїми новими різнокольоровими ручками, пробиває дірки в документах і вставляє їх у різні теки. Інколи він зачитує уривки мені вголос, щоб дізнатися, що я про них думаю.

— Негативний вплив судової справи та отримане внаслідок цього тавро ганьби призвели до того, що нині, виходячи з дому, містер Тейлор страждає від частих панічних атак.

— Це правда? — питаю я.

Не помічала за ним такого. Мабуть, вони відрізняються від тих, які бувають у моєї мами.

— Ну, у мене в голові паморочиться, — каже він. — Гадасш, вони вимагатимуть довідку від лікаря?

Ми рідко виходимо прогулятися. Тільки коли потрібно в магазин, а одного разу ми були в кіно. Зазвичай виходимо дуже рано й робимо покупки у великих, але непримітних супермаркетах, де не треба ні з ким розмовляти. Та Глена все одно впізнають. У цьому немає нічого дивного — його фотографії друкували в газетах щодня, поки тривав судовий процес, тож дівчата на касах знають, який він має вигляд. Я сказала, що можу піти сама, але він і чути про це не хоче. Чоловік не дозволить мені боротися з ними самотужки. Він бере мене за руку й хоробро веде за собою, а я тим часом тренуюся одним поглядом змушувати замовкнути тих, хто зважиться до нас заговорити.

Зі знайомими важче. Деякі з них, побачивши мене, переходять на протилежний бік вулиці, вдаючи, що не помічають мене. Інші про все розпитують. Я ловлю себе на тому, що знову і знову повторюю одне й те саме:

— З нами все гаразд. Ми були впевнені, що врешті-решт справедливість переможе — Глен ні в чому не винен. Тепер поліція мусить відповісти за свої дії.

Здебільшого люди радіють за нас, але не всі. Одна моя колишня клієнтка із салону сказала:

— Гм, але ж ми всі маємо за собою грішок, еге ж?

Я сказала їй, що рада була побачитися, але треба повертатися додому, щоб допомогти Глейові.

— Доведеться знову повернутися до суду, — якось, зібравши сили, кажу я йому, — розворушити старі рани. Не впевнена, що...

Глен встає й бере мене за плечі.

— Я знаю, що тобі складно, кохана, але тільки так я зможу повернути собі чесне ім'я. Тільки так люди дізнаються, що мені довелося пережити. Що нам довелося пережити.

Я бачу сенс у його словах і намагаюся бути корисною під час підготовки свідчень: згадую дати та жахливі випадки зустрічей із людьми на вулицях.

— Пам'ятаєш того хлопця в кінотеатрі? Він сказав, що не хоче перебувати в одному приміщенні з педофілом. Він викрикнув це та

вказав на тебе пальцем.

Звісно, Глен пам'ятає той випадок. Охороні довелося вивести нас із зали № 2 «заради нашої безпеки», як сказав менеджер.

— Що сталося з Беллою? — не вгамовувався хлопець, поки супутниця намагалася змусити його сісти.

Я хотіла щось відповісти — що мій чоловік ні в чому не винний, — але Глен учепився мені в руку й сказав:

— Не треба, Джин. Буде тільки гірше. Він просто псих.

Глен не любить згадувати про той випадок, але записує все до своїх письмових свідчень.

— Дякую, любя, — каже він.

Поліція вперто відмовляється відшкодувати збитки. Том каже, що вони мусять так робити, адже кошти, які доведеться виплачувати, належать платникам податків. Я вдягаюся до суду, а Глен уже готовий виходити, у гарному костюмі та взутті, проте раптом телефонує Том.

— Усе скінчено, Джині, — кричить мені Глен на другий поверх. — Вони виплатили компенсацію. Чверть мільйона.

Газети та Дон Елліотт уже назвали ці гроші кривавими, заробленими на її нещасній дівчинці. Репортери знову стали писати жахливі речі про Глена й підстерігати нас біля будинку. Я хочу прокричати: «Я ж тобі казала!» — але який у цьому сенс?

Глен знову замикається в собі, а я звільняюся з роботи, перш ніж мене попросять піти.

Ми повертаємося туди, звідки все починалося.

Розділ 29

Понеділок, 21 липня 2008 року

Детектив

Після поразки в суді Боб Спаркс зажурився. А ще він був злий. Злий у першу чергу на себе. Він дозволив собі спокуситися цією жахливою стратегією.

Про що він думав? Проходячи повз відчинені двері на верхньому поверсі, Спаркс почув, як один зі старших офіцерів назвав його «мисливцем за славою». Детектива аж пересмикнуло. Він був певен, що робить це заради Белли, однак що, як він думав лише про себе?

— У всякому разі здобув я зовсім не славу, — сказав собі Спаркс.

За п'ять місяців після закінчення судового процесу нарешті з'явився рапорт, написаний сухою мовою, як і належить таким документам. У ньому йшлося про те, що рішення використати агента під прикриттям із метою заволодіти свідченнями проти підозрюваного було ухвалено «на підставі експертного висновку, а також змістовної консультації зі старшими офіцерами. Однак стратегія виявилася недосконалою через відсутність належного нагляду та контролю за діями менш досвідченого офіцера».

— Ми облажались, — повідомив він Ейлін по телефону після короткої розмови з начальником поліції.

Наступного дня його ім'я з'явилося в ганебних статтях. Спаркса та його начальників називали «першокласними копами», які «провалили справу» Белли. Державні діячі та просто невдоволені зі шпальт газет закликали «покарати винних». Поки ЗМІ й далі сипали штампами, Спаркс старався не висовуватися та вже став готуватися до життя у відставці.

Ейлін майже зраділа від думки, що її чоловік може піти з поліції. Вона запропонувала йому влаштуватися в службу безпеки якоїсь великої компанії. «Тобто знайти порядну роботу», — подумав Спаркс. Діти дуже його підтримували: телефонували мало не щодня, щоб підбадьорити й розказати, що в них нового, аби таким чином змусити його всміхнутися. Але він не знав, що чекає на нього далі.

Детектив знову став бігати. Згадав, яку розрядку давало йому це заняття, коли він був молодим татом. Принаймні на годину в його голові не залишалось нічого, окрім розміреного стукоту підшов, що торкаються землі. Але цього разу він повернувся додому блідий і спітнілий. Спарксові було вже п'ятдесят, і коліна нестерпно боліли. Ейлін сказала, що він має зупинитися: через біг йому ставало гірше. Але причина була не тільки в цьому.

Зрештою його дисциплінарне слухання минуло цивілізовано, запитання ставили суворо, але ввічливо. Усі відповіді були відомі наперед, але треба було дотриматися формальностей. В очікуванні результатів слухання Спаркса тимчасово усунули від справ. Дзвінок представника профспілки застав його ще в піжамі. У поліції вирішили звалити провину на вище керівництво. Детективові винесуть догану, але звільняти не стануть. Спарк не знав, радіти йому чи плакати.

Ейлін розплакалася й міцно його обійняла.

— Ох, Бобе, усе нарешті скінчилося, — мовила дружина. — Дякувати Богові, їм вистачило здорового глузду.

Наступного дня він повернувся до роботи та став уже до інших обов'язків.

— Для нас усіх це чудова можливість почати все спочатку, — сказала старший детектив Хлоя Веллінгтон, яка посіла місце Брейкспіра після того, як його розжалували. У них було щось на кшталт виховної бесіди.

— Я знаю, що спокуса велика, але залиште Глена Тейлора на когось іншого. Вам не можна повертатися до цієї справи, особливо тепер, коли навколо неї здійнялося стільки шуму. Інакше здаватиметься, ніби ми поставили собі за мету посадити Тейлора, незалежно від того, винен він чи ні, а це може викликати сумнів щодо неупередженості подальших свідчень.

Спарк кивнув, погоджуючись. Він дуже переконливо розповідав про нові справи, які вже лежать у нього на столі, плани витрат і списки чергувань та ділився офісними плітками. Але, коли він повернувся до свого кабінету, Глен Тейлор стояв першим номером у його списку завдань. Точніше, він був єдиним у цьому списку.

Меттьюз уже чекав на детектива, і вони зачинили двері, щоб обговорити подальший план дій.

— За нами спостерігатимуть, босе, щоб запевнитися, що ми тримаємося якнайдалі від Тейлора. З Бейзінгстока запросили старшого детектива, який вестиме справу Белли Елліотт. Це жінка, але вона славно дівчина. Джуд Даунінг. Ви її знаєте?

Того ж вечора детектив Джуд Даунінг постукала у двері Спарксового кабінету й запросила його на каву. Вони пішли в кафе неподалік.

— Їдальня трохи схожа на ведмежу яму, — сказала вона. — Випиймо краще лате.

Худа й руда, вона сіла напроти нього й стала чекати, поки детектив заговорить перший.

— Він досі на свободі, Джуд, — нарешті сказав Спаркс.

— А що з Беллою?

— Не знаю. Вона мов примара постійно мене переслідує.

— Це означає, що дівчинка мертва? — запитала вона, і Спаркс не знав, що відповісти. Як полісмен він розумів, що Белла померла, але все одно не міг її відпустити.

У дні, коли новин було небагато, Дон усе ще запрошували дати інтерв'ю. Її дитяче обличчя з осудом дивилося зі шпальт газет. Спаркс так і телефонував їй мало не щотижня.

— Новин немає, Дон, я просто дзвоню спитати, чи все у вас гаразд, — казав він. — Як справи?

І вона про все розповідала: як завдяки кампанії «Знайдіть Беллу» зустріла чоловіка й закохалася в нього і як їй вдається жити далі.

— У цьому шлюбі нас троє, — якось сказала Ейлін і засміялася сухо та вимушено, так, як вона завжди сміялася, коли хотіла, щоб він відчув себе винним. Спаркс нічого не відповів, але більше не згадував вдома про справу та пообіцяв дофарбувати стіни в спальні.

Джуд Даунінг заприсяглася ретельно вивчити свідчення на випадок, якщо раптом щось виявиться випущеним з уваги.

— Таке трапляється з кожним, Бобе. Коли так довго працюєш над однією справою, око замилується. Я тебе не критикую, це просто факт.

Спаркс увесь час дивився на свою каву з пінкою, що була присипана шоколадною крихтою у формі серця.

— Твоя правда, Джуд. Потрібен свіжий погляд, але я можу тобі допомогти.

— Бобе, найкраще, що ти нині можеш зробити, — це не заважати. Не ображайся, але слід розпочати все з нуля й простежити, куди приведуть нас власні зачіпки.

— Добре. Дякую за каву. Нам час повертатися.

Пізніше Ейлін наливала пиво й уважно слухала чоловіка, поки той гнівався.

— Дозволь їй самій дати всьому раду, інакше заробиш собі виразку. Виконуй дихальні вправи, які прописав тобі лікар.

Він ковтнув пива та спробував відпустити думки, але не міг позбутися відчуття, ніби дозволяє їм вислизнути.

Спарк намагався з головою поринути в нові справи, але йому це вдавалося тільки для годиться. Місяць по тому Іен Меттьюз оголосив, що переходить до іншого поліцейного підрозділу.

— Мені потрібно щось змінити в житті, — сказав він. — І не тільки мені.

Прощальна вечірка Іена Меттьюза відбулася в класичному форматі. Бувальці підготували промову, а пізніше, заправившись алкоголем, присутні стали травити жахливі анекдоти та зі сльозами на очах згадувати всі справи, які вони розкрили разом.

— Це кінець епохи, Іене, — сказав Спарк, звільнившись від хмільних обіймів сержанта Меттьюза. — Ти був молодчиною.

«Що ж, я останній, хто залишився», — подумав Спарк. Якщо не рахувати Глена Тейлора.

На місце Меттьюза прибула новий сержант — надзвичайно розумна тридцятип'ятирічна дівчина.

— Жінка, Бобе, — поправила його Ейлін. — Дівчата в'яжуть хвостики на голові.

Сержант не носила хвостиків. Вона збирала блискаве каштанове волосся в тугий вузол. Тонкі волоски так натягувалися на скронях, що на її шкірі з'являлися зморшки. Це була міцна молода жінка з науковим ступенем, і в неї все розплановано заздалегідь, зокрема й кар'єрний шлях, тому вона була впевнена у своєму успіху.

Сержанта кримінальної поліції Зару Селмонд («Мабуть, її мама була небайдужа до всього величного», — подумав Спарк) перевели з Вайсу. «Щоб полегшити вам життя», — сказала вона одразу й узялася до діла.

Нові справи наче хвилі накочували й відходили через двері його кабінету: смерть підлітка від передозування наркотиками, серія серйозних пограбувань, різанина в нічному клубі. Детектив пробивався крізь них, але ніщо не могло відвернути його уваги від чоловіка, з яким він ділив свій кабінет. На фото Глен Тейлор стояв на сходах перед Олд-Бейлі та посміхався, наче мавпа, осяяний заходом сонця. Спаркс потайки вивчав усі поліційні рапорти, які з'явилися вже після викрадення Белли, і, поступово стираючи фарбу з літер на клавіатурі, як мантру повторював: «Він десь тут».

У їдальні до Спаркса дійшли чутки, що Лі Чемберза викликали до суду для повторного перегляду справи. Він відсидів три місяці за непристойне оголення, утратив роботу й був змушений поїхати з міста, але гонору не позбувся.

Чемберз заперечував свою провину, але погодився в обмін на припинення судового переслідування надати суду інформацію про свою порнодіяльність, включно з годинами роботи та списком постійних клієнтів.

«Краще за ним спостерігати», — озвучила вердикт нова команда, проте вони й самі не вірили, що це той, хто їм потрібен. Чемберз їх більше не цікавив, але отримана від нього інформація відкрила новий напрямок у пошуку станції технічного обслуговування, а записи камер спостереження нарешті допомогли викрити кілька Чемберзових клієнтів. Спаркс чекав, чи не впізнають серед них і Глена Тейлора.

— Ні, сер, — сказала йому Селмонд, — але ми ще не продивилися інші записи.

Пошуки тривали.

Цікаво було спостерігати за їхньою роботою збоку. Спаркс наче дивився виставу про власне розслідування, у якому детективів грають актори.

— Я ніби в театрі, — сказав він Кейт по телефону.

— І хто грає тебе? Роберт де Ніро? Ой, ні, стривай, я забула — Гелен Міррен!^[31] — засміялася вона.

Проте, сидячи на краєчку стільця в глядацькій залі, замість того щоб бути у вирі подій, Спаркс дістав змогу побачити ситуацію під іншим кутом. Він міг спостерігати за полюванням, як Бог з небес, і з часом став помічати прогалини та помилкові припущення.

— Ми занадто швидко зосередилися на Тейлорі, — сказав він сержантові Селмонд.

Йому коштувало великих зусиль визнати власну помилку навіть перед самим собою, але він мусив так вчинити.

— Повернімося в той день, коли зникла Белла. Спокійно й розважливо.

Не розповідаючи нікому про свої наміри, вони заходилися відбудовувати події другого жовтня дві тисячі шостого року від тієї миті, коли дитина прокинулася. Розмістили свої схеми у випорожненій на швидку руку металевій шафці, що стояла в кутку Спарксового кабінету.

— Справжній витвір мистецтва, — пожартувала Селмонд. — Якщо додамо трохи кольорового паперу — точно отримаємо значок «Блю Пітер»^[32].

Вона хотіла розписати хронологію подій на комп'ютері, але Спаркс боявся, що так їх застукають.

— Таким чином ми зможемо швидко її знищити, не залишивши слідів, якщо буде потрібно.

Коли Селмонд запропонувала свою допомогу, він вагався, чи погоджуватися. Вона не підколювала його, як Меттьюз. Спаркс сумував за близькими товариськими стосунками та взаємними жартами, але вважав недоречним поводитися так із жінкою. Стосунки між чоловіком та жінкою скоріше мають бути кокетливі, ніж товариські. У всякому разі він не забув огидних, заправлених кетчупом сандвічів із ковбасою, які так любив Меттьюз, і те, як внаслідок цієї любові живіт сержанта став виглядати з-під сорочки, що більше не застібалася на всі гудзики.

Сержант Селмонд була дуже кмітлива, але Спаркс погано її знав і тому не був певен, що їй можна довіряти. Однак він мусив. Він потребував її холодного розуму, щоб більше не впадати в дитинство.

За словами Дон, Белла прокинулася о сьомій п'ятнадцять ранку. Трохи пізніше, ніж звичайно, через те що напередодні пізно заснула.

— Чому вона пізно лягла в ліжко? — запитала Селмонд.

Сержант проглянула свідчення Дон у пошуках відповіді.

— Вони ходили в Макдональдз, а дорогою додому довелося довго чекати на автобус, — відповів Спаркс.

— Чому вона вирішила побалувати доньку? — запитала Селмонд.
— Її день народження аж у квітні. Мені здавалося, у Дон погано з грошима. У неї на кредитці всього близько п'яти сотень фунтів, і сусідка сказала, що жінка рідко ходить кудись відпочивати.

— Судячи із цих документів, ми її про це не питали, — відповів Спаркс.

Селмонд додала пункт до свого списку.

«Ця дівчина любить складати списки, — подумав Спаркс. — Тобто жінка. Вибачте».

— Потім вона купила їй цукерок у газетній крамниці. Гм, знову ласощі. Цікаво, що в них за свято таке було?

Селмонд написала «СМАРТІЗ» на чистому аркуші й приклеїла його на шафку.

Вони сіли за стіл детектива одне проти одного, Селмонд розташувалася в кріслі начальника. Перед ними лежала копія головного архіву — Меттьюзів прощальний подарунок. Раптом Спарксові здалося, що він на допиті, але його новий сержант стала зачитувати вголос запитання, на які наразі не було відповіді, і він швидко опанував себе.

— У Дон з'явився новий хлопець? Що відомо про того Метта, від якого вона завагітніла? Ми з ним зв'язувалися?

Дірки в розслідуванні ставали все помітніші, і Спаркс відчував свою провину.

— Візьмімося за це просто зараз, — швидко проказала Селмонд, щойно помітила, як над її начальником стала збиратися чорна хмара.

У свідоцтві про народження Белли не було вказано імені батька: Дон була неодружена, тож не мала права вписати ім'я батька, якщо він відсутній під час реєстрації, але вона розказала поліції, що його звать Метт Байт, він живе десь поблизу Бірмінгема та працює в аптеці.

— У нього ніколи не поставало питання, де дістати віагру, — сказала сержант Спарксові.

Свого часу їм не вдалося знайти в Бірмінгемі Меттью Вайта, який відповідав би опису, а потім з'явився Глен Тейлор, і всіх інших відклали набезрік.

— Можливо, Метт — це несправжнє ім'я. Цікаво, чи назався він іншою людиною? Жонаті чоловіки часто так роблять — таким чином

вони захищають себе від несподіваних дзвінків та зустрічей, особливо коли все вже скінчено, — розмірковувала Селмонд.

Сержант справлялася з новим розслідуванням, не відволікаючись від основної роботи. Легкість і вправність, з якими їй це вдавалося, заспокоювали Спаркса та змушували почуватися трохи неповноцінним. Вона вміла за лічені хвилини з'являтися та зникати з його кабінету з правильним документом, відповіддю на запитання та узгодженим планом дій, лише трохи відвертаючи детектива від думок.

Він починав вірити в те, що вони знайдуть нову зачіпку. Але через цю надію відтягався, робився нерозважливим та втрачав пильність. Їхнє паралельне розслідування неодмінно мали викрити.

Спаркс вийшов зателефонувати й залишив двері в кабінет трохи прочиненими, коли детектив Даунінг без стуку зазирнула всередину. Вона так і не запросила його на сандвічі. Замість цього перед її очима постала альтернативна справа Белли Елліотт, схожа на те, що зазвичай знаходять у лігві серійного вбивці.

— Джуд, це просто матеріали, які залишилися в мене після тієї справи, — пояснив він, відчувши на собі жорсткий погляд колеги. Спаркс сам розумів, що його брехня звучить непереконливо, катастрофи було не уникнути.

Чомусь співчуття є набагато гіршим за гнівну тираду.

— Тобі потрібен відпочинок, Бобе, — твердо сказав йому старший суперінтендант Паркер під час офіційної бесіди наступного дня. — І допомога. Ми рекомендували б тобі отримати психологічну консультацію. Ми знаємо хороших спеціалістів.

Спаркс ледь стримував сміх. Він узяв роздрукований список імен і двотижневий відгул. Уже з машини він зателефонував Селмонд.

— Не повертайся до справи, Селмонд. Вони знають, що ти не з'їхала з глузду, тож наступного разу вже не будуть такими добрими. Доведеться залишити все новій команді.

— Зрозуміла, — коротко відповіла вона.

«Вочевидь, поряд з нею є хтось із начальства», — подумав Спаркс.

— Зателефонуй мені, коли зможеш говорити, — сказав він.

Розділ 30

Вівторок, 16 вересня 2008 року

Мати

Дон добре постаралася, щоб дати собі лад. Вона купила дорогий піджак, вдягла нові колготи, спідницю та взула туфлі на підборах. Редактор ладен був носити її на руках. Він зустрів жінку біля ліфта й провів через відділ новин на очах у всіх репортерів. Вони посміхалися та кивали головами, виглядаючи з-за моніторів, а чоловік, який був присутній на всіх судових засіданнях, поклав слухавку й підійшов, щоб потиснути їй руку.

Секретар редактора, надзвичайно елегантна жінка із зачіскою та макіяжем, як у моделі з обкладинки журналу, провела їх до святої святих — особистого кабінету редактора, а потім запитала, чи бажають вони чаю або кави.

— Чаю, будь ласка. Без цукру.

Коли принесли чай, світська бесіда скінчилася. Редактор був дуже зайнятою персоною.

— Що ж, Дон, поговорімо про нашу кампанію, яка має за мету притягнути Глена Тейлора до відповідальності. Для того щоб її запустити, нам знадобиться велике інтерв'ю з вами. Треба подати інформацію під новим кутом.

Дон Елліотт чудово розуміла, чого хоче редактор. Майже за два роки постійної уваги з боку журналістів вона добре їх вивчила. «Новий кут» означав більше місця на першій шпальті, додаткові інтерв'ю для інших газет, журналів, участь у ранкових шоу та передачах на «Радіо 5» та в «Годині жінки». Це було ясно, як божий день. Виснажливо, але жінка мала це зробити, адже більшість часу вона була впевнена й глибоко в серці дійсно знала, що її крихітка досі жива. Та інколи їй залишалося тільки вірити в це.

Однак, сидячи на поролоновому кубі небесно-блакитного кольору — так декоратор спробував хоч трохи оживити простір — у заспокійливій прохолоді офісу, Дон також розуміла, що в газеті хотіли, щоб вона вперше публічно заявила, що Беллу вбили. Редакторові

потрібен був «першокласний матеріал», щоб розпочати журналістське розслідування стосовно Глена Тейлора.

— Я не казатиму, що Белла мертва, — сказала мати. — Тому що це неправда.

Марк Перрі кивнув, скорчивши гримасу фальшивого співчуття, і тиснув далі:

— Послухайте, Дон, я чудово вас розумію, але складно звинуватити когось у вбивстві, якщо жертва жива. Я знаю, що це важко визнати, але поліція вважає, що Белла померла, чи не так?

— Боб Спаркс так не думає, — відповіла вона.

— Думає, Дон. Усі так думають.

Нависла тиша, під час якої Дон вирішувала, як їй вчинити: погодитися чи намагатися впоратися власними силами. Зранку того самого дня вона говорила з піар-менеджером, який безкоштовно надає свої послуги компанії з пошуку Белли, і той попередив, що вона зіткнеться з «вибором Софі»^[33].

— Щойно ви визнаєте, що Белла мертва, дороги назад уже не буде, і небезпека полягає в тому, що її пошуки можуть припинити.

Вона не могла дозволити цьому статися.

— Думаю, ми маємо залишити це питання відкритим, — сказала Дон.

— Краще будемо далі звинувачувати його у викраденні, адже, коли я її знайду, ви не захочете бути тією газетою, яка писала, що Белли вже нема, чи не так? Усі скажуть, що ви завадили її пошукам.

Перрі пішов до свого робочого місця й повернувся, тримаючи один із численних аркушів формату А3, якими було завалено його стіл. Потім він переставив тацю з чаєм на інший куб і поклав аркуш на столик. То був макет першої шпальти — один із кількох, що їх намалювали спеціально для ексклюзивного номера «Геральд». На сторінці не було нічого, окрім семи промовистих слів: «ОСЬ ЧОЛОВІК, ЯКИЙ ВИКРАВ БЕЛЛУ», а також фотографії Глена Тейлора.

Перрі більше подобався заголовок «УБИВЦЯ!», але він іще з'явиться свого часу, коли вони спіймають покидька.

— Що ви скажете на це? — запитав він.

Дон узяла в руки аркуш і стала роздивлятися його як професіонал.

Коли все тільки починалося, їй важко було дивитися на Тейлорове обличчя поряд із личком її дитини в газетах, але вона примушувала себе до цього. Дон дивилася йому в очі й шукала в них відблиск провини; дивилася на його губи, намагаючись побачити слабкість або хіть. Але нічого не знаходила.

Він скидався на звичайного чоловіка, який міг сидіти поруч в автобусі чи стояти в черзі в супермаркеті. Вона замислилася, чи не було так насправді. Може, тому він обрав саме її дитину?

Вона питала себе про це щохвилини. Белла постійно приходила їй у снах, але цей образ завжди був недосяжним. Дон або не могла поворухнутися, або бігла щодуху, але все одно залишалася на місці, а прокинувшись — наче вперше усвідомлювала, що її донька зникла.

На початку Дон так переповнювали почуття безсилля та безпорадності, що вона випадала з життя. Та врешті, коли жінка перестала вживати седативні препарати, мама вмовила її розібратися з повсякденними справами, щоб відвернутися від думок.

— Тобі треба щодня вставати з ліжка, вдягатися й щось робити, Дон. Навіть щось незначне.

Те саме мати радила, коли народилася Белла і Дон страждала від недосипання та криків дитини, яка плакала від колькок.

Тож вона вставала, одягалася, потім ішла стежкою до воріт і зупинялася, щоб подивитися на світ довкруги, як це робила Белла.

Кампанія «Знайдіть Беллу» почалася, коли Дон написала щось про доньку чи про свої почуття на сторінці «Фейсбуку». Реакція людей була подібна до гігантської хвилі, яка спочатку накрила її, а потім підхопила й не дала потонути. Дон отримала тисячі, а згодом і сотні тисяч друзів та лайків від матерів та батьків з усього світу. Це допомогло їй відвернутися, і коли жінці стали писати люди з грошима, які пропонували свою допомогу в пошуках її маленької дівчинки, вона погодилася.

Боб Спаркс зізнався, що діяльність кампанії «Знайдіть Беллу» викликає в нього остереження, але додав, що все гаразд, поки вона не відволікає його команду від головного завдання.

— Як знати, — сказав їй детектив, — можливо, завдяки кампанії тим, хто з якихось причин приховує інформацію, стане соромно й вони розкажуть, що їм відомо.

— Кейт розсердиться, коли дізнається, що я погодилася дати інтерв'ю для «Геральд», її «затятого ворога», — сказала собі Дон, коли вперше отримала від них пропозицію. — Проте вони запропонували більше. Вона мене зрозуміє.

Правду кажучи, Дон хотілося, щоб саме Кейт і Террі розповіли її історію, але «Дейлі пост» змарнували свій шанс.

Це було важко, адже за кілька місяців вони з Кейт дуже зблизилися. Чи не щотижня розмовляли по телефону й час від часу зустрічалися, щоб пообідати разом та попліткувати. Інколи газета надсилала машину, щоб відвезти Дон на день у Лондон. Повернувшись додому, вона насамперед розповідала про все Кейт.

Але останнім часом «Пост» перестали писати про справу Белли.

— Я вже набридла вашій газеті? — спитала мати в Кейт під час їхньої останньої зустрічі, коли не вийшло друком її інтерв'ю.

— Не кажи дурниць, — відповіла репортерка. — Просто тепер з'явилося багато інших новин.

Але Кейт так і не подивилася їй в очі.

Дон уже не була тією розгубленою дівчиною, яка не вставала з дивана. Вона все розуміла.

Тож, коли «Геральд» запропонували їй розпочати кампанію, щоб притягнути Тейлора до відповідальності, а також щедрю пожертву фондіві «Знайти Беллу», вона погодилася.

Дон зателефонувала Кейт, щоб розповісти про своє рішення, — вона мусила це зробити. Репортерку охопив жах.

— Господи, Дон, ти серйозно? Ти ще нічого не підписувала?

— Ні, я зустрічаюся з ними сьогодні.

— Добре. Мені потрібно двадцять хвилин.

— Ну...

— Будь ласка, Дон.

Коли репортерка передзвонила, Дон одразу зрозуміла, що Кейт повернулася з пустими руками.

— Вибач, Дон. Вони не погоджуються. Думають, що звинувачувати Тейлора занадто ризиковано. І вони мають рацію. Це небезпечний задум, який може обернутися проти тебе. Не роби цього.

Дон зітхнула.

— Мені теж шкода, Кейт. Ти ж знаєш, нічого особистого, ти завжди добре до мене ставилася, але я не можу все покинути лише

через те, що одна газета втратила до мене інтерес. Маю йти, інакше запізнюся. До побачення.

І ось вона продивлялася контракт і перевіряла підпункти, щоб не проминути лазівки. Її адвокат уже прочитав документ, але порадив проглянути його ще раз «на випадок, якщо вони дописали щось нове».

Марк Перрі спостерігав за нею, схвально киваючи щоразу, як вона щось говорила, і широко посміхнувся, коли вона поставила підпис і дату на документі.

— Добре, тоді почнімо, — сказав він, підіймаючись із місця, і провів Дон до виходу з кабінету, щоб передати в руки журналістові, котрий мав узяти в неї «Велике Інтерв'ю».

Усі були переконані, що суд винесе Глейові Тейлору вирок «винен», тому в редакції вже лежала готова стаття на кілька тисяч слів. Перед судовим засіданням вони взяли інтерв'ю в колишніх колег із банку та служби доставки, зібрали брудні байки жінок, які листувалися з ним у чатах, та за допомогою своєї людини в поліції дістали дитяче порно з внутрішньої наради, яка не підлягала розголошенню. Вони також підкупили сусідку Тейлорів, яка продала їм ексклюзивні фото збоченця з її дітьми, серед них була й маленька білява дівчинка.

Сусідка розповіла, що бачила, як він спостерігає за дітьми з вікна, і забила хвіртку між їхніми будинками.

Тепер нічого із цього не минеться дурно.

— Назва «Убивця» їй не подобається, але попри це ми маємо чудовий початок, — сказав Марк Перрі своєму заступникові, повісивши піджак на спинку стільця та засукавши рукава. — Попрацюймо над передмовою. І поклич до мене юристів. Наразі рано говорити про Вормвуд-Скрабз^[34].

У «Геральд» надрукували історію на перших п'яти сторінках: у ній вони закликали притягнути Глена Тейлора до відповідальності та вимагали міністра внутрішніх справ призначити новий судовий розгляд.

Це була журналістика у своєму найпотужнішому прояві — провокаційна, така, що молотком вбиває свої думки в голови, і реакція читачів не забарилася. Розділ коментарів на веб-сайті був сповнений бездумних, розлютованих грубих слів та закликів повернути смертну кару.

— Звичайні психи, — підсумував редактор новин під час ранкової наради. — Але в незвичайно великій кількості.

— Маймо хоч трохи поваги до наших читачів, — сказав редактор, і всі засміялися. — Так, які в нас плани на сьогодні?

Розділ 31

Середа, 17 вересня 2008 року

Репортерка

Кейт Вотерс, палаючи гнівом, сиділа над своїм сніданком і гортала сторінки «Геральд».

— Ми могли це опублікувати, — казала вона кожному, хто ладен був її слухати.

У протилежній частині офісу Террі Дікон чув її, але й далі друкував список новин. Вона залишила свої грінки з медом і підійшла до нього.

— Ми могли це опублікувати, — повторила репортерка, нависаючи над ним.

— Звісно могли, Кейт, але вона хотіла забагато грошей, а в нас і так уже є три великих інтерв'ю з нею.

Він відсунув стілець із таким обличчям, наче йому боляче.

— Ну правда, що нового вона могла нам розказати? Так, було б добре мати ту фотографію із сусідською дівчинкою, але ж інтерв'ю із шльондрами в інтернеті та дитяче порно не так складно дістати.

— Не в тім річ, Террі. «Геральд» тепер стала офіційною газетою, що висвітлює справу Белли Елліотт. Якщо вони доб'ються повторного слухання й Глена Тейлора визнають винним, у «Геральд» зможуть заявити, що це вони передали викрадача Белли до рук правосуддя. А де будемо ми? Стоятимемо осторонь і смоктатимемо палець?

— Тоді знайди кращий сюжет, Кейт, — сказав головний редактор, який непомітно підійшов до них ззаду. — Не марнуй свого часу на відпрацьований матеріал. У мене зараз нарада з маркетингу, але ми обов'язково поговоримо про це пізніше.

— Добре, Саймоне, — відповіла Кейт його спині, коли він уже йшов геть.

— Нічого собі! Сам головний викликав тебе до свого кабінету! — засміявся Террі, коли був упевнений, що бос його не почує.

Кейт повернулася до свого столу та холодних грінок і взялася за пошуки невловимого кращого сюжету.

За звичайних обставин вона просто зателефонувала б Дон Елліотт або Бобові Спарксу, але варіанти швидко закінчувалися. Дон перекочувала в інший табір, а Боб якось загадково зник із радарів — вони не бачилися вже кілька тижнів. Репортерка чула від знайомого детектива, що в Спаркса проблеми через втручання в повторне розслідування справи Белли, а його телефон був постійно відімкнений.

Вона спробувала зателефонувати йому ще раз і про себе дуже зраділа, коли почула гудки.

— Привіт, Бобе, — мовила вона, коли Спаркс нарешті підняв слухавку. — Як справи? Ти вже повернувся до праці? Гадаю, ти бачив свіжий номер «Геральд».

— Привіт, Кейт. Так, бачив. Це досить сміливий крок, зважаючи на судовий вирок. Сподіваюся, у них є хороші юристи. До речі, радий тебе чути. У мене все гаразд. Трохи відпочив, але вже повертаюся до роботи. Я в місті, працюю з Лондонською поліцією. Підчищаю тут деякі хвости. Власне кажучи, недалеко від тебе.

— У такому разі, що робитимеш під час обіду?

Він сидів у дорогому, крихітному французькому ресторанчику, коли з'явилася вона — у темному костюмі, чорна мов хмара. Цілковита протилежність білим скатертинам закладу.

— Бобе, маєш гарний вигляд, — збрехала Кейт. — Вибач, що запізнилася. Затори на дорогах.

Він підвівся та простягнув їй руку через стіл.

— Я сам щойно приїхав.

Вони притихли й знову заговорили тільки тоді, коли офіціант приніс меню, запропонував страви й воду, узяв замовлення та налив їм вина. Нарешті, коли перед ними стояли однакові тарілки з magret de canard^[35], Кейт перейшла до серйозної розмови.

— Я хочу допомогти, Бобе, — сказала вона, беручи в руку виделку. — Має бути такий напрям розслідування, який ми можемо перевірити ще раз.

Він мовчки нарізав шматок рожевого м'яса. Вона чекала.

— Послухай, Кейт, ми помилилися. Тепер уже нічого не вдієш. Подивимося, до чого приведе кампанія «Геральд». Гадаєш, він подасть на них до суду?

— Судитися за наклеп досить ризиковано, — відповіла репортерка. — Я пройшла через це. Якщо він наважиться, йому доведеться давати показання як свідкові. Не впевнена, що йому захочеться це робити.

— Він розумна людина, Кейт, хитра. — Спаркс катав хліб у пальцях, поки той не перетворювався на кульку. — Я вже ні в чому не впевнений.

— Заради Бога, Бобе, ти ж крутий коп! Як ти можеш ось так просто здатися?

Він підвів голову й подивися на Кейт.

— Пробач, не думала, що це прозвучить так різко. Мені просто не подобається бачити тебе в такому стані, — сказала вона.

Під час затишшя, поки вони пили вино, Кейт проклінала себе за нетерплячість. «Дай бідоласі спокій», — говорила собі жінка.

Але не могла. Це було не в її натурі.

— Тож чим ви займалися сьогодні з Лондонською поліцією?

— Як я вже казав, підчищаємо хвости. Треба владнати деякі питання, що тягнуться після кількох спільних розслідувань — викрадення автомобілів і таке інше. Правду кажучи, залишилося дещо стосовно справи Белли. З тих часів, коли ми вперше арештували Глена Тейлора.

— Щось цікаве? — запитала вона.

— Та ні, не дуже. Лондонська поліція вирішила переконатися, що другий водій із «Квік делівері» був удома, поки ми їхали із Саутгемптона.

— Другий водій?

— Того дня в Гемпширі було два водії — ти це знаєш.

Вона не знала або не пам'ятала.

— Другий — тип на ім'я Майк Дунан. Він перший, до кого ми навідалися. Можливо, про нього в той час просто не згадували. Так чи інакше цей Дунан увесь скрючений, адже в нього розсипається хребет — він ледве ходить, — але ми не знайшли нічого підозрілого.

— Ви його допитали?

— Так. Це він розповів, що того дня Тейлор також працював у тому районі. Якби не він, не впевнений, що ми взагалі дізналися б про це. Тейлор погодився відвезти вантаж не з неволі, а з приязні. Тож офіційних записів про цей рейс немає. Нова команда, що тепер веде

справу Белли, теж зустрічалася з ним. Однак, судячи з усього, нічого нового вони не дізналися.

Кейт вибачилася й відійшла до вбиральні, там вона записала ім'я та швидко зателефонувала своєму колезі, щоб той знайшов адресу Дунана. На потім.

Коли вона повернулася за стіл, детектив ховав кредитну картку назад у гаманець.

— Бобе, це ж я тебе запросила, — сказала репортерка.

Він тільки відмахнувся й усміхнувся.

— На здоров'я. Радий був тебе бачити, Кейт. Дякую за запальну промову.

«Що ж, я це заслужила», — думала Кейт, поки вони виходили з ресторану. Уже на вулиці він знову потиснув їй руку, і вони повернулися кожен до своєї роботи.

Коли Кейт ловила таксі, телефон завібрував, і вона замахала таксистові, щоб той не зупинявся.

— Якщо вірити списку виборців, у Пекгемі живе якийсь Майк Дунан. Я надішлю тобі СМС з адресою та іменами сусідів, — повідомив її знайомий із кримінальної хроніки.

— Ти просто золото, дякую! — сказала репортерка, зупиняючи інше таксі. Її телефон майже одразу знову задзвонив.

— Кейт, де ти, в біса, є? Ми дістали тобі інтерв'ю з колишньою дружиною того футболіста. Це недалеко від Лідса, тож сідай на наступний поїзд. Я надішлю всю доконечну інформацію тобі на пошту. Зателефонуй, коли будеш на станції.

Розділ 32

Середа, 17 вересня 2008 року

Вдова

Сьогодні хтось підсунув мені «Геральд» під двері — Глена знову звинувачують усіма сторонами, тож він одразу жбурнув газету в смітник. Я дістала її та заховала за відбілювачем під раковину, щоб потім прочитати. Ми знали, що тепер нас очікує. Учора приходили люди з «Геральд», тарабанили у двері, викрикували питання та просунули кілька записок в отвір для пошти. Вони сказали, що вимагатимуть перегляду справи й справедливості для Белли.

— А як щодо справедливості для мене? — спитав Глен.

Для нас це був удар, але Том зателефонував сказати, що газеті доведеться спустошити гаманець, щоб оплатити кампанію, та головне — у них немає доказів. Він порадив «задраїти люки», хай би що це означало.

— «Геральд» наступають на нас при повній зброї, але все це лише гонитва за сенсацією та марнослів'я, — передав мені Глен те, що він сказав, слово у слово.

— Він так говорить, ніби це війна, — кажу я й одразу замовкаю. Том прогнозує, що очікування буде гіршим за реальність. Сподіваюся, він не помиляється.

— Ми маємо поводитися тихо, — пояснює Глен. — Том подасть позов на газету, але він думає, що на деякий час нам краще вирушити в невеличку відпустку — «залягти на дно», — поки все не втрясється. Уранці забронюю нам щось через інтернет.

Він не спитав, куди я хотіла б поїхати, проте, якщо чесно, мені було все одно. Мої маленькі помічники вже не допомагають так, як раніше, і я відчуваю таку втому, що хочеться плакати.

Зрештою він вирішує їхати у Францію. У своєму іншому житті я вже згорала б від нетерпіння, але нині я не впевнена, що відчуваю, коли він каже, що знайшов котедж у селі, далеко від цивілізації.

— Наш рейс завтра о сьомій ранку, тож ми маємо виїхати з дому о четвертій, Джині. Збираймо вже речі, поїдемо на нашій машині. Не

хочу, щоб таксист потім розповів про все пресі.

Мій Глен так багато знає. Дякувати Богу, він за мною наглядає.

В аеропорту ми надіваємо сонцезахисні окуляри та йдемо з опущеними головами. Чекаємо, поки в черзі залишиться лише одна людина, і тільки тоді прямуємо до стійки. Жінка, яка реєструє на рейс, майже не дивиться на нас. Вона бере нашу валізу й неохоче питає:

— Самі пакували? — І, не чекаючи на відповідь, ставить її на багажну стрічку.

Я вже забула, які в аеропортах величезні черги. Коли ми нарешті проходимо на посадку, я вже ладна повернутися додому, до зграї журналістів.

— Потерпи, кохана, — каже Глен, тримаючи мене за руку дорогою до літака. — Ми вже майже дійшли.

У Бержераку він іде орендувати машину, а я тим часом чекаю на нашу сумку, зачарована рухом багажу, який проїжджає повз. Я пропустила нашу валізу — ми так давно нею не користувалися, що я забула, якого вона кольору. Довелося чекати, поки всі розберуть свої сумки. Нарешті я виходжу на сонячне світло й помічаю Глена в малюсінькому червоному авто.

— Я подумав, що більший розмір нам ні до чого, — каже він. — Ми-бо не збираємося багато їздити?

Дивно, але бути наодинці з Гленом у Франції — це не те саме, що бути наодинці з ним удома. Коли більше немає усталеного ладу, ми не знаємо, про що говорити. Тож мовчимо. Тиша мала б стати порятунком від постійного гвалту та стукоту у двері, але ні. Чомусь тільки гіршає. Мені подобаються довгі прогулянки вузькими вуличками та лісом навколо котеджу, а Глен сидить на шезлонгу та читає детективні романи. Я могла б і налякатися, якби побачила, що він поклав до валізи. Наче йому не вистачає поліційних розслідувань у реальному житті!

Я вирішую залишити його наодинці з ідеальними вбивствами та, прихопивши із собою якісь журнали, сідаю в іншій частині внутрішнього дворика. Я розумію, що майже весь час дивлюся на Глена, спостерігаю за ним і думаю про нього. Коли він підводить голову й зустрічається зі мною поглядом, я вдаю, що дивлюся на щось за його спиною. Мабуть, я так і роблю.

Насправді я не знаю, що шукаю. Якийсь знак, що підтвердить його безвинність, відбиток, котрий залишило тяжке випробування, а може, просто справжнього, живого чоловіка. Важко сказати.

Лише одного разу ми виїхали з котеджу в найближчий супермаркет, щоб купити їжу та туалетний папір. Мені зовсім не хочеться готувати. Я не уявляю собі, як знайти потрібні продукти для пасти болоньєзе, тож ми їмо сандвічі з сиром та шинкою на обід і холодну смажену курку з капустяним салатом або знову шинку на вечерю. Та ми й не дуже голодні. Це просто для того, щоб можна було в щось потикати виделкою.

На четвертий день відпустки мені здалося, що я бачу, як хтось прогулюється алеєю неподалік. За весь час це перша людина, котру я побачила поблизу нашого будинку. Поява автомобіля в тутешніх краях — справжня подія.

Я майже не думаю про цей випадок, але наступного ранку помічаю чоловіка, який рухається в бік нашого котеджу.

— Глене, — кричу я йому з вулиці. — До нас іде якийсь тип.

— Іди-но сюди. Джині, — тихо каже він, і я поспішаю всередину. Він негайно зачиняє двері та береться спускати штори. Ми чекаємо, поки постукають.

Люди з «Геральд» знайшли нас. Знайшли й сфотографували. Наступного дня Том по телефону зачитує нам заголовки: «Викрадач та його дружина ніжаться в променях сонця на подвір'ї розкішного сховища в Дордоні», у той час як Дон Елліотт «відчайдушно продовжує пошуки своєї дитини».

— Ми тут лише тому, що вдома нас цькують, Томе, — кажу я. — І взагалі, суд виправдав Глена.

— Знаю, Джин, але газети вершать власне правосуддя. Та я впевнений, що невдовзі вони схопляться за щось інше. Журналісти, як діти, — легко перемикаються.

Він каже, що співробітники «Геральд» вистежили нас за Глейовою кредитною карткою.

— Хіба вони мають на це право? — питаю я.

— Ні, але їх ніщо не зупинить.

Я кладу слухавку й збираю речі. Ми знову злочинці.

Коли ми повертаємося додому, вони вже чекають на нас, і Глен телефонує Томові, щоб обміркувати те, як змусити їх замовкнути.

— Це наклеп, Джині. Том каже, що ми маємо подати на них позов або просто налякати судом, — інакше вони не відстануть. Копирсатимуться в нашому житті й виноситимуть його на перші шпальти.

Я хочу, щоб усе скінчилося, тож погоджуюся з ним. Глен знає, як краще.

Адвокатам потрібен деякий час, щоб написати позовну заяву. Вони мають пояснити, чому все, що кажуть про нас журналісти, — неправда, і це забирає досить багато часу. Ми з Гленом знову вирушаємо в Голборн, на тому самому поїзді, на якому їздили, поки мій чоловік був під слідством.

— День бабака^[36], — каже мені Глен.

Він намагається поліпшити мій настрій, і за це я його кохаю.

Наш барістер геть не схожий на Чарльза Сандерсона. Він наче зійшов з обкладинки глянцевого журналу. Упевнена, його перука не розвалюється на шматки, як у Сандерсона. Він схожий на багатія — власника спортивного автомобіля та замиського маєтку, а його кабінет — увесь із сяйливого металу та скла. Вочевидь, наклеп — це дуже прибутковий бізнес. Цікаво, чи знає про це містер Сандерсон?

Новий барістер одразу береться до справи. Він нічим не кращий за прокурора, знову і знову ставить одні й ті самі питання, одне за одним колом. Я стискаю Гленову руку, щоб показати, що я на його боці, і він стискає мою у відповідь.

«Красунчик» витягує з нас до крихти кожнісіньку деталь.

— Я маю перевірити наші аргументи на міцність, містере Тейлор, адже це, по суті, повторний розгляд справи Белли Елліотт. Справу закрили через дії поліції, але в «Геральд» стверджують, що ви викрали дитину. Ми скажемо, що це брехня та наклеп. Однак люди з цієї газети вивалять на вас усе, що в них є, щось позичать із минулої справи та зможуть надати нові докази, які не визнаються в межах кримінального судочинства. Розумієте?

Мабуть, ми мали спантеличений вигляд, адже Том заходився простою мовою пояснювати, що сказав «красунчик», поки той дивився у вікно.

— Вони знайдуть багато бруду, Глене. І виплеснуть усе на тебе, щоб заручитися підтримкою присяжних. Ми маємо показати, що ти ні в чому не винен, щоб присяжні ухвалили рішення проти «Геральд».

— Але ж я на правду не винен! — скипів Глен.

— Ми знаємо, але мусимо довести, що це дійсно так. І нам не потрібні сюрпризи. Я просто кажу, Глене. Ти повинен тверезо оцінювати ситуацію, оскільки це дуже ризиковий крок. На кону тисячі фунтів.

Глен дивиться на мене. Я намагаюся мати впевнений вигляд, але насправді мені хочеться втекти звідси. Думаю, тепер ми можемо використати наші брудні гроші.

— Тож не буде ніяких сюрпризів, містере Тейлор? — знову питає «красунчик».

— Я чистий, — відповідає мій Глен, і я опускаю очі.

Уже наступного дня заяву оприлюднили, і «Геральд» кричить про це на всіх сторінках, по радіо та на телебаченні.

Газета вийшла із заголовком: «ТЕЙЛОР НАМАГАЄТЬСЯ ЗАТКНУТИ „ГЕРАЛЬД“». Ненавиджу слово «заткнути».

Розділ 33

П'ятниця, 26 вересня 2008 року

Мати

Фотографії Тейлорів у Франції розгнівали Дон. У «Фейсбуці» вона зазначила в статусі, що перебуває в розлюченому настрої, і додала посилання на знімок з обкладинки, на якому Глен Тейлор у шортах та з голим торсом лежить у шезлонгу, тримаючи в руках трилер під заголовком «Книга мертвих».

Усе це здавалося таким цинічним, що вона була ладна приїхати до них і власноруч витрусити з Тейлора правду. Думка про це весь ранок не давала їй спокою. Вона знову і знову уявляла собі, як ставить Тейлора на коліна й він, ридаючи, благає пробачити його. Вона була так упевнена, що це спрацює, що навіть подзвонила Маркові Перрі з «Геральд», вимагаючи влаштувати їй зустріч із викрадачем.

— Я могла б піти до нього додому, щоб подивитися йому в очі. Може, тоді він зізнається, — сказала мати, не тямлячи себе від страху та хвилювання перед імовірною зустріччю з людиною, яка вкрала її дитину.

Перрі вагався. Не через те, що його мучили докори сумління, — подумки він уже вигадував новий заголовок, — просто він хотів, щоб драматична зустріч була ексклюзивною, а на порозі будинку Тейлорів завжди було повно народу.

— Не факт, що він відчинить двері, Дон, — сказав Перрі. — Тоді ми залишимося ні з чим. Треба заскочити його зненацька. На вулиці, коли він нас не чекає. Ми довідаємося, коли в нього наступна зустріч з адвокатами, і спіймаємо по дорозі. Тільки ми з вами, Дон.

Вона все зрозуміла й нікому не розповіла про їхній задум. Вона знала, що мама спробує її відмовити: «Він мерзотник, Дон, і не стане розкаюватися посеред вулиці. Ти тільки засмутишся і знову впадеш у депресію. Нехай суд витягує з нього зізнання». Але Дон не хотіла слухати розуму, не хотіла порад. Вона хотіла діяти. Зробити щось заради Белли.

Їй не довелося довго чекати.

— Ви не повірите, Дон. На наступний четвер зранку в нього запланована зустріч. Просто на річницю зникнення Белли, — випалив Перрі по телефону. — Це просто чудово.

На деякий час Дон відібрало мову. У річниці не було нічого чудового. З наближенням цієї дати їй дедалі частіше снилися кошмари. Вона ловила себе на тому, що повторює все, за що бралася напередодні того злочасного другого жовтня: ходить за покупками, до дитсадочка, дивиться DVD Белли. Два роки минуло, як зникла її крихітка, та здавалося, що відтоді пройшло ціле життя.

Перрі їй далі щось говорив у слухавку, тож вона виринула з думок і тепер спробувала знову розсердитися.

— Тейлор намагається уникати людей, а це означає, що він буде повністю наш. Приїжджайте в редакцію, Дон, і ми розробимо наш *modus operandi*.

— Що таке *modus operandi*?

— Так латиною називається план дій — за ним ми спіймаємо Глена Тейлора.

Під час наради в кабінеті редактора вони обміркували кожний можливий поворот подій. Прибуття на таксі — є. Прибуття на громадському транспорті — є. Шляхи відходу — є. Часові межі — є. Місце, у якому Дон може сховатися, — є.

Дон отримувала вказівки. Вона мала сидіти в чорному таксі неподалік від адвокатської контори й вистрибнути з нього за сигналом репортера — два дзвінки поспіть на телефон редактора, а потім її вихід.

— Імовірно, у вас буде час тільки на два запитання, Дон, — сказав Тім, головний репортер. — Тож нехай вони будуть короткі та присутні.

— Я лише хочу спитати його: «Де моя донька?» От і все.

Редактор та журналісти обмінялися поглядами. Матеріал мав бути просто фантастичним.

Як і домовлялися, у зазначений день Дон не стала вдягатися якось особливо.

— Ви ж не хочете на фотографіях скидатися на телерепортера, — сказав Тім. — Вам треба бути схожою на скорботну матір.

І поспішно додав:

— Якою ви є, Дон.

За нею заїхав водій і відвіз на місце зустрічі в кафе у Гай-Голборн. Тім, два інших журналісти, два фотографи та оператор уже сидіти за пластиковим столиком перед купою брудних тарілок, звалених у центрі.

— Готові? — запитав Тім, ледве стримуючи хвилювання.

— Так, Тіме. Я готова.

Уже коли Дон сиділа в машині з редактором, її стали зраджувати нерви, але Перрі все говорив про кампанію, щоб підтримувати в ній вогонь люті. Його мобільний задзвонив двічі.

— Настав час, Дон, — сказав він.

Перрі взяв у руки номер «Геральд», який вона мала жбурнути Тейлорові в обличчя, і відчинив дверцята. Жінка побачила, як вони йдуть по вулиці: Глен Тейлор та Джин, його манірна дружина, — і вийшла з таксі. Її коліна тряслися.

На вулиці було безлюдно, офісні працівники, які незабаром заповонять будівлі, зараз штовхалися в метро дорогою на роботу. Дон стояла посеред тротуару й дивилася, як наближаються Тейлори. У неї скрутило шлунок, але пара не помічала її, поки між ними не залишилася всього сотня ярдів. Джин Тейлор на ходу намагалася всунути якісь папери в чоловікову теку й раптом зупинилася, мов громом уражена.

— Глене, — голосно мовила вона. — Це вона, мати Белли.

Глен Тейлор придивився до жінки, що стояла перед ними.

— О Господи, Джин. Ми потрапили в засідку. Хоч би що вона сказала — мовчи, — прошепотів він і, взявши дружину під руку, вирушив до дверей.

Але тікати було вже запізно.

— Де моя донька? Де Белла? — випалила Дон йому в обличчя, забризкавши його слиною.

Тейлор якусь частку секунди дивився їй просто в очі, а потім сховався за відсутнім поглядом.

— Де вона, Глене? — повторила Дон, намагаючись схопити його за руку й струсонути. Цієї миті оператор фільмував усе на камеру,

кружляючи навколо трійці в пошуках гарних ракурсів, а репортери викрикували запитання. Вони відтіснили Джин Тейлор від її чоловіка, і тепер вона стояла осторонь, наче вівця, що відбилася від отари.

Раптом Дон повернулася до неї.

— Що він скоїв із моєю крихіткою, місіс Тейлор? Що ваш чоловік скоїв із нею?

— Нічого! Він не винний! Так вирішив суд! — закричала у відповідь Джин, налякана жорстокістю, з якою на неї накинулися.

— Де моя дитина? — не вгамовувалася Дон, яка більше нічого не могла вимовити.

— Ми не знаємо, — заволатала Джин у відповідь. — Як ви могли залишити свою маленьку дівчинку без нагляду, щоб хтось викрав її? Ось яке питання мають ставити собі люди!

— Досить, Джин, — сказав Тейлор, протиснувся до дружини крізь камери та висмикнув її з натовпу.

Тим часом Тім підійшов до Дон.

— Вона сказала, що це я в усьому винна, — видихнула мати, бліда мов смерть.

— Вона мерзотне стерво, Дон. Тільки вона та всякі божевільні вважають, що це ваша провина. Повернімося в редакцію для інтерв'ю.

«Це буде просто бомба», — думав Перрі, поки вони стояли в заторах дорогою до західного Лондона.

Дон стала біля однієї з колон і спостерігала, як знімки розкладають у ряд на довгій лавці в кінці кімнати, щоб уся редакція новин могла їх побачити й оцінити.

— Просто шикарні фотки Глена Тейлора! І як він дивиться на Дон — аж сироти виступають, — сказав фоторедактор, рекламуючи свій товар.

— Ми розмістимо це на першій шпальті, — сказав Перрі. — А на третій сторінці буде заплакана Дон, на яку, мов базарна баба, кричить Джин Тейлор. Виявляється, вона зовсім не сіра миша. Тільки погляньте, яка вона розлючена! Так, а де сам текст?

«ВИКРАДАЧ І МАТИ», — майоріло з обкладинок газет наступного ранку в поїздах, автобусах та на столах під час сніданку по всій Британії.

Головний репортер Тім зателефонував, щоб привітати її.

— Чудова робота, Дон. Я б усе віддав, щоб на власні очі побачити, як Тейлори сприйняли цю новину. У редакції всі просто щасливі.

Він вирішив замовчати той факт, що продажі «Геральд» зросли, як і річні преміальні від керівництва.

Розділ 34

Четвер, 2 жовтня 2008 року

Вдова

Коли ми нарешті дісталися адвокатської контори, мене всю трусило. Не знаю, що це зараз: гнів чи нерви. Мабуть, усього потроху. Містер Красунчик поклав руку мені на плече.

— Чортові торгаші, — сказав він Томові Пейну. — Треба щось із ними робити, може, звернутися до Ради в справах преси?

Я далі прокручую в голові те, що сталося від тієї миті, як я зрозуміла, що це вона. Я мала одразу її впізнати. Не раз бачила її по телевізору та в суді. Та складно впізнати людину, коли не очікуєш її зустріти. Гадаю, коли йдеш по вулиці, то не вдивляєшся перехожим в обличчя, а бачиш тільки їхні обриси. Звісно, щойно я уважно подивилася на жінку, то зрозуміла, що це вона. Дон Елліотт. Мати. Вона стояла там в оточенні ідіотів із «Геральд», які нацькували її на нас та звинувачували Глена, хоча суд виправдав його. Це неправильно. Несправедливо.

Думаю, це шок змусив мене накричати на неї.

Глен розлютився, через те що я висловила їй, що думаю.

— Вони так ніколи не відчепляться. Джин. Ця Дон стане захищатися й роздавати нові інтерв'ю направо і наліво. Я ж просив тебе мовчати.

Я відповіла, що мені шкода, але насправді ні про що не шкодувала. Я сказала їй усе, що хотіла. Сьогодні ввечері зателефоную на радіо й повторю це знову. Як добре було промовити це вголос перед людьми. Усі повинні знати: у тому, що сталося, винна лише вона, і ніхто інший. Це вона відповідала за нашу маленьку дівчинку й дозволила її викрасти.

Мене посадили в кабінеті клерків і принесли гарячий напій, а самі тим часом узялися за те, заради чого ми прийшли. Я все одно була не готова до обговорення юридичних справ, тож сиділа тихенько в кутку, згадувала сварку посеред вулиці та краєм вуха слухала, про що балакають секретарки. Знову стала невидимою для всіх.

Нарада тривала дуже довго, а потім треба було вирішити, як вислизнути з контори непоміченими. Урешті ми вийшли через задні двері та попрямували по крихітному провулку, де зазвичай стоять сміттєві баки й велосипеди.

— Не думаю, що вони й досі вас вичікують, але краще не ризикувати, — сказав Том. — Сьогодні сюжет з'явиться в них на сайті, а завтра він буде в усіх газетах. Їм доведеться заплатити набагато більше за свої дії — уявіть-но, які це гроші.

Ґлен потиснув Томові руку, а я спробувала помахати на прощання, та мені це не дуже вдалося. Не хочу грошей. Я хочу лише, щоб цей кошмар скінчився.

Коли ми приїхали додому, він був до мене дуже уважний, допоміг зняти пальто й змусив сісти та підібрати ноги, а сам тим часом пішов ставити чайник.

Сьогодні річниця. Я позначила її крапкою у своєму щоденнику. Маленькою крапкою, яку можна було сприйняти як звичайну помилку. Якби хтось вирішив зазирнути в нього, то нізащо в житті не здогадався б, що вона означає.

Два роки минуло, відтоді як вона зникла. Тепер її ніколи не знайдуть. Напевно, викрадачі якось переконали всіх, що вона належить їм, а дівчинка тепер вважає їх своїми мамою й татом. Вона-бо зовсім маленька, тож навряд добре пам'ятає, хто її справжня мати. Сподіваюся, вона щаслива і вони люблять її так, як любила б я, якби вона була тут, зі мною.

На якусь мить я уявила, як вона сидить на наших сходах, підскакує на дупці й регоче. Кличе мене, щоб я прийшла й подивилася на неї. Усе це могло бути реальністю, якби Ґлен приніс її додому, до мене.

Відколи ми повернулися, Ґлен майже весь час мовчить. Він сидить із ноутбуком на колінах і швидко захоплює його, коли я підсаджуюся до нього.

— На що ти дивишся, милий? — питаю я.

— Просто проглядав спортивні сторінки, — відповідає він, а потім іде заправити машину.

Я вмикаю його комп'ютер. На екрані написано, що він заблокований, тож я сиджу й дивлюся на своє фото, яке Ґлен поставив на заставку. Це я, заблокована разом із комп'ютером.

Коли він повертається, я намагаюся поговорити з ним про майбутнє.

— Глене, а чому б нам не переїхати? Почнемо все спочатку, як ми й хотіли. Ми ніколи не вирвемося з цього пекла, якщо не спробуємо.

— Ми нікуди не їдемо, Джин, — гарчить він на мене. — Це наш дім, і я не дозволю, щоб мене звідси вигнали. Ми це переживемо. Разом. Урешті-решт преса про нас забуде, перекинеться на якогось іншого бідолаху.

«Ні, цього не станеться», — хочу сказати я. Кожної річниці викрадення Белли, щоразу, як зникне ще якась дитина, щоразу, коли в новинах більше не буде про що говорити, — вони повертатимуться. А ми просто сидітимемо й чекатимемо на них.

— У світі так багато чудових місць, Глене. Пам'ятаєш, як ми мріяли жити біля моря? Ми можемо здійснити нашу мрію просто зараз! Можемо навіть переїхати в іншу країну!

— В іншу країну? Про що ти, в біса, кажеш? Я не хочу жити там, де ніхто не розуміє англійської. Я нікуди не поїду.

І ми залишаємося. З таким успіхом можна переїхати на безлюдний острів, адже в нашому маленькому будиночку ми повністю ізольовані. Тільки акули іноді кружляють навколо. Ми складаємо одне одному компанію, разом розв'язуємо кросворди в кухні — поки я думаю, він підглядає відповіді та вписує їх у порожні клітини. Разом дивимося фільми у вітальні, поки я вчуса в'язати, а він гризе нігті. Як пара старих пенсіонерів. А мені ще навіть сорока немає.

— Здається, у Меннінгсів помер пудель. Уже кілька тижнів у нас на порозі немає собачого лайна, — каже Глен між іншим. — Він був дуже старий.

Графіті ніяк не вдається змити. Фарба добре тримається, а жоден з нас не хоче стояти на вулиці в повний зріст і відтирати його, тож ми його не чіпаємо. Слова «ПОГАНЬ» та «ПІДАФІЛ» виблискують червоною фарбою на нашій садовій огорожі.

— Діти, — каже Глен, — з місцевої школи. Поглянь-но, які грамотії це писали.

Нам часто надходять листи від якихось божевільних, але ми тепер одразу викидаємо їх у смітник. Ці листи легко розпізнати. Дивно, але я ніколи не бачила в магазинах ані тих маленьких конвертиків, ані ручок із зеленим чорнилом. Мабуть, у цих огидних людей є власні джерела,

звідки вони беруть усе це, — і аркуші в лінійку з шорсткою поверхнею, які вони так люблять. Думаю, вони дешеві.

Раніше мені подобалося розглядати почерки та розмірковувати над тим, яка людина могла таке надіслати. Деякі листи написано самими петлями та завитками, як на весільному запрошенні. Гадаю, вони надходили від старих людей. Більше ніхто так не пише.

Не всі листи анонімні. Дехто вказує зворотну адресу зверху на конверті тоненькими, мов павутиння, літерами — зазвичай це щось миле на кшталт «Роуз-Котедж» або «Вілловз», — а всередині бризкають жовчю. Мені кортить написати, що я про них думаю, і відіслати назад — нехай відчують на собі свою отруту. Я вигадую відповіді, коли вдаю, що дивлюся телевизор, але на цьому все скінчується. Якщо я піддамся, то буде лихо.

— Вони просто хворі люди, Джині, — каже Глен щоразу, як в отвір для пошти проштовхують новий лист. — Їх треба просто пожаліти.

Інколи я замислююся над тим, хто всі ці люди. Мабуть, вони схожі на нас із Гленом. Самотні. Живуть на межі. Ув'язнені у власних будинках.

Я купую великий пазл у комісійній крамничці неподалік. На ньому зображено скелястий пляж і чайок. Буде чим побавити час вечорами. Зима обіцяє бути довгою.

Розділ 35

П'ятниця, 18 грудня 2009 року

Репортерка

Тиждень минув надзвичайно тихо. Різдво швидко наближалось, і газети рясніли святковими нісенітницями та зворушливими історіями про людей, які подолали мінливості долі. Кейт гортала сторінки записника. Не тому, що вона все ще сподівалася щось у ньому знайти, — скоріше, за звичкою. Але обирати було ні з чого. У газеті вже було повно суботнього читива — великі статті, кричущі колонки колумністів, вишукані різдвяні рецепти та післясвяткові дієти. Проте Террі й так мав щасливий вигляд.

На відміну від її знайомого з кримінальної хроніки, який, проходячи повз неї, зупинився, щоб вимістити свій гнів.

— Мій сюжет не стали поміщати в різдвяне видання! — сказав колега.

— Бідолашний. Що то мало бути? — запитала Кейт.

Він був відомий тим, що повторно використовував старі історії. Сам весело називав це «вторинним переробленням новин».

— Белла. Дон уже третє Різдво святкує без неї. Не хочеш чогось випити під час перерви?

— Белла. О Боже мій, я зовсім про тебе забула, — сказала репортерка, звертаючись до фотографії маленької дівчинки на шафці для документів. — Пробач мені.

Відтоді як на обрії замаячив позов за наклеп, «Геральд» якось притихла, та обидві сторони відступили за лінію фронту.

До Кейт дійшли чутки, що директор з юридичних питань у «Геральд» посварився з редактором через оригінальну статтю. Тож вона вмовила Тіма, свого колегу із цієї газети та давнього друга, про все їй розповісти за келихом-трьома вина. Спочатку він не хотів вдаватися в деталі, але історія була занадто хороша, щоб погано її розказати. Вони сіли за барною стійкою в пабі напроти будівлі Високого суду, і Тім розповів, як штатний юрист газети звинуватив Марка Перрі в тому, що той не прислухався до його рекомендацій і

дозволив собі «недоречні коментарі» та звинувачення в тому варіанті, який вийшов у друк.

— Я так розумію, «у Тейлора очі вбивці»^[37] — це один із тих коментарів, — засміялася Кейт. — Коли я це побачила, то подумала, що ви граєтеся з вогнем.

— Ага, це фразочка Перрі. У кожному разі, юрист сказав, що такими витівками Марк тільки збільшує можливий збиток.

— А в Тейлора є гроші, щоб подати на вас до суду. Ті, що він отримав як компенсацію від поліції, — сказала Кейт.

— Редактор погодився прибрати з тексту безпосередні звинувачення та образи. Тож ми загальмували, поки триває справа про наклеп.

— Але ж він не збирається припиняти кампанію? — спитала Кейт. — Якщо він це зробить, то вже напевно доведеться платити Тейлору. Це все одно що визнати свою помилку.

Тім скривився, дивлячись у келих із мерло.

— Шеф невдоволений. Ударив кулаком по монітору, потім влетів, мов фурія, у відділ новин і назвав усіх «клятимися дилетантами». Він любить, щоб усі страждали разом із ним. Називає це колективною відповідальністю.

Кейт співчутливо погладила його по руці й подалася додому.

Як і передбачав Тім, у «Геральд» притихли, а справа про наклеп застопорилася з обох сторін.

Але Кейт була ладна спробувати ще раз. Вона мала знайти свій записник за минулий рік. Там на обкладинці записано адресу чоловіка на ім'я Майк Дунан, у Пекгемі.

— Я вислизну потихеньку. Треба навідатися до декого, — сказала вона Террі. — Телефонуй мені, якщо буду потрібна.

Минула ціла вічність, перш ніж вони переїхали через Вестмінстерський міст і проповзли по Олд-Кент-роуд. Нарешті водій зупинив таксі в тіні похмурих розвалин архітектури шістдесятих років — сірої бетонної коробки з брудними вікнами та супутниковими тарілками.

Кейт підійшла до дверей і натиснула кнопку дзвоника. Вона чітко знала, що збирається сказати, — у таксі в неї було багато часу, щоб

придумати план, — але двері ніхто не відчиняв. Вона чула, як у квартирі лунає дзвоник, але більше всередині не було жодного звука.

— Він вийшов, — гукнули з-за сусідніх дверей. Жіночий голос.

— Дідько, я сподівалася, що застану його. Думала, він не виходить із дому, — озвалася Кейт.

З-за дверей висунулася голова. Старезна жінка, з хімічною завивкою, у фартушку.

— Він пішов на свої перегони. Бідолашний Майк тепер нечасто кудись вирушає, спина геть погана. Але він старається виходити з квартири хоча б раз на день. Ви домовлялися зустрітися?

Кейт усміхнулася сусідці.

— Не зовсім так. Я прийшла навмання. Я пишу статтю про чоловіка, з яким він раніше працював, коли був водієм. Ну, знаєте, Глен Тейлор, справа Белли...

Сусідка ширше розчинила двері.

— Справа Белли, кажете? То Майк працював із тим типом? Він ніколи про це не розказував. Може, зайдете та почекаєте у квартирі?

Упродовж перших п'яти хвилин місіс Міден розповіла Кейт усе про стан здоров'я Дунана: «дегенеративний остеоартрит, що поступово погіршується», а ще про пристрасть до тоталізаторів, колишніх дружин, дітей та про дієту — «майже щовечора грінки з квасолею, не надто здорове харчування».

— Щотижня я трохи допомагаю йому з покупками, а дітвора з двору виконує різні його доручення.

— Це дуже мило з вашого боку. Містерові Дунану пощастило, що в нього є така сусідка, як ви.

Місіс Міден здавалася задоволеною.

— Так учинив би кожний порядний християнин, — сказала вона. — Чаю?

Кейт поставила квітасту чашечку та блюдце на підлокітник крісла та взяла з тарілки солодкий пиріжок, куплений у магазині.

— Дивно, він ніколи не казав, що знає цього Глена Тейлора, — зауважила місіс Міден, отрушуючи крихти з колін.

— Вони працювали разом у «Квік делівері», — відповіла Кейт.

— Марк багато років працював водієм. Він каже, що саме через це в нього виникли проблеми зі спиною. У нього небагато друзів. Принаймні вони не бувають у нього в гостях. Раніше він ходив до

закладу, де є комп'ютери, тут неподалік. Казав, що це клуб чи щось таке. Частенько там бував, поки не вийшов на пенсію. Я завжди йому дивувалася, адже люди його віку зазвичай до такого не вдаються. Але він живе сам, тож, мабуть, зовсім знудився.

— Я не знала, що тут є комп'ютерний клуб. Ви знаєте його назву?

— Здається, він на Принцесс-стрит. Така старенька будівля з темним склом у вікнах. А ось і Майк уже йде.

Вони почули важкі кроки та стукіт палиці по бетонній поверхні.

— Привіт, Майку, — сказала місіс Міден, розчиняючи двері. — А до тебе тут жіночка з газети прийшла.

Побачивши Кейт, Дунан скривився.

— Вибачте, дорогенька, спина мене вбиває. Ви не могли б завітати іншим разом?

Кейт підійшла ближче й узяла його за руку.

— Тоді я хоча б допоможу вам дійти, — сказала вона.

«Аромати» в Дунановому помешканні були геть не схожі на запах капусти та «Деттолу»^[38], яким повністю просякла сусідня квартира. Тут стояв дух чоловіка: піт, пиво, що вже давно видихнулося, гази та брудні шкарпетки.

— Навіщо ви прийшли говорити зі мною? Я вже розповів поліції все, що знаю, — сказав Дунан, коли Кейт присіла на жорстке крісло навпроти.

— Глен Тейлор, — просто сказала вона.

— А, он воно що.

— Ви працювали разом.

Дунан кивнув.

— Я збираю про нього матеріал. Намагаюся зрозуміти, що він насправді за людина.

— Тоді ви прийшли не за тією адресою. Він ніколи не був моїм другом. Я вже казав це поліції. Якщо ви хочете знати, що я про нього думаю, — він пихатий недоумок.

«Так, я хочу знати», — подумала вона.

— Він завжди вважав себе ліпшим за нас. Ніби йому доводиться перебиватися, поки не знайде щось краще.

Схоже, вона наступила йому на мозоль.

— Я чула, що він був трохи зарозумілий.

— Зарозумілий? Це м'яко сказано. Бундючився перед нами в ідальні, розповідав про свою роботу в банку. А потім підставив мене через мої проблеми зі спиною. Сказав босові, що насправді мені не так болить, як я це показую. Ніби я симулюю!

— Мабуть, у вас через це були проблеми.

Дунан гірко посміхнувся.

— Смішно, але саме я допоміг йому влаштуватися на роботу у «Квік делівері».

Кейт одразу вчепилася в сказане.

— Правда? То ви знали його раніше... Де ви познайомилися?

— В інтернеті. На якомусь форумі, здається. — Дунан уже не був таким упевненим.

— А клуб розташовано на Принцесс-стрит?

Дунан зирнув на Кейт.

— Який клуб? — спитав він. — Послухайте, мені вже час вживати пігулки. Вам слід піти.

Репортерка поклала поряд із ним свою візитівку й потисла йому руку.

— Дякую, що поговорили зі мною, Майку. Я це дуже ціную. Сидіть, не треба мене проваджати.

Вона одразу вирушила на Принцесс-стрит.

В «Інтернет інк.» була маленька саморобна вивіска. Вікна замальовані зсередини чорною фарбою, а над входними дверима містилася камера відеоспостереження. «Схоже на секс-шоп», — подумала Кейт.

Двері були зачинені, а інформації щодо годин роботи ніде не було видно. Кейт повернулася до овочевої лавки на початку вулиці й чекала біля прилавка на вулиці, поки продавець у шапці Санта-Клауса не підійшов, щоб її обслужити.

— Привіт, мені потрібно скористатися інтернетом, а клуб, що тут неподалік, зачинений. Не підкажете, коли він працює? — запитала репортерка.

Молодий чоловік розсміявся.

— Вам нема за чим туди ходити, любя. Він для чоловіків.

— Що ви маєте на увазі?

— А ви не знаєте? Це ж місце для любителів порно. Туди не пускають просто так. Там щось на кшталт клубу для хтивих стариганів.

— Ого, зрозуміло. А хто його власник?

— Чесно, не знаю. Менеджера звать Денні, але ми не часто його бачимо, клуб працює переважно вночі.

— Дякую. Мені чотири оцих яблука, будь ласка.

Кейт вирішила ще раз навідатися туди пізніше.

У темряві «Інтернет інк.» мав навіть гірший вигляд. Кейт провела дві з половиною години в брудному пабі, де замовила собі кілька теплих фруктових соків, та слухала, як Перрі Комо чарівним голосом співає «Frosty the Snowman»^[39]. Їй не хотілося ні з ким розмовляти.

Інтернет-клуб усе ще був зачинений, однак, коли вона постукала в тоноване скло, зсередини пролунав голос:

— Привіт. Хто це?

— Я хочу поговорити з Ленні, — сказала Кейт і чарівно всміхнулася на камеру.

Тиша.

Двері відчинились, і на порозі з'явився високий, м'язистий чоловік у спортивній майці та джинсах.

— Ми знайомі? — запитав він.

— Привіт, мабуть, ви і є Ленні? Мене звать Кейт. Можна поставити вам декілька запитань?

— Навіщо?

— Для моєї статті.

— Ви репортерка? — Ленні подався назад у приміщення. — У нас є ліцензія. Усе законно. Не треба ніяких статей.

— Стаття не про вас, а про Беллу Елліотт.

Ім'я працювало як магичний талісман. Воно зачаровувало людей, викликало в них довіру.

— Белла Елліотт? Крихітка Белла? — перепитав він. — Слухайте, пройдімо краще в мій кабінет.

Вона увійшла до вузької темної кімнати, де єдиним джерелом світла був десяток комп'ютерних екранів. Для кожного клієнта була окрема кабінка зі стільцем. Більше меблів не було, але на честь свята з люстри звисала новорічна мішура.

— Клієнтів іще немає. Зазвичай вони приходять трохи пізніше, — пояснив Ленні дорогою до свого кабінету, який більше скидався на шафу, а полиці на стінах були заставлені стосами DVD та журналів.

— Не звертайте уваги, — попросив він, помітивши, що Кейт роздивляється назви.

— Добре, — сказала вона й присіла.

— Тож ви прийшли стосовно Глена Тейлора?

Від подиву Кейт оніміла. Менеджер перейшов до суті справи, перш ніж вона встигла озвучити перше запитання.

— Так.

— А я все гадав: коли нарешті хтось до мене прийде? Думав, що це буде поліція. Але це ви.

— Він приходив сюди? Глен Тейлор був членом вашого клубу? Ленні розмірковував.

— Послухайте, я не розголошую інформації про членів клубу. Якби я так чинив, ніхто сюди не ходив би. Та в мене є діти...

Кейт кивнула.

— Я вас розумію, але ніхто інший мене не цікавить. Тільки він. Ви мені допоможете? Будь ласка.

Кілька секунд менеджер мовчав, розриваючись між омертою ^[40] свого секс-шопу та бажанням вчинити правильно. Він гриз ніготь, і Кейт дала йому час подумати.

Нарешті Ленні підвів очі та сказав:

— Так, він інколи приходив сюди. Уперше — два чи три роки тому. Я подивився його членську карту, після того як побачив фотографію в газеті. Тут ми не називаємо своїх справжніх імен — так подобається членам. Але я впізнав його обличчя. Він став приходити до нас дві тисячі шостого. Його привів іще один наш клієнт.

— Майк Дунан?

— Ви сказали, що не питатимете про інших. Як я вже казав, ми не використовуємо справжніх імен, та, здається, вони працювали разом.

Кейт усміхнулася йому.

— Дякую, це дуже важлива інформація. Ви можете пригадати, коли він приходив востаннє? Ми є якісь записи?

— Зачекайте, — сказав Денні й відчинив шухлядку старовинної картотеки.

— Він зареєструвався під ніком 007. Дуже тихий. Починаючи з шостого вересня дві тисячі шостого й до серпня цього року відвідувань не зареєстровано.

— Цього року? Він повертався?

— Ага, усього кілька сеансів, час від часу.

— Що він тут робив? Ви знаєте, Денні?

— Досить питань. Це конфіденційна інформація. Однак не обов'язково бути генієм, щоб здогадатися. Ми не відстежуємо, на які сайти заходять наші клієнти, — вирішили, що так буде краще. Але загалом люди навідуються сюди, щоб продивлятися сайти для дорослих.

— Вибачте за дурне питання, але ви маєте на увазі порносайти?

Він кивнув.

— І вам не кортіло зазирнути в історію, коли ви впізнали його?

— Я зрозумів, хто це, уже тоді, коли він кілька місяців до нас не приходив. До того ж він користувався різними комп'ютерами. На пошуки пішло б багато часу, а в нас його немає.

— Чому ви не зателефонували в поліцію, щоб повідомити про Глена Тейлора?

Денні на мить відвів погляд.

— Я думав про це, але, самі поміркуйте, стали б ви запрошувати сюди поліцію? Люди приходять до нас, бо все, що вони тут роблять, залишається в цих стінах. Ми втратили б наш бізнес. Урешті-решт його заарештували, тож викликати поліцію не було потреби.

Їхню розмову перервав гучний стукіт у двері.

— Краще вам піти. У мене клієнт.

— Добре, дякую за те, що все мені розповіли. Ось моя візитівка, якщо згадаєте ще щось. А можна я скористаюся вашим туалетом, поки я тут?

Денні вказав на двері в кутку кімнати.

— Там досить брудно, але користуйтеся на здоров'я.

Він не став їй заважати, і, щойно вийшов, Кейт дістала із сумочки телефон та сфотографувала членську картку, яку Ленні залишив на столі. Потім відчинила двері в туалет, затамувала дух і спустила воду в унітаз.

Менеджер чекав на неї. Він розчинив двері й став так, щоб сховати клієнта, який аж зіщулився, від допитливого погляду

репортерки.

Уже на вулиці вона зателефонувала Бобові Спарксу.

— Бобе, це Кейт. Я думаю, Тейлор знову взявся за старе.

Розділ 36

П'ятниця, 18 грудня 2009 року

Детектив

Спаркс мовчки слухав Кейт. Він мимохідь записав адресу та імена, але не міг нічого сказати чи запитати. Поряд із ним працював його новий бос, заклопотаний тим, що підраховував кількість жертв вуличних крадіжок та розподіляв їх за статтю, віком та расою.

— Добре, — озвався детектив, поки Кейт переводила дух. — Я зараз трохи зайнятий. Надішлеш мені той документ, про який ти казала? Може, зустрінемося завтра?

Кейт зрозуміла натяк.

— О десятій біля паба в кінці вулиці, Бобе. Зараз надішлю тобі фотографію, яку я зняла.

Спаркс показово повернувся до монітора з таким виглядом, ніби був незадоволений, що його відволікли. Зачекав, поки його колеги закінчать роботу, і тільки тоді подивився у свій телефон.

Від погляду на членську карту детективові стало погано. Востаннє Тейлор приходив до ютубу лише три тижні тому.

Дорогою до метро Спаркс зателефонував Зарі Селмонд.

— Сер? Як ваші справи?

— Чудово, Селмонд. Ми мусимо повернутися до справи. — Уточнювати, до якої, не було потреби. — Треба заново вивчити всі деталі та знайти спосіб спіймати його.

— Так. Гаразд. Але скажіть мені навіщо?

Він уявив собі вираз обличчя сержанта.

— Наразі це складно, Селмонд, але я отримав інформацію, що він знову взявся за старе. Більше поки сказати не можу. Коли з'явиться щось нове, я обов'язково вам розповім.

Селмонд зітхнула. Він наче чув її думки: «Тільки не знову», — але не міг її за це винити.

— Я їду з міста на Різдво, сер. Узяла відпустку. Повернуся другого січня. Це почекає до тих пір?

— Так, звісно. Вибачте за несподіваний дзвінок, Селмонд. Щасливого Різдва.

Спаркс поклав телефон у кишеню пальта й почимчикував униз по сходах, його шлунок скрутило від хвилювання.

Поліція згорнула розслідування у справі Белли Елліотт, після того як команда Даунінг не виявила свіжих доказів, інформації стосовно фургона або нових підозрюваних. Детектив Джуд Даунінг звільнила стіл та повернулася до своєї справжньої роботи, а поліція Гемпширу підготувала прес-реліз, у якому було сказано, що розслідування триватиме. Насправді це означало, що тепер його повісять на кількох людей, які топтатимуться на місці, відповідатимуть на нечасті дзвінки від тих, хто нібито бачив Беллу, та передаватимуть їх далі. Ніхто не казав про це вголос, але було зрозуміло, що вони загубили слід.

Навіть інтерес до емоційної кампанії Дон Елліотт поволі спадав. Спаркс подумав, що існує не так багато способів сказати «поверніть мені мою доньку». Після вибухової статті про Тейлора «Геральд» також притихли.

Після того як Спаркса усунули від справи Белли, преса перестала нею цікавитися. А старший детектив Веллінгтон попідкувалася про те, щоб у Селмонд було достатньо роботи й не виникало бажання виявляти ініціативу. Сержант знала, що Спаркс повернувся з лікарняного, але він іще не з'являвся в офісі. Його дзвінок перед Різдрвом викликав у неї цілу бурю почуттів.

Вона скучила за його стриманим почуттям гумору та рішучістю більше, ніж могла зізнатися своїм колегам. «Якщо я хочу працювати в поліції, то не можна розпускати нюні», — сказала йому Селмонд.

У перший день після відпустки вона дістала стару, повну невирішених питань теку з матеріалами у справі Белли та в очікуванні дзвінка від Спаркса стала складати список.

Продивляючись документи, вона знайшла запит на Метта Вайта. Незакінчені справи. Колись вона записала його в графу «Пріоритети», але її витіснила остання Спарксова здогадка. Проте цього разу такого не станеться. Вона знайде його. Селмонд сіла за комп'ютер шукати ім'я в списках виборців. Серед них були десятки Меттью Байтів, але жоден із них не підходив за віком, сімейним станом та місцем проживання.

Вона мала дізнатися справжнє ім'я містера Вайта, тому знову проглянула основну інформацію стосовно їхніх із Дон взаємин. Переважно вони зустрічалися в нічному клубі «Тропікана», а один раз — у готельному номері.

— Думай, Заро, де йому знадобилося б використати своє справжнє ім'я? — проказала вона вголос. — Найімовірніше, він розплатився карткою в готелі, куди відвіз Дон.

Готель був частиною мережі, і Селмонд подумки схрестила пальці, коли набирала їхній номер, щоб запитати, чи залишилися в них записи з того часу, коли Дон бачилася з Меттом Вайтом.

П'ять днів по тому Селмонд склала ще один список. Менеджер готелю своєю вдачею була схожа на детектива, тож надіслала їй електронною поштою всю потрібну інформацію.

— Ми знайшли Метта Вайта, сер, — упевнено сказала Селмонд Спарксові під час короткої розмови по телефону й увесь залишок дня більше ні з ким не розмовляла.

Спаркс відклав слухавку й замислився над перспективами. Його новий керівник був людиною нетерплячою, а він ще мусив закінчити доповідь про вплив етнічної та тендерної складової на ефективність роботи поліції з громадськістю. Хоч би що це означало.

Останні п'ять місяців він провів наче уві сні.

За наказом свого начальника та порадою представника профспілки він записався на прийом до психотерапевта та провів шістдесят виснажливих хвилин із товстою, низькокваліфікованою жінкою, яка намагалася вигнати з нього демонів.

— Вони сидять у вас на плечі, Бобе. Ви їх відчуваєте? — щиро спитала психотерапевт.

Вона була більше схожа на екстрасенса з ярмарку, ніж на професіонала. Спаркс ввічливо вислухав її, але вирішив, що в неї більше демонів, аніж у нього, і тому бітьше ніколи не повертався до неї. Ейлін довелося із цим змиритися.

Йому подовжили відпустку. Чекаючи на її завершення, Спаркс розмірковував, чи не пройти йому курс із психології у Відкритому університеті. Він роздрукував рекомендований список літератури й потайки став навчатися в їдальні вдома.

Коли нарешті Спаркс знову вийшов на службу, то йому довелося пройти крізь кілька короткотривалих призначень у різних відділках,

заповняти прогалини та писати рапорти, поки в Гемпширі вирішували, що з ним робити. Як було відомо відділові розслідувань убивств, його досі вважали пошкодженим товаром. Але він поки що не збирався виходити на пенсію, як вони сподівалися. Він не міг піти, залишивши справи незакінченими.

Селмонд знадобився цілий тиждень, щоб подивитися всі дати та імена, початкові та повторні списки виборців, записи на поліційному комп'ютері та в соціальних мережах, щоб відстежити гостей. Їй подобалося копірситися в тоннах інформації, адже вона знала: якщо там є те, що їй потрібно, то вона обов'язково це знайде і сповниться відчуттям тріумфу, коли нарешті побачить знайоме ім'я.

Вона знайшла його в четвер у другій половині дня. Містер Меттью Еванс, він був одружений і жив зі своєю дружиною Шен у Волсоллі. А також у Саутгемптоні — у дні, коли зустрічався з Дон. Вік та місце роботи також збігаються.

Сержант відразу ж повернулася до готелю й попросила менеджера, яка вже допомогла їй раніше, перевірити ім'я в системі, щоб дізнатися, чи був він у місті того дня, коли зникла Белла.

— Ні, Меттью Еванс не зупинявся в нас із липня дві тисячі третього року. Тоді він винаймав двомісний покращений номер і замовляв собі їжу, — повідомила менеджер.

— Чудово, дякую! — сказала Селмонд, уже набираючи повідомлення Спарксові. Вона глибоко зітхнула й піднялася в кабінет Веллінгтон, щоб розповісти їй про нову зачіпку. Старший детектив майже не звертала уваги на Зару, для неї вона була лише частиною проблеми Боба Спаркса, але незабаром це мало змінитися. Про Зару Селмонд скоро заговорять.

Та якщо жінка очікувала, що на її честь влаштують парад, то дуже помилялася. Веллінгтон уважно вислухала й пробурмотіла:

— Гарна робота, сержанте. Напишіть рапорт і негайно принесіть мені. Нехай поліція Вест-Мідлендсу навідається до цього Еванса.

Розчарована Селмонд пішла назад до свого кабінету, важко ступаючи по сходах.

Розділ 37

Субота, 16 січня 2010 року

Детектив

Меттью Еванс був нещасною людиною. Поліція завітала до нього додому без попередження, і його дружина відчинила двері з немовлям на руках та маленькою дитиною поряд.

Боб Спаркс ввічливо посміхнувся. Поруч із ним стояла Селмонд. Молодий офіцер дуже хвилювалася. Вона погодилася піти зі своїм колишнім босом, хоча розуміла, що дуже ризикує. Якщо керівництво про все дізнається, її негайно виженуть із поліції, але Спаркс запевнив, що вони вчиняють правильно.

— Я знаю, що вже не веду справу Белли.

— Вас відсторонили, сер.

— Так, дякую, що нагадали, Селмонд. Але я мушу бути тут. Я знаю все, що стосується цієї справи, і зможу розпізнати брехню, — сказав він.

Вона знала, що детектив має рацію, тож подзвонила до Вест-Мідлендсу й повідомила, що буде в їхньому районі. Та щойно вона поклала слухавку — відчула запаморочення та нудоту.

Селмонд взяла авто, а Спаркс поїхав на північ потягом, щоб не попадатися на очі своїм колишнім колегам. Біля будівлі вокзалу він побачив Селмонд, яка вже чекала там на нього. Вона мала похмурий вигляд і помітно нервувала.

— Нумо, Селмонд, усе буде добре, — сказав він тихо. — Ніхто не дізнається, що я був тут. Я буду тихіший за воду, нижчий за траву, обіцяю.

Жінка відважно всміхнулася, і вони вирушили на зустріч із Меттом Евансом.

— Метте, до тебе тут двоє полісменів, — покликала його дружина. — А що сталося? — запитала вона офіцерів, але Спаркс та Селмонд не стали відповідати, поки до них не підійшов її чоловік.

«Усе має бути по-чесному», — подумав Спаркс.

Еванс чудово розумів, чому до нього прийшла поліція. Ще коли він уперше побачив Дон та Беллу по телевізору та провів розрахунки, то знав, що рано чи пізно з'являться копи. Але минули дні, місяці, а потім і роки, тож він став сподіватися, що вже ніхто не прийде.

— Можливо, вона не моя, — казав чоловік сам собі спочатку. — Дон напевно спала й з іншими чоловіками.

Але інтуїція підказувала йому, що це він батько Белли, а вона підводила його рідше, ніж серце. Дівчинка була така схожа на його «справжню» доньку, що він дивувався, як люди не помітили цього й не зателефонували в «Краймвотч».

Однак ніхто не помічав, тож він жив далі, плодив своє сімейство та знаходив усе нових Дон. Та більше ніколи не мав сексу без презерватива.

Старший офіцер запропонував Евансові переговорити віч-на-віч. Той був вдячний за це, і відвів їх до їдальні, якою в його сім'ї ніколи не користувалися.

— Містере Еванс, ви знайомі з Дон Елліотт? — запитала Селмонд.

Еванс на мить замислився, чи не збрехати, адже йому це добре вдавалося. Але він розумів, що Дон його впізнає, якщо до цього дійде.

— Так, у нас із нею була інтрижка кілька років тому, коли я був у відрядженні на південному узбережжі. Самі знаєте, як це, коли працюєш із ранку до вечора, хочеться трохи розважитися, розслабитися...

Селмонд холодно на нього подивилася, відзначила про себе, що в нього розпатлане волосся, карі очі та зухвала, переконлива посмішка, а потім запитала:

— Ви знали, що після інтрижки в Дон народилася дитина? Вона з вами зв'язувалася?

Еванс проковтнув клубок у горлі.

— Ні, я нічого не знав про дитину. Послухайте, я змінив номер мобільного, тому що вона ставала надто нав'язливою, і...

— І ви не хотіли, щоб ваша дружина про все дізналася, — закінчив за нього Спарк.

Метт був вдячний йому за це й переключився на суто чоловічу розмову.

— Ага. Послухайте, Шен — моїй дружині — не обов'язково знати про це, чи не так?

Востаннє, коли з Шен Еванс зв'язалася одна з його коханок, дружина сказала, що більше не пробачить йому зради, і вимагала завести ще одну дитину, третю: «Це зблизить нас, Метте».

Але вона помилялася. Безсонні ночі та мораторій на секс у післяпологовий період підштовхнули його до нових пошуків розваг та способів розслабитися. Нині в нього була секретарка в Лондоні. Він не міг стриматися.

— Це ваші справи, сер, — сказав Спаркс. — Ви контактували з нею, відколи змінили номер?

— Ні, я тримався від неї якнайдалі. Повертатися небезпечно — вони тоді думають, що ти повернувся, щоб одружитися.

«Безсердечний покидьок», — подумала Зара Селмонд, виводячи літери «БП» у своєму записнику. А потім виправила їх на «ХБП». У підлітковому віці в неї був власний досвід спілкування з хтивими чоловіками.

Еванс крутився на твердому стільці.

— Якщо чесно, дивна річ, але якось я побачив її в чаті. Я просто безцільно блукав по інтернету, як усі роблять, і побачив її. Здається, її звали Маленька Міс Щастя, як у дитячій книжці — у моєї старшої є така, — але вона помістила своє справжнє фото. Дон узагалі не дуже кмітлива.

— Ви сказали Маленькій Міс Щастя, що це ви?

— Звісно, що ні. Увесь сенс чатів у тому, що вони анонімні. Так веселіше.

Сержант Селмонд записала кожне слово Меттью. Вона попросила його продиктувати назви улюблених чатів та свої нікнейми по літерах. За двадцять п'ять хвилин Еванс підвівся, щоб провести її до виходу, але Спаркс іще не закінчив.

— Містере Еванс, нам потрібен ваш зразок ДНК.

— Навіщо? Я впевнений, що Белла моя, — вона схожа на інших моїх дітей.

— Ми раді це чути. Але ми маємо бути в цьому впевнені. Це також потрібно, щоб виключити вас зі списку підозрюваних.

Еванса охопив страх.

— Підозрюваних? Я не причетний до зникнення цієї дівчинки.

— *Вашої дівчинки.*

— Ну, так, добре, але навіщо мені викрадати дитину? У мене своїх троє. Бувають дні, коли я сам із радістю заплатив би комусь, щоб їх викрали.

— Упевнений, що так і є, — сказав Спаркс, — але ми маємо все ретельно перевірити, щоб викреслити вас. Зробімо так: ви накинете куртку та скажете дружині, що хочете прогулятися.

Вони чекали на Еванса в машині.

Здавалося, Селмонд ось-ось лусне. Вона була дуже задоволена собою.

— Він бачив Дон у чаті для дорослих. Це означає, що вона теж любителька віртуального сексу! Аматорка, однак це не змінює суті.

Спаркс намагався зберігати спокій, але прилив адреналіну теж ударив йому в голову.

— Можливо, ми знайшли зв'язок, Селмонд. Зв'язок між нею та Гленом Тейлором!

Спаркс не зміг стримати радості від тріумфу й розсміявся.

Вони не чули, про що говорили чоловік та дружина, та, коли Еванс підсів до них у машину, Селмонд відчула, що вони ще повернуться до тієї розмови.

— Покінчімо із цим, — сказав він і замовк.

У місцевому відділку поліції Еванс дозволив узяти в себе зразки ДНК й кілька разів вульгарно пожартував із молодими дівчатами з поліції, але жодна не клюнула на його залицяння. «Не так легко, як зваблювати п'яних дівчат на дискотеці», — подумав Спаркс. Тим часом Селмонд надала Евансові на вимащені чорнилом пальці трохи сильніше, ніж це потрібно.

— Вибачте, сер, щоб отримати гарний відбиток, треба притиснути сильніше.

Зара Селмонд сказала Спарксові, що їй украй потрібно повернутися до оперативного штабу й розповісти про все своєму новому начальникові особисто. Їй потрібен був час, щоб вигадати

правдоподібне пояснення, звідки взялася інформація, та не видавати при цьому Спаркса й себе.

— Я скажу, що у вест-мідлендської поліції не було плану дій, тож я приїхала сама та знайшла батька Белли Елліотт. Він знатний бабій із Брама, як ми й думали, і його звать Меттью Еванс. Він представник компанії, одружений, батько трьох дітей. Що скажете, сер?

Спаркс підбадьорливо всміхнувся й додав:

— А ще завдяки йому в нас з'явився шанс знайти зв'язок між Гленом та Беллою.

«Відкорковуйте шампанське», — подумав Спаркс. Він не очікував, що в них усе вийде, скоріше, просто хотів на це сподіватися.

Пізніше Селмонд розповіла Спарксові, що зрештою прорив виявився таким важливим, що в керівництва навіть не виникло питань про її самодіяльність.

— Ми поговоримо про це пізніше, Селмонд, — сказала Веллінгтон і набрала номер старшого суперінтенданта Паркера, щоб урвати й свою частину слави.

Чотири дні по тому Спаркса відновили на посаді в поліції Гемпширу. Дзвінок від Паркера був короткий і змістовний:

— Бобе, у нас з'явилася нова зачіпка в справі Белли. Упевнений, що ти вже чув про це. Ми хочемо, щоб ти за неї взявся. З поліцією Лондона я вже домовився. Коли ти зможеш приїхати?

— Я вже лечу, сер.

Його повернення не було гучним.

— Привіт, Селмонд. Що ж, подивимося, як у нас справи з Меттью Евансом, — сказав він, знімаючи пальто.

Він повернувся до своїх старих обов'язків так швидко, ніби відходив усього на кілька хвилин.

Селмонд та спеціалісти з комп'ютерної криміналістики мали невтішні новини. Щойно вони отримали нову інформацію, одразу продивилися дані, які вилучили з комп'ютера Тейлора ще під час першого розслідування. Вони шукали сліди Маленької Міс Щастя, але її там не було.

— Ані чатів, ані електронних листів, сер. Ми пробували різні варіації, але схоже, що її нема.

Спаркс, Селмонд та констебль Ден Фрай, якого повернули в команду, стояли нерівним півколом у техніка за спиною і, сподіваючись побачити Дон, дивилися на екран, по якому знизу вгору рухалися імена. Вони продивлялися список уже вчетверте, тому в кімнаті панував похмурий настрій.

Спаркс повернувся у свій кабінет і підняв слухавку.

— Привіт, Дон, це Боб Спаркс. Ні, новин немає, але в мене виникло декілька запитань. Нам треба поговорити, Дон. Можна я заїду зараз?

Після всього, що їй довелося пережити, вона заслуговувала на обережне ставлення, але не можна було гаяти часу.

Розділ 38

Четвер, 13 липня 2006 року

Мати

Дон Елліотт любила виходити у світ. Їй подобався ритуал купання у ванні з парфумами, подобалося користуватися кондиціонером та сушити волосся феном перед дзеркалом. А ще — накладати на вії товстий шар туші, коли на тлі гучно грає музика. Потім востаннє подивитися на себе в дзеркало на дверцятах шафи та поцокати на високих підборах до таксі, відчуваючи всередині приємне хвилювання. Завдяки вечіркам Дон здавалося, що їй вічно буде сімнадцять.

З появою Белли довелося на деякий час припинити гулянки. Яка ж вона дурна, що завагітніла! Але сама винна. Занадто хотіла йому догодити. Він був такий сексуальний. Коли вони вперше запримітили одне одного, він, танцюючи, наблизився до неї, узяв за руку та обертав навколо себе, поки в неї не запаморочилося в голові й вона не засміялася. Вони взяли свої напої й вийшли на вулицю, щоб покурити та подихати свіжим повітрям. Його звали Метт, і він був уже зайнятий, але її це не бентежило. Він приїжджав у Саутгемптон усього раз на місяць, по роботі. Та, коли між ними все тільки починалося, він щодня телефонував і писав їй повідомлення, а дружині казав, що йому потрібно забрати щось із машини або вигуляти собаку.

Так тривало протягом шести місяців, а потім він сказав, що його офіс переїхав із південного узбережжя на північно-східне. Їхня остання зустріч була такою палкою, що після неї вона була наче п'яна. Він благав її про секс без презерватива: «Так буде по-особливому». «І він не збрехав», — подумала вона. Але він не затримався, щоб дізнатися про наслідки.

— Жонатим чоловікам це нецікаво, — сказала її мати у відчаї від того, яка в неї наївна донька. — У них є дружини та діти, Дон. А від дурненьких дівчат, таких як ти, їм потрібен лише секс. Що тепер збираєшся робити з дитиною?

Спочатку вона не знала, відкладала рішення, сподіваючись, що Метт з'явиться, мов принц на білому коні, та забере її із собою в нове

життя. А коли цього не сталося, вона заходилася читати глянцеві журнали для матусь і непомітно для себе прийняла той факт, що скоро стане матір'ю.

Дон не жалкувала, що вирішила не переривати вагітність. Може, лише іноді, коли Белла будила її щогодини починаючи з третьої ранку, або кричала від того, що в неї прорізаються зубки, або пудила в підгузок. Перші місяці виявилися геть не такими, як про них писали в журналах, але вони пережили їх разом, і все стало налагоджуватися, коли Белла підросла та змогла хоч якось скласти Дон компанію.

Вона розповіла доньці всі свої секрети та думки, тому що знала, що Белла її не осудить. Маленька дівчинка сміялася разом із нею, коли їй було радісно, а коли Дон плакала, скручувалася калачиком у неї на колінах.

Проте години за переглядом дитячих передач та грою в комп'ютерні ігри не надавали їй життя сенс. Дон відчувала себе самотньо. Їй було лише двадцять шість. Вона не мала сидіти без кавалера, але кого зацікавить матиодиначка?

Дон приваблювали одружені чоловіки. Вона десь прочитала, що її тягне до чоловіків старшого віку, через те що вони нагадують їй батька, а заборонений плід — солодкий. Вона не зрозуміла біблійної алюзії, але як ніхто знала, що таке одночасно відчувати себе в небезпеці та під захистом. Вона хотіла знайти іншого Метта, але не могла дозволити собі няньку, а її мамі не подобалося, що вона гуляє допізна.

— Що ти робиш? Нічні клуби? Заради всього святого, Дон, подивись, до чого це призвело минулого разу! Ти тепер мати. Краще сходи в кафе з ким-небудь із друзів.

Так вона і вчинила. Зустріч за гавайською піцою зі шкільною подругою Керол була приємною, але це зовсім не те відчуття, коли повертаєшся додому, сповнена музичних ритмів та горілки.

Дон прочитала про чати в журналі в приймальні лікаря. У Белли піднялася температура, а на шкірі з'явився висип, і вона знала, що доктор Джон (він любив, щоб його так називали) не відмовить їй у

розмові. «Я йому трохи подобаюся», — сказала вона собі та останньої хвилини перед виходом вирішила накласти макіяж. Їй потрібно було відчувати себе бажаною. Як і кожній жінці.

Гортаючи брудні від десятків пальців сторінки журналу для підлітків, Дон прочитала про новий сайт для побачень в інтернеті. Думка про нього так її захопила, що вона мало не пропустила свою чергу. Тоді адміністраторка голосно покликала її, і Дон скочила, схопила Беллу, яка гралася на килимку з «Лего», і поклала журнал у сумочку, щоб подивитися пізніше.

У Дон був старий, побитий ноутбук, який не врятувало навіть те, що вона тримала його на шафі, подалі від липких пальців Белли. Його віддав їй хлопець із роботи, коли купив собі новий. Спочатку вона ним користувалася, та коли зламався зарядний пристрій, у жінки не було грошей купити новий, і згодом вона втратила інтерес до ноутбука.

Дорогою з лікарні додому вона скористалася своєю кредиткою для екстрених випадків, щоб купити собі нову зарядку.

Чати виявилися просто чудовими. Дон насолоджувалася увагою своїх нових друзів — чоловіків, котрі хотіли все про неї знати, котрим були цікаві її життя та мрії, котрі хотіли бачити її фото та котрих не відлякувала дитина. Дехто навіть хотів знати більше про її маленьку дівчинку.

Вона нікому про це не розповідала. Нікому за межами комп'ютера. У чаті Дон відчувала себе потрібною.

Розділ 39

Четвер, 21 січня 2010 року

Детектив

У будинку на Менор-роуд стало значно чистіше та охайніше. Іграшки Белли тепер стояли в коробці біля телевізора, а вітальня перетворилася на головний штаб кампанії «Знайдіть Беллу». Волонтери сиділи за столом, перебирали пошту («У хороші дні нам надходять сотні листів», — з гордістю казала Дон) і розкладали її на три стоси: ті, що, ймовірно, бачили Беллу, доброзичливці та божевільні. Стіс божевільних на вигляд був вищий за інші, але Спарк нічого про це не сказав.

— Багато людей надсилають гроші, щоб допомогти з пошуками Белли, — пояснила Дон.

Її фонд розміщував оголошення в газетах по всьому світу й час від часу оплачував приватних детективів, щоб перевірити зачіпку.

— Знайдімо тихе місце, Дон, — сказав він і, притримуючи її за лікоть, провів у кухню та зачинив за собою двері.

При згадці про Метта вона розридалася.

— Як ви його знайшли? Що він казав про мене? Про Беллу?

— Він сказав, що думає, що він її батько. Наразі ми очікуємо на результати ДНК-тесту.

— У нього є інші діти?

— Так, Дон.

— Вони схожі на неї?

— Так.

Жінка заридала голосніше.

— Нумо, Дон, нам треба поговорити про дещо інше з того, про що розповів нам Метт Еванс. Він бачив вас в інтернет-чаті.

Вона одразу припинила плакати.

— Метт бачив мене в чаті? А я його — ні.

— То ви користувалися чатами?

— Так, але не такими, про які ви згадували під час судового засідання. Чати були пристойні, і я туди заходила не заради сексу.

Спаркс витримав паузу.

— Чому ви не сказали, що спілкувалися в чатах?

Дон зашарілася.

— Мені було соромно. Я нікому про них не розповідала. Боялася, що люди подумають, наче я шукаю там сексу. Але це не так, інспекторе Спаркс. Я просто почувалася самотньо. Мені просто потрібно було з кимось поговорити. Потеревенити про «Мешканців Іст-Енду»^[41] або «Я зірка...»^[42]. Я не зустрічалася ні з ким у реальному житті. Я насправду не думала, що про це варто було згадувати.

Спаркс потягнувся через кухонний стіл, щоб поплескати її по руці.

— Дон, ви говорили про Беллу в чаті?

Вона подивилася на нього й ледве вимовила:

— Ні. Тобто, так, трохи. З іншими дівчатами. Але тільки про всілякі дрібниці. Ну, знаєте, про те, що вона будить мене ночами або зробила щось кумедне. Ми просто розмовляли.

— Але ж вас могли читати інші люди?

Було таке враження, що Дон от-от знепритомніє, тож Спаркс підбіг до неї, відсунув її стілець та обережно допоміг опустити голову вниз до колін. Коли через декілька секунд Дон знову випросталася, то все ще була блідою мов смерть.

— Ви його маєте на увазі? — запитала вона. — Він міг читати, коли я писала про Беллу? Це так він її знайшов?

Називати ім'я не було потреби, вони й так чудово розуміли, про кого йде мова.

— Ми не можемо бути остаточно впевнені, Дон. Та все ж спробуйте згадати, з ким ви спілкувалися в чатах. Ми також проглянемо інформацію на вашому комп'ютері.

У кухню ввійшов волонтер, у якого виникло питання до Дон, але, побачивши вираз на її обличчі, він одразу поквапився до виходу.

— Ні, залишіться, будь ласка, — сказав Спаркс. — Не могли б ви хвилинку попильнувати за Дон? Вона щойно пережила потрясіння, тому їй не завадила б чашечка чаю.

Детектив вийшов надвір і зателефонував Селмонд.

Спаркс поклав у сумку подряпаний ноутбук Дон і вирушив до штабу, а його сержант тим часом брала свідчення в невтішної матері.

Спаркс хотів бути присутнім під час пошуків на сайтах. Хотів бачити, коли ВеликийВедмідь чи якийсь інший казковий персонаж, чиїм ім'ям користувався Тейлор, з'явиться на екрані.

У лабораторії стояла неприємна суміш запахів роздягальні та зіпсованої піци, а комп'ютерні спеціалісти мали втомлений вигляд, коли забирали ноутбук, щоб добути з нього корисну інформацію. Вони були вдячні, що цього разу не треба було копирсатися в усьому комп'ютері, але на те, щоб здобути список чатів та контактів, усе одно знадобиться деякий час.

Коли Спаркс отримав список, у ньому була вже знайома купа казкових та гидких імен. Він швидко продивився їх у пошуках відомих йому аватарів Тейлора.

— Певно, він скористався іншим нікнеймом, — сказав Спаркс Фраєві.

— Ми знаємо всі імена, під якими він заходив зі свого комп'ютера, сер.

— Ми впевнені, що в нього був лише один ноутбук?

— Більше нічого не знайшли. Але він відвідував принаймні одне інтернет-кафе. Імовірно, були й інші, під час робочих поїздок.

Комп'ютерний технік зітхнув.

— Доведеться виключити однозначно хибні варіанти, а потім трохи звузити коло пошуків.

Спаркс узяв список і повернувся назад, у кухню Дон Елліотт.

Вона досі плакала. Селмонд тримала її за руку й тихо казала:

— Продовжуймо, Дон. У вас чудово виходить. У неї чудово виходить, сер.

Дон підвела голову, щоб подивитися на Спаркса, який стояв у дверях так само, як і того дня, коли зникла Белла. Її охопило дивне відчуття дежавю.

— У мене є список людей, з якими ви спілкувалися в чаті. Подивімося його разом, можливо, ви щось згадаєте.

У будинку було дуже тихо. Волонтери давно пішли. Їх прогнало відчуття приреченості та тривоги, яке охопило Дон.

Сторінка за сторінкою, вона водила пальцем по списку імен.

— Я не знала, що листувалася зі стількома людьми! — сказала жінка.

— Можливо, і ні, Дон. Будь-хто може приєднатися до чату, привітатися, а потім просто читати листування.

Вона кілька разів зупинялася, змушуючи серце Спаркса битися частіше, і розповідала Селмонд про маленькі деталі, які згадала.

— Чайка жила в Брайтоні й хотіла знати ціни на нерухомість у Саутгемптоні... БілліДжин був справжнім фанатом Майкла Джексона, завжди розказував нам про нього... Руда100 шукала кохання. Цікаво, чи знайшла?

Але в більшості учасників чату були звичайні імена, які ні про що не говорили Дон. Побачивши ім'я ТаємничийНезнайомец, вона зупинилася.

— Я пам'ятаю його. Мене дуже розвеселило його ім'я. Така банальщина. Здається, ми листувалися раз чи двічі поза чатом. Та між нами не було ніякої романтики. З ним було приємно поговорити один раз, коли в мене був поганий настрій, однак ми більше не спілкувалися. Спаркс вийшов із кухні та зателефонував Фраєві.

— Пошукай ТаємничогоНезнайомця. Можливо, це він. Вони листувалися електронною поштою. Напиши мені, якщо щось знайдеш.

Минуло доволі багато часу, перш ніж детектив нарешті отримав повідомлення: «Я знайшов його».

Фахівець із команди криміналістів уже чекав на Спаркса.

— Ми знайшли листування з ТаємничимНезнайомцем на пошті Дон Елліотт. Усього три листи, але в них згадується Белла.

Спаркс був не з тих, хто відкрито радіє успіху, але він мало не здійняв руки догори.

— Тепер потрібно зв'язати цю електронну адресу з Тейлором, сер.

Вони також обшукали сторінку Дон у «Фейсбуці». Там були сотні фотографій Белли, але Ден Фрай допомагав шукати зображення, які були розміщені до викрадення, і перевіряв усіх тих, хто залишив уподобання або коментар, сподіваючись побачити серед них того, хто їм потрібен.

«Ось як працюють слідопити двадцять першого століття», — спало на думку Спарксові, який спостерігав за роботою команди.

Пізніше того самого дня до нього зі змученим обличчям підійшов технік.

— Сер, у нас виникла проблема. До того як зникла дівчинка, Дон Елліотт зовсім не піклувалася про конфіденційність своєї сторінки у «Фейсбуці». Це означає, що хто завгодно міг бачити інформацію та фотографії в її профілі. Для цього не обов'язково було додавати її в друзі.

— О Господи. Але ж ви все одно все продивилися?

— Звісно. Проте Глен Тейлор ані під своїм справжнім іменем, ані під іншими відомими нам його ніками не був активним на сторінці Дон Елліотт. Але, як не дивно, ми знайшли там Джин Тейлор. Вона є в друзях сторінки кампанії «Знайдіть Беллу».

— Джин? Ви в цьому впевнені?

— Так, на той час доступ до сторінки вже був обмежений. Вона не тільки вподобала сторінку, але й запостила кілька повідомлень на стіну.

— Повідомлень?

— Так, вона написала Дон, що молиться, щоб Белла повернулася додому неушкодженою та здоровою. А пізніше привітала її з четвертим днем народження Белли.

Спаркс був спантеличений. Навіщо Джин Тейлор додавати в друзі Дон Елліотт?

— Ви впевнені, що це вона? Може, хтось видає себе за неї?

— Електронна адреса належить їй, а IP-адреса збігається з місцем, де вона живе в Лондоні. Ми не можемо бути впевнені на всі сто відсотків, але все вказує на те.

Спаркс перебирав у голові різні варіанти. Можливо, її чоловік видавав себе за неї, але це трапилося вже після викрадення. А може, він просто хотів знати все, що стосується пошуків.

— Чудова робота. Копайте далі, — сказав він технікові й зачинив двері свого кабінету, щоб ретельно все обміркувати.

Треба було поговорити з Гленом та Джин. З кожним окремо.

Розділ 40

П'ятниця, 22 січня 2010 року

Вдова

Я саме мила посуд у раковині, коли Боб Спаркс постукав у двері. Піднесла руки під кран, щоб змити мило, і, махаючи, висушила їх дорогою до дверей. Я не чекала на гостей. Добре, що Глен установив маленьку камеру, щоб ми могли бачити на відеоекрані, хто прийшов. «Щоб зайвий раз не відчиняти двері журналістам. Джині», — пояснив він, вкручуючи останній гвинтик у кріплення.

Камера мені не подобалася. На ній усі були схожі на злочинців, розпливалися, мов відображення на тильному боці ложки. Навіть Гленова мама. Але він наполіг. Я подивилася на екран і вздріла величезний ніс детектива Спаркса. Я натиснула кнопку домофона й спитала:

— Хто це?

Я не хотіла полегшувати йому завдання. Спаркс зобразив усмішку. Він розумів, що я хитрую, але підіграв мені:

— Місіс Тейлор, це детектив Боб Спаркс. Можна вас на кілька слів?

Я відчинила двері. Детектив стояв переді мною: до нього повернулися нормальні пропорції, і я помітила, що в нього насправді приємне обличчя.

— Не думала, що знову вас побачу. Після виплати компенсації та всього іншого, — сказала я.

— Ну, ось я тут. Давно не бачилися. Як у вас обох справи? — спитав він самовпевнено.

— Чудово, не дякуватиму. Боюся, Глена немає вдома, інспекторе. Наступного разу, якщо захочете прийти, краще попередьте заздалегідь.

— Одного разу буде достатньо, дякую. Я лише хотів поставити вам деякі запитання.

— Мені? А що можна в мене питати? Справу проти Глена закрито.

— Знаю, знаю, та я все одно маю дещо у вас запитати, Джин.

Він назвав мене на ім'я. Це було так несподівано, що я втратила пильність і сказала йому витерти ноги, перш ніж заходити.

Увійшовши, детектив одразу подався у вітальню, наче був у себе вдома, і сів на своє звичне місце, а я залишилася стояти у дверях. Я не хотіла розслаблятися, коли він поряд. Йому не слід було приходити. Це було неправильно.

Детектив не посоромився прийти до нас, після того як суд постановив, що все скінчено. Раптом я відчула страх.

Осі він сидить переді мною, і все ніби починається спочатку. Знову допит. Я злякалася. Злякалася, що він знайшов щось нове, чим можна нас цькувати.

— Джин, я хочу спитати вас, чому ви додалися в друзі до Дон Елліотт на «Фейсбуці».

Я не очікувала на таке запитання й тому не знала, що відповісти. Я стала користуватися інтернетом, коли Глена звинуватили у викраденні та посадили у в'язницю. Хотіла зрозуміти, що це таке, — може, для того щоб поставити себе на місце Глена, — тож я купила маленький ноутбук, а чоловік із магазину допоміг мені завести електронну адресу та сторінку на «Фейсбуці». Знадобилося багато часу, перш ніж я навчилася ним користуватися, але я купила посібник для чайників і муштрувала його, сторінку за сторінкою. Коротала вечори за цим заняттям, щоб не сидіти весь час перед телевізором. Я не розповідала про це Гленові, поки він був у Белмарші. Боялася, чоловік подумає, що так я намагаюся підловити його на чомусь поганому. Він міг подумати, що мені більше не можна довіряти.

У всякому разі, я рідко користувалася інтернетом, а коли Глен вийшов, то був здивований, але не розсердився. Гадаю, на тлі тогочасних подій хоч би що я робила, це не мало б значення.

Та чого він точно не знав, так це того, що я додала Дон у друзі, а тепер прийшов детектив Спаркс, і в мене можуть з'явитися проблеми. Це було нерозумно з мого боку — «легковажно», як сказав би Глен, якби про все довідався. Я додалася до неї якось увечері, після того як побачила Дон у новинах. Я лише хотіла бути частиною кампанії, щоб знайти Беллу, якось допомогти, бо вірила в те, що дитина жива.

Я не думала, що поліція помітить мене серед сотень людей, але, певна річ, вони все бачать.

«Ніколи не знаєш, чого від них чекати, Джин», — сказав би Глен.

Та все одно не треба було цього робити. Тепер поліція знову копатиметься в нашій брудній білизні, і в Глена виникнуть проблеми. Детектив Спаркс дивиться на мене, але я вирішую мовчати та вдавати дурепу, нехай він перший заговорить.

Він не змушує себе чекати.

— Ви самі підписалися на сторінку кампанії, Джин, чи хтось скористався вашим профілем?

Думаю, детектив натякає на Глена.

— Звідки мені знати, інспекторе Спаркс?

Треба зберігати дистанцію, тому жодного імені. Куди подівся Глен? Казав, що повернеться за десять хвилин. Нарешті чутно, як він повертає ключ у замку.

— Ми тут, Глене, — кричу я. — До нас прийшов детектив Спаркс.

Глен зазирає у вітальню, не знявши пальта, і киває інспекторові. Боб Спаркс підводиться й виходить у коридор, щоб поговорити з ним наодинці. Я сиджу, до смерті налякана тим, що Глен розлютиться через «Фейсбук», але в коридорі тихо, ніхто не кричить, і я чую, як замкнулися двері.

— Він пішов, — каже Глен із коридору. — Не слід було йому приходити. Я сказав, що це переслідування з боку поліції, і він пішов. Що він тобі наговорив?

— Нічого. Цікавився, коли ти повернешся. — Ну, це ж не зовсім брехня.

Я йду нагору повісити випрані колготи сушитися над ванною, потім дістаю ноутбук, щоб спробувати видалитися зі сторінки Белли на «Фейсбуці». Хоча в цьому майже немає сенсу: поліція вже побачила мене, але Глен іще ні. Не думаю, що інспектор Спаркс щось йому розповів. Спасибі йому за це.

Проте я впевнена: він іще повернеться.

Я спускаюся вниз і бачу, як Глен риється в холодильнику, шукаючи начинку для сандвіча. Підходжу до нього й жартома відштовхую, щоб самій приготувати йому сандвіч.

— Який ти більше хочеш: із сиром чи з тунцем?

— З тунцем, будь ласка. У нас іще залишилися картопляні чипси?

Приношу йому тарілку з їжею, у яку я поклала трохи салату й томатів.

Ґленові слід їсти більше свіжих овочів. Він зовсім блідий і став набирати вагу, адже весь час сидить удома.

— Де ти був? — питаю я та ставлю перед ним тарілку. — Зараз?

У Ґлена на обличчі з'являється вираз, який зазвичай буває, коли я його дратую.

— Ходив до газетної крамниці. Джин. Досить мене допитувати.

— Мені просто цікаво, ось і все. Як тобі сандвіч? Даси мені газету? Хочу почитати.

— Я забув її купити. Дай мені спокійно поїсти.

Я йду в іншу кімнату й намагаюся не думати про погане, але мені здається, що все починається спочатку. Маю на увазі його дурощі. Він знову випадає з життя, як раніше. Не думаю, що Ґлен вдається до цього вдома, я про це дізналася б. Однак він іноді виходить прогулятися на годину-дві, а коли повертається, то не хоче казати, що робив, і лютує, коли я ставлю забагато питань.

Я не дуже хочу знати, що він приховує, але мушу. Якщо чесно, я подумала, що саме через це приходив сьогодні Боб Спаркс. Що Ґлен знову займався чимось непристойним за комп'ютером.

Щосили борюся із сумнівами, але час від часу, як сьогодні, мені це ледве вдається. Беруся уявляти собі, що може статися. «Немає сенсу думати про найгірше», — завжди каже тато мамі, коли вона нервує. Та дотримуватися його поради надто складно. Складно, коли найгірше вже на твоєму порозі й от-от постукає у двері.

Я маю щось зробити, маю це зупинити. Якщо мені не вдасться, ми обидва пропадемо.

Розділ 41

П'ятниця, 11 червня 2010 року

Вдова

Том Пейн передзвонює мені в готель і каже, що з контрактом усе гаразд, але він непокоїться про те, що вони напишуть. Складно розмовляти, коли Кейт поряд, тож я йду до вбиральні, щоб усамітнитися.

— Журналісти вам не друзі. Джин, — переконує він. — Вони напишуть усе, що їм заманеться. У контракті не вказано, що ви маєте затвердити текст перед публікацією, тож ви не отримаєте відшкодування, якщо ваші слова перекрутять. Я так зрозумів, що ви займаєтеся цим сама? Хочете, щоб я приїхав?

Не хочу, щоб Том приїжджав сюди. Він зажадає, щоб я передумала, та я знаю, що роблю. Я готова.

— Усе добре. Томе, дякую за пропозицію. Я триматиму вас у курсі.

Я повертаюся в кімнату й знову бачу Кейт, яка стискає в руках контракт.

— Нумо, Джин, — каже вона, — підпишімо це й перейдімо до інтерв'ю.

Вона від свого не відступить, а я вже хочу додому, тому простягаю руку за контрактом і вписую своє ім'я над пунктирною лінією. Кейт усміхається, розслабляє плечі та всідається в крісло.

— Тож тепер ми позбулися формальностей, Джин, — повідомляє вона й дістає з дна сумочки потертий диктофон.

— Не заперечуйте, якщо я запишу інтерв'ю? — питає репортерка та кладе пристрій переді мною. — Це на випадок, якщо я втрачу чернетки, — додає вона й посміхається.

Мовчки киваю, але не знаю, з чого почати. Та мені не слід про це турбуватися, Кейт бере все у свої руки.

— Коли ви вперше почули про зникнення Белли Елліотт, Джин?

Я знаю відповідь на це запитання. Пам'ятаю той день у жовтні дві тисячі шостого. Я була в кухні, коли по радіо передали, що зникла

дівчинка.

— Того ранку я була на роботі, — кажу я Кейт. — Але мене відпустили раніше, тому що я відпрацювала зміну зранку в неділю. Решту дня я нічим особливим не займалася, так — поприбирала, почистила картоплю для вечері. Глен забіг додому на кілька хвилин, щоб випити чаю, а я тим часом збиралася в спортивний центр на тренування. Я щойно повернулася й саме запалювала духовку, коли по радіо почалися новини. Тоді я й почула, що поліція проводить масштабні пошуки маленької дівчинки, що зникла в Саутгемптоні. Маленької дівчинки, яка зникла просто зі свого подвір'я. Мене мов снігом обсипало — така маленька, ще зовсім немовля! Страшно було про це думати.

Я знову відчуваю той холод. Коли я побачила перед собою цю маленьку голівку з пластирем та кучериками, це справило на мене сильне враження. Кейт має стривожений вигляд, тож я знову беруся розповідати.

— Наступного дня газети тільки й писали, що про цю справу. У них було багато фотографій та цитат її бабусі про те, яка вона мила. Серце краялося від усієї цієї історії. У перукарні тільки про це й говорили. Усі були засмучені та заінтриговані — ви ж знаєте, які люди.

— А Глен? — запитує Кейт. — Як він до цього поставився?

— Був приголомшений. Того дня він відвозив вантаж у Гемпшир — звісно, ви про це знаєте — і не міг перестати думати про те, що відбулося. Ми обидва любили дітей і обидва засмутилися.

Насправді ми з Гленом майже не говорили про зникнення, лише відзначили збіг, що саме того дня він був у Гемпширі. Ми пили чай біля телевізора, поки він дивився новини, а потім чоловік знову пішов нагору до свого комп'ютера. Пам'ятаю, я сказала:

— Сподіваюся, поліція знайде ту маленьку дівчинку, Беллу.

Але не пригадую, чи він казав щось іще. Не думаю, що Глен поводився дивно, він просто був собою.

— А потім до вас прийшла поліція, — каже Кейт, схиляючись над записником, і свердлить мене очима. — Мабуть, це було жахливо.

Я розповідаю їй про те, як через стрес не могла говорити, а далі, коли полісмени пішли, простояла годину в коридорі, мов статуя.

— У вас були підозри, що ваш чоловік якось причетний до викрадення? — питає репортерка.

Я відпиваю ще кави й хитаю головою. Я чекала, що вона спитає про це, — поліція теж раз у раз допитувалася, — тому підготувала відповідь.

— Як я могла подумати, що він причетний до чогось настільки жахливого? Глен любив дітей. Ми обидва їх любили.

Але по-різному, як виявилось.

Кейт дивиться на мене. Певно, я знову довго мовчу.

— Джин, — каже вона, — про що ви думаєте?

Хочу сказати, що думаю про те, як Глен розповів мені, що бачив Беллу, але не можу. Слова застрягають у горлі.

— Про всяке, — відповідаю замість цього я. А потім додаю: — Про Глена та про те, чи знала я його взагалі.

— Що ви маєте на увазі, Джин? — питає Кейт, і я розповідаю про те, яке в нього було обличчя того дня, коли за ним прийшли.

— Він увесь зблід, — кажу я. — На кілька секунд він здався мені зовсім чужим. Це мене налякало.

Кейт записує за мною, а потім підіймає голову, щоб кивнути, та дивиться мені просто у вічі. Вона дозволяє мені виговоритися, і я випадково згадую про порно. Вона сидить і швидко записує все, що я кажу, при цьому не зводячи з мене очей. Киває й поглядом підбадьорює мене — з цілковитим співчуттям та розумінням. Роками я винила себе за те, що скоїв Глен. Казала собі, що це моя нездорова одержимість мати дитину змусила його чинити жахливі речі. Але тепер його немає поряд, і більше нікому дивитися на мене з докором. Я можу злитися та ображатися на те, що він робив у нашій кімнаті для гостей. Поки я спала в ліжку за стіною, він впускав цю гидоту в наш дім.

— Якою треба бути людиною, щоб дивитися такі фотографії, Кейт? — питаю я.

Вона безпорадно знизує плечима. Щасливиця, її «старий» не розглядає фотографії, на яких розбещують дітей.

— Він казав, що все це не по-справжньому. Що то жінки, одягнені як діти. Але він брехав, не всі вони були дорослими. Полісмени пояснили, що все це насправді. Тоді Глен сказав, що в нього залежність і він не може себе контролювати. Говорив, що все почалося з «нормального порно». Я не знаю, що можна вважати нормальним. А ви?

Вона знову хитає головою.

— Ні, Джин, я не знаю. Імовірно, голі жінки.

Я киваю, бо теж так думаю. Те, що можна знайти в журналах із газетної крамниці або в кіно для дорослих.

— Однак те, що робив Глен, не було нормальним. Він сказав, що знову і знову шукав нові зображення й не міг зупинитися. Сказав, що випадково натрапив на порно, але ж так бути не може, правда?

Репортерка знизує плечима, а потім хитає головою.

— За це треба платити, — кажу я їй. — Доконечно ввести номер кредитки, своє ім'я та адресу. Усю інформацію. Не можна просто так натрапити на такий сайт. Це свідомий вчинок, для якого потрібен час та концентрація, — так сказав полісмен під час слухання в суді. А ще він сказав, що мій Глен робив це щоночі та з кожним разом шукав дедалі жорсткіші речі. Поліція повідомила, що на його комп'ютері знайшли сотні фотографій та відео. Сотні! Не віриться, що їх узагалі стільки існує. Глен розповів мені, що йому не подобається їх дивитися, але щось усередині змушує його шукати більше. Сказав, що це хвороба, що він не може стриматися. А звинувачував у всьому мене.

Кейт дивиться на мене, хоче, щоб я вела далі, а я вже не можу зупинитися.

— Він сказав, що це я підштовхнула його до такого. Але він зрадив мене. Вдавав нормального чоловіка, який ходить на роботу, п'є пиво з друзями та допомагає мені мити посуд. Та щоночі в гостьовій кімнаті він перетворювався на справжнє чудовисько. Він більше не був тим Гленом, якого я знала. Це він був хворий, а не я. І якщо він міг таке вчинити, то був здатний на все.

Я замовкаю, здивована звуком власного голосу. Кейт дивиться на мене. Вона припиняє писати, нахилиється вперед і торкається моєї руки. Її рука тепла та суха, і я беру її у свою.

— Я знаю, як вам тяжко, Джин, — каже вона так, ніби дійсно мені співчуває. Я хочу зупинитися, але вона знову стискає мою руку.

— Так добре нарешті розповісти комусь про це, — кажу я й починаю плакати. Кейт дає мені серветку, і я гучно прочищаю ніс. Схлипаючи, я веду далі:

— Я не знала, чим він зайнятий, чесно. Якби знала, то одразу б пішла від нього. Я нізащо не залишилася б із таким чудовиськом!

— Але ж ви не пішли, коли дізналися правду, Джин.

— Я мусила залишитися. Він усе пояснив так, що я більше не розуміла, що правильно, а що ні. Він змусив мене почуватися винною через те, що я посміла сумніватися в ньому. Звинувачував у всьому поліцію, банк, інтернет-компанії. А потім і мене. Глен запевнив мене, що це я в усьому винна. Він був такий переконливий, що я повірила йому.

Так, чоловік змусив мене повірити йому, але тепер, коли його нема, він більше не зможе мною маніпулювати.

— А Белла? — нарешті питає Кейт. — Що вам відомо про неї? Це він її викрав. Джин?

Я зайшла занадто далеко, щоб зупинятися.

— Так, — кажу я, — думаю, це він.

У кімнаті нависає мертва тиша, і я заплющую очі.

— Він зізнався, що викрав її? Як ви думаєте, що він із нею скоїв, Джин? — питає вона. — Куди він її подів?

Репортерка так швидко сипле питаннями, що я не встигаю подумати. Усе, більше ані слова, інакше я ризикую втратити все, що маю.

— Не знаю, Кейт, — відповідаю я.

Так складно стриматися й не сказати більше. Але я мовчу, і від напруги мене всю починає трясти, як від холоду, тож я обіймаю себе руками, щоб зігрітися. Кейт підводиться з місця, сідає поруч на бильце крісла й кладе руку мені на плече. Від її обіймів мені стає добре, як раніше, коли мама втішала мене в часи розпачу. «Не плач, сонечко», — казала вона й пригортала мене до себе. У такі хвилини я відчувала себе в безпеці, ніби мені ніщо не загрожує. Звісно, тепер усе інакше. Кейт Вотерз не може захистити мене від того, що невідворотно відбудеться, але деякий час я сиджу, поклавши на неї голову.

Вона знову лагідно питає:

— Джин, Глен щось розповідав вам про Беллу перед смертю?

— Ні, — видихаю я.

Потім хтось вистукує у двері таємний код. Мабуть, це Мік. Кейт бурмоче щось собі під ніс. Я бачу, як вона розривається між бажанням послати його під три чорти або все ж таки впустити. Репортерка забирає руку й підіймає брови, ніби кажучи: «Чортові фотографії», — і йде до дверей. Вони про щось запекло шепочуться. Я чую слова «не зараз», але Мік не йде. Каже, що має зняти кілька фотографій, щоб

вони були в нього «на руках», бо фоторедактор «виносить йому мозок». Я підводжуся з крісла й іду в туалет, щоб привести себе до ладу, поки він не зайшов.

Я дивлюся на своє відображення в дзеркалі: червоне обличчя, спухлі очі.

— На що я стала схожа? — кажу я вголос. Останнім часом я нерідко повторюю це питання, дивлячись у дзеркало. Я маю просто жахливий вигляд, і ніщо мені не допоможе, тож я набираю ванну. Я не чую, що відбувається в кімнаті, поки не закручую воду. Кейт кричить, Мік кричить.

— Де вона? — волає він.

— У довбаному туалеті, а ти як думаєш? Ти цілковитий кретин, ми тільки-но розговорилися, а тобі обов'язково було вклинитися!

Я лежу у ванні серед бульбашок, воджу руками по воді й думаю. Вирішую, що розповіла вже більше ніж достатньо. Я вийду з ванної та зроблю фотографію, як і обіцяла, але одразу після цього повернуся додому. Ось я й вирішила самостійно. Бачиш, Глене? Ти мені не потрібен, тому йди до дупи! Я всміхаюся своїм думкам.

За п'ятнадцять хвилин я виходжу з ванної, уся розпарена й червона, із закрученим від вологи волоссям. Кейт та Мік сидять у кімнаті, не дивляться одне на одного й не розмовляють.

— Джин, — каже Кейт, швидко підскакуючи на ноги, — з вами все гаразд? Я хвилювалася. Ви не чули, як я кричала вам крізь двері?

Мені навіть трохи її шкода. Мабуть, через мене вона божеволіє, але я мушу думати про себе.

Мік невдало зображує дружню усмішку.

— Джин, ви маєте чудовий вигляд, — бреше він. — Не заперечуйте, якщо я зроблю одне-два фото, поки є правильне світло?

Я киваю й беруся шукати свій гребінець. Кейт підходить до мене, щоб допомогти, і шепоче:

— Вибачте. Але ми мусимо це зробити. Обіцяю, що все швидко скінчиться.

Вона стискає мою руку.

Виходимо на вулицю. Мік каже, що так буде природніше. «Природніше за що?» — хочу спитати я, але вирішую, що не варто. Краще швидше покінчити із цим, тоді я зможу повернуся додому.

Ми в саду на території готелю, і він просить мене ходити вперед і назад, наближатися до нього та віддалятися.

— Дивіться вдалечінь. Джин, — кричить фотограф, і я роблю, як він каже. — Ви можете вдягти щось інше? Мені потрібні різні кадри.

Я мовчки слухаюся, повертаюся в номер, щоб вдягти новий блакитний светр, позичаю в Кейт намисто та знову спускаюся вниз. Мабуть, адміністраторка думає, що я якась зірка. Що ж, здається, скоро я нею стану. Зіркою.

Коли навіть Мік утомлюється фотографувати, як я прихилиюся до дерева, сиджу на лавці, спираюся на огорожу, гуляю стежкою, — «Не всміхайтесь, Джин!» — ми всі разом повертаємося в готель.

Кейт каже, що їй потрібно писати, а Мік має перекинути фотографії на комп'ютер. Ми стоїмо в коридорі біля наших номерів. Кейт пропонує мені відпочити кілька годин і каже, що я можу замовляти все, що захочу. Коли вона зникає у своєму номері, я повертаюся у свій та починаю збиратися. Я сумніваюся, чи можна залишити собі речі, які подарувала газета, однак більшість із них на мені, а часу перевдягатися немає. Потім я знову сідаю. Якусь мить сумніваюся, чи можна мені піти. Але це просто смішно! Мені майже сорок років, я можу робити все, що захочу. Я беру свої речі та спускаюся вниз по сходах. Адміністраторка весь час посміхається, мабуть, досі вважає мене зіркою. Я прошу її викликати мені таксі до найближчої станції та сідаю в одне з крісел напроти вази з яблуками. Потім беру фрукт і відкушую шматок.

Розділ 42

П'ятниця, 11 червня 2010 року

Репортерка

Кейт усілася за столик у стилі епохи Регентства та відклала вбік копію шкіряного бювара. Її улюблений старенький ноутбук відпочивав на ліжку, де вона залишила його зранку після того як за першою чашкою кави перенесла туди свій рукопис. Його дріт, немов змія, звивався на широких білих простирадлах і зникав у розетці за тумбою біля ліжка. Кейт розплутала його й знову підключила, потім зняла піджак і ввімкнула комп'ютер. Вона все ще чула голос Джин Тейлор, і текст став сам собою складатися в неї в голові.

Вона не любила планувати, що напише, і зазвичай робила це за натхненням. Так само вона не любила планувати власне життя. Одні її колеги сиділи над своїми записниками, позначали зірочками цитати та важливі моменти. А деякі навіть нумерували абзаци, наче боялися, що записи зникнуть, або вони зруйнують якісь чари, якщо почнуть писати.

Другі — Кейт вважала їх справжніми талантами — подумки складала текст за чашкою кави або келихом пива, а потім виплескували його на папері прекрасним, цілісним матеріалом.

А вона поєднувала в собі риси обох груп, залежно від того, якими насиченими були події довкола. Зазвичай одразу після інтерв'ю репортерка трохи складала текст подумки, а потім із головою поринала в написання статті на комп'ютері, віддаючись плинові думок, перефразовуючи та виправляючи їх у процесі.

Дивно: хоча всі тепер друкували на комп'ютері, журналісти її покоління розмовляли так, ніби й досі писали на клаптиках паперу та диктували статті безсердечним стенографістам, які постійно запитують: «Скільки там ще залишилося?» — з телефонної будки, у якій смердить сечею. Кейт прийшла в журналістику вже наприкінці епохи Фліт-стрит^[43], але їй подобалася та самотність, яка панувала в той час у її професії, — коли репортери працювали, відділ новин ходив ходором. Тепер вони мали сучасне відкрите планування; дизайнери змусили його «замокнути» та позбавили приміщення душі. Відділ був

більше схожий на страхову контору, аніж на редакцію національної газети. Усе навкруги поглинула тиша, а погані манери зникли вслід за яскравими особистостями. Світ журналістики став сірим.

Кейт мала зателефонувати своєму редакторові, але поки що не хотіла чути його думки щодо інтерв'ю. Він так і норовив вставити свої п'ять копійок, учив її, як треба писати, хоча сам знав усього кілька реплік. А ще він увірвався в кабінет головного редактора й заявив, що отримав сенсаційний матеріал. Це була нагорода за все лайно, яке йому довелося пережити. Що ж, він не так часто її здобував. Кейт розуміла редактора, але хотіла насолодитися миттю — вона змогла витягти з Джин зізнання про Глена та Беллу. Звісно, жінка розповіла не все, але Джин думає, що дитину викрав Глен. Цього достатньо. Перші слова вдови. Кейт заходилася друкувати.

Час від часу вона відводила очі від монітора, щоб подумати над фразою, і краєм ока помічала жіноче відображення в дзеркалі над столом. Звідти на неї дивилася незнайомка із серйозним обличчям, замислена та навіть молода. Вона не була схожа на матір або дружину. Жінка в дзеркалі була журналісткою.

Кейт саме дописувала розділ, який мав стати сенсацією, коли її телефон задзвонив.

— Привіт, Террі. Щойно повернулася з інтерв'ю. Я дістала просто блискучий матеріал!

За п'ятнадцять хвилин він зателефонував іще раз. Газета розчистила під її статтю три сторінки та планувала випустити матеріал двома частинами. Усе, що було потрібно від Кейт, — завершити її написання.

— Маємо дві тисячі п'ятсот слів на внутрішній сторінці, Кейт! Напишімо про їхній шлюб і таке інше в другій частині. Забацай такий убивчий текст, щоб нас розмістили на першій шпальті, добре?

Жінка із серйозним обличчям кивнула в дзеркалі.

Кейт було цікаво, чим зайнята Джин у сусідньому номері в той час, коли вона пише про неї.

— Дивна в мене робота, — промовила вона вголос і взялася перекроювати статтю, вирізати з неї всі згадки про шлюб Тейлорів та вставляти їх у другу частину.

Попри думку більшості людей, звичайні чоловіки та жінки, які зустрічали Кейт, коли в їхньому житті ставалася трагедія чи драма,

були безмежно вдячні їй за увагу та статті. Зірки, скандалісти та інші критики запевняють, що всі ненавидять пресу, тому що самі її не зносять, проте багато людей, у котрих Кейт брала інтерв'ю, роками й надалі підтримували з нею зв'язок. Вона ставала частиною їхнього життя, частиною події, яка для більшості з них стала переломною.

— Під час інтерв'ю між нами виникає дуже інтимний зв'язок, — розповідала репортерка Стівові, коли вони тільки стали зустрічатися. — Навіть якщо воно триває лише кілька годин. Щось подібне відчуваєш, коли знайомишся з кимось під час довгої подорожі в потязі й розповідаєш усе про себе. Тому що можеш, бо ви більше ніколи не побачите одне одного.

Стів лише сміявся над її серйозністю.

Їх познайомили друзі на вечірці в детективному стилі, це було в північному Лондоні. Між ними пробігла іскра, коли вони обидва засміялися в невідповідний момент і цим смертельно образили хазяїв.

Після вечірки замовили таксі на двох. Він сів навпроти, щоб краще її бачити, і дорогою вони п'яні розповідали одне одному про себе.

Стів навчався на останньому курсі медичного університету, працював з онкохворими та вважав журналістику легковажною, навіть безглуздою, але Кейт його розуміла. Це була поширена хибна думка, тож вона намагалася пояснити, чому журналістика важлива для неї. Потім жінка вирішила почекати й подивитися, чи переросте їхня інтрижка в серйозні стосунки, і, коли це сталося, Стів змінив свою думку.

Він побачив, як рано-вранці їй телефонують нещасні люди, як вона допізна читає судові матеріали або сідає в машину та їде за тридев'ять земель, щоб дістати ключовий доказ для свого сюжету. Вона виконувала корисну роботу і, як підтвердження цього, щороку на Різдво отримувала купу листівок із вітаннями, які висіли поряд із листівками від вдячних пацієнтів доктора Стіва. Їй писали батьки вбитих, жертви згвалтувань, ті, хто вижив після падіння літака, урятовані жертви викрадень, а також ті, кого виправдали в суді. Всі вони посіли своє місце на святкових стрічках, що прикрашали весь їхній дім ще з грудня, і нагадували про щасливі часи.

Дві години по тому Кейт шліфувала матеріал: читала й перечитувала його, шукала тавтології, деінде змінювала слова та щораз

намагалася дивитися на текст свіжим поглядом. У неї залишалося всього п'ять хвилин, перш ніж Террі закричить, що йому потрібна копія, тож її варто було надіслати вже зараз, але Кейт не хотіла її відпускати. Була байдужа, коли раптом згадала, що не обговорила другу частину статті з Міком. Вона взяла телефон, щоб подзвонити йому.

Коли Мік узяв слухавку, голос у нього був розслаблений — можливо, він лежав у ліжку та дивився фільми для дорослих на платному каналі.

— Міку, вибач, що відволікаю, але керівництво каже, що хоче надрукувати продовження інтерв'ю наступного дня. Я просто хотіла дізнатися, чи задоволений ти матеріалом, який у тебе є.

Ні, він незадоволений.

— Покличмо Джин зняти ще фото, — запропонував він. Кейт зателефонувала їй у номер і вже збиралася сказати: «Джин, нам просто потрібні ще фотографії. Це не забере багато часу», — але телефон усе дзвонив. Кейт чула його крізь стіну.

— Ну ж бо, Джин, зніми слухавку, — пробурмотіла Кейт. А тоді швидко взулася й пішла до сусіднього номера.

— Джин! — погукала репортерка, майже торкаючись губами дверей.

Зі свого номера показався Мік із камерою в руках.

— Вона не відповідає. Що, в біса, вона там робить? — сказала Кейт і знову затарабанила у двері.

— Заспокойся. Може, вона пішла в спа-салон? Їй сподобався масаж, — припустив Мік.

Кейт мало не бігом пустилася до ліфта, потім розвернулася та рвонула через увесь коридор назад до свого номера. Спочатку треба було надіслати статтю.

— Це щоб старшим було за що взятися, поки ми її шукаємо, — крикнула вона Мікові через плече.

Косметолог пропахлого іланг-ілангом спа-салону нічим не могла допомогти. Вона хитала головою із затягнутим у тугий вузол волоссям, водячи пальцем по екрану та вимовляючи імена самими лише губами. Бронювання на ім'я Джин Тейлор не було.

Журналісти відступили та перегрупувалися. Мік заліг на дно, а Кейт далі атакувала мобільний Джин. Від паніки в неї скрутило

шлунок. Кейт боялася, що якась інша газета знайшла її та вкрала просто в неї з-під носа. Що тепер казати керівництву? А головне — як?

Двадцять хвилин по тому парочка стояла в готельному холі, визируючи крізь скляні двері, і відчайдушно міркувала над тим, що робити далі, коли друга адміністраторка повернулася з перерви на каву та звернулася до них з-за стійки реєстрації.

— Шукаєте свою подругу?

— Так, — прохрипіла Кейт, — ви її бачили?

— Вона звільнила номер кілька годин тому, якщо точніше, то близько третьої. Я викликала для неї таксі до станції.

У Кейт задзвонив телефон.

— Це керівництво, — сказала вона Мікові.

Мік скривив обличчя й вирішив вийти надвір покурити.

— Привіт, Террі, — сказала Кейт занадто збуджено. — Ні, усе добре... Ну, майже. Послухай, у нас виникла маленька проблемка. Джин вирішила прогулятися, поки я писала статтю. Я майже впевнена, що вона повернулася додому, ми вже вирушаємо туди. Я знаю... Знаю... Вибач. Я передзвоню, щойно з'являться якісь новини... Як тобі стаття?

Розділ 43

П'ятниця, 11 червня 2010 року

Вдова

Після всіх цих люстр та килимів, у яких можна потонути, удома все здається маленьким та похмурим. Я йду по будинку в цілковитій тиші, відчиняю двері та вмикаю світло. Кажу собі, що продам цей будинок так швидко, як тільки зможу. Тут усе нагадує про Глена. Я не заходжу в кімнату для гостей. Вона стоїть порожня — ми викинули звідти все, що не забрала поліція. «Почнемо все спочатку», — казав Глен.

Я повертаюся в коридор і чую, як щось дзижчить. Десь хвилину я не можу зрозуміти, звідки лине звук. Це мій мобільний. Мабуть, я ввімкнула беззвучний режим. Копаюся в сумочці. Як на зло, він на самому дні, тож, щоб знайти його, доводиться вийняти все на килим. У мене купа пропущених дзвінків, і всі від Кейт. Я чекаю, поки телефон перестане вібрувати, потім переводжу дух і передзвонюю.

Кейт знімає слухавку раніше, ніж її телефон устигає задзвонити.

— Джин, де ви? — питає вона жахливим голосом, напруженим і писклявим.

— Удома, Кейт, — відповідаю я. — Я сіла на потяг і поїхала додому. Подумала, що я вам більше не потрібна, тому вирішила повернутися. Вибачте. Мені не варто було цього робити?

— Я зараз до вас приїду. Нікуди не йдіть. Ми будемо приблизно через сорок хвилин. Просто залишайтеся на місці, поки я не приїду, — каже вона мені й додає: — Будь ласка.

Поки чекаю, ставлю чайник і заварюю собі чаю. Що їй іще від мене треба? Ми проговорили два дні та зняли сотні фотографій. Вона здобула свій сюжет. Вдова заговорила.

Їх немає цілу вічність, і мені вже трохи набридло чекати. Я хочу піти по магазинах та закупити їжі на тиждень. У холодильнику порожньо. І всередині в мене — теж.

Коли нарешті чутно стукіт у двері, я підстрибую з місця й біжу відчиняти. Але це не Кейт. Це хлопець із телевізора.

— О, місіс Тейлор, я такий радий, що застав вас, — каже він схвильовано.

Цікаво, хто розповів йому, що я вдома? Я кидаю погляд на будинок місіс Грейндж і помічаю рух біля вікна.

— Можна з вами поговорити? — каже телевізійник і вже збирається ввійти, коли я бачу Кейт, яка несеться стежкою геть зачервоніла. Я нічого не відповідаю й мовчки чекаю на скандал.

— Привіт, Джин, — каже вона, проходячи повз телевізійника, і заводить мене в дім. Бідолашний хлопчина на таке зовсім не очікував.

— Місіс Тейлор! Джин! — не відступає він, але двері перед ним зачиняються.

Ми з Кейт стоїмо в коридорі й дивимося одна на одну. Я пояснюю їй, що відчинила двері лише тому, що думала, що це вона, але Кейт починає говорити разом зі мною й перериває мене.

— Джин, ви підписали з нами контракт. Ви погодилися повною мірою співпрацювати з нами, а тепер своєю поведінкою ви ставите під загрозу всю справу. Про що ви думали, коли вирішили отак взяти й утекти?

Я не можу повірити, що вона так зі мною розмовляє. Як вона сміє сварити мене, наче мале дівча, ще й у моєму власному домі? У мені щось спалахує, і я відчуваю, що червонію, але нічого не можу із собою вдіяти. Глен казав, що мені ніколи не стати хорошим гравцем у покер.

— Якщо ви й далі так зі мною розмовлятимете, можете залишити мій будинок просто зараз, — кажу я трохи голосніше, ніж збиралася. Звук мого голосу відскакує від стін, і я впевнена, що телевізійник чує мої слова. — Я приходитиму та йтиму, коли захочу, і ніхто не казатиме мені, що робити. Ви отримали своє довбане інтерв'ю, а Мік — фотографії. Я виконала все, про що ми домовлялися, тож ми закінчили. Те, що я підписала клаптик паперу, ще не дає вам права поводитися так, ніби ви мною володієте.

У Кейт таке обличчя, ніби я дала їй ляпаса. Маленька Джині постояла за себе. Звісно, вона цього не очікувала.

— Джин, вибачте, я наговорила зайвого, але це тому, що я дуже непокоїлася через ваше зникнення. Послухайте, вам краще залишитися в готелі ще на одну ніч, поки не вийде стаття. Коли це станеться, сюди ринуться всі кому не ліньки.

— Ви казали, що інтерв'ю покладе цьому край. Я залишуся тут, — кажу я, розвертаюся та йду в кухню.

Кейт прямує за мною. Вона притихла, думає.

— Добре, — каже вона. — Я залишуся тут, з вами.

Цього мені ще не вистачало, але вона має такий жалюгідний вигляд, що я погоджуюся.

— Тільки на одну ніч, а потім ви підете. Мені треба залишитися наодинці, — кажу я.

Я сиджу в туалеті, поки Кейт телефонує по черзі Мікові та своєму босові. Я чую кожне її слово.

— Ні, вона більше нікому не дісталася. Ні, ні з ким не розмовляла, але не хоче повертатися до готелю, Террі, — каже репортерка. — Я вже зробила все, що могла. Заради Бога, звісно, я намагалася її переконати, але все марно. Вона не хоче масажу, Террі. Вона хоче бути вдома. Навіть не знаю, що робити. Може, викрасти її? Ні, це не варіант. Слухай, усе буде добре. Я простежу, щоб більше ніхто до неї не прослизнув.

Кейт замовкає, і я уявляю собі, як Террі гримає на неї по телефону. Вона каже, що не боїться його, що насправді він пустодзвін, але я їй не вірю. Я-бо бачу, як вона нервує й починає злегка розкачуватися, коли він говорить із нею. Вимушена посмішка видає її.

— Як вам матеріал? — питає Кейт, щоб змінити тему.

Вона має на увазі інтерв'ю. Я починаю розбиратися в журналістському сленгу. Підіймаюся нагору, щоб трохи відпочити.

Пізніше вона підходить до моєї кімнати та стукає у двері.

— Джин, я готую чай. Ви будете?

І ось ми починаємо все спочатку. Дивно, як життя йде по колу. Я кажу, що в мене закінчилося молоко, тому вона пропонує влаштувати шопінг.

— Треба скласти список? — радиться Кейт через двері.

Я виходжу й сиджу з нею у вітальні, поки вона записує, що нам потрібно.

— Що ви бажаєте на вечерю? — питає вона, і я ледь стримуюся, щоб не розсміятися.

Як можна говорити про рибні палички та курку карі так, ніби все нормально?

— Мені все одно, обирайте самі, — кажу я. — Я не дуже голодна.

Репортерка погоджується й додає в список хліб, масло, чай, каву, пральний порошок та пляшку вина.

— Я відішлю Міка, він усе купить і занесе нам через задній двір, — каже вона й тягнеться за телефоном.

Кейт зачитує йому список покупок. Схоже, Мік записує дуже повільно, оскільки вона мусить повторювати все двічі. Зрештою вона нервує і, поклавши слухавку, повільно вдихає та видихає.

— Чоловіки! — каже вона й видавлює із себе смішок. — Чому вони такі безнадійні?

Я кажу їй, що Глен ніколи не ходив за покупками сам, навіть якщо в нього був список.

— Він ненавидів шопінг і завжди приносив щось не те. Він не обтяжував себе читанням етикеток, тож повертався додому з варенням для діабетиків або кавою без кофеїну. Він купував тільки половину інгредієнтів для рецепту, а потім йому ставало нудно. Забував томатну пасту для спагеті болоньезе та м'ясо для запіканки. Можливо, він чинив так навмисне, тому я більше не просила його ходити за покупками.

— Мій «старий» такий самий. Мука та й годі, — додає Кейт, струшуючи туфлі й рухаючи пальцями на ногах, наче в себе вдома. — Є якась іронія в тому, що Глен повертався з магазину, коли сталося нещастя.

Тепер вона зве його Гленом. На початку було «ваш чоловік», а нині вона вважає, що знає його. Знає достатньо, щоб так про нього говорити. Вона помиляється.

— Зазвичай Глен не ходив по магазинах разом зі мною, — кажу я. — До всіх цих подій я завжди ходила сама, а він тим часом тренувався з футбольною командою паба. Після арешту він якийсь час складав мені компанію, не хотів, щоб я з'являлася на людях одна. Казав, що робить це, щоб захистити мене.

Але згодом він перестав ходити зі мною, тому що люди більше не говорили нам неприємних речей. Не думаю, що вони перестали вважати його «дітовбивцею», але звинувачувати нас було вже немодно й нецікаво.

— Дивно, але того дня, коли помер, він наполягав на тому, щоб ми пішли разом.

— Чому? — питає Кейт.

— Не знаю. Гадаю, просто хотів за мною приглянути, — кажу я.

— Навіщо? Ви могли кудись зникнути зі «Сайнсберіз»?

Я знизую плечима.

— Того тижня все було якось напружено, — кажу я.

Напружено — це ще м'яко сказано. Повітря було таким щільним від напруги, що мені ставало важко дихати. Я сідала на табурет перед дверима в кухню й намагалася розслабитися, але нічого не допомагало. Думки душили мене. І я весь час із ними боролася. Заплющувала очі, щоб не бачити їх, вмикала радіо, щоб не чути, але вони нікуди не зникали, а лише причаїлися та чекали, коли я дам слабину.

У понеділок, перед тим як Глен помер, він приніс мені чаю в ліжку. Він інколи так робив. Чоловік сидів на постелі й дивився на мене. Я заспано поправляла подушки за спиною, щоб було зручно пити чай.

— Джин, — озвався він безбарвним, мертвим голосом, — мені щось недобре.

— Що сталося? — спитала я. — Тебе знову мучить головний біль? У ванній, у шафці, є дуже сильні знеболювальні.

Він качає головою.

— Ні, це не головний біль. Просто я дуже втомився. У мене безсоння.

Я знаю. Я відчувала, як він штовхається та крутиться поруч, і чула, як він встає посеред ночі.

Він утомлений і якийсь старий на вигляд. У нього сіра шкіра та темні кола під очима. Бідолашний Глен.

— Може, сходиш до лікаря? — пропоную я, але він знову хитає головою й розвертається обличчям до дверей.

— Я бачу її щоразу, коли заплющую очі, — каже він.

— Кого? — питаю я, але чудово розумію, кого він має на увазі. Беллу.

Розділ 44

Понеділок, 1 лютого 2010 року

Детектив

Поки його команда разом із Фраєм обробляла нову інформацію, Спаркс знову взявся за фургон. Тейлор регулярно виконував доставку на південному узбережжі, і детектив вирішив звірити, чи збігаються інші дати та час, що їх зазначено в записах служби доставки, зі свідченнями Тейлора, звітами про ситуацію на дорогах та записами з камер спостереження на шосе. Він робив це вже вдруге, але тепер у нього відкрилося нове дихання.

Спаркс надіслав офіційні запити в Лондонську поліцію, а також у поліцію Суррею, Сассексу та Кенту, під чиїм контролем перебували певні ділянки трас та доріг, якими міг користуватися підозрюваний. Усі вони пообіцяли ще раз пошукати номери Тейлорового фургона серед записів у дати напередодні та після викрадення. Йому залишалось тільки чекати.

Проте, коли йому нарешті зателефонували, мова зайшла зовсім не про Тейлора.

— Детективе Спаркс? Вибачте, що турбую, ми затримали Майкла Дунана та Лі Чемберза біля «Фліт сервісез». Обидва фігурують у справі Белли Елліотт. Вони вам знайомі?

Спаркс проковтнув клубок у горлі.

— Отже, обидва. Чорт забирай, ми припускали, що ще почуємо про Чемберза, але Майк Дунан? Ви точно не помиляєтесь? Ми думали, він такий хворий, що не в змозі вийти з дому.

— Ну, йому все-таки вдалося дійти до «Сервісез», щоб купити собі огидні фотографії, сер. Ми заарештували п'ятьох чоловіків за незаконну торгівлю порнографічним матеріалом.

— Куди ви їх везете?

— До вас у мавпятник. Ми будемо там приблизно за півгодини.

Спаркс сидів за робочим столом і намагався перетравити щойно отриману інформацію, а також те, що вона означає. Дунан, не Тейлор? Жахаючись думки, що він понад три роки ганявся не за тією людиною,

Спаркс прокрутив у голові розмову з Дунаном і переосмислив кожне його слово. Що ж він прогледів?

Може, він прогледів Беллу?

Поки настінний годинник відбивав хвилини, Спаркс боровся зі страхом перед правдою та гострою потребою її знати. Урешті голос з-за дверей вивів його з оціпеніння. Він підскочив і побіг униз сходами, у лабораторію.

— Селмонд, Фрай, до нас скоро привезуть Майка Дунана, його затримали за жорстку порнографію. Він купував її в Лі Чемберза з багажника біля «Фліт сервісез».

Обоє офіцерів роззявили роти від здивування.

— Що? Водій зі скрюченою спиною? — запитала Селмонд.

— Схоже, він рухається набагато краще, ніж хоче, щоб ми думали, — сказав Спаркс, знову з головою поринувши в роботу. — Треба дістати записи з відеокамер «Фліт сервісез», зафільмовані того дня, коли викрали Беллу.

Коли техніки розпочали онлайн-пошук, у всіх були серйозні обличчя, а нестримна напруга не покидала Спаркса, навіть коли він вийшов у коридор. Він шукав номер Іена Меттьюза, коли Селмонд просунула голову у двері.

— Вам варто це бачити, сер.

Спаркс сів перед зернистим зображенням на екрані.

— Це він. Той, що зігнувся над журналами в багажнику Чемберза. Спину йому, як на мене, добряче попустило, — сказала сержант.

— Яке число, Селмонд? Він був там того дня, коли викрали Беллу?

Зара Селмонд витримала паузу.

— Так, це саме той день.

Спаркс мало не підскочив із місця, проте сержант зупинила його, підійнявши руку.

— Але це означає, що він не може бути підозрюваним.

— Про що ви кажете? Дунан був неподалік від місця злочину, збрехав нам про свої дії та стан здоров'я, до того ж він купував жорстку порнографію дорогою додому.

— Так, але, коли викрали Беллу, він купував товар у Чемберза, і це підтверджує запис із відеокамери. П'ятнадцята година дві хвилини. Час не збігається, тож він не міг цього скоїти.

Спаркс заплющив очі, сподіваючись, що ніхто не помітив, як йому полегшало.

— Добре, молодці, що звузили пошук. Рухаємося далі, — сказав він, не розтуляючи очей.

Коли детектив знову опинився у своєму кабінеті, він стукнув кулаком по столу, а потім вирішив вийти на свіже повітря, щоб прочистити голову.

Повернувшись із прогулянки, він став згадувати події першого дня пошуків. У нього всередині знову виникло знайоме почуття. Вони, тобто він — завжди вважав, що викрадення Белли не було заплановане. Викрадач випадково побачив дитину й вирішив її забрати.

Усе інше просто не мало сенсу. Зв'язку між Дон та Тейлором так і не знайшли, а після того, як виявилось, що Стен Спенсер вигадав чоловіка з довгим волоссям, у поліцію більше не надходило повідомлень про підозрілих незнайомців, які вешталися навколо напередодні зникнення Белли. Жодного ексгібіціоніста чи сексуального маніяка також не помічено. Дон водила й забирала дитину з дитсадочка, але не щодня, до того ж Белла рідко гралася на вулиці. Якщо хтось планував викрасти дівчинку, то вчинив би це вночі, коли точно відомо, де вона є. Ніхто не став би сидіти на залюдненій вулиці й чекати на мізерний шанс, що вона вийде гратися надвір. Його помітили б.

Поліційне розслідування показало, що дитина залишалася без нагляду всього двадцять п'ять хвилин, тож шанси застати її саму були мінімальними. Крім того, зважаючи на свідчення, якими вони тоді керувалися, виключити сплановане викрадення було цілком логічним рішенням.

Але тепер, через три з половиною роки, коли емоції більше не заважали думати тверезо, Спаркс засумнівався, чи не поквапилися вони з висновками. Раптом йому захотілося перевірити свою здогадку.

— Я піду в диспетчерську, — сказав він Селмонд. — Треба попросити про послугу.

Расселл Лайнс, його найближчий друг у поліції, — хлопець, з яким вони разом поступали на службу, — саме відпрацьовував зміну.

— Привіт, Рассе, не хочеш випити кави?

Вони сиділи в їдальні й помішували коричневу рідину в чашках. Обом не дуже хотілося пити.

— Як тримаєшся, Бобе?

— Добре. Тепер, коли я повернувся до справжньої роботи, стало набагато краще. До того ж я цілком зосереджений на новій зачіпці.

— Гм, востаннє ти через це й захворів, Бобе. Будь обережний.

— Буду. Я не захворів, Рассе, а просто втомився. Слухай, мені треба подивитися дещо, що я міг проморгати першого разу.

— Роби, як знаєш, ти ж тут головний. Чому ти взагалі просиш про послугу, наказав би комусь зі своєї команди за це взятися.

— У них і так достатньо роботи, тому до мого доручення вони дійдуть не скоро. Якщо ти допоможеш мені без шуму, я зможу підтвердити або спростувати свою версію всього за кілька днів.

— Добре, то з чим треба допомогти без шуму? — запитав Расселл Лайнс і відсунув каву вбік, розхлюпавши її по столу.

— Дякую, друже. Я знав, що можу на тебе покластися.

Чоловіки пішли в кабінет Спаркса та сиділи там над таблицею з адресами Тейлорових доставок, поки не склали план його поїздок у Саутгемптон та сусідні міста.

— Ми уважно продивилися записи з камер спостереження біля будинку Дон Елліотт, зафільмовані в день викрадення, — сказав Спаркс. — Але фургон Тейлора бачили лише один раз за адресою доставки у Вінчестері та на розі трас М3 та М25. Я всі очі видивився, але фургон не з'являвся біля місця злочину.

Він добре пам'ятав те хвилювання, яке відчував щоразу, коли на екрані з'являлася нова картинка, і те гірке розчарування, яке виникало, коли він не знаходив на ній синього фургона.

— Я хочу подивитися інші дати, — сказав детектив. — Інші дні, коли Тейлор здійснював доставку в Гемпширі. Нагадай мені, де розташовані камери в районі Менор-роуд?

Лайнс позначив місця на мапі неоновим-зеленим кольором: одна камера висіла на куті заправної станції через кілька вулиць від будинку Дон; інша — біля світлофора на великому перехресті, щоб ловити порушників, які не зупиняються на червоний; і ще кілька розташовано в магазинах. В газетній крамниці також встановили дешеві бляшані камери, щоб відвадити крадіїв.

— На дитсадочку Белли зовні є камера, але того дня вона залишилася вдома. Ми продивилися записи зі всіх цих камер, але не знайшли нічого цікавого.

— Що ж, подивімося знову. Мабуть, ми щось прогавили.

Чотири дні по тому в Спаркса задзвонив телефон. Щойно він почув голос Лайнса, то одразу зрозумів, що той виявив пропажу.

— Я вже виїжджаю, — озвався він.

— Ось, — сказав Лайнс, указуючи на автомобіль у кадрі.

Спаркс примружив очі та вдивився в екран, намагаючись розгледіти щось у зернистому зображенні.

Він був там. Фургон був там. Чоловіки переможно обмінялися поглядами та знову подивилися на екран, щоб насолодитися моментом.

— Ми впевнені, що це він? — запитав Спаркс.

— Він мав виконувати доставку у Фергемі — дата й час збігаються з тими, що вказані в його робочому журналі. А ще криміналісти змогли частково розшифрувати номерні знаки: на них три літери, що збігаються з номером Тейлорового авто.

Лайнс натиснув кнопку та запустив відео.

— А тепер дивись.

Фургон зупинився просто в радіусі дії відеокамери, задньою частиною до дитячого садочка. Наче за командою, у воротах позаду юрби дітей та батьків з'явилися Дон та Белла. Мати допомагала доньці застібнути пальто, а дівчинка тримала в руках величезний аркуш. Вони пройшли повз фургон і, ні про що не підозрюючи, звернули за ріг. За кілька секунд авто рушило за ними.

Спаркс зрозумів, що тільки-но побачив, як Глен Тейлор наважився на фатальне рішення, і йому на очі навернулися сльози. Він щось пробурмотів про те, що йому треба взяти записник, і пішов у свій кабінет, щоб трохи побути на самоті.

— Ми вже так близько, — сказав собі детектив. — Тільки нічого не зіпсуй. Не поспішай, приведи все до ладу.

Він подивився на Тейлора, який скалився йому з фотографії на стіні, і всміхнувся до нього.

— Сподіваюся, ти не планував відпустки, Глене.

У лабораторії Лайнс писав на дошці.

— Це було зафільмовано в четвер двадцять восьмого вересня, тобто за чотири дні до зникнення Белли, — сказав він.

Спаркс знову заплющив очі, перш ніж наважитися заговорити.

— Він усе спланував, Рассе. Викрадення не було спонтанне. Він стежив за нею. Десь іще його бачили того дня?

— Дорогою додому він заїхав на заправку, щоб наповнити бак. За часом усе збігається.

— Попрацюймо над зображеннями та спробуймо дістати якомога більше деталей. А тоді вже я навідаюся до Глена Тейлора, — сказав Спаркс.

Чоловіки знову всілися за монітором. Технік крутив коліщатко миші, наближаючи та віддаляючи зображення фургона, аж поки не зупинився на великому плані лобового скла.

— Картинка розмита до непристойності, але ми впевнені, що на ній білий чоловік із темним коротким волоссям, без окулярів та щетини на лиці, — сказав їм технік.

У лобовому склі виднілося обличчя. Біте, овальне обличчя з чорними цятками очей.

Розділ 45

Понеділок, 2 жовтня 2006 року

Чоловік

Глен Тейлор уперше побачив Беллу Елліотт на «Фейсбуці», після того як познайомився з Дон (Маленькою Міс Щастя) у маті того літа. Вона розповідала групі незнайомців про свою доньку та їхнє відвідання зоопарку.

Одна з її подруг запитала, чи є в неї фотографія Белли з прогулянки — з мавпочками, які дитині так подобалися. Знічев'я Глен читав листування, а коли Дон скинула посилання на свою сторінку у «Фейсбуці», перейшов за ним. Доступ до сторінки був необмежений, тож він спокійно роздивлявся фотографії.

Коли на екрані з'явилося зображення Белли, він подивися на маленьке, упевнене личко й добре запам'ятав його, щоб покласти на полицку пам'яті та діставати звідти заради своїх темних фантазій. Белла поповнила його колекцію, але, на відміну від інших екземплярів, вона посіла там особливе місце. Невдовзі він зрозумів, що бачить її в кожній світловолосій дитині на вулиці чи в парку, де іноді обідав, коли виїжджав на роботу'.

Уперше його фантазії перекочували в справжнє життя, і це одночасно лякало та збуджувало його. Він хотів щось учинити. Спочатку не знав, що саме, але, проводячи багато годин за кермом, він став планувати зустріч із Беллою.

Маленька Міс Щастя мала йому із цим допомогти. Він змінив фотографію в профілі спеціально, щоб листуватися з нею. Операція «Голд» навчила його не залишати за собою слідів, тож тепер після роботи він заходив у інтернет-кафе біля депо, щоб поринути у світ Дон. А там він уже постарався затягнути її у свій.

Він назвався ТаємничимНезнайомцем і став поступово зближатися з Маленькою Міс Щастя. Спочатку він заходив у груповий чат, коли знав, що вона там, але майже нічого не писав. Не хотів привертати до себе зайвої уваги, тому тільки зрідка ставив проникливі запитання, підлещувався до неї та крок за кроком став її постійним

читачем. За два тижні Маленька Міс Щастя надіслала ТаємничомуНезнайомцеві перше приватне повідомлення.

Маленька Міс Щастя: Привіт, як справи?

ТаємничийНезнайомиць: Добре. А в тебе? Що поробляєш?

Маленька Міс Щастя: Застрягла вдома з моєю крихіткою.

ТаємничийНезнайомиць: Могло бути й гірше. Мені здається, вона мила дівчинка.

Маленька Міс Щастя: Так і є. Мені дуже пощастило.

Він заходив у чат не щодня. Йому це не вдавалося на роботі або коли Джин була поряд. Проте все ж таки він зумів трохи поспілкуватися з нею з маленького інтернет-клубу, куди його якимось запросив Майк Дунан, коли вони ще розмовляли та відвідували однакові чати та форуми. До того як Глен розповів начальникові, що Дунан бреше про своє каліцтво. Глен побачив, як Майк, наче хлопчик, вистрибує зі свого фургона біля «Інтернет інк.», і відчув, що просто зобов'язаний викрити його брехню. «Так учинила б кожна сумлінна людина», — сказав він Джин. І вона з ним погодилася.

Саме в тому клубі чоловік по дециці зібрав усю інформацію про життя Дон. На сторінці у «Фейсбуці» він подивився її справжнє ім'я та дату народження Белли. А з листування про ресторани, зручні для батьків із дітьми, дізнався, що вони живуть десь у Саутгемптоні. Дон писала, що віддає перевагу Макдональдзу, тому що «там усім байдуже, якщо дитина плаче, а ще там дешево», і похвалила заклад неподалік від свого дому.

Глен заїхав туди наступного разу, коли виконував доставку неподалік. «Я просто дивлюся», — казав він собі, розгортаючи бургер і спостерігаючи за сім'ями навколо.

Коли він вийшов, то вирішив проїхатися районом. Просто подивитися.

Минуло немало часу, коли врешті в розмові з іншою матусею Дон видала назву дитсадочка, куди ходила Белла. Вона не була дуже обережною в інтернеті, тому в чаті розмовляла з усіма так, ніби навкруги більше нікого немає. Як ті люди, котрі по телефону в автобусі обговорюють свій невдалий шлюб або бородавки на геніталіях. Глен самими губами промовив: «Так», — і захопився за нову інформацію.

Пізніше, сидючи разом із Джин за столом, перед курячою запіканкою, він запитав у дружини, як минув день.

— Леслі сказала, що я сьогодні добре попрацювала над зачіскою Ів. Вона хотіла боб із рудими прядками, як у Кіри Найтлі. Я знала, що Ів не личитиме, — у неї велике кругле обличчя, геть не таке, як у Кіри Найтлі, — але їй дуже сподобалося.

— Молодець, кохана.

— Цікаво, що сказав її чоловік, коли вона повернулася додому. Ти хочеш останній шматочок курки? Їж, бо доведеться викинути.

— Добре. Не знаю, чому я такий голодний, — я ж з'їв величезний сандвіч на обід, — але курка дуже смачна. Що сьогодні по ящику? «Топ гір»^[44], здається? Давай швиденько помиємо посуд і подивимося передачу разом.

— Іди дивися. Я сама помию.

Протискаючись повз неї до виходу, він поцілував її в маківку. Поки раковина наповнювалася гарячою водою, Джин поставила на плиту чайник.

Лише усівшись перед телевізором, Глен дозволив собі швидко перетравити нову інформацію; він знав, де знайти Дон та Беллу. Він міг почекати біля дитсадочка й простежити за ними. Але що далі? Про що він узагалі думав? Він не хотів міркувати про це у своїй власній вітальні, коли його дружина скрутилася калачиком поряд на дивані.

Він усе обміркує, коли буде на самоті. Щось вигідає. Просто хоче їх побачити.

Лише подивитися на них.

Він не заговорить із Дон. Звісно, він був обережний і зробив усе, щоб вона не знала, який він мав вигляд, але все одно не можна ризикувати. Треба триматися на безпечній відстані та спостерігати за нею зі схованки.

Гленові довелося кілька тижнів чекати на нові замовлення в районі південного узбережжя. Йому було важко виконувати роль турботливого чоловіка в той час, коли він жив бентежними фантазіями, які виснажували його та виїдали зсередини. Проте він мав дотримуватися правил. У нього не було права на помилку.

На сімнадцяту річницю їхнього з Джин весілля він подарував їй квіти та запросив на романтичну вечерю. Проте його думки були далеко від столика в їхньому улюбленому італійському ресторані. Джин цього, здається, не помітила. Він дуже на це сподівався.

Ґлен їхав по трасі, і його нудило від хвилювання. Він подивився адресу дитсадочка в інтернет-клубі й тепер планував поставити фургон десь неподалік, щоб мати змогу спостерігати.

Приїхав саме тоді, коли дівчора висипала з будинку на вулицю, в одній руці стискаючи картини з розфарбованих макаронів, а другою тримаючись за своїх матусь. Він боявся, що спізнився, та все одно поставив машину так, щоб зручно було спостерігати в дзеркало заднього виду й при цьому ніхто не міг побачити його обличчя.

Він мало не прогавив їх. На фото у «Фейсбуці» Дон, здавалося, була молодша та охайніша, ніж тепер — із забраним назад волоссям і в безформному светрі. Першу він упізнав Беллу. Дівчинка стрибала по тротуару. Ґлен спостерігав за ними в дзеркало, поки вони не пройшли повз його фургон, тоді він побачив їх просто перед собою. Вони були так близько, що він міг роздивитись розмазану туш у Дон під очима та блискуче золотисте волосся Белли.

Вони зайшли за ріг, і Ґлен увімкнув двигун.

«Я просто хочу подивитися, де вони живуть, — сказав він собі. — Тільки це. Що в цьому поганого? Вони навіть не дізнаються, що я тут був».

На зворотному шляху Ґлен звернув на сільську дорогу, зупинився на узбіччі, вимкнув телефон і став мастурбувати. Він намагався думати про Дон, але вона постійно щезала з картинки. Потім він сидів, приголомшений насиченістю почуттів і наляканий тим, якою людиною він виявився насправді. Чоловік сказав собі, що це більше ніколи не повториться. Він перестане сидіти в інтернеті, перестане дивитися порно. Він був хворий, але скоро одужає.

Однак, коли другого жовтня Ґлена відправили у Вінчестер, він знав, що знову поїде вулицею, де живе Белла.

У дорозі він увімкнув радіо, щоб відвернутися, але єдине, про що міг думати, — це золотаві кучері Белли.

— Просто подивлюся, чи вони там, — сказав він собі.

Та коли чоловік зупинився на шосе, щоб заправити фургон, то купив спальний мішок за знижкою й цукерки.

Він так глибоко поринув у свої фантазії, що пропустив поворот до гаража й вимушений був дати гака. Усе відбувалося, наче уві сні. Глен намагався поводитися як звичайний кур'єр, жартуючи з клієнтом та розпитуючи його про бізнес, але при цьому міцно тримав у собі свій секрет. Він прямував на Менор-роуд, і ніщо не могло його зупинити.

Відчуття небезпеки було однією з причин, чому він зважився на це. Глен Тейлор, колишній банківський працівник і зразковий сім'янин, розумів, що своїми діями наражає себе на сором та ганьбу. Але нині ним керував Таємничий Незнайомець, і той прагнув до небезпеки, жадав її, хотів доторкнутися до неї та обпектися її жаром.

— Зустрінемося, Глене, — крикнув йому якийсь хлопець із відділу запчастин.

— Так, бувай, — відповів він, підійшов до фургона й заліз у салон.

Він ще міг відмовитися від свого задуму, повернутися додому та знову стати собою. Але він уже вибрав. Глен увімкнув поворотник і від'їхав.

На Менор-роуд не було ні душі. Усі поїхали на роботу або сиділи по домівках. Він їхав повільно, вдаючи, що вишукує адресу. А потім побачив її. Дівчинка стояла коло низької огорожі та спостерігала за сірим котом, який катався в пилюці на асфальті. Час сповільнився, і Глен непомітно для себе зупинив фургон. Звук двигуна привернув увагу дитини, і тепер вона дивилася на нього, усміхаючись.

Десь за фургоном грюкнули входні двері, і цей звук миттєво повернув його до реальності. У бокове дзеркало він побачив, що на порозі сусіднього будинку з'явився літній чоловік. Глен негайно рушив із місця й майже одразу звернув ліворуч на бічну вулицю та об'їхав квартал. Чи побачив його стариган? Чи розгледів його обличчя? Навіть якщо розгледів, то що з того? Він не скоїв нічого поганого. Лише припаркував машину.

Але він відчував, що має повернутися. Маленька дівчинка чекала на нього.

Глен знову звернув на Менор-роуд і побачив, що на вулиці нікого нема. Єдиними живими створіннями навкруги були кіт та дитина, яка стояла у своєму дворі та махала йому рукою. Глен не міг згадати, як

вийшов із машини та наблизився до неї. Він пам'ятав лише те, як узяв її на руки, потримав трохи і, повернувшись назад у фургон, пристебнув її ременем безпеки до пасажирського сидіння. Усе це забрало не більше як хвилину, дівчинка не шуміла. Вона взяла цукерки й сиділа тихо, поки він віз її геть від Менор-роуд.

Розділ 46

П'ятниця, 11 червня 2010 року

Вдова

Дон увесь час показують по телевізору. Їй подобається казати всім, що Белла жива, що її викрав хтось, хто не може мати власних дітей, але дуже хоче. Але вона впевнена, що її донька в хороших руках, її люблять та піклуються про неї. Дон одружилася з одним із волонтерів своєї кампанії, значно старшим за неї, що, здається, ніяк не може відвести від неї очей. У жінки з'явилася інша маленька дівчинка. У світі немає справедливості. Під час чергового ранкового телешоу вона міцно тримає свою нову дитину, щоб показати, яка вона гарна мати, але мене не обдуриш.

Коли Глен іще був живий, то завжди вимикав телевізор, якщо перебував у цей час у кімнаті. Він робив це мимохідь, ніби йому все одно, а потім ішов прогулятися. Та, коли його не було поряд, я дивилася. І купувала газети та журнали, якщо там писали про Беллу. Мені подобалося розглядати її фотографії та відеозаписи, на яких вона грається, сміється, розгортає різдвяні подарунки, співає так подитячому, ковтаючи слова, і штовхає свій маленький візочок. Я збрала чималу колекцію газет та журналів, яким Дон давала інтерв'ю. Їй завжди подобалася увага, і вона здобула свою хвилину слави.

Тепер я теж здобуду свою.

Мік нарешті повертається з магазину з повними пакетами покупок та їжею з китайського ресторану.

— Ліньки готувати, — сміється Кейт. — Я подумала, що замість цього краще побалувати себе.

Схоже, Мік теж залишається з нами, тому я намагаюся пригадати, куди поклала простирадла та пухову ковдру, щоб постелити йому на дивані.

— Не турбуйтеся про мене, Джин, — каже він і самовдоволено всміхається. — Я невибагливий, можу поспати й на підлозі.

Я знизую плечима. Мені все так набридло, що вже байдуже. Раніше я бігала б навколо, застеляючи ліжка, дістала б свіжі рушники

й поклала б нове мило у ванній. Але тепер мені все одно. Я тримаю на колінах тарілку локшини із сьйливою червоною куркою та не знаю, чи вистачить у мене сил підійняти виделку.

Кейт та Мік сидять на дивані обличчям до мене й неохоче їдять локшину.

— Яка гидота, — не витримує Мік і відставляє тарілку.

— Ти сам це замовив, — каже Кейт і дивиться на вміст моєї тарілки, якої я навіть не торкалася. — Пробачте, Джин. Замовити вам щось інше?

Я хитаю головою.

— Ні, краще просто чаю, — кажу я.

Мік питає, чи є в мене якісь консерви, і йде в кухню, щоб приготувати собі грінки. Я вже збираюся піднятися до себе в ліжку, коли Кейт вмикає новини, тож я вирішую залишитися. По телевізору кажуть щось про солдатів та Ірак, і я відкидаюся на спинку крісла.

Наступний сюжет про мене. Я бачу своє обличчя на одній із фотографій, які зняв Мік, і не можу повірити своїм очам.

— Мік, швидко сюди, твої фотки показують, — кричить Кейт йому в кухню, і він влітає в кімнату та плюхається на диван.

— Нарешті, визнання! — каже він, схилено всміхаючись.

Ведучий новин тараторить про ексклюзивне інтерв'ю для «Дейлі пост», а також моє «одкровення», що Глен винен у зникненні Белли. Я розтуляю рота, щоб щось сказати, але картинка змінюється, і на екрані з'являється Дон, заплакана, зі спухлими очима. Ведучий запитує, що вона думає про інтерв'ю.

— Вона жахливе чудовисько! — каже Дон.

Мені знадобилася аж хвилина, щоб зрозуміти, що це про мене. Про мене!

— Упевнена, вона знала все від самого початку, — схлипує мати.

— Знала, що її чоловік скоїв із моєю бідолашною дівчинкою.

Я встаю й розвертаюся до Кейт.

— Що ви написали? — запитую я в неї. — Що ви таке сказали, щоб виставити мене жахливим чудовиськом? Я вам вірила, я все вам розповіла.

Кейт майже не дивиться мені в очі, але каже, що Дон «усе неправильно зрозуміла».

— Стаття зовсім не про це, — запевнює мене репортерка. — У ній ідеться про те, що ви теж стали жертвою Глена й тільки згодом зрозуміли, що він міг викрасти дитину.

Мік тупо киває, підтримуючи її, але я їм не вірю. У мені стільки люті, що я вилітаю з кімнати. Не можу пробачити їм зради. Але потім повертаюся.

— Ідіть геть, — кажу я. — Забирайтеся, або я викличу поліцію і вони виведуть вас силоміць.

У кімнаті стоїть тиша, поки Кейт вигадує спосіб мене переконати.

— А як же гроші, Джин... — починає вона, поки я випроваджую їх із Міком у коридор. Я не даю їй договорити.

— Залиште їх собі, — кажу я й відчиняю вхідні двері.

Хлопець із телевізора досі тут, стоїть на початку доріжки разом зі своїми колегами.

Коли Кейт підходить до воріт, він звертається до неї, проте вона вже на телефоні, розмовляє з Террі, пояснює йому, чому все «провалилося». Я жестом кличу до себе знімальну групу. У мене є, що їм сказати.

Розділ 47

П'ятниця, 14 травня 2010 року

Детектив

Минали дні, потім тижні, а рішення повторно заарештувати Тейлора так і не було. Нові керівники явно не хотіли повторювати долю попередників, тому завзято виправдовували свою бездіяльність.

— Де докази того, що на записі з цієї нової камери спостереження саме Тейлор? І звідки нам відомо, що він насправді користувався інтернет-клубом? — запитала старший детектив Веллінгтон, після того як проглянула фотографії. — Ми маємо лише частину автомобільного номера та сумнівні свідчення торговця порнографією. Окрім вашої інтуїції, Бобе, немає жодної причини вважати, що підозрюваний на записах — це Глен Тейлор.

Спаркс ладен був звільнитися, але не міг покинути Беллу.

Вони були так близько. Команда криміналістів вивчала запис із камери відеоспостереження, намагаючись роздивитися хоч якусь цифру або літеру на номерній табличці автомобіля. А тим часом експерти шукали схожість між повідомленнями від ТаємничогоНезнайомця та ВеликогоВедмедя. Спаркс майже схопив Глена Тейлора на гарячому.

Тож коли він почув, що Глен Тейлор помер, його наче громом уразило.

— Помер?

Один його знайомий із Лондонської поліції зателефонував одразу, тільки-но в оперативний відділ надійшло повідомлення.

— Я подумав, що ти захочеш знати про це одним із перших. Бобе. Мені шкода.

Це «шкода» було останньою краплею. Він поклав слухавку та схопився руками за голову. Вони обидва знали, що тепер нікому буде зізнатися у викраденні, тож момент тріумфу ніколи не настане. Беллу ніколи не знайдуть.

Раптом у нього в голові, мов блискавка, промайнула думка: Джин. Глен більше не тиснув на неї, і тепер вона могла бути відвертою,

розповісти про те, що насправді сталося того дня.

Спаркс покликав Селмонд і, коли вона просунула голову у двері, прохрипів:

— Глен Тейлор помер. Його збив автобус. Ми їдемо в Гринвіч.

Селмонд, здавалося, от-от розплачеться, але вона опанувала себе та перейшла в режим Супержінки, зосередженої та прискіпливої.

У машині Спаркс докладно пояснив їй деталі. Селмонд знала про справу стільки само, скільки й він, але йому вкрай потрібно було виговоритися вголос, щоб усе для себе прояснити.

— Я завжди думав, що Джин прикриває Глена. Вона порядна жінка, але робила все, що він їй наказував. Вона одружилася з ним зовсім юною. Він був розумником, який добре вчився в школі та влаштувався на хорошу роботу, а вона стала його маленькою симпатичною дружиною.

Селмонд здивовано подивилася на свого боса.

— Маленькою симпатичною дружиною?

Детектив мало не розсміявся, але стримався.

— Я маю на увазі, коли вони познайомилися, Джин була такою молодою, що він запаморочив їй голову своїм презентабельним виглядом та обіцянками. Вона не встигла навчитися бути самостійною.

— Гадаю, моя мама теж була такою, — каже Селмонд і вмикає поворотник, щоб звернути на шосе.

«Але ти зовсім на неї не схожа», — подумав Спаркс. Він бачив її чоловіка: хороший, упевнений у собі хлопець, який не намагався затьмарити або принизити її.

— Схоже на folie à deux^[45], сер, — задумливо сказала Селмонд. — Як Брейді та Гіндлі або Фред та Роуз Вест^[46]. Я писала про них статтю в коледжі. У подружжя з'являється спільний психоз або манія, бо один із них пригнічує іншого. Урешті-решт вони починають вірити в одне й те саме, наприклад, у своє право щось вчинити. Вони розділяють однакову систему цінностей, яка діє лише в межах їхнього партнерства або стосунків і неприйнятна в суспільстві. Не впевнена, що я правильно пояснюю. Вибачте.

Боб Спаркс деякий час їхав мовчки, обмірковуючи її теорію.

— Але якщо це folie à deux, то виходить, що Джин про все знала й підтримала Глена, коли той викрав Беллу.

— Як я вже казала, таке траплялося раніше, — говорила далі Селмонд, не відводячи очей від дороги. — Потім, коли пару роз'єднують, той, кого пригнічували, досить швидко повертається до реального сприйняття дійсності. Людина наче приходить до тями. Розумієте, про що я кажу?

Але Джин Тейлор не зняла маску, після того як Глена посадили. Чи можливо, що він зберігав контроль над нею, навіть коли був за ґратами?

— Я подумав, може, у неї когнітивний дисонанс^[47] або часткова амнезія, — зважився припустити Спаркс, трохи хвилюючись, перш ніж озвучити своє домашнє читання із судової психології. — Можливо, вона занадто боялася все втратити й тому не хотіла визнавати правду? Я читав, що через психологічну травму мозок може стерти занадто болісні та важкі спогади. Тож вона стерла все, що підривало її віру в безвинність Глена.

— Але наскільки це реально? Змусити себе повірити, що чорне — це біле? — спитала Селмонд.

«Людський мозок — потужна штука», — подумав Спаркс, але це було надто банально, щоб сказати це вголос.

— Я не експерт, Заро. Просто прочитав кілька книжок із цієї теми. Треба поговорити з кимось, хто проводив реальні дослідження.

Спаркс уперше назвав її Зарою й одразу зняковів. «Це неприпустимо», — сказав він собі. На роботі він завжди звертався до Ієна Меттьюза на прізвище. Він кинув швидкий погляд на сержанта. Не схоже було, що вона образилася чи навіть звернула увагу на його непрофесійну поведінку.

— До кого ми звернемося, сер?

— Я знаю одного науковця, що може нам допомогти. Доктор Флер Джонс. Ми вже співпрацювали з нею раніше.

— Чому б вам їй не зателефонувати? — сказала Селмонд. — Поки ми не приїхали. Нам треба знайти правильний підхід до Джин Тейлор.

Селмонд зупинила машину на наступній заправці та набрала номер.

Годину по тому Спаркс увійшов у реанімаційне відділення.

— Привіт, Джин, — сказав він і присів біля неї на помаранчевий пластиковий стілець. Вона ледь звернула на нього увагу. Бліда, з

почорнілими від горя очима.

— Джин, — повторив він і взяв її за руку.

Детектив ніколи раніше до неї не торкався, тільки коли проводив до поліційної машини, але цього разу він не втримався. Вона видавалася такою беззахисною.

У його гарячих руках її пальці здавалися крижаними, але він усе одно їх не відпускав. Користуючись нагодою, Спаркс заговорив далі, тихо й швидко:

— Джин, тепер ви можете мені про все розповісти. Розкажіть, що Глей скоїв із Беллою, куди він її відвіз. Ви більше не мусите нічого приховувати. Це була його таємниця, а не ваша. Ви були його жертвою, Джин. Ви і Белла.

Вдова відвернула від нього обличчя, ледь помітно затремтівши.

— Прошу, скажіть мені. Джин. Виговоріться, і вам стане легше.

— Я нічого не знаю про Беллу, Бобе, — сказала жінка повільно, наче пояснюючи щось дитині, а потім відсмикнула від нього руку й розплакалася. Беззвучно, лише сльози котилися підборіддям і падали їй на коліна.

Спаркс не міг піти й тому сидів на місці. Джин Тейлор підвелася й попрямувала в дамську кімнату.

За п'ятнадцять хвилин вона вийшла звідти, тримаючи серветку коло рота. Жінка рушила просто до скляних дверей реанімації та зникла.

Спаркса наче паралізувало від розчарування.

— Я втратив наш останній шанс, — буркнув він Селмонд, яка тепер сиділа на місці Джин. — Просто по-королівському облажався.

— У неї шок, сер. Вона нині не здатна щось вирішувати. Дайте їй час заспокоїтися та все обміркувати. Навідаємося до неї за кілька днів.

— Завтра. Ми зустрінемося з нею завтра, — сказав Спаркс, підводячись із місця.

За добу вони вже стояли на порозі будинку. Джин Тейлор була вся в чорному, і здавалося, що вона постаріла років на десять. Вона чекала на них.

— Як почуваетесь, Джин? — запитав Спаркс.

— По-різному. Гленова мама залишилася зі мною на ніч, — відповіла вона. — Проходьте.

Спаркс сів на дивані біля неї так, щоб привернути до себе всю її увагу, і зайшов здалеку. Зара Селмонд та доктор Джонс разом обміркували ситуацію та порадили почати розмову з незначних лестощів, щоб Джин відчула, що її думка важлива і що вона самостійно вирішує.

— Ви були твердою опорою для Глена, Джин. Завжди були поруч і підтримували його.

У відповідь на комплімент вдова здивовано блимнула очима.

— Я була його дружиною, тож він розраховував на мене.

— Мабуть, інколи вам ставало тяжко, Джин. На вас стільки звалилося.

— Я була рада бути з ним. Я знала, що він цього не робив, — сказала вона, але постійне повторення завчених фраз не звучало переконливо.

Сержант Селмонд підвелася та огледіла кімнату.

— Листівок зі співчуттям ще не отримували? — спитала вона.

— Не думаю, що такі будуть. Є лише звичайні листи з погрозами, — сказала Джин.

— Де проходитиме похорон, Джин? — запитав Спаркс.

У дверях з'явилася мама Глена Тейлора. Було зрозуміло, що весь цей час вона підслухувала в коридорі.

— У крематорії. Ми замовили скромну приватну службу, щоб попрощатися з ним. Правда, Джин?

Джин задумливо кивнула.

— Як думаєте, репортери теж прийдуть? — запитала вдова. — Я цього не переживу.

Мері Тейлор присіла на бильце дивана коло своєї невістки й погладила її по волоссю.

— Ми все витримаємо, Джині. До цього моменту нам це вдавалося. Може, тепер вони дадуть тобі спокій.

Остання фраза призначалася двом детективам, які були такі самі небажані гості в їхньому домі, як і журналісти, що чекали знадвору.

— Вони з восьмої години ранку стукають у двері. Я сказала їм, що Джин занадто засмучена й не ладна давати інтерв'ю, але вони приходять знову і знову. Гадаю, їй краще деякий час пожити зі мною, але вона хоче залишитися вдома.

— Тут Глен, — сказала Джин, і Спаркс підвівся, щоб піти.

Розділ 48

Четвер, 27 травня 2010 року

Вдова

Похорон улаштували так швидко, що я дозволила Мері самій обрати співи та читання. Я не могла ясно мислити й не здатна була щось вирішувати. Вона не стала вигадувати щось нове та обмежилася стандартними: «Чудова ласка»^[48] і «Господь — то мій Пастир»^[49], адже всі знають мелодії цих пісень. Насправді так навіть краще, тому що лише п'ятнадцятеро з нас співатимуть у каплиці крематорію.

Ми пішли навідати Глена в морзі при крематорії. Він лежав увесь такий гарний у костюмі-трійці та темно-синій із золотавим краватці, яка йому подобалася. Я випрала та попросувала його найкращу сорочку, і тепер вона мала ідеальний вигляд. Глен був би задоволений. Звісно, у труні лежав не зовсім Глен. Його там не було, якщо ви розумієте, про що я. Він був схожий на воскову фігуру. Його мама розридалася, і я відійшла вбік, щоб дати їй побути наодинці зі своїм хлопчиком. Я все дивилася на його руки з ідеально відполірованими рожевими нігтями; невинні руки.

З похоронного бюро ми з Мері одразу вирушили до універмагу «Джон Льюїс», щоб купити капелюшки.

— У нас є широкий вибір, — зазначила консультант.

Ми стояли перед тридцятьма чорними капелюхами й намагалися уявити себе на похороні Глена. Я обрала собі маленький капелюшок без берегів, із сіткою, що прикривала очі, а Мері купила капелюшок із берегами. Вони коштували нам купу грошей, але у жодної з нас не вистачило сил через це хвилюватися. Ми вийшли на вулицю з пакетами в руках і розгублено зупинилися.

— Ну ж бо, Джині, ходімо додому, вип'ємо чаю, — сказала Мері.

І ми пішли.

Сьогодні перед дзеркалом у коридорі ми вдягнули нові капелюшки, а потім сіли в таксі й поїхали в крематорій. Ми з Мері,

ледь торкаючись одна одної, тримаємося за руки. Батько Глена дивиться на дрібний дощ крізь вікно.

— На похоронах завжди дощить, — каже він. — Який жахливий сьогодні день.

Дивна річ ці похорони. Вони такі схожі на весілля: люди, які ніколи не знали одне одного, збираються за столом, сміються та плачуть. Навіть тут, на Глейовому похороні, я чую, як один зі старих дядьків тихо з кимось хихикає. Коли ми прибуваємо на місце, нас проводжають до зони очікування. Нас — тобто мене, моїх батьків, його батьків і маленький гурт Тейлорів. Насправді я вдячна за те, що хоч хтось прийшов.

Нікого з банку або салону. Ми перестали бути частиною того світу.

Потім з'являється Боб Спаркс, увесь такий поважний, у чорному костюмі та краватці, схожий на трунаря. Він стоїть осторонь на краю саду при колумбарії та вдає, ніби читає імена померлих на табличках. Він не надіслав квітів, але ми самі попросили людей цього не робити.

— Квіти тільки від членів сім'ї, — порадив власник похоронного бюро, тож я принесла лавровий вінок із лілями. «Класично і стильно», — сказала молода флористка. А Мері замовила ім'я Глена, викладене хризантемами. Йому це геть не сподобалося б. Я навіть чую, як він каже: «Як банально», — але Мері подобається, і це головне.

Я спостерігаю за Бобом Спарксом, не хочу втратити його з виду.

— Хто його запросив? — розлючено питає Мері.

— Не хвилюйся через нього, любя, — каже Джордж і ніжно плескає її по плечу. — Сьогодні це неважливо.

Службу проводить священник із церкви, куди ходить Мері. Він говорить про Глена так, наче знав його насправді, а не тільки з газет. Він увесь час дивиться на мене, ніби розмовляє тільки зі мною. Я ховаюся за вуаллю свого капелюшка й слухаю, як він далі розповідає про Глена як про свого знайомого. Розказує про його захоплення футболом, про те, яким розумним хлопчиком він був у школі, і про надзвичайну дружину, яка підтримувала його в скрутні часи. Серед присутніх шириться шепіт. Я кладу голову на батькове плече та заплющую очі, поки труна не зникає за металевими завісами. Глена більше нема.

У дворі крематорію я шукаю Боба Спаркса, але його теж нема. Усі хочуть обійняти та поцілувати мене, сказати, як добре я трималася. Змушую себе посміхатися та обіймати всіх у відповідь. Нарешті мені дають спокій. Ми думали запросити всіх на чай, але не знали, чи хтось погодиться. Крім того, якщо влаштувати чаювання, доведеться знову говорити про Глена, а тоді хтось може згадати й про Беллу.

Ми вирішуємо не ускладнювати ситуації. П'ятеро з нас повертаються зі мною додому пити чай та їсти сандвічі з шинкою, які Мері приготувала та поклала в холодильник. Я знімаю капелюшок, загортаю назад у папір, кладу в пакетик від «Джон Льюїс» та закидаю на шафу. Коли всі розходяться, я помічаю, що в будинку надзвичайно тихо. Це вперше, відколи помер Глен. Я вдягаю халат і вештаюся по кімнатах. Будинок невеликий, але Глен у кожному куточку, і мені все здається, що от-от почую, як він кричить мені: «Джині, куди ти поклала газету?.. Я пішов на роботу, кохана, до зустрічі».

Зрештою я наливаю собі випити й беру келих із собою в постіль разом зі стосом листівок та листів від членів родини. Я спалила неприємні послання над газовою плитою. Без Глена ліжко здається більшим. Він не завжди залишався зі мною на ніч, іноді, коли йому було неспокійно, він спав унизу, на дивані.

— Не хочу тебе будити, Джин, — казав він і забирав свою подушку.

Він більше не хотів заходити в гостьову кімнату, і ми купили диван, який розкладається. Глен заповзав на нього посеред ночі, а вдень ми ховали під ним пухову ковдру. Не знаю, чи хтось це помітив.

Розділ 49

Субота, 12 червня 2010 року

Детектив

Після похорону Боб Спаркс прочитав репортаж про те, як це відбувалося, і тепер дивився на фотографії Джин біля крематорію та зняте великим кадром ім'я «Глен», викладене квітами. «Як нам тепер тебе знайти, Белло?» — запитували газети, насміхаючись над детективом.

Він намагався зосередитися на роботі, але раз у раз ловив себе на тому, що дивиться в порожнечу, загублений і не здатний рухатися вперед. Він вирішив узяти відпустку, щоб зібратися з думками.

— Зберімо речі в машину та гайнімо в Девон. Знайдемо, де зупинитися, уже на місці, — якимось суботнього ранку запропонував він Ейлін.

Жінка пішла до сусідки домовлятися, щоб та наглянула за їхнім котом, а Спаркс сів за стіл розбирати пошту.

Ейлін ногою відхилила задні двері, руки в неї були зайняті стручковим горохом.

— Я швиденько зібрала горошок, інакше він пропаде, поки ми повернемося. Шкода буде.

Ейлін твердо вирішила, що життя в їхньому домі має тривати, навіть якщо воно призупинилося в думках її чоловіка. Він завжди був мислителем, і за це вона його любила. Друзі казали, що він глибока людина. Їй подобалося, що він не поверхневий. Але цього разу Спаркс занурився так глибоко у свої думки, що туди майже не потрапляло світло.

— Давай, Бобе, почисти горох, а я тим часом зберу речі. На скільки часу ми їдемо?

— На тиждень? Що скажеш? Мені потрібне свіже повітря й тривалі прогулянки.

— Звучить чудово.

Спаркс механічно виконував рутинну роботу: спочатку проводив нігтем уздовж стручка, а потім витрушував горох у друшляк, однак у

той самий час боровся зі своїми почуттями. Він розумів, що сам винен у тому, що сприйняв усе надто близько до серця. Жодна інша справа так його не торкала, не змушувала плакати, не погрожувала його кар'єрі. Може, йому варто знову звернутися до психотерапевта? Спаркс засміявся, його короткий смішок більше скидався на гавкіт собаки, але Ейлін усе одно почула та прибігла подивитися, що сталося.

Подорож минала спокійно: на вулиці був теплий сонячний день, невдовзі мали розпочатися шкільні канікули, а на шосе, куди Спаркс звернув, щоб якомога скоріше залишити позаду погані думки, майже не було машин.

Ейлін сиділа поряд і час від часу гладила його по коліні або стискала його руку. Вони обоє почувалися молодими, і від власної непередбачуваності в них навіть трохи паморочилося в голові.

Ейлін розповідала йому про те, що тепер відбувається в житті їхніх дітей, наче він щойно вийшов із коми.

— Сем каже, що вони з Пітом планують одружитися наступного літа. Вона хоче, щоб весільна церемонія відбулася на пляжі.

— На пляжі? Я так розумію, не в Маргейті. Що ж, усе, чого вона побажає. Здається, вона щаслива з Пітом.

— Дуже щаслива, Бобе. Мене більше хвилює Джеймс. Він так багато працює.

— Цікаво, від кого він це успадкував? — поцікавився Спаркс і подивися на дружину, щоб побачити її реакцію. Вони всміхнулися одне одному, і Спарксові вперше за останні тижні, а точніше місяці, полегшало на душі.

Як чудово було розмовляти про своє власне життя, а не про чуже.

Вони вирішили заїхати в Ексмут поїсти крабових сандвічів. Подружжя приїжджало сюди на літні канікули з дітьми, коли ті були ще маленькими, і це місце таїло приємні спогади. Відтоді там нічого не змінилося: усюди помпони з блакитних гортензій, так само майоріли прапори на годинниковій вежі та хрипло кричали чайки, а на пляжі стояли халупки в пастельних тонах. Вони ніби знову повернулися в дев'яності й пішли прогулятися, щоб розім'яти ноги та подивитися на море.

— Ну ж бо, люба. Нам уже час. Я зателефонував у паб і замовив нам номер на сьогоднішню ніч, — сказав Боб, притягнув її до себе й поцілував.

Приблизно за годину вони дісталися Дартмута, а потім поїхали на пляж Слептон-Сендз, щоб повечеряти рибою.

Вони їхали з опущеними вікнами, і вітер роздував волосся, надаючи зачіскам дивних форм.

— Нехай усі негаразди розвіються з вітром, — сказала Ейлін, як він і очікував. Вона завжди так говорила. Це змусило його згадати про Глена Тейлора, але він нічого не сказав.

У пабі вони розвалилися на встановлених вуличних лавках, вбираючи в себе останні промені сонця, і планували ранкове плавання.

— Прокинемося рано та підемо на море, — запропонував Боб.

— А давай не будемо. Поваліємося краще в ліжку, а потім прогуляємося, нікуди не поспішаючи. У нас цілісінький тиждень у запасі, Бобе, — сказала Ейлін і зраділа від думки, що вони аж на тиждень залишаться лише вдвох.

Коли вони піднялися у свій номер, було вже пізно. Поки Ейлін відійшла швиденько помитися в душі, Спаркс за звичкою ввімкнув телевизор, щоб подивитися вечірні новини. Щойно він побачив, як Джин Тейлор дає інтерв'ю у своїй вітальні, його шлунок скрутило з новою силою, і знову ввімкнувся режим Детектива.

— Ейлін, люба, мені треба повертатися, — крикнув він. — Джин Тейлор каже, що Глен викрав Беллу.

Ейлін вийшла з ванної кімнати в рушнику, а інший вона накрутила на голову, як тюрбан.

— Що? Що ти кажеш?

Потім вона побачила знайомі обличчя по телевизору й опустила на ліжку.

— Господи, Бобе. Коли це нарешті скінчиться?

— Ейлін, мені дуже шкода, але це не скінчиться, поки я не дізнаюся, що сталося з бідолашною дівчинкою. Джин це знає, тож доведеться знову її розпитати. Тобі вистачить п'ятнадцяти хвилин, щоб зібратися?

Вона кивнула, зняла з голови рушник і заходилася витирати волосся.

Назад вони поверталися в тиші. Ейлін заснула, а Спаркс їхав порожніми дорогами та щогодини вмикав радіо, щоб бути в курсі останніх новин.

Коли вони приїхали додому, йому довелося розбудити дружину. Майже не розмовляючи, вони піднялися в спальню та попадали в ліжку.

Розділ 50

Неділя, 13 червня 2010 року

Репортерка

— А ось і вона, наша зірка! — прокричав головний редактор, коли наступного ранку Кейт з'явилася на порозі відділу новин. — Шикарний ексклюзив, Кейт. Молодець!

Залунали мляві оплески від колег та вигуки: «Чудовий матеріал, Кейт!» Вона відчула, що червоніє, і спробувала посміхнутися так, щоб не мати самовдоволеного вигляду.

— Дякую, Саймоне, — сказала вона, коли нарешті дійшла до свого столу й змогла зняти сумку та куртку.

Редактор новин Террі Дікон уже поспішав до неї, щоб і собі дістати шматочок від компліментів, котрі роздавав його бос.

— А що в нас для другої статті? Чергова сенсація? — голосно запитав редактор і переможно посміхнувся, оголивши свої жовті зуби.

Кейт знала, що йому й так усе відомо, адже вона скинула статтю напередодні ввечері, але Саймон Пірсон хотів улаштувати невеличке шоу перед своїми людьми. Йому не так часто випадав на це шанс. Він постійно, наче мантру повторював: «Одна клята нудна політика. Де подівся весь ексклюзив?» Але сьогодні він збирався повного мірою насолодитися тріумфом.

— Ми дістали сюжет про бездітний шлюб, — сказав Террі. — «Що перетворило звичайного сім'янина на чудовисько?»

Саймон широко всміхнувся. Кейт аж пересмикнуло. З таким вульгарним заголовком її глибоке та делікатне інтерв'ю перетвориться на кричущу афішу до фільму, але до цього давно вже слід було звикнути. Іншою Саймоновою мантрою було «Згодуй публіці сюжет». Узагалі він мав багато таких мантр. Його улюбленим стилем роботи з підлеглими були груба сила та вдовбування. Він не любив, коли хтось намагався мислити творчо або ставив запитання. «Саймон говорить», — жартували інші члени керівництва.

Редактор міг розпізнати гарний заголовок, щойно той виходив з-під його руки, і вважав: якщо вже він хороший, чому б не використати

його понад один раз? Якщо якийсь заголовок особливо йому подобався, він міг з'являтися в газеті щотижня доти, доки навіть сам редактор не усвідомлював, що заголовок перетворюється на предмет глузувань у забігайлівках, де люблять випити журналісти. Запитання в заголовку на кшталт «Найстрашніший чоловік у Британії?» було класичним прийомом. На відміну від твердження, запитання залишало простір для роздумів.

— У мене є кілька хороших цитат від вдови, — сказала Кейт, вмикаючи комп'ютер.

— Просто вбивчих цитат! — додав Террі, щоб підвищити ставки. — Учора всі мало зі шкіри не рвалися, щоб нас наздогнати. Журнали та іноземна преса ставали в чергу за фотографіями. Усі на вулиці говорять тільки про нас!

— Ти видаєш свій вік, Террі, — сказав Саймон. — Це вже не вулиця, а глобальне село^[50]. Хіба ти не знав?

Редактор новин усміхнувся у відповідь на зауваження свого боса, запевнивши себе в тому, що це просто дружній жарт. Нічого не повинно зіпсувати цього дня: він дістав для газети найгучнішу сенсацію року й тепер доб'ється для себе підвищення зарплатні, яке він по праву заслужив, а потім відведе свою дружину — або коханку — на вечерю в «Рітц».

Тим часом Кейт уже продивлялася електронну пошту, залишивши чоловіків далі міряться членами.

— Яка вона, Кейт? Джин Тейлор?

Кейт поглянула на свого редактора й побачила не тільки бажання похизуватися, але й справжню зацікавленість. Він мав одну з найвпливовіших посад у газетній індустрії, але насправді хотів знову стати репортером, дізнаватися про все першим, брати інтерв'ю, оббивати пороги та надсилати керівництву статті, які написав власною рукою, а не чути про все з чужих вуст.

— Вона розумніша, ніж хоче здаватися. Ну, знаєте, вдає сором'язливу домогосподарку, яка ховається за спиною свого чоловіка, але в голові в неї купа тарганів. Їй дуже складно. Думаю, якийсь час вона вірила, що він безвинний, але щось змінилося. Між ними щось змінилося.

Кейт була впевнена, що могла б дізнатися ще більше й мусила витягнути з Джин усе, що тій відомо. Кейт звинувачувала Міка в тому,

що він перервав їхню розмову, але вона й сама бачила, що Джин стала закриватися. Під час інтерв'ю контроль по черзі переходив від однієї жінки до іншої, але в кінці стало зрозуміло, за ким буде останнє слово. Проте Кейт не збиралася зізнаватися в цьому своїй нинішній публіці.

Інші репортери тепер теж нашорошили вуха та присунулися ближче, щоб чути їхню розмову.

— То він викрав дівчинку, Кейт? А вона знала? — запитав хлопець із розділу кримінальної хроніки. — Це те, що всім цікаво.

— Так і ще раз так, — відповіла Кейт. — Питання в тому, коли вона про все дізналася. Зразу чи згодом? Думаю, проблема така: вона розривається між тим, у що хоче вірити, і тим, як усе є насправді.

Присутні чекали, що вона скаже далі, але її телефон задзвонив дуже вчасно, і на екрані з'явилося ім'я Боба Спаркса.

— Перепрошую, Саймоне, я мушу відповісти. Це детектив, який веде справу Белли. Можливо, у нас з'явиться матеріал і для третьої статті.

— Тримай мене в курсі, Кейт, — сказав він і повернувся до себе в кабінет.

Вона поквапилася крізь обертові двері до ліфтів, щоб уникнути небажаних слухачів.

— Привіт, Бобе. Я так і думала, що ти мені зателефонуєш.

Спаркс уже приїхав до редакції газети й тепер ховався від літнього дощу під портиком будівлі.

— Спускайся, вип'ємо кави, Кейт. Треба поговорити.

В італійському кафе, яке розташувалося в брудному провулку неподалік від редакції, було людно, а вікна спітніти від кавоварки. Вони присіли за столик подалі від барної стійки та якийсь час мовчки дивилися одне на одного.

— Мої вітання, Кейт. Ти витягнула з неї більше, ніж мені вдалося за весь цей час.

Репортерка витримала погляд детектива. Його щирість обеззброїла її та навіть викликала бажання розповісти правду. Треба було віддати йому належне, детектив добре знав свою справу.

— А треба було ще більше, Бобе. Ще залишалось, куди копати, але вона сама обрала, коли зупинитися. Надзвичайний самоконтроль. Навіть лякає. Спочатку вона тримала мене за руку та буквально

плакала в мене на плечі через те, з яким монстром вона одружилася, а вже за хвилину взяла ситуацію у свої руки. Замовкла й нізащо не хотіла вести далі розмову.

Кейт помішала каву в чашці.

— Вона знає, що сталося, чи не так?

Спаркс кивнув.

— Гадаю, що так. Та не знаю чому, але вона не може про це розповісти. Урешті-решт тепер, коли Глен помер, що їй втрачати?

Кейт співчутливо покачала головою.

— Вочевидь, є щось.

— Мені завжди було цікаво, чи вона причетна до злочину, — сказав Спаркс скоріше самому собі. — Може, вони разом планували викрадення? Чи хотіли собі дитину, але щось пішло не так? А може, узагалі, це вона його підмовила?

Від численних варіантів у Кейт засяяли очі.

— От трясця, Бобе. Як же ти змусиш її зізнатися?

«А дійсно, як?» — подумав Спаркс.

— Яке в неї слабке місце? — запитала Кейт, вертячи в руках ложку.

— Глен, — відповів він, — але його більше нема.

— Діти, Бобе. Ось її слабина. Вона схиблена на них. Наша розмова постійно зводилася до дітей. Вона хотіла, щоб я розповіла їй усе про моїх хлопчиків.

— Я знаю. Якби ти тільки бачила її альбоми з дітьми.

— Які альбоми?

— Це не для преси, Кейт.

Вона нашорошила вуха й автоматично нахилила голову вбік, ніби говорячи: «Ти можеш мені довіряти».

Але їй не вдалося його обдурити.

— Я серйозно. Можливо, це знадобиться в подальшому розслідуванні.

— Добре, добре, — сказала Кейт роздратовано, визнаючи свою поразку. — Як гадаєш, що вона тепер робитиме?

— Якщо вона в цьому замішана, то може повернутися до дитини, — припустив Спаркс.

— Повернутися до Белли, — уточнила Кейт, — хоч би де вона була.

Тепер ніщо більше не посідало думки Джин, і Спаркс був упевнений, що скоро настане її хід.

— Зателефонуєш мені, коли про щось дізнаєшся? — попросив він репортерку.

— Можливо, — якось несвідомо подразнила вона детектива. Той увесь почервонів, і несподівано для себе Кейт збагнула, що їй приємна його реакція на цей кокетливий тон.

Спаркс раптом відчув себе ніяково.

— Кейт, ми тут не в ігри граємося, — сказав він, намагаючись повернутися до офіційного тону. — Будемо на зв'язку.

Коли вони прощалися на вулиці, Спаркс простягнув репортерці руку, але, замість того щоб потиснути її, Кейт поцілувала його в щоку.

Розділ 51

П'ятниця, 11 червня 2010 року

Вдова

Коли знімальна група йде, я сідаю й тихесенько чекаю на вечірні новини. Хлопець із телевізора сказав, що моє інтерв'ю стане головною темою дня, і він не збрехав. На екрані виникає заголовок «Вдова зі справи про Беллу вперше заговорила», а потім на тлі з'являється музика та шириться по всій вітальні. А ось і я, по телевізору. Інтерв'ю триває недовго: я кажу їм, що нічого не знаю про зникнення Белли, але підозрюю, що Глен у цьому замішаний. Я прямо їм сказала, що не знаю нічого напевне, що він мені не зізнавався і що журналісти перебрехали мої слова.

Я сиділа на дивані та спокійно відповідала на їхні запитання. Я зізналася, що газета запропонувала мені винагороду, але я відмовилася він неї, коли побачила, що саме вони про мене написали. Потім була коротка заява від «Пост» та знімок Кейт і Міка, які виходять із мого будинку. Ось і все.

Чекаю, коли задзвонить телефон. Першою дає про себе знати Мері, Гленова мама.

— Як ти могла таке сказати. Джині? — питає вона.

— Ви це знаєте не гірше за мене, Мері, — кажу я. — Будь ласка, не вдавайте, ніби ви не підозрювали його у викраденні. Я знаю, що це неправда.

Її гнів одразу вщухає, і вона каже, що поговорить зі мною завтра.

Потім телефонує Кейт і діловито розповідає, що газета внесе в статтю мою заяву для телевізійного інтерв'ю, щоб я могла «розказати свою версію подій».

Я сміюся в слухавку.

— А хіба ви не мали написати мою версію подій у своїй статті? — питаю я. — Ви завжди брешете своїм жертвам?

Вона ігнорує питання й каже, що я можу телефонувати їй на мобільний у будь-який час. Я кладу слухавку, не попрощавшись.

Наступного ранку я натрапляю в поштовій скриньці на газету. Зазвичай нам не приносять пошту. Цікаво, Кейт сама її туди поклала чи це зробила сусідка? Заголовок промовистий: «ВДОВА ВИЗНАЄ ПРОВИНУ ВБИВЦІ БЕЛЛИ», і мене так трясє, що я не можу розгорнути газету. На першій шпальті моя фотографія, де я дивлюся вдалечінь, як наказав мені Мік. Я кладу газету на кухонний стіл і чекаю.

Від самого ранку телефон розривається від численних дзвінків із преси, телестудій, радіо та від членів родини. Телефонує моя мама, плачеться, що я їх зганьбила, а тато кричить, що попереджав, щоб я не одружувалася з Гленом. Але це неправда, він нічого такого мені не казав. Тепер, мабуть, жалкує, що не попередив.

Намагаюся заспокоїти маму, кажу їй, що журналісти мене оббрехали й написали зовсім не те, що я їм розповіла. Але нічого не допомагає, і врешті вона вимикається.

Я почуваюся виснаженою, тож знімаю слухавку з телефона та кладу її поряд, а сама підіймаюся до себе, в ліжку. Думаю про Беллу та Глена. І про останні дні, перед тим як він помер.

У ті дні він часто запитував, що я збираюся робити.

— Ти хочеш піти від мене. Джині? — цікавився він.

А я відповідала:

— Я хочу заварити собі чаю.

І виходила з кімнати, залишаючи його сам на сам із думками. Мені було про що поміркувати: зрада, рішення, плани.

Більше ми з ним не розмовляли, тільки у справах.

— Твоя мама телефонує.

Справді мінімально.

Він був схожий на примару, ходив за мною будинком, немов тінь. Я бачила, як він спостерігає за мною, ховаючись за газетою. Я тримала його на гачку. Він не знав, що в Джині на думці, і це лякало його до смерті.

Того тижня Глен не відпускав мене саму з дому. Хоч би куди я йшла, він був поряд. Мабуть, думав, що я одразу побіжу до Боба Спаркса. Але це означало б, що він зовсім мене не знав. Я не збиралася нікому нічого розповідати. Не для того, щоб захистити його — не смішіть мене.

Тієї суботи він наступав мені на п'яти, коли ми вийшли із «Сайнсберіз», і я побачила, як він дивиться на маленьку дівчинку у візку для продуктів. Він лише кинув на неї погляд, але я помітила щось у його очах. Щось мертво. І я відштовхнула його від дитини. Легенько, але він заступив за бордюр й опинився на дорозі. Тієї самої миті з'явився автобус. Усе відбулося так швидко. Пам'ятаю лише, що дивилася, як він лежить у невеличкій калюжі крові, та думала: «Ну, що ж. От і настав кінець його дурацям».

Чи це означає, що я тепер убивця? Я дивлюся на себе в дзеркало, намагаючись зрозуміти, чи це видно по очах, але нічого не бачу. Насправді Глей ще легко відбувся. Інакше йому довелося б роками страждати, боятися, що його викриють. Я читала, що такі, як Глен, не можуть стриматися. Тож можна сказати, що я допомогла йому позбутися залежності.

Я збираюся продати будинок так скоро, як тільки зможу. Спершу треба пережити коронерське розслідування^[51]. Але Том каже, що це буде нескладно. Треба просто сказати коронерові, що Глен спіткнувся, і все. Я зможу почати все з нуля.

Учора я зателефонувала агентові з нерухомості, щоб довідатися, яку суму можна отримати за будинок. Я назвала своє ім'я, але вона не звернула на нього уваги — пізніше зверне. Я сказала, що хочу продати дім якомога швидше, тому вона приїде завтра зранку. Цікаво, якщо сказати, що тут жив Глен, ціна стане вищою чи впаде? Хтозна, може, якісь збоченці захочуть заплатити більше.

Я ще не вирішила, де житиму, але однозначно якнайдалі від Лондона. Пошукаю в інтернеті: може, переїду за кордон або кудись у бік Гемпширу. Ближче до моєї крихітки.

Розділ 52

Четвер, 1 липня 2010 року

Репортерка

Журналісти добре знали коронера — низенького юриста, який завжди був одягнутий мов тільки з-під голки, любив яскраві шовкові краватки-метелики різних кольорів та носив старанно підстрижені сиві вуса. Г'ю Голденові подобалося вважати себе Персонажем, який стирчить скалкою в дупі своїх керівників і не боїться висувати суперечливі висновки.

Зазвичай Кейт любила дізнання^[52] за його участю, його химерна манера вести допит та пишномовні слова, але сьогодні вона була не в настрої. Боялася, що це був останній публічний виступ Джин Тейлор. Що преса втратить до неї інтерес, і тоді вдова назавжди зникне за дверима свого помешкання.

Перед будівлею суду Мік разом з іншими фотографами купчилися в очікуванні учасників дізнання, щоб зробити їхні знімки.

— Привіт, Кейт, — крикнув він крізь натовп. — Побачимося пізніше.

У колоні по одному вона разом з іншими репортерами та витріщачами пройшла всередину та встигла зайняти останнє місце для преси в першому ряді просто навпроти кафедри, за якою мали виступати свідки. Усі її думки були про Джин. Чекаючи на неї, Кейт не відводила погляду від дверей, тому не помітила, як Зара Селмонд проскочила в задню частину зали разом з офіцерами Лондонської поліції, яких покликали для надання свідчень. Спаркс відіслав її замість себе.

— Ти йди, Селмонд. Мені потрібні твої очі та аналіз її виступу. Сам я нині не здатний мислити тверезо.

Вона приїхала саме вчасно, адже наступної секунди скрегіт дверних петель оповістив про прибуття вдови. Джин Тейлор мала величний і впевнений вигляд. Вона вдягла сукню, у якій була на похороні Глена.

Жінка повільно пройшла в супроводі адвоката через усю залу до свого місця в першому ряді. «Цей пройдисвіт Том Пейн», — подумала Кейт, ввічливо киваючи йому та промовляючи губами: «Доброго ранку, Томе». Він здійняв руку на знак привітання, і Джин повернула голову, щоб подивитися, кому він махає. Вони зирнулися, і Кейт на секунду здалося, що Джин ось-ось привітається з нею. Репортерка невпевнено посміхнулася, але Джин байдуже відвернулася.

Інші свідки, не поспішаючи, тиснули одне одному руки та обнімалися в проході, але нарешті всі зайняли свої місця й підвелися, коли ввійшов коронер.

На кафедру піднявся помічник коронера. Він сказав, що тіло дійсно належить Глейові Джорджу Тейлору — це підтвердив батько загиблого. Потім патологоанатом повідомив про результати розтину. Кейт не відводила очей від Джин, уважно дивлячись, як вона реагує на подробиці розтину свого чоловіка.

«Що ж, принаймні він добре поснідав наостанок», — думала Кейт у той час, як патологоанатом без особливого ентузіазму перелічував уміст його шлунку. Жодної ознаки хвороби. Синці та рвані рани на руках і стегнах виникли внаслідок падіння та зіткнення з автомобілем. Але помер він від перелому черепа. Черепно-мозкова травма була спричинена зіткненням із автобусом та падінням на асфальт. Смерть настала майже миттєво.

Джин поставила сумку собі на коліна, показово вийняла звідти маленьку упаковку серветок і дістала одну, щоб витерти сльозу.

«Вона не плаче, — подумала Кейт. — Лише вдає».

Наступному слово дали водієві автобуса. Він по-справжньому плакав, коли розповідав, як перед ним нізвідки взявся чоловік.

— Я не помітив його, тож нічого не міг удіяти. Усе сталося так швидко. Я загальмував, але було вже запізно.

Судовий пристав допоміг йому зійти з кафедри, і на його місце покликали Джин.

Її виступ був бездоганним, навіть занадто. Кейт підозрювала, що та добре відрепетирувала кожне слово перед дзеркалом. Джин крок за кроком описала відвідання супермаркету: як вони ходили між рядами та вийшли крізь автоматичні двері на Хай-стріт, розмову про пластівці й те, як Глен Тейлор спіткнувся та вилетів на дорогу під колеса автобуса. Вона говорила тихо й серйозно.

Кейт усе записала й підвела очі, щоб побачити вираз обличчя Джин та її емоції.

— Місіс Тейлор, ви можете сказати нам, чому ваш чоловік спіткнувся? Поліція оглянула тротуар і не знайшла нічого, через що він міг втратити рівновагу, — лагідно запитав коронер.

— Я не знаю, сер. Він упав під автобус просто на моїх очах. Я навіть не встигла скрикнути, як він уже помер, — відповіла вона.

«Відповіла не замислюючись, — подумала Кейт. — Використовує одноманітні фрази».

— Він тримав вас за руку чи під руку? Я питаю, тому що ми з партнеркою так робимо, коли йдемо кудись разом, — питав далі коронер.

— Ні. А може, і тримав. Не пам'ятаю, — відповіла вона, проте вже не так упевнено.

— Може, ваш чоловік був розсіяний того дня? Ви не помітили нічого незвичного в його поведінці?

— Розсіяний? Що ви маєте на увазі?

— Не зосереджений на тому, що робить, місіс Тейлор.

— Йому було про що подумати, — сказала Джин Тейлор і подивилася туди, де сиділи журналісти. — Та я впевнена, що ви й самі це знаєте.

— Авжеж, — сказав коронер, вдоволений тим, що йому вдалося витягнути з неї нову інформацію. — Тож який у нього був настрій?

— Настрій?

«Усе йшло зовсім не так, як планувала Джин, — подумала Кейт. — Постійне перепитування — це явна ознака стресу. Так роблять, коли хочуть виграти час». Репортерка нахилилася вперед, щоб не проґавити жодного слова.

— Так, настрій, місіс Тейлор.

Джин Тейлор заплющила очі й захиталася. Том Пейн та помічник коронера кинулися до неї, спіймали та посадили на стілець під занепокоєний гомін у залі.

— Гадаю, це й буде заголовком, — прошепотів один репортер другому в Кейт за спиною. — «Вдова підозрюваного у викраденні Белли неприємні». Краще, ніж нічого.

— Зачекайте, дізнання ще не скінчилося, — прошепотіла вона їм через плече.

Джин стискала склянку з водою й невідривно дивилася на коронера.

— Вам краще, місіс Тейлор? — запитав той.

— Так, дякую. Вибачте за те, що сталося. Я нічого не їла зранку, і...

— Усе добре. Не треба пояснювати. Тепер ми можемо повернутися до мого запитання?

Джин глибоко зітхнула.

— Останнім часом він погано спав і страждав від сильної мігрені.

— Він лікувався від безсоння та головного болю?

Вона похитала головою.

— Він казав, що йому погано, але не йшов до лікаря. Гадаю, не хотів про це говорити.

— Зрозуміло. А чому не хотів, місіс Тейлор?

На мить опустивши очі, вона підійняла голову.

— Тому що Белла ніяк не переставала йому снитися.

Г'ю Голден витримав погляд вдови, і присутні притихли, коли він кивнув, щоб вона говорила далі.

— Він казав, що бачить її, коли заплющує очі. Через це йому ставало погано. Він хотів увесь час бути поруч зі мною. Ходив за мною по будинку. Я не знала, що робити. Йому було недобре.

Коронер уважно слухав Джин, поки репортери жадібно записували кожне її слово.

— Місіс Тейлор, зважаючи на душевний стан вашого чоловіка, чи можливо, що він навмисне кинувся під автобус? — запитав коронер.

Том Пейн підвівся з місця, щоб оскаржити питання, але Джин жестом попросила його сісти.

— Я не знаю, сер. Він нічого не говорив про самогубство, але йому було недобре.

Коронер подякував жінці за свідчення, висловив свої співчуття та записав вердикт: «нещасний випадок».

— Мене покажуть у вечірніх новинах, — радісно сказав він судовому приставу, коли преса покинула залу.

Розділ 53

Четвер, 1 липня 2010 року

Детектив

Те, що Белла марилося Гленові Тейлору в снах, стало головною темою інформаційних випусків на радіо та доброї третини вечірніх новин по телевізору. У найспекотніші дні літа — а це мертвий сезон для преси, коли політики у відпустках, школи зачинено й країна повільно припиняє рух, — усе, що хоч віддалено скидалося на новини, ставало в пригоді.

Селмонд розповіла про все Спарксові одразу після дізнання, але він усе одно читав репортажі в газетах, не проминаючи жодного слова.

— Джин розколюється, Бобе, — сказала Селмонд, трохи задихавшись дорогою до машини. — Я спробувала поговорити з нею після процесу. Там були всі репортери — і ваша Кейт Вотерз теж, — але Джин ані слова більше не промовила. Вона поки що стримується, але це ненадовго.

Спаркс відчував: те, що Джин знепритомніла в суді, означає, що тепер, коли Глен помер, їй набагато складніше зберігати таємницю.

— Вона дозволяє таємниці потроху вислизати й контролює цей процес. Як у Середні віки, коли пацієнтам пускали кров. Джин позбавляється від поганого поступово, — висловив він свої здогадки Селмонд.

Спаркс подивився на сержанта — та сиділа за його комп'ютером і проглядала інформацію в ЗМІ.

— Що ж, чекатимемо, коли вона винесе сміття з хати. У прямому й переносному сенсі.

Уже наступного ранку о п'ятій годині вони сиділи в машині за півмилі від будинку Джин Тейлор, щоб їх не помітили, і чекали на дзвінок від групи зовнішнього спостереження.

— Я знаю, що шансів мало, але ми все одно маємо спробувати. Вона обов'язково щось зробить, — звернувся Спарк до Селмонд.

— Серцем відчуваєте, сер? — спитала та.

— Не впевнений, де воно зараз, але так. Відчуваю.

За дванадцять годин повітря в машині стало спертим від їхнього дихання та запахів фастфуду.

До десятої вечора вони вже встигли обговорити все, що можна: життєві історії, байки про спійманих злочинців, найгірші відпустки, телевізійні програми з дитинства, улюблені страви, найкращі бойовики та плітки про те, хто з ким спить на роботі. Спарксові здавалося, якби він брав участь у «Мастермайнд»^[53], то неодмінно відповів би на всі без винятку запитання про Зару. Вони обоє полегшено зітхнули, коли нарешті надійшов дзвінок від групи зовнішнього спостереження, які повідомили, що в будинку вимкнули світло.

Спарк вирішив, що на сьогодні досить. Вони зупинилися в дешевому готелі неподалік, щоб трохи поспати, перш ніж продовжити чергування. На ніч їм на зміну прийшла інша група.

О четвертій ранку Спарксові подзвонили:

— Світло ввімкнули, сер.

Він став одягатися і, паралельно набираючи номер Селмонд, впустив телефон у штанину.

— Сер, це ви?

— Так, так. Вона прокинулася. Зустрінемося внизу о п'ятій.

Уперше за весь час Зара Селмонд не мала вигляду на всі сто. Із розкуйовдженим після сну волоссям та без макіяжу, вона чекала на детектива біля парадних дверей.

— Подумайте лише, я колись казала мамі, що хочу бути стюардесою, — озвалася Селмонд.

— То сядьте на свої місця, ми злітаємо, — відповів він, ледь помітно всміхнувшись.

Джин поспіхом вийшла через парадні двері. Від її рухів загорівся вуличний сенсорний ліхтар, і тепер вона стояла в його світлі, озираючись навкруги в пошуках ознак життя. Вона натиснула кнопку на брелоку, щоб відімкнути машину, і звук електронного сигналу

луною відскочив від стін будинків навпроти. Вона відчинила дверцята та сіла за кермо. На ній знову була сукня з похорону.

Через дві вулиці від будинку Тейлорів Зара Селмонд завела двигун і тепер чекала, коли група скаже, що робити далі. Спаркс сидів поруч, заглибившись у думки, з розгорнутими мапами на колінах.

— Вона щойно звернула на А2 в напрямку до М25, сер, — рывкнув по телефону офіцер, що сидів у фургоні без номерних знаків.

І вони розпочали переслідування.

— Ладна закластися, вона іде в Гемпшир, — сказала Селмонд, коли вони мчалися швидкісною автомагістраллю.

— Не гадаймо, — відповів Спаркс, вимальовуючи їхній маршрут пальцем на мапі.

Він боявся, що сподівання виявляться марними.

Сонце стало сходити, і небо потрохи світлішало, та коли вони звернули на М3, а звідти — на Саутгемптон, GPS^[54] іще не перемкнувся з нічного режиму. Колона автомобілів рівномірно розтягнулася по дорозі на три милі, тож Спаркс і Селмонд трималися позаду, щоб Джин їх не помітила.

— Вона ввімкнула поворотник, хоче звернути на заправку, сер, — повідомив їх чоловік із фургона. — Де зараз ваші люди? Треба помінятися, інакше вона нас помітить.

— Вас зрозумів. Інший наш автомобіль уже чекає на наступному перехресті. Поки вона на заправці, не випускайте її з поля зору. Звідти ми самі за нею простежимо, — відповів Спаркс.

Фургон повільно заїхав на паркінг та втиснувся на вільне місце, за дві машини від мети. Один із полісменів вийшов, чухаючи голову, щоб розім'яти м'язи, та пішов за Джин Тейлор. Вона зайшла в жіночий туалет, а він став у чергу за бургером. Поки він чекав на неї, то вдавав, що вивчає меню на табло кислотних кольорів, що висіло над касою. Вона незабаром вийшла, обтріпуючи мимохідь вологі руки. Полісмен відкусив шматок від подвійного чизбургера, а Джин тим часом зайшла в магазин та уважно роздивлялася кошики з пластиковими квітами. Вона обрала букет із рожевих бутонів троянди та білих лілей, загорнутих у рожевий обгортковий папір і целофан, піднесла квіти до обличчя, щоб вдихнути особливі штучні пахощі, а потім подалася до стійки із солодощами та взяла звідти барвисту упаковку. Полісмен на

протилежному боці порожнього магазину помітив, що то були «Скіттлз». Затим Джин стала в чергу біля каси.

— Вона купила квіти та цукерки, сер. Прямує до машини. Ми простежимо за нею до шосе, а там передамо вам, — відрапортував він.

Спаркс і Селмонд зирнулися.

— Вона їде на могилу, — промовив детектив пересохлими губами. — Передай хлопцям, нехай готуються.

П'ять хвилин по тому в неї на хвості було вже дві інші машини, які постійно мінялися місцями та спеціально відставали, щоб не притертися до очей. Джин увесь час їхала на однаковій швидкості — шістдесят п'ять кілометрів на годину. «Обережна водійка. Мабуть, не звикла самотійно їздити по шосе, — подумав Спаркс. — Цікаво, чи вперше вона прямує туди, куди зараз їде».

Вони із Селмонд не обмінялися жодним словом, відтоді як рушили із заправки. Обоє зосереджено слухали переговори на поліційних хвилях. Однак у Вінчестері, коли вони почули, що машина Джин Тейлор з'їхала з шосе й попрямувала в східному напрямку, Спаркс наказав Зарі Селмонд піддати газу.

Потік машин дедалі зростає, але Джин була всього на миллю попереду, а між ними, наче в сандвічі, їхала ще одна поліційна машина.

— Вона зупиняється, — повідомив офіцер. — Дерева праворуч, сільська дорога, без воріт. Мушу їхати далі, інакше вона мене помітить. Негайно повертаю назад. Вона вся ваша.

— Спокійно, Селмонд, — сказав Спаркс. — Спокійно та обережно.

Вони мало не прогавили її, сільська дорога була вся в багнюці, і Джин сховала машину в заростях так, що Спаркс лише останньої миті помітив металевий відблиск поміж дерев.

— Вона тут, — сказав детектив, і Селмонд сповільнилася та розвернула машину. Він додав: — Припаркуйся через дорогу, щоб наші хлопці могли проїхати.

Коли вони вийшли з машини, пустився легкий дощ, тож довелося діставати з багажника плащі.

— Імовірно, вона почула звук мотора, — прошепотів Спаркс. — Не знаю, чи там густий ліс. Я піду за нею, а ти чекай на групу. Я покличу, коли ти будеш мені потрібна.

Селмонд кивнула, і здавалося, що вона от-от заплаче. Це було на неї не схоже.

Спаркс швидко перетнув дорогу, обернувся й помахав їй, перш ніж зникнути в гущавині дерев.

Світла було ще замало, і воно не могло пробитися крізь крони, тож Спаркс ступав обережно. Він не чув нічого, окрім свого дихання та ворон, що каркали над ним, обурені присутністю незваного гостя.

Раптом детектив помітив рух попереду. Проблиск чогось білого в темряві. Спаркс зупинився, щоб набратися духу. Він мав опанувати себе. Добре, що Селмонд не пішла з ним і не бачила, як він тремтить, наче осика. Спаркс тричі глибоко вдихнув і видихнув, а потім обережно рушив уперед. Він боявся ненароком наштовхнутися на Джин. Не хотів її налякати.

Нарешті він побачив її — на землі, коло дерева. Вона сиділа на куртці, підігнувши ноги, зовсім як на пікніку. Коло неї лежали квіти в обгортковому папері.

— Це ви. Бобе?

Її голос змусив його завмерти.

— Так, Джин.

— Мені здалося, що я чую машину. Я знала, що це ви.

— Чому ви тут, Джин?

— Джині. Називайте мене Джині, мені так більше подобається, — сказала вона, не дивлячись на нього.

— Чому ви тут, Джині?

— Я прийшла до нашої крихітки.

Спаркс присів навпочіпки коло Джин, потім зняв плащ, постелив на землю й підсів ближче до неї.

— Хто ваша крихітка. Джині?

— Ну, звичайно ж, Белла. Вона тут. Глен залишив її тут.

Розділ 54

Субота, 3 липня 2010 року

Вдова

Я нічого не могла із собою вдіяти. Я мусила піти до неї. Інтерв'ю та дізнання пробудили щось у мені, змусили весь час про неї думати, і ніякі пігулки не допомагали. Я думала, що після Гленової смерті нарешті знайду собі спокій, але я помилялася. Думки нікуди не поділися. Я не могла ані їсти, ані спати. Ніщо інше не мало значення.

Я вже не вперше приходила до неї. Глен відвів мене на могилу Белли в останній понеділок свого життя. Після того як сів на моє ліжко й розповів, що більше не може спати. Скрутившись калачиком на своєму боці ліжка, він став розповідати мені про день, коли зникла Белла. Чоловік відвернувся від мене, тож я не бачила його обличчя. Поки він говорив, я жодного разу не поворухнулася. Боялася, що він передумає говорити, тому слухала його мовчки.

Глен сказав, що взяв Беллу на руки, бо вона сама захотіла. Йому це не наснилося. Він пам'ятав, що залишив її саму на краю невеличкого лісу по дорозі додому, до мене. Він розумів, що вчинив щось жахливе. Дівчинка заснула в кузові. У нього був спальний мішок. Він просто дістав її з фургона, коли вона ще спала, і поклав під дерево, щоб її хтось знайшов. Залишив їй трохи цукерок. «Скіттлз». Хотів зателефонувати в поліцію, але був у паніці.

Потім він підвівся й вийшов із кімнати раніше, ніж до мене повернулася здатність говорити. Я лежала й не рухалася, наче це могло зупинити час, але думки гарячково змінювали одна одну. Усе, про що я могла розмірковувати: навіщо йому у фургоні спальний мішок? Звідки він у нього? Страшно було подумати, що сталося в тому фургоні. Що вчинив мій чоловік.

Мені хотілося змити весь бруд, який я відчула на собі, тож я стояла під душем, вода лилася мені на голову й заливала вуха. Але ніщо не допомагало позбутися думок. Я спустилася до нього в кухню та сказала, що ми її знайдемо. Глен здивовано подивився на мене й відповів:

— Джині, я залишив її майже чотири роки тому.
Але мене не влаштувала відповідь «ні».
— Ми мусимо знайти її, — наполягала я.

Ми сідаємо в машину та їдемо шукати Беллу. Коли ми виходимо з дому, я озираюся навкруги, щоб пересвідчитися, що за нами ніхто не стежить. Але журналісти більше не сидять цілодобово на нашій вулиці. Я вже вирішила: якщо ми побачимо когось із сусідів, скажемо, що їдемо за покупками в Блуотер.

На дорозі багато машин, і ми мовчки минаємо знак виїзду на трасу М25.

Ми повторюємо маршрут, яким Глен їхав того дня: від Вінчестера до Саутгемптона й далі. Звертаємо на сільські дороги, якими він віз Беллу в кузові фургона. Я уявляю, як вона весело сидить на підлозі, тримаючи в ручці жменю цукерок, і відчайдушно чіпляюся за цей образ. Я знаю, що все було зовсім не так, але досі не можу про це думати.

Глен увесь зблід та спітнів за кермом.

— Це якесь божевілля, Джин, — каже він.

Але я знаю, що він хоче повернутися в той день. Знову пережити те, що тоді сталося. І дозволяю йому це зробити, бо хочу Беллу.

Приблизно за дві години після того, як ми виїхали з дому, він каже:

— Це сталося тут.

Місце нічим не відрізняється від інших заростей дерев, повз які ми проїжджали, але він зупиняється.

— Ти впевнений? — питаю я.

— Я залишив позначку на паркані, — каже Глен.

На стовпчику паркана дійсно видніється вицвіла пляма від машинного мастила.

У голові з'являється думка: «Він збирався повернутися», — але я відштовхую її.

Глен з'їжджає з дороги, щоб нашу машину не помітили. Мабуть, тоді він учинив так само. Потім ми сидимо в тиші. Я перша порушую мовчання.

— Ходімо, — кажу я.

Ґлен відстібає ремінь безпеки. Його обличчя знову нічого не виражає, як тоді, у коридорі. Він не схожий на себе, але мені не страшно. Він тремтить, але я не намагаюся його заспокоїти. Ми виходимо з машини, і чоловік веде мене до дерева на краю лісу та вказує на землю.

— Тут, — каже він, — я поклав її тут.

— Брешеш, — кажу йому, і він вражено дивиться на мене. — Де? — скрикую я й лякаю нас обох.

Він заводить мене глибше в ліс і зупиняється. Я не бачу жодної ознаки того, що хтось бував тут раніше, але думаю, що цього разу він каже правду.

— Я поклав її сюди, — повторює Ґлен і падає на коліна.

Я сідаю навпочіпки під деревом поряд із ним і змушую знову розповісти все від самого початку.

— Вона звела до мене свої ручата. Вона була така гарненька. Джині, що я просто перехилився через паркан, узяв її та посадив у фургон. Коли ми зупинилися, я притулив її до себе та гладив її волосся. Спочатку їй це подобалося. Вона сміялася. А потім я поцілував Беллу в щічку. Я дав цукерку, і їй сподобалося. Потім вона заснула.

— Вона була мертва, Ґлен. А не спала. Белла була мертва, — кажу я, і він починає хникати.

— Я не знаю, чому вона померла, — говорить чоловік. — Я не вбивав її. Я б знав, якби скоїв це, правда ж?

— Так, ти б знав, — кажу я. — І ти вбив її.

Я чую, як він плаче, але думаю, що йому шкода себе, а не дитину, яку він убив.

Ґлен веде далі:

— Може, я надто сильно притиснув її до себе. Я не хотів. Усе було як уві сні, Джині. Потім я прикрив її спальним мішком, гілками та іншими речами, щоб вона була в безпеці.

Помічаю клаптик вицвілого блакитного матеріалу, який застряг у корінні дерева. Ми опускаємося навколішки біля могилки Белли. Я гладжу землю, щоб заспокоїти її та сказати, що тепер вона в безпеці.

— Усе гаразд, моє сонечко, — кажу я, і на секунду Ґленові здається, що я звертаюся до нього.

Я встаю й повертаюся до машини, залишивши його самого вибиратися з лісу. Він кинув машину незачиненою, тож я сідаю в салон

та позначаю це місце в GPS-навігаторі як «Дім». Не знаю чому, але я відчуваю, що так буде правильно. Нарешті з'являється Глен, і ми мовчки вирушаємо додому. Я дивлюся у вікно на сільські пейзажі, що згодом змінюються на міські околиці, і думаю про своє майбутнє.

Глен скоїв щось жахливе, але тепер я могла доглядати за Беллою, піклуватися про неї та любити її. Я могла бути її матусею навіки.

Звечора я вирішила, що встану рано та поїду до моєї дівчинки. Буде ще темно, тож ніхто мене не побачить. Я не могла заснути, усе чекала, коли настане ранок. Мені було страшно — я боялася їхати по шосе, — зазвичай Глен був за кермом, коли ми подорожували на великій відстані. Це була його царина. Але я змусила себе це зробити. Заради неї.

Я заїхала на заправку, щоб купити квітів — маленькі рожеві бутончики троянд. Їй сподобалося б. Такі маленькі, і рожеві, і гарненькі, як вона сама. Я взяла лілеї, щоб покласти їй на могилку, хоча не була впевнена, що залишу їх там. Можливо, я знову привезу лілеї додому, щоб дивитися на них разом із Беллою. А ще я купила їй цукерки «Скітглз» і вже в машині усвідомила, що Глен теж обрав їх для свого мерзенного вчинку. Я викинула упаковку у вікно.

GPS привів мене просто на місце й повідомив: «Ви прибули до пункту призначення». Так і було. На екрані висвітилося: «Дім». Я трохи зменшила швидкість, щоб машина позаду змогла мене обігнати, а потім звернула на сільську дорогу. Уже розвиднялося, але все ще було дуже рано, тож навколо не було ані душі. Я зайшла в ліс і стала шукати Беллу. Минулого разу я поклала жовту ганчірку, якою Глен витирав скло автомобіля, коло блакитної тканини під корінням дерева, де лежала Белла, і сподівалася, що вона залишиться на місці. Ліс був не дуже великий, але я взяла із собою маленький ліхтарик про всяк випадок. Проте я недовго шукала потрібне дерево. Ганчірка була на місці, злегка мокра від дощу.

Я подумки уявляла собі, як усе буде: спочатку прочитаю молитву, а потім поговорю з Беллою. Та врешті я просто розстелила на землі куртку, сіла коло могилки й показала їй квіти. Не знаю, як довго я просиділа там, коли почула кроки. Я знала, що це він мене знайшов. «Це доля», — сказала б моя мама.

Він так лагідно говорив до мене, питав, навіщо я приїхала сюди. Звісно, ми обидва знали причину, але він хотів, щоб я сказала про це сама. Він потребував цього так відчайдушно, і я відповіла йому:

— Я прийшла до нашої крихітки.

Він подумав, що я кажу про нашу з Ґленом дівчинку, але насправді я мала на увазі те, що вона наша з ним, Бобом. Він любить її так само, як і я. А Ґлен ніколи не любив. Він просто хотів її і взяв.

Ми трохи посиділи в тиші, потім Боб розповів мені, що сталося насправді. Те, про що не міг розказати мені Ґлен. Він розповів, як Ґлен побачив Беллу в інтернеті й вистежив її. Як поліція знайшла записи з камер спостереження, на яких за чотири дні до викрадення він слідкував за Дон та Беллою біля дитсадочка. Як він усе спланував.

— Ґлен казав, що вчинив це заради мене, — промовила я.

— Він вчинив це заради себе, Джин.

— Він казав, що я змусила його це вчинити, бо дуже хотіла дитину. Це я в усьому винна. Він вчинив це, тому що кохав мене.

Боб серйозно на мене подивився й повільно промовив:

— Ґлен викрав її для себе, Джин. У тому, що сталося, винен лише він один. Не Дон і не ви.

У мене було таке відчуття, ніби я під водою й майже нічого не чую та не бачу. Я відчувала, що тону. Здавалося, що ми просиділи кілька годин, аж поки Боб нарешті допоміг мені підвестися, накинув куртку мені на плечі та взяв за руку, щоб забрати мене звідти. Я обернулася й прошепотіла:

— Бувай, мила.

Потім ми вирушили назустріч блакитним вогням, що миготіли між деревами.

Я бачила її похорон по телевізору. Маленька біла труна з рожевими бутонами троянд на кришці. До неї приїхали сотні людей з усіх куточків країни, а мені не можна було. Дон отримала судову заборону, щоб не дати мені прийти. Ми подали клопотання в суд, але суддя погодився з психіатром, що я не витримаю похорону.

Але я все одно прийшла.

Белла знала, що я була там, і це головне.

Подяка

Хочу подякувати сестрі Урсулі з Інституту Благословенної Діви Марії за те, що ввімкнула світло.

А також тим, хто допоміг мені змінити лампочку: моїм батькам Девідові та Жанні Терлоу; моїй сестрі Джо Вест; а також Рейчел Блетчлі, Керол Малоуні, Дженніфер Шервуд, Венді Тернер, Рікові Лі та Джейн Мак-Гвін.

Експертам — колишньому головному інспекторові поліції Колінові Саттону за консультацію щодо тонкощів роботи поліції, а також Джонові Карру, який знає все про безпеку дітей в інтернеті.

Моєму дивовижному агенту, Меделін Мілберн; редакторам Данієллі Перез та Френкі Грей, а також колективам видавництв «Transworld» і «NAL» / «Penguin Random House» за підтримку, терпіння та прагнення помістити «Вдову» на сторінки книжки.

© Justyn Willmore

Фіона Бартон народилася у Кембріджі, Велика Британія, нині мешкає на південному заході Франції. Писала для «Daily Mail», працювала редактором новин у «The Daily Telegraph» та репортером у «The Mail on Sunday», за що здобула престижну премію британської преси як репортер року. «Вдова» — дебютний роман Бартон.

Детектив британської поліції Боб Спаркс розплутує таємничу історію зникнення дворічної Белли Елліотт. Мати-одиначка Дон побивається та залучає до пошуків усіх небайдужих. А найзагадковішим персонажем у цій людській драмі постає Джин Тейлор, вдова головного підозрюваного, котрий раптово для всіх помер.

Психологічний трилер, сповнений яскравих характерів, гострої інтриги та особливого шарму британського детективу. Під прискіпливим оком письменниці опинилися теми підтримки, вірності, зради й численних секретів, що їх таїть у собі кожен шлюб.

Якщо вам сподобалися «Загублена» та «Дівчина у потлегу», вам слід звернути увагу на «Вдову» Фіони Бартон. Захопливо. Хвилююче.

Стівен Кінг

Психологічний трилер із майстерно закрученим сюжетом, від якого неможливо відірватися.

People

ISBN 978-966-942-284-2

Інтернет-магазин

vivat-book.com.ua

Фіона Бартон народилася у Кембріджі, Велика Британія, нині мешкає на південному заході Франції. Писала для «Daily Mail», працювала редактором новин у «The Daily Telegraph» та репортером у «The Mail on Sunday», за що здобула престижну премію британської преси як репортер року. «Вдова» — дебютний роман Бартон.

Детектив британської поліції Боб Спаркс розплутує таємничу історію зникнення дворічної Белли Елліотт. Мати-одиначка Дон побивається та залучає до пошуків усіх небайдужих. А найзагадковішим персонажем у цій людській драмі постає Джин Тейлор, вдова головного підозрюваного, котрий раптово для всіх помер.

Психологічний трилер, сповнений яскравих характерів, гострої інтриги та особливого шарму британського детективу. Під прискіпливим оком письменниці опинилися теми підтримки, вірності, зради й численних секретів, що їх таїть у собі кожен шлюб.

Якщо вам сподобалися «Загублена» та «Дівчина у потягу», вам слід звернути увагу на «Вдову» Фіони Бартон. Захопливо. Хвилююче.

Стівен Кінг

Психологічний трилер із майстерно закрученим сюжетом, від якого неможливо відірватися.

People

notes

Примітки

1

«Коронейшн-стрит» (англ. «Coronation Street») — британський багатосерійний телесеріал, який транслюється з грудня 1960 року по сьогодні. *(Тут і далі прим, пер., якщо не зазначено інше.)*

Чарльтон-Гауз — історична будівля в яacobінському стилі, яку побудували в 1607—1612 роках, розташована в Чарльтоні, Лондон.

3

Ламбуско — сортова назва вин італійського регіону Ламбуско.

4

Ріоха — вино з однойменного регіону Іспанії.

Дислексія — недуга, що полягає в нездатності оволодіти навичками читання текстів. *(Прим, ред.)*

6

Піпо (англ. Peepo) — в одному з епізодів канадського мультсеріалу «Nanalan'» головна героїня, трьохрічна Мона, вивчає назви рослин, що ростуть у бабусиному садку, та вимовляє «реа род» (стручковий горошок) як «рееро».

7

Pronto (*ten.*) — швидко.

«Монологи вагіни» (англ. «The Vagina Monologues») — епатажна вистава за однойменною п'єсою Ів Енцлер, уперше поставлена 1996 року; у ній жінки розповідають історії, так чи інакше пов'язані з їхніми вагінами.

«ТК Макс» (англ. «ТК Махх») — європейська мережа універсальних магазинів, де продаються одяг, взуття, іграшки, товари для дому тощо. (Прим, ред.)

«Сайнсберіз» (*англ.* «Sainsbury's») — друга за розміром мережа супермаркетів у Великій Британії.

«Шоу Джеремі Кайла» — британське ток-шоу сімейно-драматичного та побутового змісту.

«Смартіз» і «Скіттлз» — популярні марки цукерок у формі різнокольорового глазурованого драже.

«Краймвотч» (*англ.* «Crimewatch») — телевізійна передача на «Бі-бі-сі», під час якої відтворюються події нерозкритих злочинів з метою отримання від громадськості інформації, яка може допомогти в розкритті справ.

«Ред булл» — марка енергетичного напою.

Мормони — переважно американська релігійна група, яку заснував Джозеф Сміт на початку XIX століття. Спочатку мормони практикували полігамію, але згодом відійшли від неї. Нині залишилися тільки невеликі групи мормонів-фундаменталістів, які дотримуються багатоженства.

Ніч феєрверків (а також Ніч Ґая Фокса, або Ніч багать) — у ніч на 5 листопада в Британії відзначають невдалу «порохову змову» 1605 року, коли група католиків спробувала підірвати будівлю парламенту та вбити короля Якова I.

«Диски безлюдного острова» (*англ.* «Desert Island Dises») — передача на радіостанції «Бі-бі-сі Радіо 4», гість якої має назвати вісім аудіозаписів, одну книжку та один предмет розкоші, які взяв би із собою на безлюдний острів.

Чилі кон карне — страва мексиканської та техаської кухонь, основними інгредієнтами якої є подрібнене м'ясо та гострий перець чилі.

«Гідна вулиця» (англ. «Quality Street») — фільм 1937 року за п'єсою шотландського драматурга й письменника Джеймса Баррі, автора всесвітньовідомої дитячої казки «Пітер Пен».

«Перший мільйон» (англ. «Who Wants to Be a Millionaire?») — телевізійна інтелектуальна гра, учасники якої, щоб отримати мільйон, повинні відповісти на п'ятнадцять запитань, кожне з яких має чотири варіанти відповіді.

Олд-Бейлі (англ. Old Bailey) — традиційна назва центрального кримінального суду Англії. Будівлю зведено в стилі неоампір у 1902—1907 роках.

Белмарш — чоловіча тюрма в Темзміді на південному сході Лондона, Англія.

«Форміка» — термостійкий пластик, з якого виготовляють меблі, а також компанія-виробник цього матеріалу, заснована в США 1912 року. *(Прим, ред.)*

Таємне джерело розвідки — агент, який працює під прикриттям і надає розвідувальну інформацію Службі безпеки Великої Британії MI5.

Містер Дарсі — один із головних героїв роману Джейн Остін «Гордість та упередженість».

«Година жінки» (*англ.* «Woman's Hour») — радіопередача на «Бі-бі-сі Радіо 4», орієнтована на жіночу аудиторію.

Старший суперінтендант — найвищий ранг в органах внутрішніх справ, використовується в поліції Великої Британії. *(Прим, ред.)*

Барістер — одна з двох категорій адвокатів у Великій Британії.
(Прим, ред.)

Солісітор — одна з двох категорій адвокатів у Великій Британії; солісітори мають нижчий ранг, ніж барістери. *(Прим, ред.)*

«eBay» — онлайн-майданчик для проведення аукціонів, на якому також здійснюються продаж та купівля різноманітних товарів та послуг.

Гелен Міррен — британська актриса, що грала детектива Джен Теннісон у телесеріалі «Головний підозрюваний» (*англ.* «Prime Suspect») 1991 року.

«Елю Пітер» (англ. «Blue Peter») — британська дитяча телепередача, під час якої діти отримують значки за виявлений талант.

Вибір Софі — прогашна ситуація, вибір між двома рівнозначними опціями; вислів походить із книжки американського романіста Вільяма Стайрона: коли головну героїню з двома дітьми доставляють в Аушвіц, її схиляють до жахливого вибору — яка дитина залишиться жити, а яка помре в газовій камері.

Вормвуд-Скрабз — чоловіча тюрма в західному Лондоні.

Magret de canard (*фр.*) — качина грудинка.

День бабака — вислів походить з однойменного фільму 1993 року (англ. «Groundhog Day»), головний герой якого знову і знову проживає один і той самий день.

Імовірно, тут наявне посилання на пісню 1981 року «Очі вбивці» (англ. «Killer's Eyes») британського рок-гурту «The Kinks», яку учасник колективу Рей Девіс написав під враженням від газетної фотографії злочинця, що намагався застрелити Папу Римського. (Прим, ред.)

«Деттол» — компанія-виробник дезінфекційних засобів.

«Frosty the Snowman» («Морозяний сніговик») — різдвяна пісня, яку 1950 року написали Волтер Роллінс та Стів Нельсон; її версія у виконанні видатного співака Перрі Комо з'явилася 1957 року. (*Прим, ред.*)

Омерта — кодекс честі сицилійської та італійської мафії, порушення якого карається смертю.

«Мешканці Іст-Енду» (*англ.* «Easterners») — популярна у Великій Британії мильна опера, у якій зображено повсякденне життя мешканців Іст-Енду, східної частини Лондона.

«Я зірка, заберіть мене звідси!» (англ. «I'm a Celebrity... Get Me Out of Here!») — британське реаліті-шоу, в якому дванадцять зірок протягом трьох тижнів живуть разом у джунглях і змагаються за звання короля або королеви.

Фліт-стріт — лондонська вулиця, яка впродовж кількох століть вважалася найголовнішим місцем розташування британської преси.
(Прим, ред.)

«Топ гір» (англ. «Top Gear») — британська телепередача про автомобілі, яка виходить на екрани з 1977 року. (Прим, ред.)

Folie à deux (*фр.*) («один психоз на двох», також відомий як індукований маячний розлад) — це психічний розлад, коли однакові за змістом маячні ідеї спостерігаються одразу у двох осіб.

Ієн Брейді та Майра Гіндлі, Фред та Роуз Вест — пари серійних дітовбивць.

Когнітивний дисонанс — стан, що виникає, коли людина стикається з новою інформацією, яка суперечить її знанням, переконанням або цінностям.

«Чудова ласка» (англ. «Amazing Grace») — всесвітньо відомий християнський гімн.

«Господь — то мій Пастир» — релігійна пісня (псалом 22, Старий Заповіт; пер. І. Огієнка).

Глобальне село — ідея з теорії комунікації, згідно з якою світ завдяки сучасним технологіям та засобам комунікації перетворився на глобальне село.

Коронерське розслідування — у країнах англо-саксонської правової системи його здійснює коронер — посадова особа, що розслідує незвичайні чи раптові обставини смерті та визначає її причини.

Дізнання — у Великій Британії та США дізнання є формою юридичного розслідування, яке проводять, щоб визначити причину смерті людини.

«Мастермайнд» (англ. «Mastermind») — британська телевікторина, у якій за певний час треба дати якомога більшу кількість правильних відповідей на запитання.

GPS — пристрій, який працює на основі супутникової навігаційної системи, що дозволяє визначати координати, швидкість і напрямок руху об'єктів у будь-якій точці земної кулі.